Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

L 260

Anul 59

Ediția în limba română **Legislație** 27 septembrie 2016

Cuprins

II *Acte fără caracter legislativ*

DECIZII

★ **Decizia (UE) 2016/1698 a Comisiei din 20 februarie 2014 privind măsurile SA.22932 (11/C) (ex NN 37/07) puse în aplicare de Franța în favoarea aeroportului din Marsilia Provence și a companiilor aeriene care utilizează aeroportul** *[notificată cu numărul C(2014) 870]* [1] 1

★ **Decizia (UE) 2016/1699 a Comisiei din 11 ianuarie 2016 privind schema de ajutoare de stat privind scutirea aplicabilă profitului excedentar SA.37667 (2015/C) (ex 2015/NN) pusă în aplicare de Belgia** *[notificată cu numărul C(2015) 9837]* [1] 61

★ **Decizia (UE) 2016/1700 a Comisiei din 7 aprilie 2016 privind ajutorul de stat SA.15836 (2012/C) (ex NN 34/2000 și NN 34A/2000) pus în aplicare de Austria (Măsurile de marketing ale AMA)** *[notificată cu numărul C(2016) 1972]* 104

★ **Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/1701 a Comisiei din 19 august 2016 de stabilire a normelor privind formatul de transmitere a planurilor de lucru pentru colectarea de date din sectoarele pescuitului și acvaculturii** *[notificată cu numărul C(2016) 5304]* 153

[1] Text cu relevanță pentru SEE

RO

Actele ale căror titluri sunt tipărite cu caractere drepte sunt acte de gestionare curentă adoptate în cadrul politicii agricole și care au, în general, o perioadă de valabilitate limitată.

Titlurile celorlalte acte sunt tipărite cu caractere aldine și sunt precedate de un asterisc.

II

(Acte fără caracter legislativ)

DECIZII

DECIZIA (UE) 2016/1698 A COMISIEI

din 20 februarie 2014

privind măsurile SA.22932 (11/C) (ex NN 37/07) puse în aplicare de Franța în favoarea aeroportului din Marsilia Provence și a companiilor aeriene care utilizează aeroportul

[notificată cu numărul C(2014) 870]

(Numai textul în limba franceză este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu articolele menționate mai sus și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURĂ

(1) La 8 mai 2006, Comisia a primit o plângere, depusă de Ryanair, în care se semnala existența unor ajutoare ilegale constând în diferențierea taxelor de aeroport care se aplică pentru zborurile interne, respectiv pentru zborurile internaționale. Prin scrisoarea din 21 iunie 2006, Comisia a solicitat Franței să furnizeze informații cu privire la aspectele evidențiate de această plângere.

(2) La 27 martie 2007, Comisia a primit o a doua plângere, datată 15 martie 2007 și depusă de Air France, în care se semnala existența unor ajutoare ilegale acordate de către Consiliul General Bouches du Rhône (denumit în continuare „Consiliul General"), în favoarea aeroportului din Marsilia Provence, precum și a unor ajutoare ilegale acordate de către aeroport companiei Ryanair și altor companii aeriene. Aceste avantaje ar consta, în special, în reducerea taxelor de aeroport pentru a încuraja zboruri cu plecare de la noul terminal „Marsilia-Provence 2" (denumit în continuare „terminalul MP2").

(3) Prin scrisoarea din 27 noiembrie 2009, Air France a depus o plângere cu privire la ajutorul ilegal acordat de o serie de aeroporturi regionale și locale din Franța, printre care și aeroportul din Marsilia Provence.

(4) Prin scrisoarea din 13 iulie 2011, Comisia a comunicat Franței decizia sa de a iniția procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) ([1]).

(5) Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile privind măsurile în cauză în termen de o lună de la data respectivei publicări.

(6) Comisia a primit observații, la 13 decembrie 2011, din partea Camerei de Comerț și Industrie din Marsilia-Provence (denumită în continuare „CCIMP"), iar la 15 decembrie 2011, din partea Air France, Ryanair, AMS, Association of European Airlines și CCIMP. Prin scrisoarea din 10 februarie 2012, Comisia a transmis observațiile respective Franței, oferindu-i posibilitatea de a răspunde în termen de o lună. Comisia a primit observațiile Franței prin scrisoarea din 12 martie 2012.

([1]) JO C 334, 15.11.2011, p. 8.

(7) Comisia a primit, de asemenea, observații suplimentare din partea companiei Ryanair la 13 aprilie 2012, 10 aprilie 2013, 20 decembrie 2013, 17 ianuarie 2014 și 30 ianuarie 2014. Aceste observații suplimentare au fost transmise Franței prin scrisorile din 13 iulie 2012, 3 mai 2013, 9 ianuarie 2014 și 4 februarie 2014. Franța, prin scrisorile din 17 iulie 2012, 4 iunie 2013, 29 ianuarie 2014 și 5 februarie 2014, a informat Comisia că nu formulează nicio observație.

(8) Franța a transmis Comisiei informații suplimentare prin scrisorile din 26 martie 2012, 10 aprilie 2012, 20 septembrie 2012, 30 octombrie 2013 și 24 decembrie 2013, în urma solicitărilor trimise de Comisie prin scrisorile din 23 februarie 2012, 12 iunie 2012 și 20 noiembrie 2013.

2. **DESCRIEREA ÎN DETALIU A FAPTELOR**

2.1. *PĂRȚILE INTERESATE*

2.1.1. AEROPORTUL DIN MARSILIA PROVENCE

(9) Aeroportul din Marsilia Provence este unul dintre cele mai mari aeroporturi din Franța, după aeroporturile din Paris, Nisa și Lyon. În 2012, aeroportul a avut un trafic de 8 295 479 de pasageri.

Tabelul 1

Evoluția numărului de pasageri

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Traficul de pasageri MP1	5 859 480	6 008 466	6 028 292	5 907 174	5 619 879	5 799 435	5 990 703	6 483 863
Traficul de pasageri MP2	0	107 478	934 481	1 058 703	1 670 240	1 722 732	1 372 164	1 811 616
Traficul total	5 859 480	6 115 944	6 962 773	6 965 877	7 290 119	7 522 167	7 362 867	8 295 479

Sursa: Depus de către Franța la 24 decembrie 2013.

2.1.2. CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE DIN MARSILIA-PROVENCE, CONCESIONARĂ A AEROPORTULUI DIN MARSILIA PROVENCE

(10) În Franța, camerele de comerț și industrie (denumite în continuare „CCI-uri") sunt instituții publice cu caracter administrativ. CCI-urile reprezintă, pe lângă autoritățile publice, interesele generale ale comerțului, industriei și serviciilor. Sarcinile și competențele sale se stabilesc prin lege ([2]) și CCI este supusă supravegherii administrative ([3]) de către guvern, prin intermediul prefectului regiunii. Autoritatea de supraveghere are acces la toate reuniunile adunărilor generale ale camerelor de comerț și industrie și poate adăuga unul sau mai multe puncte pe ordinea de zi a acestor foruri. Autoritatea de supraveghere poate, dacă este cazul, să suspende sau să revoce din funcții un membru al CCI. Cel puțin deciziile privind bugetul, recurgerea la împrumuturi sau semnarea unor acorduri cu părți terțe pot fi puse în aplicare numai după aprobarea de către autoritatea de supraveghere ([4]). CCIMP gestionează filialele sale, în special aeroportul din Marsilia Provence și mai multe organizații de formare. Filialele sale nu sunt dotate cu personalitate juridică proprie ([5]). Cu toate acestea, este necesar să se țină o contabilitate separată pentru activitățile aeroportului. Documentele pot fi puse în aplicare numai în cazul în care au fost transmise autorității de supraveghere.

([2]) Legea nr. 2005-882 din 2 august 2005 în favoarea întreprinderilor mici și mijlocii.
([3]) În dreptul francez, autoritatea administrativă este o formă de autoritate exercitată de o persoană juridică de drept public asupra alteia. Autoritatea camerelor de comerț și industrie regionale și a camerelor de comerț și industrie teritoriale este asigurată de către prefectul regiunii, asistat de responsabilul regional al finanțelor publice. În conformitate cu Constituția și legea, supravegherea administrativă se referă doar la controlul legalității actelor adoptate de către persoana juridică aflată sub supraveghere.
([4]) Articolele R.712-2-R.712-11-1 din Codul comercial.
([5]) A se vedea http://www.ccimp.com/ccimp/nous_connaitre/une_structure_publique

(11) Începând cu 1934, CCIMP gestionează aeroportul din Marsilia Provence în temeiul unui contract de concesiune pentru amenajare, întreținere și exploatare încheiat cu statul francez, care este proprietarul aeroportului. În anul 1987, contractul de concesiune a fost prelungit cu 30 de ani ([6]).

2.1.3. COMISIA CONSULTATIVĂ ECONOMICĂ A AEROPORTULUI DIN MARSILIA PROVENCE

(12) Consiliul General Bouches-du-Rhône, Consiliul Regional Provence Côte d'Azur și comunitatea urbană Metropola Marsilia Provence sunt consultate cu privire la administrarea aeroportului în cadrul Comisiei Consultative Economice a Aeroportului (denumită în continuare „Cocoéco"). Această comisie are rolul de a formula avize cu privire la dezvoltarea investițiilor, la funcționarea aeroportului, precum și la tarifele pentru prestațiile și serviciile furnizate de către aeroport.

(13) În temeiul Codului aviației civile, comisia respectivă se reunește cel puțin o dată pe an pentru a emite un aviz privind modalitățile de stabilire și de aplicare, pentru aeroportul în cauză, a taxelor pentru serviciile aeroportuare, precum și în ceea ce privește programele de investiții ale aerodromului. Comisia poate fi consultată cu privire la orice chestiune referitoare la serviciile prestate de operatorul aeroportului.

(14) Cocoéco este formată dintr-un colegiu al utilizatorilor și un colegiu al operatorilor, din acesta din urmă făcând parte președintele Consiliului regional Provence-Alpes-Côte d'Azur (PACA) sau reprezentantul acestuia, președintele Consiliului General Bouches-du-Rhône sau reprezentantul acestuia și președintele comunității urbane Metropola Marsilia Provence sau reprezentantul acesteia.

2.2. *NOUL TERMINAL „LOW COST" MP2*

2.2.1. JUSTIFICAREA CONSTRUIRII TERMINALULUI MP2

(15) În urma pierderii a peste un milion de pasageri din 2001, în special din cauza concurenței reprezentate de TGV Méditerranée pe ruta Marsilia-Paris, a atentatelor din 11 septembrie 2001 și a falimentelor mai multor companii aeriene (Sabena, SwissAir etc.), aeroportul Marsilia Provence a încercat să își revitalizeze traficul și să își reorienteze dezvoltarea către destinații europene. Pentru a realiza acest lucru, aeroportul a decis, în 2004, să înființeze un terminal „low cost".

(16) Pentru instalarea noului terminal, CCIMP a decis să transforme vechea stație de marfă nr. 1. Această clădire a fost renovată cu costuri reduse în vederea primirii clienților „low cost". Lucrările au început în decembrie 2005 și terminalul MP2 a intrat în funcțiune în septembrie 2006.

(17) Repartizarea numărului de pasageri (cifre realizate) între terminalele MP1 și MP2 din 2006 până în 2013 este prezentată în tabelul din considerentul 9.

2.2.2. COMPANIILE CARE UTILIZEAZĂ NOUL TERMINAL MP2

(18) Pentru a evalua interesul companiilor aeriene față de utilizarea terminalului MP2, CCIMP a lansat, în 2004, o cerere de propuneri pentru companiile aeriene. Au răspuns Air France, Ryanair și easyJet. Volumul total de oferte depuse de aceste companii aeriene nu a depășit capacitatea prevăzută a terminalului și, prin urmare, nu a fost necesară nicio selecție.

(19) Dintre utilizatorii terminalului MP2, cel mai important este Ryanair, dar Franța a menționat, de asemenea, Bmibaby.com, Condor, easyJet, Jet4you.com, Myair.com.

(20) La 12 iulie 2004, Air France a depus la CCIMP o cerere de candidatură pentru terminalul MP2. Aceasta arăta că pasagerii cursei „La Navette" (ruta Marsilia/Paris-Orly) ar putea utiliza, eventual, terminalul MP2. Air France propunea un program de 19 zboruri pe zi de luni până vineri, 14 zboruri sâmbăta, 18 zboruri duminica având ca destinație aeroportul Paris-Orly. Negocierile dintre Air France și CCIMP pentru un transfer al navetei au eșuat.

([6]) Decretul din 22 iulie 1987 privind concesionarea amenajării, întreținerii și exploatării aerodromului din Marsilia-Marignane Camerei de Comerț și Industrie din Marsilia, Jurnalul Oficial al Republicii Franceze, 29 iulie 1987, p. 8487.

Air France remarca, în special, două obstacole: limitarea traficului terminalului MP2 la zboruri fără escală și faptul că terminalul nu trebuia să înregistreze decât zboruri naționale și în interiorul Uniunii.

(21) Conform informațiilor furnizate de Franța, toate companiile aeriene care au dorit să utilizeze terminalul MP2 au fost acceptate.

2.3. *MĂSURILE SUPUSE INVESTIGAȚIEI*

(22) Decizia de inițiere a procedurii a vizat următoarele măsuri:

(a) în perioada 2001-2010, o subvenție pentru investiții în valoare de 24,2 milioane EUR în favoarea CCIMP, incluzând o subvenție pentru construirea terminalului MP2, a cărei valoare se ridică la 7,577 milioane EUR;

(b) în perioada 2001-2010, fluxuri financiare în valoare de […] (*) milioane EUR între CCIMP și serviciul general al CCI;

(c) stabilirea cuantumului taxei pe pasager pentru terminalul MP2;

(d) reducerea taxelor pe pasager pentru zborurile interne;

(e) reducerea taxelor de aeroport în legătură cu crearea de noi rute;

(f) reducerea taxei de parcare pe timp de noapte;

(g) finanțarea activităților de marketing;

(h) contractul pentru achiziționarea de spațiu publicitar încheiat cu Airport Marketing Services, fără licitație sau publicitate prealabilă;

(i) rentabilitatea terminalului MP2, expusă în planul de afaceri prezentat de CCIMP.

2.3.1. SUBVENȚII PENTRU INVESTIȚII ÎN FAVOAREA CCIMP

(23) Conform informațiilor de care dispune Comisia, investiția prevăzută pentru construcția noului terminal MP2 a fost finanțată printr-o subvenție din partea Consiliului General Bouches-du-Rhône în valoare de 7,577 milioane EUR.

(24) În plus, în perioada 2001-2010, CCIMP a primit subvenții pentru investiții din partea Consiliului General, a Consiliului Regional, a Metropolei Marsilia Provence, a statului (Direcția Generală Aviație Civilă din cadrul Ministerului Ecologiei, Dezvoltării Durabile și Energiei, denumită în continuare „DGAC") și a Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), în valoare totală de 16,624 milioane EUR. De la Consiliul General, aceasta a primit trei subvenții pentru extinderea și restructurarea aeroportului, a căror valoare s-a ridicat la 1,519 milioane EUR, 210 000 EUR și, respectiv, 2,997 milioane EUR. Consiliul regional i-a acordat 3,616 milioane EUR pentru extinderea și dezvoltarea aeroportului și 255 000 EUR pentru amenajarea zonei cargo. Metropola Marsilia Provence a plătit o subvenție de 889 000 EUR pentru dezvoltarea traficului internațional. Statul (DGAC) a finanțat controlul de securitate al bagajelor de cală cu o sumă de 464 000 EUR, precum și consolidarea controlului de securitate al bagajelor și achiziționarea de echipamente pentru controlul bagajelor, cu suma de 5,032 milioane EUR. În cele din urmă, FEDR a subvenționat dezvoltarea transportului aerian de marfă (zone de staționare pentru avioanele de marfă, căile rutiere din zona destinată mărfurilor, reamenajarea gărilor de marfă, restructurarea zonei), în valoare totală de 1,520 milioane EUR.

(25) În temeiul articolului 2 alineatul (1) litera (b) și al articolului 15 alineatul (1) din caietul de sarcini aplicabil concesionării aeroportului din Marsilia, investițiile sunt suportate de către concesionar.

2.3.2. FLUXURILE FINANCIARE DINTRE CCIMP ȘI SERVICIUL GENERAL AL CCI

(26) Între 2001 și 2010, fluxurile financiare schimbate între CCIMP și serviciul general al CCI ar fi crescut la […]* milioane EUR.

(*) Informații care intră sub incidența secretului profesional.

2.3.3. REDUCEREA TAXELOR PE PASAGER PENTRU UTILIZATORII TERMINALULUI MP2

(27) Tarifele aferente taxei pe pasager variază în funcție de terminalul utilizat de companiile aeriene: mai scăzut pentru cele care utilizează terminalul „low-cost" MP2, mai ridicat pentru cele care utilizează terminalul MP1 (sălile 1-4). Aceste tarife sunt aprobate prin decizia CCIMP. Air France a contestat tarifele inițiale privind aeroportul din Marsilia Provence pentru anii 2006, 2007 și 2008 și acestea au fost anulate de Consiliul de Stat.

(28) La 7 mai 2008, Consiliul de Stat a anulat ([7]) tarifele omologate ale taxei pe pasager aplicabile pentru terminalul MP2 al aeroportului din Marsilia-Provence, începând cu 1 iunie 2006, precum și cele aplicabile începând cu 1 ianuarie 2007 pentru justificarea insuficientă a elementelor de contabilitate luate în considerare pentru calcularea taxei. În acest caz, Consiliul de Stat nu a anulat tarifele aferente taxei pe pasager care se aplică terminalului principal.

(29) La 26 decembrie 2008, Consiliul de Stat a anulat tarifele aferente taxelor pe pasager aplicabile terminalului principal și terminalului MP2 al aeroportului din Marsilia-Provence, începând cu 1 ianuarie 2008.

(30) Printr-o hotărâre din 15 mai 2009, Consiliul de stat a confirmat refuzul omologării de către miniștrii competenți a tarifelor aplicabile terminalului MP2 începând cu 1 ianuarie 2009.

(31) Ca urmare a anulării acestor tarife, DGAC a solicitat efectuarea unui studiu de către societatea Mazars, publicat în noiembrie 2008, privind metodele de alocare a costurilor și veniturilor și stabilirea tarifelor pentru cele două terminale. Pe baza acestui audit, CCIMP a stabilit tarife noi ale taxei pe pasager, aplicabile retroactiv. Aceste tarife retroactive privesc terminalul MP1 (sălile 1-4), pentru anul 2008 și terminalul MP2 pentru anii 2006-2008. Potrivit CCIMP, aceste tarife noi au fost stabilite astfel încât să se ajungă la niveluri similare ([8]) de acoperire a costurilor serviciilor pentru pasageri în cazul terminalelor MP1 și MP2.

(32) Prin decizia din 25 mai 2009, CCIMP a stabilit tarifele aferente taxei pe pasager care se aplică de la 1 august 2009. Având în vedere că autoritățile de supraveghere s-au opus tarifelor propuse de CCIMP începând cu 1 iulie 2010, tariful din 1 august 2009 s-a aplicat în continuare.

(33) La 17 iulie 2009, Air France a înaintat o cerere Consiliului de Stat în vederea anulării deciziei CCIMP din 25 mai 2009, în măsura în care aceasta stabilește tarifele aferente taxei pe pasager aplicabile retroactiv terminalelor MP1 și MP2 începând cu 1 ianuarie 2008 și, pe de altă parte, tarifele aferente taxei pentru pasageri aplicabile începând cu 1 august 2009.

(34) La 17 iulie 2009, Air France a depus, de asemenea, o cerere de măsuri provizorii. La 28 iulie 2009, Consiliul de Stat a suspendat plata taxei pe pasager la un nivel de 20 % pentru taxele datorate pentru anul 2008 și începând cu data de 1 iulie 2009. În așteptarea unei hotărâri pe fond, această suspendare a fost aplicată tarifelor revizuite în 2010 și începând cu 1 ianuarie 2011.

(35) La 14 iunie 2010, Air France a înaintat o cerere Consiliului de Stat în vederea anulării deciziei CCIMP din 2010 care revizuiește tarifele precedente începând cu 1 iulie 2010.

(36) La 27 iulie 2011, Consiliul de Stat ([9]) a anulat decizia CCIMP din 25 mai 2009 de stabilire a tarifelor aferente taxelor pentru pasageri ale terminalului MP2 pentru anii 2008, 2009 și începând cu 1 august 2009, în măsura în care aceste tarife au fost calculate luând în considerare o subvenție în valoare de 2,4 milioane EUR acordată de Consiliul General Bouches-du-Rhône pentru a finanța o parte a lucrărilor de construcție a terminalului MP2, al cărui beneficiar direct este aeroportul din Marsilia Provence și ai cărui beneficiari indirecți sunt companiile aeriene. Potrivit Consiliului de Stat, această decizie dă naștere unui ajutor de stat acordat în mod neregulat, având drept consecință nelegalitatea deciziei CCIMP. Consiliul de Stat a considerat, de asemenea, că faptul că tarifele

([7]) Comisia înțelege că hotărârea Consiliului de Stat are ca efect anularea tarifelor ex-tunc, și anume de la data intrării în vigoare a acestora. Prin urmare, după anulare, se consideră că aceste tarife nu au existat niciodată. Comisia înțelege faptul că, în absența unor noi tarife omologate, articolul 224-4-1-II din Codul aviației civile prevede că se aplică tarifele precedente (în vigoare înainte de 1 iunie 2006).

([8]) Rată de acoperire de [50-80]* % în medie pentru perioada 2007-2012 prin taxele aeronautice în ambele cazuri și rate de [100-150]* % (MP1) și [100-150]* % (terminalul MP2) de acoperire globală, în medie (inclusiv venituri provenite din activități non-aeronautice: parcări, magazine și chiriași).

([9]) Consiliul de Stat, 27 iulie 2011, Societatea Air France și alții, nr. 329818, 340540.

pentru terminalul MP2 au fost anulate nu are incidență asupra legalității tarifelor stabilite pentru terminalul MP1, subliniind că acestea sunt justificate de studii contabile precise. În decizia sa, Consiliul de Stat precizează că din documentele aflate la dosar reiese că cheltuielile de comunicații, cu o valoare aproximativă de 800 000 EUR care, în opinia reclamantelor (Air France și Britair), ar fi trebuit să fie impuse numai terminalului MP2, în realitate au fost incluse integral în costurile generale și impuse celor două terminale în conformitate cu o formulă de distribuire care nu este afectată de o eroare vădită de apreciere. Prin urmare, Consiliul de Stat validează tarifele aferente taxei pe pasager pentru terminalul MP1. În aceeași decizie, Consiliul de Stat anulează tariful aferent taxei de aterizare pentru 2009, pe motiv că aceasta acoperă aproape de trei ori sarcinile legate de furnizarea serviciului respectiv și reprezintă mai mult de un sfert din veniturile totale provenite din taxele de aeroport și, prin urmare, nu introduce compensații limitate între veniturile generate prin aplicarea respectivei taxe și cele din alte taxe, în conformitate cu legislația națională ([10]). În cele din urmă, Consiliul de Stat constată renunțarea societăților reclamante în ceea ce privește anularea stimulentelor de dezvoltare a traficului.

(37) La 15 decembrie 2010, Air France a înaintat o cerere Consiliului de Stat în vederea anulării deciziei CCIMP din decembrie 2010, care revizuiește tarifele precedente începând cu 1 iulie 2011. În cele din urmă, Air France a renunțat la toate acțiunile introduse la nivel național în 2011.

(38) Pe parcursul întregii perioade, taxele pentru terminalul MP2 au scăzut de la 57 % la 66 % pentru traficul intern, de la 66 % la 80 % pentru zborurile din interiorul Uniunii ([11]) în comparație cu taxele pentru sălile 1-4, pentru traficul național, traficul în interiorul Uniunii și, respectiv, pentru traficul internațional.

2.3.4. REDUCEREA TAXELOR PE PASAGER PENTRU ZBORURILE INTERNE

(39) Taxele pe pasager aplicabile pentru pasagerii care se îmbarcă în sălile 1-4 ale aeroportului au prevăzut, în mod tradițional, o diferențiere în funcție de destinația zborurilor în conformitate cu trei tarife: un tarif pentru zborurile interne, un tarif pentru zborurile către o destinație din Uniunea Europeană și un tarif pentru zborurile internaționale.

(40) Tarifele aplicabile în 2006 și 2007 au fost stabilite inițial printr-o decizie a CCIMP din 26 iulie 2006. Tarifele prevedeau o taxă net inferioară pentru zborurile interne. Diferența este de peste 50 %.

(41) Ca urmare a unei plângeri depuse de Ryanair, a fost deschisă o procedură în constatarea neîndeplinirii obligațiilor. Franța a informat Comisia, în nota sa din 2 august 2007 că aceasta „a reamintit în mod repetat operatorului necesitatea de a pune capăt diferențelor de tarife existente în funcție de destinația zborurilor, în măsura în care acestea nu ar putea fi justificate de o diferență a costurilor".

(42) Tarife noi au fost adoptate pentru anii 2006 și 2007, iar diferențierea în cauză a fost abandonată pentru viitor.

2.3.5. REDUCERE PRIVIND ANUMITE TAXE DE AEROPORT ÎN LEGĂTURĂ CU CREAREA DE NOI RUTE

(43) În scopul de a încuraja crearea de noi rute sau amenajarea orarelor operate, se pot acorda companiilor aeriene condiții tarifare preferențiale. Această reducere se referă la taxele de aterizare, de balizaj și de staționare pentru rutele de pasageri și la taxele de aterizare și de balizaj pentru zborurile pentru transport de mărfuri.

(44) O primă reducere privind taxele de aeroport a fost introdusă de CCIMP prin decizia din 7 septembrie 2004 și a intrat în vigoare la 1 martie 2005. Măsura a fost prezentată pentru avizare de către Cocoéco a aeroportului, în cadrul reuniunii sale din 6 decembrie 2004 ([12]). Acest sistem a fost aplicat până la 31 iulie 2009.

([10]) Articolul L224-2 din Codul aviației civile impune ca totalul veniturilor provenite din aceste taxe să nu poată depăși costul serviciilor prestate în cadrul aeroportului.

([11]) Până la 31 decembrie 2007, tariful diferențiază destinațiile naționale, europene și internaționale pentru terminalul MP1. Nu au fost efectuate diferențieri pentru terminalul MP2. Începând de la 1 ianuarie 2008 (și pentru tarifele retroactive pentru anii 2006 și 2007, tarifele diferențiază UE Schengen/UE în afara spațiului Schengen/internațional pentru terminalul MP1, național + UE/internațional pentru terminalul MP2.

([12]) Reprezentantul Air France în cadrul Cocoéco nu a votat împotriva introducerii ajutoarelor la înființare, în conformitate cu plângerea Air France din 27 martie 2007, p. 14.

(45) Valoarea reducerii practicate este de 90 % în primul an și 50 % în al doilea an de funcționare. Astfel de reduceri sunt acordate numai pentru o nouă rută care îndeplinește următoarele condiții ([13]):

— noua rută trebuie să fie operată către un aeroport care nu este deservit în mod regulat în momentul creării rutei;

— noua rută trebuie să fie operată către un aeroport situat la cel puțin 75 km de un aeroport care este deja deservit sau a cărui arie teritorială este foarte diferită de cea a unui aeroport deja deservit;

— destinația rutei nu trebuie să fie situată la mai puțin de 160 km de o destinație deservită, în cursul ultimelor 12 luni, de compania aeriană însăși, de una dintre filialele sale, de o companie care aparține aceluiași grup sau legată prin acorduri comerciale (în special franciză, partajarea codului privind respectiva destinație etc.);

— ruta trebuie să fie operată cel puțin o dată pe săptămână timp de cel puțin două luni consecutive;

— în perioada în care o companie de transport aerian beneficiază, pentru operarea unei anumite destinații, de reducerile menționate mai sus, dacă una sau mai multe alte companii ar alege să opereze o rută către aceeași destinație, aceasta sau acestea din urmă ar beneficia de aceeași măsură în intervalul de timp prevăzut pentru prima companie.

(46) Reducerile de taxe au fost acordate companiilor aeriene care operează atât cu plecare de la terminalul MP1, cât și de la terminalul MP2.

(47) În hotărârea din 30 iunie 2009, Tribunalul Administrativ din Marsilia a admis cererea Air France de anulare a sistemului de stimulare tarifară adoptat în 2005. CCI Marsilia Provence nu a formulat apel împotriva acestei hotărâri, având în vedere că, între timp, mecanismul de stimulare fusese parțial revizuit, pe baza unei noi decizii tarifare. Compania aeriană Air France, precum și filialele acesteia, Britair și Regional, au formulat ulterior o acțiune în anulare în fața Consiliului de Stat, împotriva deciziei CCIMP de stabilire a tarifelor taxelor pentru anii 2008 și 2009, incluzând tarifele aeronautice, dar și sistemul de stimulare pentru deschiderea de noi rute. Această acțiune în anulare era însoțită de o cerere de măsuri provizorii de suspendare, pe care judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii al Consiliului de Stat, printr-o ordonanță din 28 iulie 2009, a admis-o parțial, pronunțând, în special, suspendarea prezentului sistem de stimulare. În decizia sa de fond din 27 iulie 2011 ([14]), Consiliul de Stat ia act de renunțarea reclamantelor la concluziilor lor, tinzând către anularea măsurilor de stimulare a dezvoltării traficului pentru anii 2009 și 2010.

(48) De la 1 februarie 2010 până la 31 octombrie 2011, noua reducere privind taxele de aterizare, de balizaj și de staționare este pusă în aplicare în beneficiul tuturor companiilor care îndeplinesc criteriile obiective de acordare.

(49) Valoarea reducerii aplicate este de

— 60 % în primul an de operare;

— 45 % în al doilea an de operare; și

— 20 % în al treilea an de operare.

(50) Astfel de reduceri sunt acordate numai pentru o nouă rută care îndeplinește următoarele condiții ([15]):

— zborurile pentru transport de pasageri și zborurile pentru transport de mărfuri sunt eligibile;

— noua rută trebuie să fie operată cel puțin o dată pe săptămână, pentru o perioadă minimă de patru luni consecutive;

— noua rută trebuie să fie operată către un aeroport situat la cel puțin 50 km de un aeroport care este deja deservit sau a cărui arie teritorială este foarte diferită de cea a unui aeroport deja deservit;

— rută nouă care nu este operată în ultimele 18 luni de compania însăși, de una dintre filialele sale, de o companie care aparține aceluiași grup sau legată prin acorduri comerciale.

([13]) Air France a transmis Comisiei un exemplar al condițiilor.
([14]) Consiliul de Stat, 27 iulie 2011, Compania Air France și alții, nr. 329818, 340540.
([15]) Air France a transmis Comisiei un exemplar al condițiilor.

(51) În caz de suspendare sezonieră, scăderea procesului de stimulare va continua în momentul reluării rutei, ca și cum nu ar fi fost niciodată suspendată: perioada de întrerupere este inclusă în perioada de reducere. Această măsură de stimulare se aplică pe aeroportul din Marsilia Provence pentru cele două terminale și pentru toate companiile.

2.3.6. PARCARE GRATUITĂ PE TIMP DE NOAPTE

(52) CCIMP menționează, în comunicarea sa din 28 decembrie 2010, introducerea măsurii „ajustarea taxei de parcare pe timp de noapte", începând cu 1 februarie 2010. În consecință, parcarea între orele 22.00 și 6.00 este gratuită, sub rezerva următoarelor condiții:

— activitate de transport de pasageri;

— cinci frecvențe săptămânale pe aceeași destinație pentru minimum un sezon IATA;

— aeronavele care staționează cel puțin șase ore consecutive, între 22.00 și 6.00.

(53) Acest stimulent se aplică pe aeroportul din Marsilia Provence pentru cele două terminale și pentru toate companiile.

2.3.7. FINANȚAREA ACTIVITĂȚILOR DE MARKETING

(54) Prin decizia din 21 noiembrie 2005, CCIMP a instituit un sistem de stimulente financiare pentru înființarea de noi rute prin plata parțială a cheltuielilor specifice de marketing și de promovare, pe suporturi agreate de aeroportul din Marsilia Provence. Pe baza acestui dispozitiv, compania aeriană beneficiară trebuia să prezinte o justificare a cheltuielilor pentru promovarea acestei rute. Valoarea ajutorului nu putea depăși 50 % din cheltuielile eligibile.

(55) Decizia de a introduce o plată „marketing" a fost luată, fără autorizare prealabilă din partea Franței, înainte de publicarea Comunicării Comisiei – Orientări comunitare privind finanțarea aeroporturilor și ajutorul la înființare pentru companiile aeriene cu plecare de pe aeroporturi regionale (denumite în continuare „Orientările din 2005") ([16]). Prin scrisoarea din 22 august 2006, Franța a solicitat CCIMP să oprească această plată cel târziu la 1 iunie 2007, considerând că o astfel de plată „marketing" nu îndeplinea criteriile prevăzute în Orientările din 2005.

(56) CCIMP a confirmat faptul că participarea la cheltuielile de marketing avută în vedere inițial nu a fost pusă în aplicare, cu excepția unei participații [mai mică de 300 000 EUR] * în favoarea bmibaby.

2.3.8. CONTRACTUL PENTRU ACHIZIȚIONAREA DE SPAȚIU PUBLICITAR CU AMS

(57) La 19 mai 2006, CCIMP a încheiat, pentru o durată de cinci ani, fără licitație sau publicitate prealabilă, un contract pentru achiziționarea de spațiu publicitar cu societatea Airport Marketing Services (denumită în continuare „AMS"), filială deținută în proporție de 100 % de compania aeriană Ryanair.

(58) În conformitate cu dispozițiile respectivului contract, CCIMP ar fi trebuit să plătească societății AMS:

— […] * EUR pe lună, în perioada cuprinsă între noiembrie 2006 și octombrie 2007;

— […] * EUR pe lună, în perioada cuprinsă între noiembrie 2007 și mai 2008;

— […] * EUR pe lună începând din iunie 2008.

(59) În decizia Cocoéco din 18 februarie 2009 pentru stabilirea tarifelor care fac obiectul deciziei din 25 mai 2009, se precizează că „costul contractului cu AMS pe perioada contractului, și anume octombrie 2006-octombrie 2011, este de […] *, și anume […] * EUR pe an".

([16]) Comunicarea Comisiei – Orientări comunitare privind finanțarea aeroporturilor și ajutorul la înființare pentru companiile aeriene cu plecare de pe aeroporturi regionale (JO C 312, 9.12.2005, p. 1).

(60) Informațiile furnizate de Franța permit, de asemenea, să se determine costul contractului cu AMS, astfel cum este detaliat în tabelul 2:

Tabelul 2

Costuri asociate contractului cu AMS conform informațiilor furnizate de Franța, în mii EUR

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*

(61) Obiectul acestui contract ar fi, potrivit CCIMP, asigurarea unei publicități pentru destinația Marsilia, în vederea atragerii unui număr mare de pasageri. Acest lucru ar asigura sustenabilitatea terminalului MP2 și un nivel adecvat de remunerare a serviciilor furnizate de administratorul aeroportului.

(62) În acest scop, CCIMP consideră că urmărirea acestui obiectiv are la bază reuniunea a doi factori:

— un număr mare de utilizatori ai internetului;

— utilizatorii europeni ai internetului sensibili la modelul low-cost.

(63) CCIMP justifică încheierea acestui contract cu societatea AMS prin faptul că numai site-ul acesteia din urmă acoperea, în 2006, nevoile CCIMP prin faptul că oferea următoarele servicii:

— un sistem unic și exclusiv de comercializare a biletelor companiei Ryanair, singurul operator care se angajează să stabilească o bază importantă de aeronave pe noul terminal MP2;

— un public larg de utilizatori ai internetului care vizează politica de promovare a CCIMP;

— servicii de marketing adaptate la achiziționarea de bilete de avion cu destinația Provence.

(64) În ceea ce privește reclamantul, acesta consideră că respectivul contract încheiat cu AMS reprezintă un ajutor pentru Ryanair în scopul de a atrage această companie către MRS. În acest sens, sunt aduse dovezi suplimentare pentru a susține această poziție, pe baza dosarului pregătitor pentru reuniunea „consiliului aeroportului" din cadrul CCIMP, din data de 15 noiembrie 2005.

2.3.9. PLANUL DE AFACERI PENTRU TERMINALUL MP2 ȘI APLICAREA PRINCIPIULUI INVESTITORULUI PRUDENT ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ

(65) În noiembrie 2004, CCIMP a elaborat un plan de afaceri care să demonstreze rentabilitatea terminalului MP2. Acesta a fost actualizat în 2005. Alte actualizări ale acestui plan de afaceri au făcut obiectul unei evaluări efectuate de PricewaterhouseCoopers (PwC) la cererea Air France în februarie 2005, noiembrie 2005 și mai 2006.

(66) Planul de afaceri prezentat de Franța compară, pentru perioada 2004-2020, un scenariu cu terminalul MP2 și un scenariu fără terminalul MP2. Potrivit Franței, cumulul fluxurilor de numerar anuale pentru perioada 2004-2020 și valoarea contabilă netă în 2020 reprezintă:

— […]* milioane EUR în scenariul fără terminalul MP2;

— […]* milioane EUR în scenariul cu terminalul MP2.

(67) Franța conchide că scenariul cu terminalul MP2 este cu […]* milioane EUR mai avantajos decât scenariul fără terminalul MP2, ceea ce ar echivala cu o rată de rentabilitate de […]* %.

(68) Planul de afaceri include, de asemenea, o analiză de sensibilitate pentru diferite ipoteze privind traficul și tariful. Scenariile privind „traficul" care au fost analizate au fost un scenariu „fără transferul navetei Air France" și un scenariu de „creștere mai redusă a traficului în terminalul MP2". Scenariile privind „tarifele" care au fost examinate au fost tarife de […]* EUR și de […]* EUR per pasager pentru MP2.

(69) În 2005, planul de afaceri a fost actualizat. Cu această ocazie, trei scenarii au fost simulate. Aceste scenarii sunt următoarele:

— **prima simulare:** prognozele privind traficul în anul 2005 au devenit baza calculelor, transferul navetei Air France către terminalul MP2 nu mai este inclus în scenariul de referință, iar calculele sunt efectuate pentru perioada 2005-2021. Pe baza acestor ipoteze, rata internă de rentabilitate ar fi de [peste 7,5 %]*;

— **a doua simulare:** rata internă de rentabilitate este fixată la 7,5 % și se examinează ce număr de pasageri corespunde acestei rate interne de rentabilitate. În urma exercițiului de simulare, se concluzionează că numărul de pasageri în perioada 2007-2021 ar putea fi mai mic cu 1,32 milioane comparativ cu prima simulare;

— **a treia simulare:** dacă traficul terminalului MP2 în 2010 a fost de numai 1 milion de pasageri (în loc de 1,65 milioane prevăzuți în prima simulare), acest tarif suplimentar va trebui să fie aplicat per pasager începând din 2011, pentru a menține o rată internă de rentabilitate de 7,5? În urma exercițiului de simulare, se concluzionează că ar fi necesare majorări tarifare de […]* EUR.

(70) Evaluările efectuate de PwC la solicitarea Air France în cadrul contenciosului depus la Consiliului de Stat privesc simulări din februarie 2005, septembrie 2005 și mai 2006, elaborate de CCIMP și care vizează stabilirea ratei interne de rentabilitate și a valorii actualizate nete (VAN) a proiectului terminalului MP2 pe baza fluxului de numerar preconizat. Cu această ocazie, PwC a formulat o serie de observații și critici referitoare la planul de afaceri în cauză.

3. **OBSERVAȚIILE FRANȚEI**

3.1. *SUBVENȚII PENTRU INVESTIȚII ÎN FAVOAREA CCIMP*

3.1.1. UNELE DINTRE SUBVENȚIILE ACORDATE SUNT PRESCRISE

(71) Franța contestă opinia Comisiei potrivit căreia suma de 7,577 milioane EUR alocate între 2005 și 2007 pentru construirea terminalului MP2 și cele 16 milioane EUR acordate din 2001 în temeiul investiției privind platforma constituie, în totalitate, ajutor de stat care poate face obiectul unei analize efectuate de către Comisie.

(72) În conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului ([17]), Franța susține că următoarele subvenții enumerate în tabelul 3 sunt prescrise:

Tabelul 3

Organism	Data și semnarea convenției	Descrierea subvenției	Suma totală plătită (în mii EUR)
Consiliul general	14 decembrie 1999	Lucrări de extindere și de restructurare a instalațiilor aeroportuare	3 064
Consiliul regional	24 octombrie 1997	Lucrări de extindere și de dezvoltare a aeroportului	8 032
Consiliul regional	8 iulie 1994	Amenajarea zonei de marfă	1 372

([17]) Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 83, 27.3.1999, p. 1).

Organism	Data și semnarea convenției	Descrierea subvenției	Suma totală plătită (în mii EUR)
Stat	26 aprilie 2000	Modernizarea panourilor indicatoare de obligativitate	290
Stat	23 iunie 1999	Controlul de securitate al bagajelor de cală	579

(73) Franța susține că subvențiile prescrise nu pot fi supuse unui ordin de recuperare și că, în acest sens, acestea sunt în mod obligatoriu excluse din domeniul de aplicare a anchetei Comisiei.

3.1.2. UNELE SUBVENȚII ACORDATE AU FOST UTILIZATE PENTRU A FINANȚA ACTIVITĂȚI ȘI INFRASTRUCTURI FĂRĂ CARACTER ECONOMIC ȘI, PRIN URMARE, NU CONSTITUIE AJUTOR DE STAT

(74) Franța susține că anumite subvenții au fost alocate pentru finanțarea unor infrastructuri sau activități care au legătură cu exercitarea unor prerogative legate de securitatea publică, de stingerea incendiilor și de siguranța operării, și anume:

— subvenția acordată de stat la 19 decembrie 2001, în măsura în care obiectivul acesteia a fost consolidarea sistemului de siguranță a aviației, și, în special, controlul, în mod aleatoriu, al unui anumit procent din bagajele de mână, inspectarea sistematică a personalului care intră în zonele în care accesul este restricționat și accelerarea programului de control asupra bagajelor de cală, pentru a ajunge la o rată de 100 % la începutul celui de al doilea semestru al anului 2002, pentru o sumă totală de 5 032 000 EUR;

— subvenția acordată de Consiliul General la 27 septembrie 2002, în măsura în care a avut drept obiect cablarea pistei 2, amenajarea sălii de ajutor informatic, a unui spațiu la centrala TFE, reabilitarea fațadei blocului tehnic al clădirilor navigației aeriene, înlocuirea tabloului central de joasă tensiune de la postul B, punerea în conformitate a sistemului de alarmă în aeroport și siguranța împotriva incendiilor a sălii de informatică, în valoare totală de 209 885 EUR;

— subvenția Consiliului General din 26 aprilie 2003, în măsura în care aceasta a avut drept obiect reînnoirea echipamentelor de balizaj, extinderea și accesul la PCS, reconfigurarea adăpostului poliției de frontieră, înființarea unei unități de îngrijire, amenajarea șoselei de centură în regiunea sudică, înlocuirea ventiloconvectoarelor, crearea unei rețele de camere de supraveghere, înlocuirea cazanului centralei TFE, rețeaua împotriva incendiilor în zona de vest, echipamentul de protecție digitală, în valoare totală de 2 111 542,82 EUR;

— subvenția Consiliului General din 19 mai 2005 în vederea finanțării parțiale a terminalului MP2, care a fost alocată, parțial, pentru finanțarea unor infrastructuri care nu sunt de natură economică, în valoare totală de 2 273 258,64 EUR. Franța precizează că misiunile identificate ca nefiind de natură economică sunt exercitate asupra unei zone care reprezintă 16,96 % din terminalul MP2 și consideră că o parte echivalentă a lucrărilor se referea la suprafețele alocate acestor misiuni. În consecință, Franța arată că 16,96 % din costul lucrărilor după deducerea investițiilor legate de activități care nu sunt de natură economică, și anume 1 416 238,75 EUR trebuie să fie scăzute din evaluarea Comisiei;

— subvenția din partea Metropolei Marsilia acordată la 26 iulie 2004, în măsura în care aceasta a avut drept obiectiv balizajul pistelor, în valoare de 72 095 EUR;

— subvenția din partea FEDR acordată la 22 august 2002, în măsura în care aceasta a avut drept obiect realizarea lucrărilor de balizaj în zonele de staționare a avioanelor pentru marfă, în valoare totală de 587 350,53 EUR.

(75) Potrivit Franței, sumele respective trebuie să fie deduse din suma care face obiectul evaluării Comisiei.

3.1.3. COMPATIBILITATEA SUBVENȚIILOR PENTRU INVESTIȚII ÎN TEMEIUL ORIENTĂRILOR PRIVIND FINANȚAREA AEROPORTURILOR

(76) Franța susține, în temeiul principiului încrederii legitime, că Comisia trebuie să evalueze calificarea drept ajutor de stat a subvențiilor acordate înainte de data publicării Orientărilor din 2005 având în vedere Orientările privind ajutoarele de stat în sectorul aviației din 10 decembrie 1994 și, în consecință, să concluzioneze că aceste subvenții nu constituie un ajutor de stat.

(77) În subsidiar, Franța consideră că subvențiile acordate sunt compatibile cu Orientările din 2005.

3.1.3.1. ***Compatibilitatea subvenției Consiliului General pentru investiția în cadrul terminalului MP2***

(78) Franța susține că această subvenție îndeplinește un obiectiv de interes general clar definit, și anume crearea și menținerea de locuri de muncă într-o regiune cu o rată a șomajului mai mare decât media națională, dezvoltarea economică regională într-o zonă eligibilă pentru ajutoare regionale în temeiul derogării prevăzute la articolul 107 alineatul (3) litera (c), consolidarea capacității aeroportuare atunci când se confruntă cu un risc de saturație ([18]) și ameliorarea conectivității teritoriului în ceea ce privește un trafic nou care nu era deservit de linia TGV sau de terminalul MP1 și care a beneficiat de creșterea numărului de destinații deservite.

(79) Franța consideră că infrastructura este necesară și proporțională cu obiectivele urmărite. Chiar și în cazul în care o parte a terminalului MP1 s-ar afla în situație de supracapacitate după 2001, crearea terminalului MP2, produs nou cu servicii diferențiate, corespunde unei oferte suplimentare față de cea a terminalului principal. Pe de altă parte, ținând cont de previziunile referitoare la trafic, aeroportul din Marsilia Provence trebuia să facă față unor probleme de congestie care ar fi impus deschiderea unor noi zone de îmbarcare în 2008 și 2018. Potrivit autorităților franceze, construirea terminalului MP2 a permis amânarea adaptărilor necesare ale infrastructurii (în 2016 și după 2020), prezentând, în același timp, perspective mai bune de rentabilitate. În plus, noul terminal MP2 corespunde, în mod specific, strategiei aeroportului care constă în a primi companiile aeriene „low cost", care nu ar fi putut să se stabilească în terminalul MP1, ale cărui tarife ale taxelor sunt semnificativ mai mari și care nu se pretează la necesitatea de îmbarcare și de debarcare rapidă a pasagerilor. Franța susține că, în 2007, primul an întreg de exploatare a terminalului MP2, rata de utilizare a fost de 68 %, ceea ce nu ar reprezenta o supracapacitate reală. Aceasta adaugă că rezerva de capacitate a terminalului MP1 din 2007 până în 2011, în legătură cu crearea terminalului MP2, a contribuit la satisfacerea noilor necesități ale companiei Air France în cadrul deschiderii bazei acesteia, la 2 octombrie 2011, legate de crearea a 13 noi rute și de creșterea frecvențelor operate. În cele din urmă, construirea terminalului MP2 în incinta unui terminal vechi pentru marfă ar fi permis o minimizare a costurilor de investiție și de întreținere, de asemenea atinsă prin confortul redus oferit călătorilor de acest terminal.

(80) Franța susține că perspectivele de utilizare a terminalului MP2 sunt satisfăcătoare pe termen lung. Construcția acestui terminal corespunde dorinței de a vedea dezvoltându-se un nou trafic pe platformă, în special un trafic care nu era deservit de terminalul MP1 și care a făcut ca aeroportul să evite deschiderea unor legături care sunt deja deservite de trenuri de mare viteză. Creșterea numărului destinațiilor operate de la 100 în 2005 la 119 în 2010 ar spori și mai mult atractivitatea acestui nou serviciu și, prin urmare, perspectivele sale viitoare de utilizare. Franța subliniază că previziunile referitoare la traficul pe terminalul MP2, care au fost confirmate prin date referitoare la traficul real pentru anii 2007-2010, arată că 50 % din capacitatea sa ar urma să fie utilizată după 5 ani. În cele din urmă, intensificarea traficului companiei Air France cu plecare de la terminalul MP1 începând din 2 octombrie 2011 demonstrează că respectiva capacitate suplimentară furnizată de terminalul MP2 nu constituie o concurență pentru terminalul principal, ci un avantaj pentru aeroport, ceea ce i-a permis să răspundă pozitiv solicitării Air France.

(81) Franța susține că subvențiile acordate afectează doar într-o măsură limitată comerțul intracomunitar. În ceea ce privește aeroportul din Avignon, situat la mai puțin de 60 de minute de cel din Marsilia Provence, Franța observă că traficul low-cost pe acest aeroport a rămas stabil începând din 2007, că au fost realizate noi amenajări pe platformă după 2007 în timp ce erau deschise rute noi și niciuna dintre destinațiile deservite nu este accesibilă de pe aeroportul din Marsilia Provence. În ceea ce privește zona lărgită la aeroporturile din Nîmes și Toulon, Franța subliniază că acestea se încadrează în categoria micilor aeroporturi regionale și, prin urmare, nu au aceeași vocație ca aeroportul din Marsilia Provence, al cărui trafic depășește 5 milioane de pasageri. Faptul că destinațiile deservite nu sunt toate (cu excepția celor de la Londra și Bruxelles) accesibile de pe aeroportul din Marsilia Provence, ar demonstra că nu a existat concurență între aceste platforme.

(82) Franța susține că subvenția acordată de către Consiliul General era necesară pentru a atinge pragul de rentabilitate solicitat în mod normal de către operatori. Planul de afaceri din mai 2006 indică o rată internă de rentabilitate de […]* % prin deducerea subvenției Consiliului General, Franța susține că rentabilitatea proiectului ar scădea la […] * % în absența subvenției. De asemenea, Franța susține că proporționalitatea subvenției primite se justifică prin faptul că aceasta oferă posibilitatea atingerii unei RIR satisfăcătoare, în absența unei alternative mai puțin costisitoare, care ar fi condus la obținerea acelorași rezultate. Aceasta precizează că lucrările la terminal au făcut

([18]) Comunicarea Comisiei „Un plan de acțiune pentru consolidarea capacității, eficacității și siguranței aeroporturilor din Europa", COM (2006) 819 final, document nepublicat în Jurnalul Oficial.

obiectul unor achiziții publice, ceea este în măsură să confirme că aceste costuri au fost reduse la minimum. În sfârșit, Franța subliniază că subvenția acordată acoperă doar 50 % din costul total al proiectului terminalului MP2, și anume 80 % din activitățile legate de aeronave și 30 % din activitățile legate de terminal.

3.1.3.2. ***Compatibilitatea subvențiilor FEDR din 22 august 2002 pentru dezvoltarea transportului de marfă aerian***

(83) Franța subliniază, în primul rând, că o parte din subvenție a vizat investiții legate de activități neeconomice, și că numai soldul ajutorului atribuit ar trebui să fie considerat compatibil cu normele din TFUE ([19]).

(84) Franța reamintește că cererea de finanțare a aeroportului din Marsilia-Provence din FEDR a fost abordată în cadrul programării pentru Obiectivul nr. 2 al fondurilor structurale pentru perioada 2000-2006, la care regiunea Provence Alpes Côte d'Azur este eligibilă, și care a fost aprobată de Comisia Europeană la 22 martie 2001.

(85) Potrivit Franței, ajutorul acordat răspunde unui obiectiv de interes general clar definit: optimizarea infrastructurii existente pentru dezvoltarea activității de transport al mărfurilor, ca răspuns la scăderea tonajului transportat, și în legătură cu numărul de locuri de muncă puse la dispoziție de către aeroport ([20]) într-o zonă care se confruntă cu o rată deosebit de ridicată a șomajului.

(86) Franța susține că infrastructura în cauză este necesară și proporțională cu acest obiectiv. Aceasta precizează că infrastructura constă în realizarea unei șosele de centură și a unui sens giratoriu în scopul de a conferi siguranță fluxului rutier în perspectiva unei creșteri a traficului, în reamenajarea terminalelor de marfă în spațiile rămase libere, în crearea unor zone de staționare pentru aeronave care să fie aproape de terminalele de marfă pentru a reduce timpul de prelucrare și în extinderea zonei destinate mărfurilor pentru creșterea atractivității acesteia.

(87) Franța sugerează că rezultatele legate de trafic ([21]) demonstrează că infrastructura prezenta o perspectivă satisfăcătoare de utilizare pe termen lung și precizează că infrastructura este pusă la dispoziția tuturor operatorilor.

(88) În final, Franța susține că o subvenție justificată prin necesitatea de a dezvolta o zonă care se confruntă cu dificultăți structurale și care viza exclusiv finanțarea a 28 % din costul total al proiectului nu ar putea afecta schimburile intracomunitare. Aceasta susține că finanțarea proiectului nu poate fi repusă în discuție, chiar dacă au fost îndeplinite criteriile de eligibilitate FEDR. Franța subliniază că finanțările acordate au permis facilitarea accesului rutier la infrastructura aeroportuară și remedierea deficiențelor în ceea ce privește libera circulație a mărfurilor.

3.1.3.3. ***Compatibilitatea subvenției din 26.6.2003 pentru extinderea și restructurarea aeroportului***

(89) Franța amintește, în primul rând, că o parte din subvenție a avut în vedere investiții legate de activitățile neeconomice, și că numai restul ajutorului atribuit, și anume 888 457,18 EUR, ar trebui să fie considerat compatibil cu normele din TFUE.

(90) Franța susține că această subvenție răspunde unui obiectiv de interes general definit în mod clar, legat de dezvoltarea economică a departamentului Bouches-du-Rhône și a regiunii Provence.

(91) Aceasta susține că investițiile în cauză erau necesare și proporționale cu acest obiectiv, în măsura în care vizau mărirea numărului de deplasări, prin renovarea pistei 1, realizarea de bretele de circulație și crearea de ieșiri rapide.

([19]) Comisia constată o contradicție în răspunsul Franței, care susține, în mod succesiv, că valoarea ajutorului care trebuie să facă obiectul unei analize a compatibilității este de 932 649 EUR (p. 26), apoi de 980 EUR.

([20]) Franța precizează că un studiu de impact realizat de CCIMP concluziona că activitățile de transport de marfă ale aeroportului reprezentau 582 de locuri de muncă în 2000 și 614 locuri de muncă în 2009.

([21]) Franța afirmă că traficul de marfă a crescut cu 20,86 % între 2005 și 2010, ajungând la 52 179 de tone în 2010.

(92) Franța susține că investițiile erau indispensabile pentru primirea unui trafic suplimentar. Astfel, lucrările realizate ar fi mărit capacitatea pistelor la 140 000 de mișcări comerciale pe an. Cu toate acestea, Franța a prezentat, în răspunsul său, obiective de trafic de 113 909 mișcări în 2015 și 122 449 de mișcări în 2020. Amenajările realizate ar permite, astfel, să nu se aibă în vedere lucrări legate de capacitatea pe piste în următorii 10 ani, beneficiind în același timp, potrivit Franței, de o perspectivă satisfăcătoare de utilizare pe termen mediu.

(93) Franța confirmă că infrastructura este accesibilă tuturor utilizatorilor și susține că singurul aeroport comercial situat la mai puțin de 60 de minute cu mașina este aeroportul din Avignon, acesta fiind un aeroport din categoria D, cu care aeroportul din Marsilia Provence nu se află în concurență, iar ajutorul examinat nu afectează comerțul intracomunitar.

3.1.3.4. ***Compatibilitatea subvenției din 26 iulie 2004 pentru dezvoltarea aeroportului***

(94) Franța amintește, în primul rând, că o parte din subvenție a fost pentru investiții legate de activități neeconomice și că numai restul de ajutor atribuit, și anume 816 535 EUR, ar trebui să fie considerat compatibil cu normele din TFUE.

(95) Franța susține că această subvenție răspunde unui obiectiv de interes general clar definit în ceea ce privește dezvoltarea teritoriului Metropolei Marsilia și a regiunii înconjurătoare, pe baza consolidării traficului național și a dezvoltării traficului internațional pe aeroportul din Marsilia Provence, precum și conectarea la căile ferate.

(96) Franța susține că realizarea acestui obiectiv făcea ca lucrările realizate să fie necesare, și anume extinderea capacității sălii 1 și alinierea acesteia la standarde, în comparație cu standardele internaționale, optimizarea pistei 1 și reconstrucția pistei 2 și realizarea unei gări feroviare accesibile pentru TGV.

(97) Franța susține că evoluția traficului de pasageri înregistrată demonstrează că aceste echipamente beneficiază de o perspectivă satisfăcătoare de utilizare pe termen lung. Aceasta adaugă că realizarea legăturii feroviare prevăzute nu putea decât să consolideze frecventarea aeroportului.

(98) Potrivit Franței, infrastructura este accesibilă, fără discriminare, pentru toți utilizatorii. Aceasta subliniază că repartizarea sălilor între zborurile naționale, Schengen și internaționale este necesară pentru buna gestionare a fluxurilor de pasageri în conformitate cu normele privind controlul la frontiere, precum și că implantarea zborurilor în oricare dintre terminale nu schimbă cu nimic faptul că toate companiile au libertatea de a avea acces la cele două terminale, în funcție de zborurile pe care le deservesc.

(99) Franța reamintește că, în opinia sa, lucrările efectuate nu afectează comerțul intracomunitar, dată fiind absența unui aeroport din aceeași categorie situat în aceeași zonă de activitate și subliniază, în plus, că investițiile vizate de subvenția din 26 iulie 2004 nu erau direct destinate să mărească capacitatea aeroportului.

(100) Franța susține că modalitățile de acordare a subvenției analizate erau în măsură să asigure respectarea principiului proporționalității ([22]). Aceasta reamintește că angajamentul autorității publice era limitat la 1 milion EUR pe o perioadă de trei ani.

3.2. *TESTUL OPERATORULUI PRUDENT ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ APLICAT LA TERMINALUL MP2*

(101) Franța susține faptul că observația critică a societății PwC, potrivit căreia deducerea proporției subvenției pentru investiție din amortizările infrastructurii terminalului MP2 denaturează testul operatorului prudent în economia de piață, nu este întemeiată. În Franța, normele contabile în vigoare impun ca subvențiile pentru echipamente aferente exercițiilor viitoare să fie deduse din valoarea contabilă netă a activelor imobilizate. În plus, modul de tratare a subvențiilor a fost omogen pentru terminalele MP1 și MP2, care au beneficiat deopotrivă de o subvenție

([22]) Convenția încheiată între CCIMP și comunitatea urbană Metropola Marsilia Provence prevede stabilirea contribuției autorității publice în funcție de programele de investiții propuse de aeroportul din Marsilia și reținute de Metropolă, faptul că fondurile urmăresc în mod strict să acopere cheltuielile validate în acest fel, limitarea contribuției publice anuale la cheltuielile efectiv suportate de aeroport în exercițiul respectiv, însoțirea fiecărei cereri de fonduri de un rezumat al cheltuielilor și punerea la dispoziția Metropolei de către CCIMP a tuturor facturilor referitoare la operațiuni.

de 30 % din costul lucrărilor la terminal. În cele din urmă, luarea în considerare a fluxurilor brute în baza costurilor aferente taxei pe pasager ar fi determinat administratorul să perceapă taxe de la utilizatori pentru costuri pe care, în realitate, acesta nu le-a suportat. În sens mai larg, deoarece Franța a considerat că subvenția primită de Consiliul General este compatibilă cu dreptul francez și cu dreptul Uniunii, aceasta consideră că CCIMP a acționat ca un investitor prudent în economia de piață prin faptul că nu a inclus în planul de afaceri costuri pe care ar fi posibil să nu trebuiască să le suporte.

(102) În ceea ce privește includerea în planul de afaceri a sumei aferente valorii contabile nete (VCN) a investițiilor realizate în cursul perioadei cu flux de numerar luate în considerare, Franța susține că se limitează la exprimarea din punct de vedere contabil a prevederilor din caietul de sarcini al contractului de concesiune din 1987. Franța susține că acest tip de dispoziții este foarte răspândit în contractele de concesiune și este conceput pentru a ține seama de durata proiectului de investiții, respectiv a contractului de concesiune.

(103) Pentru a justifica valoarea de 7,5 % reținută ca reflectând costul mediu ponderat al capitalului (CMPC), Franța afirmă că aceasta este consecventă cu estimarea medie a CMPC al aeroporturilor franceze ([23]), deși este puțin mai mare ca urmare a perimetrului regulat al aeroportului și a faptului că evaluarea a fost efectuată într-o perioadă anterioară (2004) estimărilor evocate în referință. Franța menționează că, în studiul său, societatea Mazars reține aceeași ipoteză privind CMPC ca și operatorul aeroportului Marsilia-Provence.

(104) Franța susține că, în mod eronat, Comisia a făcut referire la absența unei creșteri a costurilor externe asociate cu măsurile de modulare pentru motive de interes general (stimulente pentru crearea de noi linii), dat fiind că aceste modulări nu au fost luate în considerare în calitate de costuri, ci ca reduceri ale cifrelor de afaceri aferente aterizării, balizajului și staționării în toate cazurile studiate. Franța adaugă că aceste modulări au adus beneficii atât utilizatorilor terminalului MP2, cât și ai terminalului MP1, iar punerea lor în aplicare între 2005 și 2010 arată un bilanț cumulat al reducerilor înregistrate echilibrat între cele două terminale ([…]* milioane EUR pentru terminalul MP1 și […]* milioane EUR pentru terminalul MP2). De asemenea, Franța a transmis un plan de afaceri întocmit *a posteriori* pentru perioada 2005-2010, susținând faptul că planurile de afaceri prezentate în septembrie 2005 și mai 2006 se bazau pe date previzionale apropiate de datele realizate, și că rentabilitatea terminalului MP2 se dovedește a fi mai mare decât cea care a fost prevăzută în momentul luării deciziei de investiții.

3.3. *CONTRIBUȚIA DE FUNCȚIONARE ACORDATĂ CCIMP*

(105) În ceea ce privește contribuțiile în valoare de […]* milioane EUR plătite de către autoritățile publice în favoarea CCIMP, Franța susține că acestea nu sunt subvenții de funcționare, ci contrapartida pentru serviciile prestate de către departamentul general al CCIMP aeroportului din Marsilia-Provence. Franța precizează că, având în vedere separarea contabilă dintre departamentul aeroport al CCI și celelalte departamente ale sale, sumele care fac obiectul prezentei decizii corespund refacturărilor legate de serviciile prestate de departamentul general la aeroport și, prin urmare, constituie contribuții corespunzătoare unor servicii facturate pentru perioada 2001-2010.

(106) Franța subliniază că un atestat al auditorului CCIMP confirmă absența fluxurilor financiare de la serviciile centrale ale CCIMP către aeroportul din Marsilia Provence.

(107) De asemenea, Franța a explicat modul de funcționare a sistemului de taxe de aeroport în scopul de a exclude existența eventuală a unui ajutor de stat legat de mecanismul respectiv. Franța reamintește că taxa de aeroport este prevăzută la articolul 1609w din Codul general al impozitelor (CGI), care prevede că aceasta este percepută în favoarea persoanelor publice sau private care exploatează aeroporturi, că este datorată de orice companie de transport aerian public și că este utilizată exclusiv pentru rambursarea costurilor suportate de operatorii aeroporturilor pentru îndeplinirea atribuțiilor de autoritate publică, cum ar fi serviciile privind securitatea-incendiile-salvarea, lupta împotriva pericolelor reprezentate de păsări, precum și siguranța. Franța susține în continuare că valoarea taxei de aeroport este stabilită anual, pentru fiecare aeroport în parte, în funcție de serviciile prestate în conformitate cu legislația în vigoare și cu evoluția previzională a datelor privind traficul, costurile și alte produse ale operatorului. În acest sens, operatorii aeroporturilor instituie o declarație anuală de costuri și trafic, care este transmisă către Direcțiile locale de siguranță a aviației civile pentru validare. Calculul tarifelor se realizează la nivelul administrației centrale din cadrul Direcției generale de aviație civilă, ținând seama de rezultatele cumulate din anii anteriori.

(108) Franța contestă constatarea potrivit căreia acest mecanism ar putea conține elemente de ajutor de stat. Franța subliniază, în primul rând, că acesta este un dispozitiv general care se aplică tuturor aeroporturilor franceze în conformitate cu aceleași norme.

([23]) Deciziile Comisiei de consultare aeroportuare furnizate de Franța se referă, în cazul ADP, la un CMPC cuprins între 5,8 % și 6,5 % pentru perioada 2006-2010 și între 6,2 % și 6,8 % pentru perioada 20112015, și între 6 % și 6,5 % în cazul aeroportului din Toulouse, pentru perioada 2009-2013.

(109) Aceasta precizează în continuare că, având în vedere faptul că nivelul taxei este determinat pe baza datelor estimative privind costurile și traficul, ajustarea veniturilor la costuri este greu de realizat pe parcursul unui an, dar contestă că ar putea exista o supracompensare.

(110) Franța reamintește, în această privință, că operatorilor aeroporturilor nu le sunt rambursate costurile suportate decât ulterior, pe baza dotărilor cu amortizări și că, de îndată ce se constată un sold pozitiv, acesta este înscris în conturile cumulate ale anilor anteriori și este alocat către costurile financiare suportate de către operator și conduce la o ajustare a tarifelor în anul următor. Franța precizează că sistemul de taxe de aeroport este, în general, deficitar de mai mulți ani (aproximativ 110 milioane EUR la sfârșitul anului 2010), ceea ce face ca o parte a cheltuielilor privind siguranța și securitatea suportate de aeroporturi să nu fie compensată, acest procent fiind alocat unor cheltuieli financiare suportate de către stat. Franța subliniază că majorările tarifare care intervin *a posteriori* trebuie să țină seama de impactul asupra companiilor aeriene, ceea ce exclude o recuperare prea rapidă.

(111) În cele din urmă, Franța se referă la mecanismul de „reluare de la zero" în caz de schimbare a operatorului aeroportuar, care impune operatorului să ramburseze un eventual sold pozitiv la sfârșitul mandatului său.

(112) În ceea ce privește aeroportul din Marsilia Provence, Franța precizează că deficitul cumulat al sistemului de taxe de aeroport era de 2,7 milioane EUR la sfârșitul anului 2000, că revenirea la echilibru a fost atinsă în 2010, cu o valoare a taxei stabilită la 8,20 EUR și că tariful pentru anul 2011 a fost revizuit în scădere (7,774 EUR) pentru a nu genera un excedent.

3.4. *STABILIREA TAXELOR PENTRU PASAGERI LA TERMINALELE MP1 ȘI MP2*

(113) Franța susține că diferențierea tarifară între terminalele MP1 și MP2 respectă dispozițiile Directivei 2009/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([24]) și reamintește că terminalul MP2 este deschis tuturor companiilor aeriene. Aceasta precizează că diferența de tarif între terminalele MP1 și MP2 are la bază decalajul de costuri dintre serviciile oferite pasagerilor acestor terminale. Franța susține că, în decizia din 26 iulie 2011, Consiliul de Stat a admis că tarifele stabilite pentru terminalul MP1 erau valabile și, astfel, ar fi susținut, în mod întâmplător, eficacitatea normelor privind alocarea contabilă a costurilor și veniturilor între terminalele MP1 și MP2. În sfârșit, Franța subliniază că, potrivit principiului bazat pe încasare unică (*single-till*) care se aplică pe aeroportul din Marsilia Provence, diferența dintre costul de producție al taxei pentru pasageri și valoarea taxei respective este constituită din resursele provenite din activități non-aeronautice specifice terminalului în cauză, pe care un operator prudent le va lua în considerare pentru a stabili tarifele aplicabile terminalului.

(114) Franța contestă faptul că CCIMP a ținut seama doar de costurile suplimentare care au o legătură directă cu punerea în funcțiune și exploatarea terminalului MP2. Aceasta susține că, dat fiind că cele două terminale sunt separate din punct de vedere geografic, este posibil să se disocieze toate investițiile necesare în cadrul terminalului MP2, și anume 8,95 de milioane EUR. Franța subliniază că structura costurilor unui aeroport constă, în principal, din costurile fixe.

(115) Franța descrie apoi elementele care au condus la determinarea costurilor de funcționare percepute de la terminalul MP2:

— terminalul MP2 reprezintă numai 8,9 % din suprafața totală a terminalelor aeroportului, acesta reprezintă numai 9,8 % din totalul postului „impozite, taxe și asigurări";

— dat fiind că, în principal, costurile de întreținere și mentenanță se referă la repararea componentelor mecanice, cum ar fi lifturi, scări rulante și benzi rulante, terminalul cu servicii simplificate, care nu dispune nici de scări rulante, nici de benzi rulante, nu reprezintă decât 5 % din cheltuielile pentru „întreținere și mentenanță";

— terminalul MP2, nou, mai bine izolat și cu o înălțime a plafonului mult inferioară celei a terminalului MP1, care reprezintă 8,9 % din suprafața terminalelor aeroportului, reprezintă doar 8,6 % din cheltuielile de „fluide" (energie);

— costurile pentru curățenie sunt alocate terminalului MP2 în procent de 7,8 %, ținând cont de proporția suprafețelor ocupate (8,9 %), de materialul folosit pentru acoperirea solului (dale de pardoseală în terminalul MP2, mochetă în terminalul MP1), de o frecvență a curățeniei identică în ambele terminale;

([24]) Directiva 2009/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2009 privind taxele de aeroport (JO L 70, 14.3.2009, p. 11).

— crearea terminalului MP2 nu presupune cheltuieli suplimentare cu personalul, cu excepția unei angajări pe postul de coordonator al terminalului (PCT) în 2007, a unei angajări pe postul de coordonator al exploatației (PCE) și a unei angajări la biroul de informare (BI) în 2010, ipoteză care reflectă tabelul prezentat de Franța, care a detaliat, de asemenea, în răspunsul său, formulele de distribuire utilizate pentru alocarea costurilor de exploatare între cele două terminale.

(116) Astfel, Franța susține că, dat fiind că alocarea costurilor de exploatare a fost realizată cu efective constante, costurile atribuite terminalului MP2 reprezintă aceeași economie ca și taxa pentru pasageri pentru terminalul MP1. De asemenea, Franța afirmă că aceste costuri alocate terminalului MP2 corespund costurilor suplimentare suportate de terminalul MP1, în ipoteza în care al doilea terminal nu ar fi fost construit (anexa 44 și anexa 25).

(117) De asemenea, Franța contestă concluzia PwC conform căreia investițiile care nu sunt alocate direct terminalelor trebuie să fie alocate în mod indirect și prezintă în detaliu investițiile disociate ale taxei pe pasager și luarea în considerare a acestora din punct de vedere contabil (investiții în clădiri separate de terminale care fac obiectul unor venituri separate din închirieri, investiții punctuale pentru înlocuirea instalațiilor vechi alocate centrelor analitice specifice, investiții în domeniul supravegherii, al informaticii, al pasarelelor, imputate centrului analitic specific și, dacă este cazul, incluse în procentul de cheltuieli generale). De asemenea, Franța contestă argumentul PwC potrivit căruia, dat fiind că pasagerii terminalului MP2 pot utiliza echipamentele terminalului MP1, 10 % din amortizările terminalului MP1 ar trebui imputate terminalului MP2. Aceasta susține că separarea clară între infrastructuri pe platformă face această utilizare foarte puțin probabilă, că acest lucru ar însemna alocarea unei suprafețe echivalente cu suprafața totală a terminalului MP2 și că acest lucru ar necesita imputarea în aceeași proporție a veniturilor comerciale ale terminalului MP1 terminalului MP2, și anume o reducere a marjei terminalului principal de […]* milioane EUR.

(118) Franța subliniază, de asemenea, faptul că ipotezele de trafic luate în considerare de către PwC în rapoartele sale din 2006 și 2007 se bazează pe previziunile din planul de afaceri din noiembrie 2004 și nu țin seama de cifrele actualizate cu diminuarea traficului în planurile de afaceri din septembrie 2005 și mai 2006 în urma deciziei Air France de a nu transfera în terminalul MP2 operarea „navetei" sale și de prelungirea cu 6 luni a deciziei de deschidere a noului terminal, care a diminuat semnificativ traficul în 2006 și 2007. Franța contestă constatarea unei „canibalizări" a traficului terminalului MP1 de către terminalul MP2 menționat în raportul PwC. Aceasta subliniază, în acest sens, că, în final, Air France nu a continuat proiectul său de transferare a zborurilor „navetei" către Orly pe terminalul MP2 și că traficul companiei Air France în perioada 2008-2011 a rămas stabil în fiecare dintre cele două destinații care fac obiectul unor rute concurente operate de Ryanair pe terminalul MP2 începând din 2009.

(119) Franța susține că, întrucât argumentele PwC sunt nefondate, taxa de 3,84 EUR per pasager este nejustificată, și precizează că aceasta este mai mare decât tariful perceput pe terminalul MP1 în 2007.

(120) Franța reamintește că, în urma anulării de către Consiliul de Stat a tarifelor practicate pe terminalul MP2 pentru anii 2006, 2007 și 2008 și a tarifelor practicate pe terminalul MP1 pentru 2008, operatorul aeroportului a stabilit noi tarife pentru fiecare dintre terminale. Justificarea unei majorări a prețurilor pe terminalul MP2 constă în obligația impusă de autoritatea de reglementare (miniștrii economiei și aviației civile) de a imputa doar acestui terminal costurile contractului de publicitate cu AMS, fără a pune sub semnul întrebării cheile de alocare a costurilor între terminale.

(121) Potrivit Franței, CCIMP ar fi stabilit nivelul tarifului care să permită atingerea unei rate de acoperire a costurilor identică pentru fiecare terminal (și anume […]* %). Franța susține că Directiva 2009/12/CE prevede că nivelul taxelor de aeroport trebuie să fie diferențiat în special în funcție de costurile acestora și că, pentru a se asigura că această diferențiere de preț este justificată de o diferență de costuri, este necesar să se asigure echivalența dintre rata de acoperire a acestor costuri prin taxa pe pasager pentru fiecare terminal. Franța adaugă că această rată de acoperire poate fi mai mică decât 100 % în măsura în care reglementările privind principiul bazat pe încasare unică ia în considerare echilibrul economic global al aeroportului prin integrarea veniturilor provenite din activități non-aeronautice. Franța reamintește că societatea Mazars a estimat, în raportul său, că, pentru anul 2007, acoperirea costurilor pentru pasageri de către venitul din taxa pe pasager a fost de […]* % pentru terminalul MP1 și […]* % pentru terminalul MP2.

(122) Franța concluzionează că tarifele aferente taxei pe pasager pentru terminalul MP2 nu pot constitui un avantaj economic în favoarea unei întreprinderi în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, în măsura în care acestea sunt stabilite în funcție de costurile asociate cu construirea și exploatarea terminalului MP2, că diferența dintre taxele pe pasager pentru utilizarea fiecărui terminal este obiectivă, transparentă și justificată de costurile atribuite fiecăruia, și că, în acest cadru, diferențierea este prevăzută în mod expres la articolul 10 din Directiva 2009/12/CE.

(123) Nici caracterul selectiv al măsurii nu ar fi dovedit în speță, stabilirea tarifelor fiind aplicabilă, fără distincție, oricărei companii aeriene care utilizează terminalul MP2.

(124) În ceea ce privește taxele pe pasager reduse pentru zborurile interne, Franța precizează că Ordinul din 16 octombrie 2009 interzice în prezent orice diferențiere a tarifelor în țările din spațiul Schengen și reamintește că, în decizia sa din 28 ianuarie 2009, Comisia a considerat că nu era necesar să propună măsuri suplimentare.

3.5. *REDUCERI DE TAXE PENTRU CREAREA DE NOI RUTE*

(125) Franța amintește, cu titlu introductiv, că modulările tarifare în favoarea companiilor aeriene care fac obiectul evaluării Comisiei în considerentele 116-137 din decizia de inițiere a procedurii există în Franța pe toate aeroporturile de stat și pe un număr foarte mare de aeroporturi descentralizate.

(126) Aceasta adaugă că măsurile sunt destinate să favorizeze crearea de noi rute aeriene. Măsurile ar răspunde unui motiv de interes general legat de îmbunătățirea serviciilor și de conectivitatea teritoriului, amenajarea teritoriului și integrarea pieței europene.

(127) Potrivit Franței, motivul de interes general invocat trebuie să fie luat în considerare de către Comisie în evaluarea compatibilității ajutorului acordat astfel legislației europene.

(128) De asemenea, Franța susține că modulările tarifelor sunt aprobate anual de către aceasta în cadrul unei proceduri de omologare aplicabile tuturor aerodromurilor de stat, care asigură caracterul nediscriminatoriu al măsurilor. Franța susține că procedura de aprobare anuală a tarifelor ar fi suficientă, astfel, pentru a îndeplini cerința ca un mecanism de apel să fie prevăzut la nivelul statului membru pentru a remedia orice discriminare în acordarea ajutorului, care constituie unul dintre criteriile de compatibilitate ale ajutorului în cauză.

(129) Franța reamintește că legislația națională (articolul R.224-2-2 din Codul aviației civile), care introduce posibilitatea de modulare a tarifelor, impune persoanei responsabile de stabilirea tarifelor să definească indicatori de monitorizare corespunzători obiectivului de interes general vizat. Franța susține că indicatorii de monitorizare prevăzuți asigură anual buna executare a măsurii și eventualele nevoi de ajustare a acesteia și sunt suficienți pentru a îndeplini criteriul de compatibilitate a ajutorului cu privire la existența unui mecanism de sancționare în măsura în care un transportator nu ar respecta angajamentele asumate în ceea ce privește aeroportul.

(130) Franța precizează că bilanțul modulărilor tarifare din 2005, când a început punerea în aplicare a acestei măsuri, a fost abordat periodic în dosarele din cadrul reuniunilor Cocoéco, ceea ce stabilește caracterul public al măsurilor acordate reprezentanților utilizatorilor platformei și este suficient pentru a îndeplini criteriul de compatibilitate a ajutorului cu privire la publicitatea măsurilor respective.

(131) Franța precizează că modulările tarifare în discuție sunt în conformitate cu dispozițiile Directivei 2009/12/CE care permite statelor membre să introducă modulări la taxele de aeroport pentru motive de interes public și de interes general. Franța deduce de aici că operatorul aeroportuar nu trebuie să se comporte ca un operator prudent în economia de piață atunci când stabilește o astfel de modulare tarifară. Franța subliniază că alte modulări tarifare pentru motive de interes general există în dreptul francez, în special pentru motive legate de mediu, cum ar fi modularea taxei de aterizare în funcție de categoria de aeronavă și de momentul zilei, ținând cont de zgomot.

(132) Franța contestă faptul că astfel de măsuri constituie ajutor la înființare și susține că acestea urmăresc internalizarea anumitor componente de interes public (repararea daunelor cauzate mediului, îmbunătățirea conectivității dintre teritorii etc.) care, altfel, nu ar fi incluse în tariful taxelor.

(133) Franța susține că un plan de afaceri care să demonstreze că modulările acordate nu sunt profitabile nu ar însemna, totuși, că operatorul trebuie să renunțe la acestea, deoarece acest plan de afaceri nu ar lua în considerare externalitățile generate de măsuri, cum ar fi economiile realizate în ceea ce privește emisiile de poluanți sau sonore, sau îmbunătățirea conectivității dintre teritorii și îmbunătățirea deservirii acestora. Potrivit Franței, dificultatea de a valorifica pe plan monetar aceste externalități a făcut ca măsurile de stimulare să facă obiectul unei ipoteze distincte în cadrul Directivei 2009/12/CE.

(134) Franța contestă abordarea metodologică efectuată de către Comisie care constă în aplicarea testului operatorului prudent în economia de piață, care nu ar fi adaptat pentru analiza măsurilor al căror obiect este de a face ca interesul public să beneficieze de externalități pozitive.

(135) Franța susține că informațiile furnizate în considerentul 124 din decizia Comisiei de inițiere a procedurii sunt eronate. Tarifele menționate arată o parte variabilă a taxei de aterizare per pasager. În realitate, partea variabilă a taxei de aterizare s-ar calcula pe baza numărului de tone ale aeronavei, și nu pe baza numărului de pasageri.

(136) În subsidiar, Franța susține că modulările tarifare pentru crearea noii rute sunt profitabile din punct de vedere economic pentru aeroportul din Marsilia Provence. În răspunsul său, Franța furnizează un studiu realizat *a posteriori* privind profitabilitatea măsurilor acordate. Potrivit Franței, calculele efectuate pe baza veniturilor comerciale din anul 2008 arată că reducerea medie acordată pentru o rută operată cu aeronave tip care utilizează terminalele MP1 și MP2 este mai mică decât veniturile generate de veniturile alocate pentru fiecare dintre aceste terminale, și generează un rezultat net de […]* EUR per pasager pentru terminalul MP1 și […]* EUR per pasager pentru terminalul MP2. Franța susține că 83 % din traficul generat de această măsură continuă după expirarea celor trei ani, ceea ce conduce la un beneficiu suplimentar. Franța susține că o nouă analiză privind profitabilitatea modulărilor votată de Cocoéco la 6 decembrie 2004 s-a făcut pe baza planului de afaceri din septembrie 2005, actualizat în mai 2006 pe baza unei aeronave B737 de 67 de tone pentru terminalul MP2 și a unei aeronave A319 pentru terminalul MP1. Au fost studiate două ipoteze de trafic: în prima, creșterea traficului începând cu al 3-lea an de punere în aplicare a modulărilor se referă doar la creșterea frecvențelor pe rutele existente, în a doua, creșterea traficului se axează exclusiv pe rute noi. Prima ipoteză ar conduce la un profit net din cifra de afaceri de […]* % și o valoare netă actualizată de […]* EUR, a doua ar genera un profit net din cifra de afaceri de […]* % și o valoare netă actualizată de […]* EUR.

(137) Franța susține că modulările erau nediscriminatorii și se aplicau tuturor companiilor care dovedeau îndeplinirea condițiilor de aplicabilitate. Prin urmare, Franța contestă faptul că criteriul referitor la caracterul selectiv al măsurii în calificarea unui ajutor de stat este îndeplinit.

(138) Franța reamintește că, în decizia privind aeroportul din Manchester ([25]), citată în cadrul deciziei „Charleroi" ([26]), Comisia a recunoscut că acordarea unor reduceri la taxele de aterizare constituia o măsură de durată limitată și făcea parte dintr-o schemă care este accesibilă tuturor companiilor aeriene care lansează o nouă rută cu plecare de la Manchester, astfel încât elimina orice risc de denaturare a concurenței și nu intra în domeniul de aplicare al articolului 107 din TFUE. Franța conchide că un sistem accesibil tuturor companiilor aeriene și acordat pe o durată limitată nu intră în domeniul de aplicare al articolului 107 din TFUE.

(139) Franța prezintă schema de modulare tarifară în vigoare de la 15 februarie până la 31 iulie 2009 și precizează că 24 de companii au beneficiat de aceasta. Franța reamintește că schema a fost anulată de Tribunalul administrativ din Marsilia în hotărârea sa din 30 iunie 2009, pe motiv că nivelul modulării era prea ridicat și a fost înlocuită începând cu 1 februarie 2010 de un dispozitiv prin care ratele de reducere prevăzute au fost reduse și condițiile de acordare au fost consolidate. Franța susține că în cazul celor două scheme de modulare tarifară instituite condițiile identificate în decizia Manchester sunt îndeplinite, modulările în cauză neintrând în domeniul de aplicare al articolului 107 din TFUE. Prin urmare, potrivit Franței, în decizia sa de inițiere a procedurii, Comisia analizează în mod eronat modulările în cauză prin raportare la principiul operatorului prudent.

3.6. *REDUCERI ACORDATE LA TAXA DE STAȚIONARE PE TIMP DE NOAPTE*

(140) Franța susține că această reducere a fost introdusă, precum cea privind rutele noi, pentru considerente de interes general. Modularea taxei de staționare pe timp de noapte ar permite aeroportului din Marsilia Provence să crească fluxul de zboruri la începutul și la sfârșitul fiecărei zile, pentru a optimiza utilizarea infrastructurii. Franța subliniază că impactul acestei măsuri este limitat la […]* % din cifra de afaceri a taxei de staționare, excluzând efectele modulărilor pentru crearea de noi rute.

(141) Franța reamintește că, în opinia sa, este inadecvat să se evalueze modulările pentru motive de interes general strict din punct de vedere al rentabilității lor. Franța precizează totuși, cu titlu accesoriu, că respectarea principiului operatorului prudent în economia de piață este dovedit în speță, pe baza studiului „Determinarea

([25]) Decizia din 14 iunie 1999, *Aeroportul din Manchester*, NN 109/98.
([26]) Decizia 2004/393/CE a Comisiei (JO L 137, 30.4.2004, p. 1).

costurilor suplimentare generate de staționarea pe timp de noapte" realizat în cadrul contabilității pentru anul 2004. Modularea tarifară ar încuraja companiile aeriene să plaseze baza aeronavelor lor pe platformă, în timp ce zonele de staționare sunt neutilizate pe timpul nopții și, prin urmare, sunt disponibile pentru un cost suplimentar limitat pentru aeroport. Sloturile orare vizate de măsură ar fi cele mai populare în rândul clienților de afaceri, categorie care generează cele mai multe venituri comerciale. O proporție semnificativă din costurile legate de taxa de staționare ar fi compusă din amortizări și costuri financiare a căror durată economică nu este afectată de staționarea nocturnă imobilă și de taxa profesională care este independentă de utilizarea zonelor de staționare. Costurile suplimentare generate de staționarea pe timp de noapte s-ar limita, prin urmare, la costurile legate de manoperă, de întreținere, de reparații și de consum, și anume […]* EUR pe noapte și pe aeronavă. Franța precizează că calculele de profitabilitate ale acestei modulări tarifare pentru staționarea pe timp de noapte se bazează pe studiile de marjă financiară per zbor prezentate în planul de afaceri din septembrie 2005, actualizat în mai 2006, care dezvăluie cifre de afaceri pe rotație de […]* EUR pentru MP1 și de […]* EUR pentru terminalul MP2. Pentru terminalul MP1, numai zborurile interne pe distanțe medii (naveta Orly) au fost considerate ca generând rotații suplimentare. În ceea ce privește terminalul MP2, companiile low-cost care nu operează zboruri cu plecare zilnică unică și revenire unică la bază, fiecare dintre aeronavele acestora este susceptibilă să genereze o rotație zilnică suplimentară. Un coeficient de ponderare de 50 % a fost luat în considerare pentru a reduce impactul acestor marje suplimentare pe rotație ca măsură de prudență în fiecare dintre terminale. Pe baza acestor ipoteze, Franța transmite, în răspunsul său, un document potrivit căruia rata medie a profitului net din cifra de afaceri ar ajunge la […]* %, iar valoarea actuală netă (VAN) actualizată la 7,5 % ar fi de […]* EUR în perioada 20052021. Un studiu de sensibilitate privind coeficientul de ponderare ar arăta că rata medie a marjei rămâne mai mare decât […]* % până la o valoare a coeficientului de 35 %, ceea ce înseamnă că reducerea tarifară ar genera un profit pentru aeroport, chiar și în cazul în care o singură aeronavă din trei care staționează pe timp de noapte generează o rotație suplimentară.

Tabelul 4

Simularea rentabilității modulării pentru staționarea pe timp de noapte

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Venit (în mii EUR)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Costuri (în mii EUR)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Marjă (în mii EUR)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Marjă netă (în mii EUR)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Rata	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Rata medie	[> 7,5 %]*														
VAN la […] * % pe […] *ani (în mii EUR)	[…] *														
VAN la […]% pe […] ani (EUR)	[…] *														

(142) Pe baza unui studiu realizat cu privire la conturile anului financiar 2008, costurile variabile ale taxei de staționare pe timp de noapte s-ar stabili la […]* EUR pe aeronavă pe noapte, estimarea în 2004 fiind de […]* EUR. În ipoteza unui B737-800 cu o rată de încărcare de 80 %, aceste costuri reprezintă […]* EUR pe pasager și în ipoteza unui A319 cu 70 % rată de încărcare […]* EUR pe pasager. Cu toate acestea, pe baza conturilor prezentate în cadrul reuniunii Cocoéco din 18 februarie 2009, activitățile comerciale și parcările ar acoperi [între 100 % și 150 %] % din costurile per pasager pentru terminalul MP1, și anume o marjă netă de […]* EUR per pasager și [între 100 % și 150 %] % din costurile per pasager pentru terminalul MP2, și anume o marjă netă de […]* EUR per pasager. Aceste marje nete ar acoperi în mare măsură costurile suplimentare de staționare pe timp de noapte.

(143) Franța susține, în sfârșit, că Comisia nu a formulat nicio critică cu privire la sistemul taxelor de aeroport organizat pe aeroportul din Charleroi.

3.7. *FINANȚAREA ACTIVITĂȚILOR DE MARKETING*

(144) În ceea ce privește schema de ajutoare instituită prin decizia CCIMP din 21 noiembrie 2005 și care a condus la plata unică [mai puțin de 300 000] EUR în favoarea BMI baby, Franța menționează în declarația sa din 28 decembrie 2010 că această sumă, în măsura în care ar putea constitui un ajutor de stat, ar fi acoperită, în orice caz, de Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei ([27]) (ajutoarele *de minimis*). Aceasta subliniază, cu titlu suplimentar, că, în urma anunțării vânzării acestei companii, CCIMP ar putea să nu fie în măsură să obțină o declarație pe propria răspundere privind ajutoarele primite în alte aeroporturi europene.

3.8. *CONTRACTUL PENTRU ACHIZIȚIONAREA DE SPAȚIU PUBLICITAR CU AMS*

(145) În ceea ce privește contractul de achiziționare de spații publicitare încheiat cu AMS la 19 mai 2006, Franța afirmă că atribuirea acestui contract s-a făcut, în conformitate cu normele privind achizițiile publice, fără o convocare prealabilă la licitație din cauza existenței unui singur furnizor.

(146) Franța reamintește că politica de promovare are un impact direct asupra profitabilității unei infrastructuri aeroportuare datorită veniturilor generate de taxele de aeroport și de taxele pentru activitățile non-aeronautice. Aceasta arată că publicitatea efectuată de companiile aeriene nu este suficientă și subliniază că, în 2006, AMS era singurul prestator de servicii care oferea, în același timp, un sistem unic și exclusiv de comercializare de bilete ale companiei Ryanair, singura companie care s-a angajat să instituie o bază pentru aeronave pe noul terminal MP2, un public larg de utilizatori de internet vizați de politica de promovare și prestații de marketing adaptate pentru achiziționarea de bilete de avion cu destinația Provence.

(147) Franța susține că CCIMP a acționat ca un operator prudent în economia de piață încheind contractul cu AMS, astfel încât acesta nu conține nicio formă de ajutor.

(148) Franța consideră, în primul rând, că prețul convenit este în conformitate cu practicile de piață, luând în considerare, în special, rezultatele studiului comparativ prealabil realizat pe baza informațiilor de pe site-ul viamichelin.com. Prin urmare, Franța nu este de acord că furnizarea de servicii de marketing de către AMS a avut loc în condiții preferențiale și reamintește că Comisia Europeană, în decizia sa privind aeroportul din Ostende ([28]), a admis că programul de promovare prin intermediul catalogului unei agenții de turism nu constituia ajutor de stat.

(149) În plus, Franța susține că contractul de servicii de marketing încheiat cu AMS constituie o investiție profitabilă pentru aeroportul din Marsilia Provence, mai exact pentru dezvoltarea terminalului MP2. Franța precizează că termenii contractului au fost stabiliți pe baza unui studiu de rentabilitate a marjelor financiare generate de un zbor operat de Ryanair, efectuat înainte de încheierea contractului și prezentat în sprijinul concluziilor acestora. Din acest studiu reieșea că profitabilitatea dispozitivului contractual era atinsă începând din al 4-lea an de funcționare, cu o marjă de […]* EUR pe zbor după publicare. Franța subliniază că, potrivit aceluiași studiu, profitabilitatea oferită de cumulul modulărilor la crearea de noi rute și piața AMS numai pentru zborurile Ryanair

([27]) Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor *de minimis* (JO L 379, 28.12.2006, p. 5).
([28]) Decizia 98/337CE a Comisiei (JO L 148, 19.5.1998, p. 36).

pentru perioada 2007-2021 prezintă un nivel al marjei medii ([…]* %) situat în norma de profitabilitate a sectorului, estimat de Comisia Europeană la 7,31 %, în decizia sa privind aeroportul din Bratislava ([29]).

(150) Simularea de profitabilitate reactualizată pe baza cifrelor privind traficul realizat și a costurilor auditate de societatea Mazars au arătat o marjă de profit începând din anul al treilea, de […]* EUR pe zbor.

(151) Franța subliniază că acele costuri aferente contractului cu AMS au fost luate în calcul în planul de afaceri din septembrie 2005 actualizat în mai 2006, care conduce la o rentabilitate generală a terminalului MP2 [peste 7,5] * % în perioada 2005-2021. Pe baza tarifelor din 2006, rata medie de profit net pe cifra de afaceri a contractului AMS în raport cu traficul Ryanair ar fi de [peste 7,5]* %, iar valoarea actualizată netă de […]* milioane EUR.

(152) De asemenea, Franța subliniază că, ținând cont de veniturile provenite din taxele aeronautice, de veniturile provenite din activități non-aeronautice și din taxa de aeroport, dar și din alte costuri, marja pe pasagerul care pleacă era stabilită înainte de semnarea contractului ([30]) la […]* EUR. Astfel, valoarea medie estimată pentru măsurile de marketing (dintre care, în special, AMS) fiind de […]* EUR pe pasagerul care pleacă, marja netă a cheltuielilor de marketing este de […]* EUR pe pasager. Prin urmare, potrivit Franței, trebuie să se concluzioneze că, pentru fiecare pasager pe terminalul MP2, aeroportul obține beneficii financiare.

(153) Prin urmare, aeroportul a putut să înregistreze între 2006 și 2012 o rată medie de facturare per pasager cuprinsă între […]* EUR per pasager și […]* EUR per pasager cu o medie pe șapte ani, ușor sub așteptări, dar suficientă, ajungând la […]* EUR per pasager.

(154) Franța adaugă că contractul încheiat cu AMS se referea la diverse angajamente din partea companiei Ryanair în ceea ce privește numărul de avioane cu baza pe aeroportul din Marsilia Provence, numărul de zboruri zilnice și de pasageri pe an.

(155) Astfel, cumulul costurilor contractului cu AMS per pasager Ryanair cu costul incremental total al pasagerilor Ryanair arată un cost total de […]* EUR per pasager, stabilind, astfel, marja incrementală legată de prezența Ryanair ținând seama de costurile legate de contractul cu AMS la un nivel satisfăcător de […]* EUR per pasager.

(156) În sfârșit, Franța susține că judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii al Tribunalului Administrativ din Marsilia a constatat într-o ordonanță din 20 octombrie 2009 că sumele anuale prevăzute în contractul încheiat cu AMS, raportate la serviciile pe care aceasta trebuie să le furnizeze și la importanța pe care o are publicul afectat de dispozitivul de promovare instituit, nu sunt lipsite nici de obiect, nici de o contraprestație suficientă.

3.9. *PLANUL DE AFACERI PENTRU TERMINALUL MP2 ȘI APLICAREA PRINCIPIULUI OPERATORULUI PRUDENT ÎN ECONOMIA DE PIAȚĂ*

(157) Statul francez susține că criteriul operatorului prudent în economia de piață este îndeplinit atunci când politica pusă în aplicare de către aeroport generează avantaje financiare pentru exploatația aeroportuară. În acest sens, este oportun ca analiza să fie întemeiată pe baza unor planuri de afaceri multianuale în funcție de anumite criterii, cum ar fi valoarea actualizată netă (VAN) și rata internă de rentabilitate (RIR), însoțite de teste de sensibilitate. În acest sens, două principii sunt subiacente analizei investițiilor efectuate de aeroport: luarea în considerare a „adevăratelor" fluxuri de fonduri, precum și a valorii timpului, prin actualizarea acestor fluxuri de fond.

(158) Franța consideră că realizarea terminalului MP2 a avut drept consecință, în special:

— punerea în comun a anumitor costuri între cele două terminale, scăzând, astfel, costurile pentru terminalele principale;

— decalarea realizării anumitor investiții al căror cost afectează RIR, cum ar fi construcția zonei de înregistrare Europa și a sălii de îmbarcare Europa/Internațional.

([29]) Decizia 2011/60/UE a Comisiei din 27 ianuarie 2010 privind ajutorul de stat C-12/08 (ex NN 74/07) – Slovacia – Acord între aeroportul din Bratislava și Ryanair (JO L 27, 1.2.2011, p. 24).
([30]) Întrunirea consiliului aeroportului din 15 noiembrie 2005.

(159) Punerea în comun a costurilor și amânarea realizării anumitor investiții pe care le necesită noul terminal MP2 influențează nivelul tarifar care urmează să fie adoptat în ceea ce privește acest terminal, precum și cifra de afaceri integrată în calculul ratei interne de rentabilitate (RIR).

(160) În consecință, Franța consideră că abordarea adoptată de aeroport corespunde opțiunii care ar fi fost făcută de un operator privat. Într-adevăr, aceasta consideră că analiza efectuată de societatea PwC este eronată, atunci când acesta din urmă îi reproșează Franței că nu a elaborat niciun plan de afaceri „construit pe ipoteze proprii terminalului MP2", termen care nu este definit de societatea în cauză. Franța reamintește, în acest sens, că aspectele legate de alocarea costurilor între diverșii utilizatori ai diferitelor aeroporturi ține de analiza tarificării diferențiate a aeroportului și nu de studiul de rentabilitate al proiectului noului terminal.

4. **OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE**

4.1. *AIR FRANCE*

4.1.1. SUBVENȚII PENTRU INVESTIȚII ÎN FAVOAREA CCIMP

(161) Air France subliniază că, dacă subvențiile acordate pentru modernizarea infrastructurii aeroportului au adus beneficii tuturor transportatorilor prezenți pe platforma Marsilia-Provence, subvențiile pentru investiții specifice terminalului MP2 au potențialul de a denatura concurența între companiile aeriene care utilizează fiecare dintre cele două terminale.

(162) Air France contestă aprecierea formulată de Comisie în decizia de inițiere a procedurii potrivit căreia accesul la terminalul MP2 ar fi egal și nediscriminatoriu. Decizia CCIMP de a-l rezerva pentru traficul de tip „fără escală" ar fi impus companiei Air France, care efectuează și zboruri internaționale și transportă, în special, pasageri în tranzit, să înceteze utilizarea sa cu plecare din Marsilia între cele două terminale și, prin urmare, Air France a renunțat să utilizeze terminalul MP2. Deschiderea, în octombrie 2006, a terminalului MP2 pentru zboruri internaționale operate de Ryanair ar demonstra, potrivit Air France, tratamentul preferențial acordat acestui operator de către CCIMP. În plus, Air France reamintește că terminalul MP2 nu oferea servicii decât pentru aeronave cu mai puțin de 200 de locuri, ceea ce excludea aeronavele de tip Airbus 321, și că Air Méditerranée a introdus o cale de atac la Tribunalul Administrativ din Marsilia, în scopul de a se recunoaște caracterul arbitrar și discriminatoriu al acestei clauze din regulamentul de utilizare a terminalului MP2.

(163) Potrivit Air France, condițiile de eligibilitate pentru terminalul MP2 impuse inițial de CCIMP par să fi avut drept unic obiectiv asigurarea faptului că aceasta nu poate pretinde folosirea noului terminal, în timp ce balanța economică a platformei nu ar fi fost asigurată în cazul în care Air France ar fi putut transfera toate operațiunile sale către terminalul MP2, unde valoarea taxei este redusă în mod semnificativ.

4.1.2. SUBVENȚII PENTRU FUNCȚIONAREA CCIMP

(164) Air France susține că nivelul taxei de aeroport, percepută în numele statului, dar rambursată în întregime administratorului aeroportului, ar putea să nu corespundă costurilor reale suportate de aeroport pentru a finanța măsurile care intră în sfera prerogativelor de autoritate publică, și ar putea constitui astfel o subvenție pentru funcționarea aeroportului din Marsilia Provence.

4.1.3. AJUTORUL ACORDAT DE CĂTRE AEROPORTUL DIN MARSILIA PROVENCE PENTRU ANUMITE COMPANII AERIENE

4.1.3.1. ***Reducerea taxelor pentru pasageri în cazul zborurilor interne***

(165) Air France nu contestă aprecierea formulată de Comisie în decizia sa de inițiere a procedurii potrivit căreia crearea unui terminal low-cost ar putea corespunde unei cereri a pieței. Cu toate acestea, Air France reamintește că administratorului aeroportului îi revine responsabilitatea de a se asigura cu privire la rentabilitatea acestui proiect.

(166) Air France contestă afirmația Comisiei potrivit căreia este normal ca un operator aeroportuar privat să urmărească să obțină plata unor taxe mai mari ca urmare a transportului pasagerilor companiilor aeriene care

aleg să ofere un serviciu mai confortabil, ai căror clienți sunt caracterizați printr-o „disponibilitate de a plăti" mai mare. Air France susține că nu a contribuit la determinarea nivelului de calitate a serviciilor oferite în terminalul calificat drept „confortabil", și reamintește că are îndoieli cu privire la natura cu adevărat nediscriminatorie a criteriilor aplicate de către operatorii de aeroport pentru a avea acces la noul terminal dedicat noilor operatori de tip low-cost. Air France subliniază că, adesea, companiile care utilizează în mod tradițional terminalele sunt captive unor astfel de infrastructuri. Air France consideră că, dat fiind că administratorii aeroportului sunt în poziție de monopol pe aeroport, ei pot spori în mod nejustificat tarifele pentru acești clienți captivi pentru a oferi tarife atractive clienților care utilizează terminalele low-cost, care pot să își transfere cu ușurință exploatația de la o platformă aeroportuară la alta.

(167) Air France consideră că tarifele practicate pe aeroportul din Marsilia Provence sunt rezultatul unei opțiuni de tratament contabil a cărei singură logică era de a favoriza companiile care utilizează terminalul MP2. Metoda de alocare a cheltuielilor generale ar permite, potrivit Air France, să se reducă în mod artificial tariful aferent taxei pe pasager aplicabil terminalului MP2. Air France ar dori ca, în raționamentul său, Comisia să includă faptul că aeroporturile sunt „infrastructuri esențiale" pentru companiile aeriene și, în consecință, un organism de administrare trebuie să perceapă tarife care reflectă costul serviciului prestat (obligație impusă, de asemenea, de Directiva 2009/12/CE).

(168) Air France subliniază că, după cunoștința sa, CCIMP nu a luat niciodată vreo măsură în scopul de a recupera taxa suplimentară datorată pentru reexaminarea retroactivă a tarifelor taxei pentru pasageri pe terminalul MP2. Air France arată că, dacă, în urma aplicării decretului din 28 iulie 2009, Consiliul de Stat care se pronunță asupra unor măsuri provizorii, a suspendat la 20 % taxa pe pasager aplicată terminalului MP1, CCIMP nu a crescut totuși nivelul taxei pe pasager în vigoare la terminalul MP2. Air France reamintește că, având în vedere că Consiliul de Stat nu a anulat tarifele aplicabile terminalului MP1 (decizia din 27 iunie 2011), totalul celor 20 % reținute pe baza hotărârii provizorii, a fost în cele din urmă acordată CCIMP.

(169) Air France observă că, într-o decizie precedentă ([31]), Comisia a concluzionat că există o schemă de ajutor incompatibilă cu piața comună în ceea ce privește mecanismul de diferențiere a taxelor de aeroport în funcție de destinația zborului (național/internațional). Air France reamintește că, având în vedere că Franța a adoptat măsuri de eliminare a acestui sistem, Comisia nu a dorit să pună în aplicare măsuri corespunzătoare suplimentare. Air France concluzionează că decizia anterioară a Comisiei face ca orice investigație suplimentară asupra acestui sistem să fie fără obiect.

4.1.3.2. ***Taxe pentru deschiderea de noi linii***

(170) În situația în care Air France este de acord că orice aeroport trebuie să participe la un astfel de demers, compania aeriană reamintește, cu toate acestea, că aeroportului îi revine sarcina de a demonstra că a acționat ca un operator prudent într-o economie de piață. În acest scop, aceasta trebuie să demonstreze că măsura are drept scop obținerea, în final, a unui profit de pe urma investițiilor. Prin urmare, obiectivul trebuie să fie îmbunătățirea veniturilor proprii, și nu creșterea frecventării turistice în regiune.

(171) Air France adaugă că, pentru a putea fi acceptată, o astfel de măsură trebuie să fie transparentă, nediscriminatorie, degresivă și limitată în timp, astfel încât să nu constituie o finanțare publică a costurilor operaționale ale transportatorului beneficiar.

4.2. *RYANAIR*

4.2.1. AJUTOARE PENTRU INVESTIȚII ÎN FAVOAREA CCIMP

(172) Ryanair susține că subvențiile pentru investiții acordate pentru construirea terminalului MP2 dezvăluie comportamentul unui operator prudent într-o economie de piață.

(173) În opinia Ryanair, analiza Comisiei ar trebui să țină seama de veniturile provenite din activități non-aeronautice generate de terminalul MP2, cum ar fi închirierea de vehicule, taxa pentru utilizarea parcării și veniturile din activitățile comerciale suplimentare generate de vânzările către pasagerii terminalului MP2, care pot vizita magazinele din terminalul principal, situat la mai puțin de un minut de mers de terminalul MP2. Ryanair consideră că veniturile obținute din activități non-aeronautice generate de pasagerii terminalului MP2 contribuie în mod semnificativ la rentabilitatea terminalului principal.

([31]) Decizia Comisiei din 28 ianuarie 2009, ajutorul E4/2007, C(2009) 184 final.

(174) Închiderea aeroportului, care ar fi generat costuri suplimentare (concediere, depoluare, oportunitatea investițiilor deja realizate), în timp ce prețul de vânzare al aeroportului putea fi redus sau chiar negativ, nu era o alternativă relevantă din punct de vedere economic în 2006.

(175) Strategia urmată de aeroport, care a dus la o creștere a traficului și a veniturilor și la reducerea capacității neutilizate a aeroportului, a contribuit la creșterea valorii sale de piață. Ryanair susține că activele legate de terminalul MP2 și investițiile realizate ar putea conduce la valorificare, cu ocazia unei vânzări, contrar celor susținute de PwC.

4.2.2. STABILIREA TAXEI PE PASAGER PE TERMINALUL MP2

(176) Ryanair susține că decizia prin care se stabilește taxa pe pasager care se aplică pe terminalul MP2 nu este imputabilă statului, în conformitate cu criteriile stabilite de jurisprudența Stardust Marine ([32]). Ryanair subliniază că CCI sunt considerate de legislația franceză ca aparținând unei anumite categorii de entități publice care se caracterizează prin lipsa de subordonare față de stat ([33]). Prin urmare, Ryanair contestă atitudinea Comisiei care se limitează la a prezuma imputabilitatea măsurilor ca urmare a faptului că CCIMP se află sub controlul statului și reamintește că obligația de a analiza, de la caz la caz, circumstanțele specifice care conduc la stabilirea sau nu a imputabilității măsurii îi revine Comisiei.

(177) Ryanair adaugă că, în cazul CCIMP, Franța nu ar putea avea inițiativa, nici nu a acționat astfel încât să încurajeze adoptarea de către aeroport a măsurilor contestate. Ryanair susține că, dimpotrivă, DGAC a respins în mod repetat tarifele adoptate de CCIMP ([34]).

(178) În subsidiar, Ryanair susține că stabilirea taxelor pe pasager pe terminalul MP2 respectă testul operatorului prudent în economia de piață. Ryanair susține că, în analiza sa, Comisia nu a aplicat în mod corect criteriul operatorului prudent, astfel cum impune Curtea ([35]), din mai multe motive.

(179) În primul rând, Comisia a omis să efectueze, în principal, comparația dintre taxele aplicabile pe aeroportul din Marsilia Provence și prețul pieței. Ryanair a prezentat un studiu care demonstrează faptul că prețul pieței pentru serviciile aeroportuare poate fi stabilit pe baza unei comparații cu prețurile plătite în aeroporturi private comparabile în întreaga Europă. Compania utilizează comparația cu aeroporturile din Luton, Eastern Midlands, Prestwick și Liverpool. Aceasta susține că respectivele aeroporturi sunt exploatate fără ajutor de stat și fără intervenția publică și că prețurile pe care le plătește sunt în medie de trei ori mai mici decât cele ale aeroportului din Marsilia Provence. Ryanair concluzionează că prețul pe care îl plătește la aeroportul din Marsilia Provence pentru serviciile aeroportuare nu este mai mic decât prețul pieței pentru aceste servicii și, prin urmare, prețul plătit nu include elemente de ajutor de stat.

(180) În al doilea rând, Comisia a inclus în calculele sale costurile irecuperabile, în loc să își întemeieze aprecierea exclusiv pe costurile marginale. Ryanair reamintește, în acest sens, că aeroportul din Marsilia Provence a fost construit în 1922 și a fost utilizat, în special, înainte de liberalizarea transportului aerian, pentru traficul regional finanțat de stat sub formă de servicii publice și ca bază pentru dispozitivele de stingere a incendiilor forestiere. Ryanair adaugă că, pentru a face față scăderii traficului înregistrat între 2001 și 2003, aeroportul a dezvoltat o strategie de deschidere către companiile low-cost, creând un aeroport conceput special pentru utilizarea de către acestea. Ryanair subliniază faptul că, timp de mai mulți ani, aceasta a reprezentat mai mult de 40 % din traficul de pe terminalul MP2. Ryanair susține că aeroporturile regionale prezintă o atractivitate redusă pentru companiile aeriene, care au dreptul să se aștepte, după negocierile inițiate cu aeroportul, la taxe cu atât mai scăzute cu cât ele aduc pe platformă un volum semnificativ de pasageri. Ryanair amintește că Comisia este obligată să ia în considerare situația existentă la momentul când măsura a fost acordată beneficiarului, pentru a stabili existența unui ajutor de stat. Ryanair susține că, în speță, la data la care a început să opereze pe aeroportul din Marsilia Provence, ținând cont de angajamentele contractuale pe care le-a făcut în ceea ce privește volumul de pasageri transportați, administratorul aeroportului putea în mod legitim să aștepte o creștere puternică a traficului datorită prezenței Ryanair pe platformă. Ryanair susține că, dat fiind că situația economică a aeroporturilor regionale mici în supracapacitate era diferită de cea examinată de Curte în hotărârea Charleroi,

([32]) Hotărârea Curții din 16 mai 2002, cauza C-482/99, Franța/Comisia, Rec., 2002, p. I-4397.
([33]) Ryanair menționează, în sprijinul acestui argument, avizul Consiliului de Stat din 16 iunie 1992, nr. 351 654.
([34]) Ryanair se referă, în această privință, la alineatele din decizia de inițiere care privesc nerecuperarea de către CCIMP a rambursărilor provenite din aplicarea tarifelor retroactive, solicitările repetate din partea Franței de a se pune capăt taxelor reduse pentru zborurile interne, precum și introducerea de către CCIMP a unui ajutor pentru marketing fără autorizarea prealabilă din partea Franței.
([35]) Ryanair se referă la hotărârea Tribunalului din 17 decembrie 2008, T-196/04, Ryanair/Comisia.

considerând că analiza prin costuri li se poate aplica, aceasta trebuie să fie adaptată. Luarea în considerare exclusiv a costurilor și veniturilor marginale aferente contractelor încheiate cu Ryanair ar reflecta comportamentul unui operator prudent într-o economie de piață. Ryanair adaugă că nu trebuie luate în considerare costurile legate de investițiile realizate înainte de sosirea companiei Ryanair și de costurile operaționale fixe. Ryanair adaugă că caracterul rentabil sau deficitar al aeroportului, în general, nu este relevant din punctul de vedere al existenței unui ajutor de stat în beneficiul companiei aeriene.

(181) Ryanair susține că analiza costurilor efectuată de Comisie pentru testul investitorului prudent este eronată, deoarece aceasta nu ține seama de nivelul serviciilor oferite pe terminalul MP2, care este inferior serviciilor oferite companiilor tradiționale și, prin urmare, corespunde nivelului taxelor în vigoare. Ryanair susține că terminalul MP2 oferă numai o infrastructură de bază ([36]) și prezintă o suprafață per pasager considerabil mai mică decât cea a terminalului principal (1,66 m^2 față de 6,06 m^2). Ryanair susține că companiile aeriene low-cost nu ar trebui să plătească taxe pentru servicii pe care nu le utilizează sau le utilizează într-o măsură mai mică decât companiile tradiționale ([37]). Ryanair reamintește că aplică taxe pentru bagaje pentru a încuraja pasagerii să nu înregistreze bagaje, ceea ce a condus la faptul ca numai 1/3 dintre pasagerii companiei Ryanair să înregistreze bagaje. În plus, pasagerii Ryanair și-ar deplasa ei înșiși bagajele de la ghișeele de înregistrare până la punctul de control, ceea ce face inutilă orice infrastructură din aeroport. Prin comparație, Ryanair subliniază că Air France utilizează mai intens serviciile de handling la sol legate de manipularea bagajelor pe aeroport.

(182) Ryanair susține că își desfășoară activitatea, în general, pe cele mai mari aeronave care operează pe aeroportul din Marsilia Provence, ceea ce evită ca aeroportul să suporte costuri de oportunitate legate de operarea unor aeronave mici în raport cu numărul de pasageri transportați. Ryanair subliniază că operează pe baza unor rotații cu durata de 25 de minute, în timp ce companiile aeriene tradiționale, precum Air France, au timpi de rotație între 45 și 60 de minute. Așadar, un timp de rotație redus permite limitarea timpului de utilizare a suprafețelor de la sol de către aeronave și pasageri. Ryanair amintește că, de altfel, criteriile de utilizare a terminalului MP2 se bazează pe cerința de a utiliza aeronave de tip C care pot avea până la 200 de scaune și de a opera cu timpi de rotație reduși.

(183) În cele din urmă, Ryanair contestă faptul că, în decizia sa, Comisia nu ia în considerare externalitățile pozitive legate de prezența Ryanair pe platformă, și anume faptul că valoarea infrastructurii crește odată cu utilizarea sa, având în vedere riscurile inerente exploatării primelor rute deservite pe platformă. În plus, Ryanair susține că prezența unei companii aeriene pe un aeroport creează un cerc virtuos, ducând la creșterea numărului de pasageri pe această platformă, prin urmare la îmbunătățirea infrastructurii comerciale și a transportului pe aeroport, ceea ce sporește gradul de atractivitate al platformei. Ryanair subliniază că ea s-a angajat, prin contract, să transporte un anumit număr de pasageri pe aeroportul din Marsilia, contribuind la crearea unor astfel de externalități, fapt demonstrat, pe de o parte, de creșterea traficului pe platformă, în special pe terminalul MP2, și, pe de altă parte, de creșterea numărului de companii aeriene care operează în cadrul aeroportului. În plus, Ryanair subliniază, de asemenea, că acest tip de angajament presupune a impune companiei aeriene întregul risc legat de exploatarea liniei și justifică faptul că aeroportul este în măsură să accepte un nivel de rentabilitate a investițiilor mai scăzut decât cel pe care l-ar fi așteptat în absența unor astfel de angajamente.

(184) Ryanair încurajează Comisia să adopte, în analiza sa, abordarea bazată pe încasare unică, ceea ce implică luarea în considerare atât a veniturilor din activități aeronautice, cât și a veniturilor comerciale generate de prezența unei companii aeriene pe o platformă. Ryanair subliniază, în această privință, că ea transportă mai mulți pasageri pe zbor decât Air France și că operează zboruri „fără escală", în privința cărora aceasta consideră că pasagerii sunt mai susceptibili de a genera venituri comerciale decât pasagerii în tranzit. Ryanair subliniază că de la începutul operațiunilor sale în aeroportul din Marsilia Provence, numeroase magazine și mai multe societăți de închirieri de autovehicule s-au dezvoltat pe terminalul MP2, și că veniturile non-aeronautice generate de aceste activități contribuie la rentabilitatea acestui aeroport.

(185) În cele din urmă, Ryanair susține că faptul că taxele stabilite pentru terminalul MP2 respectă testul investitorului prudent în economia de piață ar dovedi că nu este vorba de nicio redistribuire către Ryanair a resurselor publice alocate administratorului aeroportului. În cazul în care ar fi necesar să se demonstreze existența unui ajutor în favoarea aeroportului, Ryanair contestă faptul că acest lucru ar putea conduce la concluzia că ea a fost beneficiarul final.

([36]) Ryanair reamintește că terminalul MP2 nu conține: pardoseală costisitoare de tip marmură, plafon fals, monitoare deasupra ghișeelor de îmbarcare, sistem de transport al bagajelor până în sala principală, cărucioare pentru bagaje, săli de așteptare, ghișee pentru informații, scări rulante și benzi transportoare, pasarelă telescopică.

([37]) Ryanair invocă, în susținerea acestei afirmații, decizia CAA din Regatul Unit din 27 mai 2011 privind plângerea depusă de Ryanair contra unei taxe aplicate în mod discriminatoriu pe aeroportul din Gatwick.

(186) Ryanair susține apoi că taxele aplicate terminalului MP2 nu sunt în niciun caz selective, întrucât Comisia nu a stabilit că Ryanair a beneficiat de condiții mai favorabile decât celelalte companii aeriene de pe aeroportul din Marsilia. Ryanair subliniază că nu ar fi suficient să se constate că diferite niveluri de taxe se aplică diferitelor companii aeriene pentru a ajunge la această concluzie, dar Comisia ar trebui să ia în considerare costul serviciilor oferite fiecăreia de către aeroport, precum și externalitățile pozitive și veniturile obținute din activități non-aeronautice generate de fiecare companie. Compania Ryanair subliniază că modelul său de afaceri a determinat-o să transporte, pentru fiecare zbor, un număr de pasageri mai mare decât alte companii, și că această economie realizată de aeroport în ceea ce privește costurile de oportunitate astfel evitate trebuie să se reflecte în nivelul taxelor aplicate companiei Ryanair.

(187) În cele din urmă, Ryanair susține că diferențierea tarifelor între zborurile interne și cele internaționale constituie o discriminare abuzivă în sensul articolului 102 din TFUE, în măsura în care aceasta este rezultatul unei decizii a aeroportului, având în vedere poziția sa dominantă pentru punerea la dispoziție a infrastructurii. Ryanair afirmă că serviciile oferite pasagerilor nu sunt fundamental diferite în funcție de destinația lor (zbor intern, național, internațional), și că verificarea documentelor de călătorie ale pasagerilor internaționali face parte din prerogativele statului și, prin urmare, nu ar trebui să fie finanțată din taxele de aeroport. Ryanair își exprimă regretul că Franța nu a extins constatarea făcută pentru diferențierea între zborurile interne și zborurile Schengen la zborurile operate în afara spațiului Schengen, care conduc la aplicarea unei taxe mai mari cu 56 % pentru terminalul principal. Ryanair susține, de asemenea, că acest dispozitiv de diferențiere constituie un ajutor de stat. Ryanair subliniază că Air France și companiile sale afiliate operează majoritatea zborurilor interne și, prin urmare, beneficiază de sistemul de diferențiere a tarifelor. Prin urmare, Ryanair solicită Comisiei să includă în măsurile care fac obiectul prezentei investigații avantajul acordat companiei Air France care rezultă din diferențierea tarifelor între zborurile Schengen și zborurile din afara spațiului Schengen, pentru a-i permite să obțină despăgubiri în fața instanțelor franceze.

(188) Ryanair a transmis informații suplimentare în ceea ce privește AMS și analiza care trebuie să fie efectuată de Comisie. Ryanair susține că existența ajutorului în contractul cu AMS ar trebui să fie evaluată separat de celelalte măsuri. Cu toate acestea, în cazul în care Comisia decide să o evalueze împreună cu condițiile de care beneficiază Ryanair la aeroport, Ryanair propune o analiză economică și concluzionează că, pe această bază, contractul cu AMS ar fi fost profitabil pentru aeroport pe termen scurt.

4.3. *CCIMP*

4.3.1. SUBVENȚII PENTRU INVESTIȚII ÎN FAVOAREA CCIMP

(189) CCIMP împărtășește argumentele Franței potrivit cărora subvențiile prescrise, precum și subvențiile acordate pentru finanțarea activităților neeconomice nu pot fi clasificate drept ajutor de stat. În orice caz, finanțările publice acordate înainte de intrarea în vigoare a Orientărilor din 2005 nu constituie ajutor de stat în temeiul Comunicării din 1994. În subsidiar, subvențiile care constituie ajutoare de stat sunt compatibile cu normele din TFUE, în special în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE. CCIMP împărtășește opinia Franței privind compatibilitatea ajutorului examinat în lumina condițiilor stabilite în liniile directoare, în special condițiile de proporționalitate și de necesitate.

(190) CCIMP subliniază impactul economic direct și indirect al noului terminal în regiunea orașului Marsilia și rolul său în descongestionarea aeroporturilor centrale, coeziunea teritorială europeană și consolidarea capacităților aeroporturilor confruntate cu riscul de saturare ([38]).

(191) CCIMP consideră că amenajarea unui nou terminal era necesară pentru a permite implantarea unor companii aeriene low-cost, care deservesc rareori infrastructuri tradiționale, ale căror caracteristici nu corespund modelului lor economic. CCIMP reamintește că numai crearea unui terminal low-cost ar permite satisfacerea cerințelor companiilor aeriene low-cost în ceea ce privește taxele de aeroport, în condiții de transparență și de nediscriminare.

4.3.2. SUBVENȚII PENTRU FUNCȚIONARE ÎN FAVOAREA CCIMP

(192) CCIMP precizează, la fel ca în observațiile prezentate de Franța, că fluxurile financiare în valoare totală de […]* milioane EUR vizează contribuții plătite Serviciului general al aeroportului pentru serviciile prestate. Aceasta subliniază că niciun transfer financiar de fonduri nu este realizat de la CCI către aeroportul din Marsilia Provence. CCIMP reamintește că aeroportul din Marsilia Provence are, ca orice societate care își desfășoară activitatea în regiune, obligația de a plăti taxa pentru cheltuielile camerelor de comerț și industrie, de care s-a achitat pentru suma de 213 553 EUR în 2010.

([38]) A se vedea nota de subsol 18.

4.3.3. STABILIREA TAXELOR PE PASAGER PE TERMINALUL MP2

(193) CCIMP reamintește că terminalul low cost MP2 furnizează servicii simplificate și propune o ofertă tarifară diferențiată și confirmă că toate costurile au fost luate în considerare pentru stabilirea acestor tarife. CCIMP concluzionează că aeroportul din Marsilia Provence poate să invoce principiul operatorului prudent pentru a justifica existența unor taxe diferențiate pentru fiecare dintre terminale.

(194) CCIMP consideră că așa-numita metodă „contributivă" utilizată pentru a calcula rata rentabilității terminalului MP2 este singurul mod de a ține seama de transferul unei companii de la un terminal la celălalt, având în vedere că economiile de scară implică stabilitatea costurilor în cauză, în timp ce repartizarea acestora către fiecare terminal ar conduce la o reducere pe principalul terminal. CCIMP reamintește că realizarea terminalului MP2 a avut drept consecință împărțirea anumitor costuri între cele două terminale, cu efectul de a reduce costurile terminalelor principale, de a amâna realizarea anumitor investiții (amânarea construirii zonei de înregistrare Europa și a sălii de îmbarcare Europa/Internațional).

4.3.4. STIMULENTELE PENTRU CREAREA DE NOI RUTE

(195) CCIMP declară că a inițiat un plan de dezvoltare menit să crească traficul de călători în cadrul aeroportului, în special prin deschiderea de noi rute. Potrivit CCIMP, stimulentele sunt concepute pentru a atinge acest obiectiv, în conformitate cu practica obișnuită a administratorilor aeroporturilor, astfel cum ar fi arătat Comisia în decizia sa cu privire la aeroportul din Manchester ([39]). Sistemul implementat trebuie considerat, potrivit CCIMP, ca o practică comercială excluzând orice ajutor de stat în sensul articolului 107 din TFUE, deoarece sistemul este deschis, nediscriminatoriu și în vigoare pentru o perioadă limitată, pe baza unor criterii obiective.

(196) CCIMP susține că această calificare drept ajutor trebuie, de asemenea, să fie respinsă, având în vedere că un operator prudent care își desfășoară activitatea în condițiile normale ale unei economii de piață ar fi putut fi determinat să intervină în aceleași condiții. CCIMP susține că modulările adoptate se înscriu într-o perspectivă de maximizare a rentabilității aeroportului și se bazează pe un plan de afaceri care figurează în documentația pentru reuniunea Cocoéco din 14 septembrie 2009. Actualizarea acestui studiu, astfel cum se explică în răspunsul Franței, ar confirma rentabilitatea măsurilor.

(197) CCIMP adaugă că, având în vedere practicile uzuale ale pieței în raport cu care trebuie evaluat comportamentul său, sistemul instituit rămâne rezonabil.

4.3.5. AJUTOR PENTRU MARKETING – CONTRACTUL ÎNCHEIAT CU AMS

(198) CCIMP susține că a acționat ca un operator prudent în economia de piață în ceea ce privește încheierea contractului cu AMS. Aceasta precizează că a plătit, pentru serviciile prestate, un preț în mod evident proporțional și rezonabil, ținând cont de practicile din sectorul respectiv și contestă relevanța studiului prezentat de Air France, care se referă numai la site-urile generale. CCIMP reamintește că, dimpotrivă, produsele prezentate de site-ul companiei Ryanair se adresează unui public larg de utilizatori de internet care caută bilete de avion.

(199) CCIMP precizează că, dat fiind că scopul este de a crește traficul terminalului MP2 și, în special, traficul internațional de pasageri cu putere mare de cumpărare, numai o acțiune publicitară orientată corespunzător ar fi potrivită. Potrivit CCIMP, numai site-ul companiei Ryanair ar oferi vizibilitate și eficiență maximă mesajelor publicitare.

(200) CCIMP reamintește că în 2010 costul anual al contractului încheiat cu AMS raportat la numărul de pasageri transportați este de ordinul a […]* EUR.

([39]) Decizia din 14 iunie 1999, Aeroportul din Manchester, NN 109/98.

4.4. *ASSOCIATION OF EUROPEAN AIRLINES*

4.4.1. SUBVENȚII ACORDATE CCIMP

(201) Association of European Airlines (AEA) precizează că sprijină toate măsurile care ar putea contribui la dezvoltarea regională, dar că subvențiile acordate micilor aeroporturi regionale nu trebuie să aibă ca efect denaturarea concurenței. Potrivit AEA, sectorul aeronautic ar trebuie să fie considerat ca fiind un sector de activitate în care orice intervenție, atât de reglementare, cât și financiară, este susceptibilă să provoace denaturarea concurenței. În consecință, subvențiile acordate aeroporturilor regionale de mici dimensiuni nu sunt acceptabile decât în măsura în care ar aduce beneficii tuturor utilizatorilor aeroportului fără discriminare și nu ar crea o denaturare între aeroporturile situate în aceeași arie teritorială.

(202) AEA afirmă că este necesar să se adopte un cadru obligatoriu la nivel european în ceea ce privește sectorul aviatic în ansamblu, astfel încât să se prevină subvențiile necontrolate și să se garanteze un cadru concurențial între operatorii economici. Acesta ar trebui să se bazeze pe principiul unui control al ajutoarelor pentru infrastructură în funcție de cererea de utilizare și să nu încurajeze o migrare a traficului către zonele în care cererea este scăzută.

4.4.2. DIFERENȚIEREA TARIFELOR LA TERMINALUL MP2

(203) AEA sprijină ideea potrivit căreia un aeroport poate să își diferențieze infrastructurile în funcție de serviciile oferite utilizatorilor. AEA consideră totuși că, în această situație, aeroportul trebuie să respecte principiile de transparență și de raport cu costurile în calculul tarifelor. În practică, AEA susține că trebuie să se facă o distincție între costurile asociate cu utilizarea infrastructurilor comune, pe de o parte, și costurile asociate cu utilizarea infrastructurilor specifice, pe de altă parte. Potrivit AEA, toate companiile aeriene ar trebui să plătească același preț pentru utilizarea infrastructurilor centrale (piste, parcări, echipamente de siguranță aeriană, controale de securitate, manipularea bagajelor, taxe de mediu și privind poluarea fonică, după caz). Taxele de terminal și de handling pot varia de la un terminal la altul, în funcție de calitatea serviciilor oferite companiilor aeriene, și trebuie să fie determinate pe baza costurilor prezentate.

(204) AEA afirmă, de asemenea, că accesul la terminalele cu servicii reduse nu ar trebui să se limiteze la companiile low cost, ci ar trebui să fie deschis tuturor companiilor aeriene, în conformitate cu principiul nediscriminării.

(205) Pentru a se asigura că nu există o denaturare a concurenței între companiile aeriene care operează pe aceeași platformă aeroportuară, AEA subliniază faptul că administratorii aeroporturilor nu trebuie să mărească costurile pentru terminalul principal pentru a compensa costurile asociate cu terminalul cu servicii reduse.

4.4.3. AJUTORUL PENTRU ÎNFIINȚARE

(206) AEA susține că adevărații beneficiari ai acestor sisteme sunt companiile aeriene, aeroporturile regionale beneficiind doar în mod indirect de aceste sisteme. AEA consideră că astfel de ajutoare nu ar trebui să fie acordate pentru rute care sunt deja operate de o altă companie aeriană. Potrivit AEA, o rută nu ar trebui să fie considerată „nouă” în cazul în care o rută identică este deja operată pe un aeroport situat în aceeași arie teritorială. AEA precizează că, în mod ideal, aeroporturile aflate la o distanță de mai puțin de 100 km sau 120 de minute cu TGV-ul ar trebui să fie considerate ca fiind situate în aceeași arie teritorială.

(207) AEA consideră că 3 ani reprezintă o perioadă extraordinar de lungă în ceea ce privește ajutorul pentru înființare. AEA susține că viabilitatea unei rute este evidentă după doar câteva luni și, cel mult, după un an. AEA subliniază că ajutorul nu ar trebui să acopere costurile operaționale recurente, cum ar fi amortizările aparatelor, închirierea aparatelor sau utilizarea infrastructurilor aeroportuare.

(208) Potrivit AEA, nu este necesar ca ajutorul pentru înființare să poată fi cumulat cu alte ajutoare acordate pentru exploatarea aceleiași rute. AEA susține că ar trebui aplicate mecanisme de sancționare transportatorului care nu ar respecta obligațiile contractuale. AEA notează faptul că ajutorul acordat în sectorul transporturilor aeriene trebuie întotdeauna să fie restrictiv și nu ar putea fi autorizat decât pe baza unei examinări de la caz la caz.

(209) AEA afirmă că ajutoarele nu trebuie acordate decât pe baza unei proceduri transparente și nediscriminatorii. Condițiile în care se acordă ajutor la înființare ar trebui să fie publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. În plus, AEA consideră că fiecare contribuție financiară acordată de către o colectivitate teritorială sau de către un aeroport regional ar trebui să fie notificată statului membru în cauză cu cel puțin trei luni înainte ca aceasta să intre în vigoare, astfel încât acesta să considere că este necesar să informeze Comisia Europeană. În cazul unui ajutor notificat, AEA subliniază că trebuie reamintit colectivităților locale faptul că orice plată a ajutorului înainte de aprobarea Comisiei Europene ar fi considerată ajutor ilegal.

4.5. *AIRPORT MARKETING SERVICES*

(210) AMS susține, în primul rând, că decizia de a încheia contractul din 19 mai 2006 nu este imputabilă statului francez. AMS argumentează că, deși consultarea statului prin intermediul Cocoéco înainte de a lua o decizie privind taxele de aeroport este un factor relevant pentru a stabili imputabilitatea respectivelor decizii, nu același lucru este valabil în ceea ce privește decizia de achiziționare a serviciilor de marketing. AMS argumentează că achiziționarea serviciilor de marketing nu a fost în niciun fel legată de deciziile privind taxele de aeroport aplicabile și nu se deosebește de orice altă achiziționarea de spațiu publicitar. AMS reamintește, de asemenea, faptul că criteriul organic care stă la baza analizei efectuate de Comisie pentru a stabili imputabilitatea către stat a deciziilor Camerei de Comerț și Industrie este insuficient din perspectiva cerințelor jurisprudenței din cauza Stardust Marine ([40]).

(211) AMS susține, apoi, că încheierea contractului pentru achiziționarea de servicii de marketing este în conformitate cu comportamentul unui operator prudent într-o economie de piață. AMS subliniază că acest contract este similar cu cele încheiate cu aeroporturi private precum Liverpool și Oslo Rygge, care, fără îndoială, au acționat ca operatori prudenți într-o economie de piață. AMS precizează că nu face niciun fel de discriminare între aeroporturile publice și cele private și că tarifele practicate sunt publice și pot fi accesate cu ușurință pe site-ul său internet.

(212) În subsidiar, AMS afirmă că tarifele practicate sunt în conformitate cu prețurile pieței. AMS precizează că tarifele au fost stabilite pe baza studiului realizat în 2004 de Mindshare, filială a WPP, o companie de furnizare de servicii de marketing, la cererea Ryanair. AMS adaugă că parteneri precum Hertz și NeedaHotel cumpără spațiu disponibil pe site-ul internet pentru promovarea serviciilor proprii, și că respectivele contracte încheiate cu acești operatori permit o mai bună evaluare a prețului de piață. AMS afirmă, în final, că a dezvoltat o ofertă de tarife, bazată pe o metodă standard de calculare a expunerii publicitare online în scopul de a valorifica expunerea oferită pe site-ul Ryanair. Tarifele se stabilesc pe baza costurilor pentru o mie de „pagini imprimate", iar volumul traficului determină un interval de prețuri pentru cea mai mare parte a serviciilor de plasare oferite.

(213) AMS argumentează că Air France a prezentat o comparație între oferta de preț a AMS la momentul semnării contractului, și anume în 2006, și oferta de preț a Viamichelin pentru 2011, în timp ce aeroportul din Marsilia Provence și-a întemeiat, în mod corect, comparația pe oferta de preț a Viamichelin pentru anul 2006. Având în vedere faptul că ofertele de preț pentru serviciile de marketing evoluează, în medie, o dată la șase ani, AMS consideră că nu sunt relevante comparațiile realizate de Air France.

(214) AMS susține că aeroportului din Marsilia Provence i s-au oferit condiții comerciale deosebit de avantajoase. În acest sens, AMS subliniază că tarifele au fost înghețate între 2006 și 2011, pe baza numărului de vizitatori pe site-ul internet al Ryanair în aprilie 2005, în timp ce, în realitate, acest număr a crescut de la 0,65 milioane în 2005 la 1,2 milioane în 2011. În plus, numărul destinatarilor din lista de adrese a fost blocat pe baza numărului constatat în aprilie 2005, deși acesta a crescut de la 1,2 milioane la 2,6 milioane. AMS subliniază că Air France nu a ținut seama, în comparația sa, de aceste elemente referitoare la volumul frecventărilor, prin urmare respectiva comparație este denaturată.

(215) AMS reamintește că numărul de vizitatori ai site-ului Viamichelin este mai mic decât cel al companiei Ryanair și că site-ul nu este bine cunoscut în afara Franței. AMS consideră că acest site internet nu este, prin urmare, potrivit pentru promovarea unui aeroport la nivel european, lucru susținut de faptul că niciun aeroport nu a recurs, până în prezent, la serviciile sale. AMS subliniază că site-ul Lonely Planet este un site australian puțin cunoscut în Europa și care nu generează un volum de frecventări cu mult sub cel al site-ului companiei Ryanair. În cele din urmă, AMS subliniază că siturile care nu sunt conectate la companii aeriene nu sunt bine adaptate, deoarece nu permit vizitatorului să realizeze, în același timp, rezervarea biletului de avion. AMS consideră că

([40]) Hotărârea Curții din 16 mai 2002, Franța/Comisia, C-482/99, Rec., p. I-04397, punctele 52 și 58.

tarifele serviciilor de marketing pe site-urile internet ale companiilor Air France, British Airways și Expedia sunt mai mari decât cele practicate pe site-ul companiei Ryanair, în ciuda unei frecvențări mai scăzute.

(216) În plus, AMS respinge ideea că Ryanair a determinat aeroportul din Marsilia să încheie contractul privind serviciile de marketing. AMS susține că nu este în interesul său să forțeze vânzarea de spații pe site-ul internet al Ryanair, care constituie o resursă limitată căreia i se adresează o cerere importantă.

(217) AMS susține că prezența unor linkuri publicitare pe site-ul Ryanair atrage atenția gestionarilor sau proprietarilor de aeroporturi și, semnalând prezența unei companii aeriene regulate și a veniturilor provenite din activități non-aeronautice asociate acesteia, crește valoarea intrinsecă a aeroporturilor în ochii potențialilor cumpărători.

(218) AMS argumentează că Comisia a recunoscut, în decizia sa Bratislava, valoarea furnizărilor de servicii de marketing ([41]).

(219) În cele din urmă, AMS susține că Orientările din 2005 nu se aplică relațiilor dintre un aeroport și un furnizor de servicii de marketing.

5. **COMENTARIILE FRANȚEI PRIVIND OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR TERȚE INTERESATE**

(220) În comentariul privind observațiile terților, Franța afirmă că în contribuția Air France există mai multe declarații eronate.

(221) Franța subliniază că accesul la terminalul MP2 este, contrar celor susținute de Air France, egal și nediscriminatoriu.

(222) Franța susține că nu i se poate reproșa aeroportului din Marsilia Provence că nu a anticipat deschiderea terminalului MP2 pentru zborurile internaționale din afara spațiului Schengen, a căror introducere nu a fost avută în vedere decât în urma semnării acordului „cer deschis" încheiat între Maroc și Uniunea Europeană la 29 decembrie 2006. Franța reamintește că studiile privind perspectivele de creștere a traficului ajungeau, până în acel moment, la perspective de dezvoltare în principal în spațiul Schengen și că, din acest motiv, amenajarea inițială a terminalului MP2 nu prevedea nicio infrastructură specifică pentru dispozitivele de control la frontieră care ar fi reprezentat un cost suplimentar inutil. Franța subliniază, de altfel, faptul că Air France, care susține că imposibilitatea de a opera zboruri internaționale de la terminalul MP2 a fost concepută în mod specific pentru a împiedica accesul la acest terminal, încă nu operează zboruri de la terminalul MP2, în pofida deschiderii către traficul internațional.

(223) Franța reamintește că dispozițiile regulamentului de acces la terminalul MP2 se bazează pe considerații privind obiectivele legate de confort și de siguranță stabilite de aeroport, cum ar fi dimensiunile reduse ale sălilor de îmbarcare. Franța subliniază că acțiunea introdusă de către Air Méditerranée la Tribunalul Administrativ din Marsilia în ceea ce privește accesul la terminalul MP2 a fost respinsă de această instanță ([42]).

(224) Franța contestă afirmația Air France potrivit căreia echilibrul economic al terminalului MP2 nu ar fi fost atins dacă Air France ar fi fost în măsură să transfere totalitatea operațiunilor sale către un terminal în cazul căruia cuantumul taxelor era semnificativ mai scăzut decât cel în vigoare pentru terminalul principal. Potrivit Franței, această afirmație este contrazisă de faptul că aeroportul inclusese în planul său de afaceri inițial ipoteza unui transfer al navetei Air France către terminalul MP2. Franța consideră că, în realitate, Air France ar reproșa terminalului MP2 nivelul său de servicii, care nu ar corespunde așteptărilor clienților săi. Franța reamintește, în această privință, că diferențierea serviciilor aeroportuare, precum și a taxelor asociate fiecăruia dintre aceste servicii este încă permisă de către legislația europeană și națională.

(225) În cele din urmă, Franța reamintește că ea consideră că, în decizia sa din 26 iulie 2011, Consiliul de Stat nu a condamnat metoda de alocare a costurilor între terminalele MP1 și MP2, dar a afirmat, în ceea ce privește

([41]) Decizia 2011/60/UE, considerentul 114.

([42]) TA din Marsilia, ord. judecătorului delegat cu luarea măsurilor provizorii, 17 martie 2011, nr. 1101332, prin care Tribunalul consideră că situația nu constituie o atingere suficient de gravă și imediată adusă unui interes public care ar putea caracteriza starea de urgență; respinge cererea de suspendare; recursul rămâne pendinte pe fond.

tarifele terminalului MP1, că acestea au fost stabilite în conformitate cu „o metodă de calcul justificată prin studii contabile precise". Franța contestă observația Air France conform căreia CCIMP ar fi trebuit să crească cuantumul taxei pentru pasageri la terminalul MP2, ca urmare a ordonanței privind măsurile provizorii din 28 iulie 2009, dată fiind absența unei hotărâri pe fond, și reamintește că aeroportul a schimbat în mod semnificativ structura tarifelor sale, ca urmare a deciziei din 26 iulie 2011.

6. EVALUAREA MĂSURILOR ÎN FAVOAREA CCIMP – EXISTENȚA UNUI AJUTOR

6.1. *EXISTENȚA UNUI EVENTUAL AJUTOR PENTRU INVESTIȚII ÎN BENEFICIUL CCIMP*

(226) În conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din tratat, normele privind ajutoarele de stat se aplică doar în cazul în care beneficiarul este o „întreprindere". Curtea de Justiție a Uniunii Europene a definit, în mod sistematic, întreprinderile ca fiind entități care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare a acestora ([43]). Este considerată activitate economică orice activitate care constă în oferirea de bunuri sau de servicii pe o piață dată ([44]). Natura economică a unei activități ca atare nu depinde de faptul că activitatea generează sau nu profit ([45]).

(227) Activitatea companiilor aeriene care constă în furnizarea de servicii de transport pentru pasageri și/sau întreprinderi constituie o activitate economică. În hotărârea sa „Aeroporturi din Paris", Curtea de Justiție a considerat că exploatarea unui aeroport care constă în furnizarea de servicii aeroportuare pentru companiile aeriene și diferiții prestatori de servicii constituie, de asemenea, o activitate economică. În hotărârea „Aeroportul Leipzig-Halle", Tribunalul a confirmat că exploatarea unui aeroport reprezintă o activitate economică, în cadrul căreia construirea de infrastructuri aeroportuare constituie o parte inseparabilă.

(228) În ceea ce privește măsurile de finanțare anterioare, dezvoltarea progresivă a forțelor pieței în sectorul aeroportuar nu permite stabilirea unei date exacte de la care exploatarea unui aeroport ar fi fost, fără îndoială, considerată ca fiind o activitate economică. Cu toate acestea, Tribunalul a recunoscut evoluția caracterului activităților aeroportuare. În hotărârea „Aeroportul Leipzig-Halle", Tribunalul a statuat că, începând cu anul 2000, nu a mai fost posibil să se excludă aplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul infrastructurilor aeroportuare. În consecință, de la data pronunțării hotărârii „Aeroporturi din Paris" (12 decembrie 2000), trebuie să se considere că exploatarea și construcția de infrastructuri aeroportuare țin de domeniul controlului ajutoarelor de stat.

(229) Pe de altă parte, înainte de hotărârea „Aeroporturi din Paris", autoritățile publice puteau considera, în mod legitim, că finanțarea infrastructurilor aeroportuare nu constituia un ajutor de stat și că, prin urmare, astfel de măsuri nu trebuiau să fie notificate Comisiei. Astfel, Comisia nu poate să conteste, în prezent, pe baza normelor privind ajutoarele de stat, măsurile de finanțare acordate înainte de hotărârea „Aeroporturi din Paris".

(230) Cu toate acestea, dacă măsurile care au fost acordate înainte ca vreo concurență să se dezvolte în sectorul aeroportuar nu ar constitui ajutoare de stat în momentul în care au fost adoptate, ele ar putea fi considerate astfel în conformitate cu articolul 1 litera (b) punctul (v) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 în cazul în care condițiile articolului 107 alineatul (1) din TFUE sunt îndeplinite.

(231) Comisia observă că subvențiile următoare au fost acordate înainte de hotărârea „Aeroporturi din Paris" (și anume înainte de 12 decembrie 2000). Prin urmare, Comisia concluzionează că nu este competentă să le examineze în temeiul normelor privind ajutoarele de stat:

— subvenția din partea Consiliului General din 14 decembrie 1999 în valoare de 3 064 000 EUR;

— subvenția din partea Consiliului Regional din 24 octombrie 1997 în valoare de 8 032 000 EUR;

— subvenția din partea Consiliului Regional din 8 iulie 1994 în valoare de 1 372 000 EUR;

([43]) A se vedea Comunicarea Comisiei privind aplicarea normelor Uniunii Europene în materie de ajutor de stat în cazul compensației acordate pentru prestarea unor servicii de interes economic general (JO C 8, 11.1.2012, p. 4, punctul 2.1), precum și jurisprudența în materie și, în special, hotărârea Curții de Justiție din 12 septembrie 2000 în cauzele conexate C-180/98 – C-184/98, Pavlov și alții (Rec. 2000, p. I-6451).

([44]) Hotărârea Curții din 16 iunie 1987 în cauza 118/85, Comisia/Italia, Rec., 1987, p. 2599, punctul 7; cauza C-35/96, Comisia/Italia, Rec., 1998, p. I-3851, punctul 36; Pavlov și alții, punctul 75.

([45]) Hotărârea Curții din 29 octombrie 1980 în cauzele conexate 209/78-215/78 și 218/78, Van Landewyck, Rec., 1980, p. 3125, punctul 88; hotărârea Curții din 16 noiembrie 1995 în cauza C-244/94, FFSA și alții, Rec., 1995, p. I-4013, punctul 21 și hotărârea Curții din 1 iulie 2008 în cauza C-49/07, MOTOE, Rec., 2008, p. 4863, punctele 27 și 28.

— subvenția din partea statului din 26 aprilie 2000 în valoare de 290 000 EUR;

— subvenția din partea statului din 23 iunie 1999 în valoare de 579 000 EUR.

(232) Prin urmare, Comisia își va limita examinarea la următoarele sume:

Tabelul 5

Subvenție	Valoarea totală a investiției (1 000 EUR)	Suma totală plătită (1 000 EUR)
Consiliul General 27.9.2002	2 098	209
Consiliul General 26.6.2003	8 920	3 000
Consiliul General 19.5.2005	15 580	7 600
Metropola Marsilia Provence 26.7.2004	16 124	889
Statul francez 19.12.2001	n.a.	5 032
FEDR 22.8.2002	5 280	1 520
Total	**48 002**	**18 250**

(233) În conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din TFUE, sunt incompatibile cu TFUE, în măsura în care afectează schimburile comerciale dintre statele membre, ajutoarele acordate de un stat membru sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri.

6.1.1. ACTIVITATEA ECONOMICĂ ȘI NOȚIUNEA DE ÎNTREPRINDERE

(234) În acest sens, Comisia remarcă faptul că infrastructura care face obiectul prezentei decizii este exploatată comercial de CCIMP, care este operatorul aeroportuar și care percepe taxe de la utilizatorii infrastructurii respective. Prin urmare, CCIMP este, cel puțin în ceea ce privește exploatarea aeroportului, o întreprindere în sensul legislației Uniunii în materie de concurență.

(235) Cu toate acestea, indiferent de statutul juridic al operatorului aeroportuar, nu toate activitățile acestuia sunt, în mod obligatoriu, de natură economică. Prin urmare, este necesar să se diferențieze și să se stabilească în ce măsură diferitele activități sunt activități economice sau nu ([46]).

(236) După cum a constatat Curtea de Justiție, activitățile care, în mod normal, intră în responsabilitatea statului în exercitarea atribuțiilor sale oficiale în calitate de autoritate publică nu sunt de natură economică și nu intră în domeniul de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat. În mod normal, astfel de activități includ securitatea, controlul traficului aerian, poliția, vama ([47]).

([46]) Hotărârea Curții din 19 ianuarie 1994 în cauza C-364/92, SAT Fluggesellschaft mbH/Eurocontrol, Rec., 1994, p. I-43.
([47]) Hotărârea Curții din 18 martie 1997 în cauza C-343/95, Diego Calì & Figli/Servizi Ecologici Porto di Genova, Rec., 1997, p. I-1547. Decizia Comisiei din 19 martie 2003, N 309/2002. Decizia N 438/02 a Comisiei din 16 octombrie 2002, „Ajutor acordat ca sprijin pentru funcțiile autorităților publice în sectorul portuar".

(237) Prin urmare, Comisia consideră că, în absența unei obligații legale a aeroporturilor de a suporta costul finanțării acestor activități și a infrastructurilor conexe, suportarea de către stat nu constituie, în mod normal, ajutor de stat ([48]).

(238) În speță, este necesar să se facă o distincție în funcție de activitățile în cauză după cum urmează.

(239) În ceea ce privește costurile legate de exercitarea atribuțiilor de autoritate publică, este necesar să se recunoască faptul că la realizarea unor activități neeconomice contribuie costurile aferente misiunilor privind securitatea și siguranța publică.

(240) În primul rând, este important să se recunoască o astfel de natură pentru activitățile care au scopul de a asigura securitatea publică în cadrul aeroportului, prin faptul că urmăresc să prevină actele ilegale și, în special, prin lupta împotriva terorismului. În acest sens, costurile legate de operațiunile polițienești și de prezența pompierilor-marinari ai orașului Marsilia reprezintă o astfel de activitate. Același lucru este valabil și pentru activitățile vamale.

(241) În ceea ce privește activitățile referitoare la securitatea publică în incinta aeroportului, acestea au scopul de a asigura protecția persoanelor și a bunurilor. Acest lucru este valabil în cazul în care patrimoniul în cauză este considerat ca aparținând domeniului public, precum în cazul de față. În temeiul acestei misiuni, în cazul de față, trebuie remarcate, în special, următoarele activități:

— controlul de securitate al bagajelor de cală;

— controlul accesului comun în zona cu acces restricționat;

— controlul de securitate al pasagerilor și al bagajelor de mână;

— controlul automat la frontieră prin identificare biometrică;

— supravegherea video.

(242) Cu toate acestea, finanțarea publică a activităților neeconomice care sunt neapărat legate de exercitarea unei activități economice nu trebuie să conducă la o discriminare nejustificată între companiile aeriene și administratorii aeroporturilor. Dacă, într-adevăr, este normal ca, într-un anumit sistem juridic, unele companii aeriene sau administratori ai aeroporturilor să suporte anumite costuri, în timp ce altele nu, acestea din urmă beneficiază de un avantaj, chiar dacă aceste costuri sunt legate de activități care, ca atare, sunt considerate ca fiind neeconomice. O analiză a cadrului juridic aplicabil administratorului aeroportului este, prin urmare, necesară pentru a evalua dacă, în temeiul cadrului juridic respectiv, administratorii aeroporturilor sau companiile aeriene trebuie să suporte costurile care decurg din exercitarea anumitor activități care ar putea să nu fie rentabile în sine, dar care sunt inerente desfășurării altor activități economice.

(243) În acest sens, Comisia observă că, în temeiul dreptului francez ([49]), administratorii aeroporturilor nu trebuie, în principiu, să finanțeze din resursele proprii infrastructurile și echipamentele necesare pentru astfel de activități.

(244) Pe de altă parte, numai caracterul obligatoriu al unei activități, ca urmare a unei legislații existente, nu ar fi suficient pentru a califica o misiune drept activitate neeconomică. În această privință, costurile legate de punerea în conformitate a infrastructurilor cu cerințe legislative și normative privind prevenirea incendiilor, în special costurile legate de echipamentele și rețelele de detectare a incendiilor în aceste spații, nu pot fi considerate o atribuție de autoritate publică în măsura în care acestea sunt comune tuturor întreprinderilor. Toate societățile trebuie să se asigure de conformitatea cu standardele de siguranță împotriva incendiilor și să suporte costurile. Același lucru este valabil în ceea ce privește operarea în condiții de securitate chiar și în cazul în care acestea ar fi impuse prin caietul de sarcini al concesiunii. Este vorba despre costuri pe care orice întreprindere trebuie, în mod normal, să le suporte pentru a își desfășura activitatea.

(245) Rezultă, așadar, din cele de mai sus, că doar activitățile descrise în tabelul 6 ca activități neeconomice pot beneficia de o finanțare publică care nu intră în domeniul de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat.

([48]) Decizia N 309/2002 a Comisiei din 19 martie 2003, „Securitatea aviației – compensație pentru costurile suportate în urma atacurilor de la 11 septembrie 2001". A se vedea Decizia Comisiei din 7 martie 2007, N 620/2006, Amenajarea aeroportului regional Memmingen – Germania (JO C 133, 15.6.2007, p. 8).

([49]) Articolul L6332-2 din Codul transporturilor prevede că „Poliția aeroporturilor […] este asigurată […] de reprezentantul statului în departament"; în conformitate cu avizul nr. 381.644 din 2 septembrie 2008 al Consiliului de stat, misiunea de interes general, atribuțiile de autoritate publică „rămân în responsabilitatea exclusivă a statului, care, pentru a dispune de o parte din resursele necesare, poate să impună taxe, cum ar fi taxa numită «taxa de aeroport»". Dubla finanțare printr-un ajutor pentru investiții și „taxa de aeroport" este exclusă.

Tabelul 6

Subvenție	Data	Costuri legate de activități neeconomice (EUR)				Costuri legate de activități economice (EUR)
		Securitate publică		Siguranță publică		Respectarea legislației și/sau operarea în condiții de securitate
		Poliție și vamă	Pompieri	Supraveghere video, control de securitate și monitorizare	Acces domeniu public	
Consiliul general	27 septembrie 2002	0	0	0	0	1 118 537,45
Consiliul general	26 iunie 2003	259 786,3	0	89 883,11	129 022,39	1 632 851,02
Consiliul general	19 mai 2005	94 192,24	0	105 228,51	203 702,13	1 870 135,77
Metropola Marsilia Provence	26 iulie 2004	0	0	0	0	72 095,00
FEDR	22 august 2002	0	0	0	0	0
Statul francez	19 decembrie 2001	5 032 000	0	0	0	0

(246) Evoluțiile anterioare, precum și tabelul 6 pot fi folosite ulterior pentru a întocmi tabelul recapitulativ (tabelul 7) al ajutoarelor pentru investiții primite de aeroportul din Marsilia Provence care fac obiectul prezentei proceduri:

Tabelul 7

Subvenție	Valoarea totală a investiției (1 000 EUR)	Valoarea totală plătită (1 000 EUR)	Valoarea activităților neeconomice (1 000 EUR)	Suma rămasă după deducerea activităților neeconomice (1 000 EUR)	Rata subvenției diminuate a activităților neeconomice (%)
Consiliul general 27.9.2002	2 098	209	0	209	10
Consiliul general 26.6.2003	8 920	3 000	478	2 522	28
Consiliul general 19.5.2005	15 580	7 600	403	7 197	46
Metropola Marsilia Provence 26.7.2004	16 124	889	0	889	6
Statul francez 19.12.2001	Nu se aplică	5 032	Nu se aplică	0	Nu se aplică
FEDR 22.8.2002	5 280	1 520	0	1 520	29
Total	**48 002**	**18 250**	**5 913**	**12 337**	**26**

6.1.2. RESURSE DE STAT ȘI IMPUTABILITATE

(247) Consiliul general a acordat CCIMP subvenții finanțate din resursele departamentului Bouches-du-Rhône, care este o colectivitate teritorială descentralizată. Resursele colectivităților teritoriale sunt resurse de stat în sensul articolului 107 din TFUE ([50]).

(248) Același lucru este valabil și pentru subvențiile primite din partea comunității urbane Metropola Marsilia Provence.

(249) Subvențiile DGAC provin direct de la statul central.

(250) Dezvoltarea transportului aerian de marfă este parțial finanțată din resursele FEDR, care constituie resurse de stat, întrucât acestea sunt acordate sub controlul statului membru în cauză ([51]).

(251) Dat fiind că autoritățile care au acordat subvenții fac parte din administrația publică și că deciziile finale privind utilizarea de fonduri FEDR sunt adoptate de Franța, aceste subvenții sunt imputabile statului francez.

(252) În concluzie, măsurile care fac obiectul prezentei decizii au fost luate prin intermediul resurselor de stat și sunt imputabile statului.

6.1.3. AVANTAJ SELECTIV PENTRU CCIMP

(253) Pentru a aprecia dacă o măsură de stat constituie un ajutor pentru o întreprindere, este necesar să se determine dacă întreprinderea în cauză beneficiază de un avantaj economic care o scutește de suportarea unor costuri care ar fi trebuit să fie suportate, în mod normal, din resursele sale financiare proprii sau dacă aceasta beneficiază de un avantaj de care nu ar fi beneficiat în condițiile normale de piață ([52]).

(254) În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție, un operator aeroportuar trebuie să suporte costurile de exploatare a aeroportului, inclusiv costurile de infrastructură ([53]).

(255) În această privință, este necesar totuși să se arate că capitalurile puse la dispoziția unei întreprinderi, în mod direct sau indirect, de către stat, în circumstanțe care corespund condițiilor de piață normale, nu pot fi considerate ajutoare de stat ([54]).

(256) Prin urmare, este necesar să se examineze dacă Consiliul general a acționat ca un operator prudent în economia de piață în decizia sa de a participa la finanțarea construirii terminalului MP2.

(257) Franța susține că CCIMP a acționat ca un operator prudent în economia de piață incluzând în planul de afaceri legat de realizarea terminalului MP2 fluxurile de investiție nete ale subvenției primite de la Consiliul general. Acționând astfel, Franța evaluează rentabilitatea terminalului MP2 pentru administratorul aeroportului, care nu suportă toate costurile de realizare a acestuia. Cu toate acestea, Franța nu stabilește rentabilitatea investiției din punctul de vedere al ofertantului ajutorului, Consiliul general.

(258) Prin urmare, potrivit Franței, niciun element nu demonstrează faptul că, în calitate de ofertant al subvenției, Consiliul general preconiza o anumită rentabilitate a investițiilor angajate pe platforma aeroportului din Marsilia Provence.

([50]) Hotărârea Tribunalului din 12 mai 2011 în cauzele conexate T-267/08 și T-279/08, Regiunea Nord-Pas-de-Calais, nepublicată încă, punctul 108.
([51]) În ceea ce privește calificarea resurselor FEDR drept ajutor de stat, a se vedea Decizia Comisiei în cazul N 514/2006 South Yorkshire digital region broadband project, punctul 29 și Decizia Comisiei în cazul N 44/2010, Development of infrastructure on Krievu Sala for relocation of port activities out of the city center, punctele 69-70.
([52]) Hotărârea Curții din 14 februarie 1990, cauza C-301/87, Franța/Comisia, Rec., 1990, p. I-307, punctul 41.
([53]) Hotărârea Tribunalului din 24 martie 2011 în cauzele conexate T-443/08 și T-445/08, Freistaat Sachsen și alții/Comisia, Rec., 2011, p. II-1311, punctul 107.
([54]) Hotărârea Curții din 16 mai 2002, cauza C-482/99, Franța/Comisia „Stardust Marine", punctul 69.

(259) În plus, Franța susține ([55]) că, acordând o subvenție pentru finanțarea terminalului MP2, Consiliul general a acționat în vederea atingerii unui obiectiv de interes general cu privire la sprijinul pentru ocuparea forței de muncă la nivel local, la dezvoltarea regională și la îmbunătățirea conectivității teritoriului.

(260) Or, comportamentul unui operator în economia de piață este ghidat de perspective de rentabilitate ([56]). Principiul operatorului în economia de piață este considerat, în mod normal, respectat atunci când structura și perspectivele privind viitorul întreprinderii pot preconiza, într-o perioadă de timp rezonabilă, o rentabilitate normală, prin plata unor dividende sau prin creșteri de capital, în comparație cu o întreprindere privată similară. În acest context, este necesar să se facă abstracție de orice considerație cu caracter social sau de politică regională ori sectorială ([57]).

(261) În acest context, eventualele efecte pozitive asupra economiei regiunii din jurul aeroportului nu pot, în niciun caz, să fie incluse în această evaluare, care urmărește să stabilească dacă intervenția implică sau nu elemente de ajutor ([58]).

(262) Franța nu a invocat niciun alt element de natură să demonstreze că atunci când a acordat subvențiile în cauză Consiliul general intenționa să se comporte ca un operator prudent. Rezultă că, neavând așteptări rezonabile în ceea ce privește profitabilitatea investițiilor planificate, Consiliul general nu s-a comportat ca un operator prudent în economia de piață în decizia sa de a acorda aeroportului din Marsilia Provence o subvenție pentru finanțarea celui de al doilea terminal.

(263) Franța nu contestă că celelalte colectivități publice care au contribuit prin subvențiile lor la finanțarea infrastructurii aeroportului din Marsilia Provence au acționat, în ceea ce privește luarea deciziilor, ca operatori prudenți într-o economie de piață. În plus, niciun element al dosarului nu tinde să indice acest lucru.

(264) Rezultă că subvențiile acordate de Consiliul general, de Metropola Marsilia Provence, de statul francez și cele finanțate de FEDR acordă CCIMP un avantaj pe care CCIMP nu l-ar fi obținut în condiții normale de piață.

(265) În cazul de față, Comisia constată că subvențiile pentru investiții oferă un avantaj numai pentru CCIMP în comparație cu alți operatori aeroportuari și alte întreprinderi din alte sectoare. Prin urmare, măsura este selectivă în temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

6.1.4. EFECTUL ASUPRA CONCURENȚEI ȘI ASUPRA SCHIMBURILOR COMERCIALE INTRACOMUNITARE

(266) La CCIMP este, în calitate de administrator al aeroportului din Marsilia Provence, în concurență cu celelalte platforme aeroportuare care deservesc aceeași arie teritorială corespunzătoare unei distanțe de mai puțin de 100 km sau aproximativ 60 de minute. În acest sens, Comisia constată, în special, că în zona respectivă, se află aeroportul din Avignon și aeroportul din Nîmes. În special, Comisia remarcă faptul că aeroportul din Nîmes se află la 98 km și că Toulon-Hyères este situat la 113 km de aeroportul din Marsilia Provence, precum și că acestea din urmă oferă, de asemenea, zboruri cu destinația Bruxelles-Charleroi, Fez și Londra. De asemenea, aeroportul din Nîmes este, la fel ca aeroportul din Marsilia Provence, deservit de Ryanair. Prin urmare, un ajutor acordat CCIMP prezintă riscuri de denaturare a concurenței. Dat fiind că piața serviciilor aeroportuare și piața transportului aerian sunt piețe deschise concurenței în interiorul Uniunii, ajutorul riscă, de asemenea, să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre. În plus, există o concurență între administratorii aeroporturilor responsabili de administrarea acestora și, prin urmare, acordarea ajutorului pentru CCIMP poate consolida poziția acesteia pe piața respectivă. În plus, aeroporturile situate în exteriorul aceleiași arii teritoriale se află, de asemenea, în concurență, dat fiind că companiile aeriene și, în special, companiile low cost, își aleg destinațiile dintre diferite aeroporturi din Europa și din afara acesteia.

6.1.5. CONCLUZII PRIVIND EXISTENȚA AJUTORULUI

(267) Pentru aceste motive, subvențiile pentru investiții în valoare de 12,337 milioane EUR acordate de diferite colectivități publice pentru finanțarea investiției în aeroportul din Marsilia Provence, dintre care subvenția de 7,197 milioane EUR acordată de Consiliul general pentru construirea terminalului MP2, constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

([55]) Franța susține, în subsidiar, că subvenția acordată de Consiliul general pentru finanțarea terminalului MP2 constituie un ajutor compatibil în lumina dispozițiilor din tratat.

([56]) Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 12 decembrie 2000 în cauza T-296/97, Alitalia/Comisia, Rec., 2000, p. II-3871, punctul 84; hotărârea C-305/89, menționată anterior, punctul 20.

([57]) A se vedea, în această privință, Orientările din 2005, punctul 46.

([58]) A se vedea Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 21 ianuarie 1999, cauzele conexate T-129/95, T-2/96 și T-97/96, Neue Maxhütte Stahlwerke și Lech Stahlwerke/Comisia, Rec., 1999, p. II-17, punctul 120. A se vedea, de asemenea, Hotărârea Curții din 10 iulie 1986, C-40/85, Belgia/Comisia, Rec., 1986, p. 2321, punctul 13.

6.2. *EXISTENȚA UNUI EVENTUAL AJUTOR PENTRU FUNCȚIONAREA CCIMP*

6.2.1. FLUXURILE FINANCIARE ÎNTRE AEROPORTUL DIN MARSILIA PROVENCE ȘI CCI

(268) Franța afirmă că fluxurile financiare în valoare totală de […]* milioane EUR între 2001 și 2010 nu constituie o subvenție în favoarea CCIMP, ci o contribuție plătită de aeroport serviciului general al CCI pentru serviciile facturate, pe baza costurilor suportate de către serviciul general ([59]). Franța susține că aeroportul din Marsilia Provence nu a primit niciodată sprijin financiar din partea serviciului general al CCI. Franța prezintă un certificat al auditorului CCIMP care confirmă fiabilitatea datelor contabile menționate. Niciun element din dosar nu tinde să demonstreze contrariul. Pe această bază, se pare că serviciile au fost facturate la nivelul costurilor reale.

6.2.2. AJUTOR POTENȚIAL CARE REZULTĂ DIN DISPOZITIVUL TAXEI DE AEROPORT

(269) Potrivit legislației franceze, sistemul taxei de aeroport vizează finanțarea atribuțiilor de autoritate publică, cum ar fi serviciile de securitate, pompieri, salvare, siguranță (controlul de securitate al bagajelor de cală, controlul accesului comun, controlul de securitate al pasagerilor și bagajelor de mână), precum și controalele automatizate la frontieră.

(270) Comisia trebuie să verifice dacă acest mecanism de redistribuire nu conduce la supracompensări care sunt asimilate ajutoarelor, în special datorită faptului că mecanismul respectiv se bazează pe numărul de pasageri.

(271) Cu toate acestea, sistemul, astfel cum este instituit prin articolul 1609w din Codul general al impozitelor și prin Ordinul interministerial din 30 decembrie 2009 privind modalitățile de raportare ale operatorilor aeroportuari pentru stabilirea tarifului pentru pasageri reprezentând taxa de aeroport, astfel cum a fost modificat în 2012, are scopul de a preveni supracompensarea, combinând, în același timp, un sistem de calcul bazat pe costurile generate și eventualele corecții ulterioare.

(272) În acest sens, calculul taxei de aeroport se efectuează după cum urmează: aeroportul finanțează în avans costurile legate de sarcini, astfel cum sunt definite de dispozițiile relevante, apoi trimite o declarație a acestor costuri, precum și datele referitoare la traficul generat direcției locale a DGAC pentru control și certificare în raport cu legislația în vigoare. Administrația centrală a DGAC realizează apoi un al doilea control, ținând seama de anii anteriori. Taxele sunt stabilite prin ordin interministerial pentru fiecare aeroport, pe baza costurilor suportate de fiecare în exercitarea atribuțiilor de autoritate publică care i-au fost încredințate.

(273) În plus, calculul taxei se bazează, de asemenea, pe o previziune multianuală privind costurile și traficul și mecanismele de ajustare de la un an la altul; în plus, controale ulterioare permit corectarea unei eventuale supracompensări.

(274) Rezultă că, întrucât veniturile obținute din taxă sunt utilizate efectiv pentru acoperirea activităților de autoritate publică și aeroportul din Marsilia Provence primește o sumă care nu depășește costurile pe care le suportă în legătură cu aceste atribuții, nu ar trebui să existe niciun avantaj selectiv în favoarea aeroportului. Taxa de aeroport plătită CCIMP nu ar putea, prin urmare, să constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

6.3. *COMPATIBILITATEA AJUTORULUI PENTRU INVESTIȚII CU PIAȚA COMUNĂ*

(275) Comisia a evaluat dacă ajutorul poate fi considerat compatibil cu piața internă. Articolul 107 alineatul (3) din TFUE prevede anumite excepții de la interdicția generală a ajutoarelor enunțată la alineatul (1) al aceluiași articol. În această privință, Orientările din 2005 constituie un temei pentru a evalua dacă ajutoarele acordate aeroporturilor pot fi declarate compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c).

(276) În conformitate cu punctul 61 din Orientările din 2005 ([60]), ajutorul pentru finanțarea infrastructurilor aeroportuare poate fi declarat compatibil, în special în conformitate cu articolele 107 alineatul (3) literele (a), (b) sau (c) și cu articolul 93 alineatul (2), dacă:

(i) construirea și exploatarea infrastructurii îndeplinesc un obiectiv de interes general definit în mod clar (dezvoltare regională, accesibilitate etc.);

([59]) Serviciile oferite de către serviciul general serviciului aeroport au constat, potrivit Franței, în sarcini administrative și de organizare, de gestionare a resurselor umane și de expertiză juridică.

([60]) Pentru mai multe detalii privind evaluarea *ratione temporisa* a Orientărilor din 2005, Comisia face referire la punctele 218-222 din decizia de inițiere a procedurii.

(ii) infrastructura este necesară și proporțională cu obiectivul stabilit;

(iii) infrastructura oferă perspective satisfăcătoare de utilizare pe termen mediu, în special în ceea ce privește utilizarea infrastructurii existente;

(iv) toți potențialii utilizatori ai infrastructurii au acces la aceasta în mod egal și nediscriminatoriu;

(v) dezvoltarea schimburilor comerciale nu este afectată într-o măsură care contravine interesului comun.

Pe lângă conformitatea cu aceste criterii, trebuie să se stabilească necesitatea ajutorului ([61]). Cuantumul ajutorului trebuie să se limiteze la ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului stabilit.

6.3.1. COMPATIBILITATEA AJUTOARELOR PENTRU INVESTIȚII PENTRU FINANȚAREA TERMINALULUI MP2

(i) Construirea și exploatarea infrastructurii îndeplinesc un obiectiv de interes general definit în mod clar (dezvoltare regională, accesibilitate etc.)

(277) Conform caietului de sarcini aplicabil concesionării aeroportului din Marsilia Provence, construcția infrastructurii îi revine concesionarului, care este responsabil de aceasta. Dat fiind că operatorul aeroportuar a decis și a suportat costurile investiției, este vorba de un ajutor pentru investiții în favoarea acestui operator.

(278) Potrivit Franței, aeroportul din Marsilia-Provence s-ar confrunta cu probleme legate de congestie pe termen relativ scurt. Planul de afaceri elaborat în noiembrie 2004 prevede că saturarea aeroportului din Marsilia Provence era anticipată pentru 2007 pentru postul de înregistrare și pentru 2016 pentru zonele de îmbarcare, în absența unor noi amenajări. Primul obiectiv era, așadar, să facă față saturării terminalului pe termen scurt, în vederea creșterii preconizate a traficului aerian.

(279) Cel de al doilea obiectiv era de a promova dezvoltarea economică a regiunii printr-o mai bună exploatare a aeroportului și o creștere a traficului aerian. În acest scop, dezvoltarea unui serviciu complementar celui oferit pe aeroportul din Marsilia Provence, în conformitate cu strategia aeroportului care a condus la identificarea implantării companiilor aeriene low-cost, era considerată o axă de dezvoltare a activității aeroportuare. Pe de o parte, construirea terminalului MP2 era indispensabilă pentru a oferi servicii diferențiate companiilor low cost, care nu erau furnizate încă în această regiune; acest terminal era conceput în mod specific pentru a fi cât mai adaptat posibil pentru această nouă funcție a aeroportului. Terminalul MP2 răspunde, într-adevăr, unei necesități diferite a unor clienți care sunt dispuși să accepte un nivel al serviciilor simplificat pentru a beneficia de costuri mai scăzute. Companiile care doresc să ofere astfel de servicii simplificate nu s-ar fi putut stabili în terminalul MP1, pentru utilizarea căruia tarifele aferente taxelor de aeroport sunt semnificativ mai ridicate, în conformitate cu calitatea superioară a infrastructurii și cu nivelul mai ridicat al costurilor. Acest nivel al tarifelor ar fi trebuit, în mod obligatoriu, să se reflecte asupra prețului biletelor de avion. Cererea pentru astfel de servicii simplificate este, într-adevăr, sensibilă la orice creștere a costurilor. Pe de altă parte, condițiile de exploatare a terminalului MP1 nu se pretau la necesitatea îmbarcării și debarcării rapide a pasagerilor.

(280) Franța a susținut că realizarea proiectului trebuia să influențeze în mod semnificativ dezvoltarea economică și socială a regiunii și, în special, să stimuleze ocuparea forței de muncă, în timp ce reducerea traficului pe terminalul MP1 genera pierderi de locuri de muncă.

(281) Construirea terminalului MP2 respectă, prin urmare, planul de acțiune din 2007 în ceea ce privește consolidarea capacității, a eficacității și a siguranței aeroporturilor din Europa ([62]), care constată că „având în vedere estimările cu privire la evoluția traficului, Europa se va confrunta cu un dezechilibru din ce în ce mai mare între capacitate și cerere" în cazul aeroporturilor și concluzionează că „insuficiența capacităților aeroportuare reprezintă o amenințare la adresa siguranței, a eficienței și a competitivității tuturor actorilor implicați în lanțul de furnizare a serviciilor de transport aerian" ([63]). În conformitate cu acest plan de acțiune, nu este necesară doar o utilizare mai eficientă a infrastructurii existente, ci și „sprijinirea creării de infrastructuri noi"; Comisia subliniază importanța aeroporturilor regionale pentru a gestiona insuficiența capacităților.

([61]) Decizia Comisiei din 18 februarie 2011 în cazul privind ajutorul de stat NN 26/2009 – Grecia – Extinderea aeroportului din Ioannina, considerentele 69 și 70.
([62]) COM(2006) 819 final.
([63]) Planul de acțiune nr. 7 și caseta de la pagina 4.

(282) Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se considere că prin construirea și exploatarea terminalului MP2 se răspunde obiectivelor de interes general definite în mod clar, astfel încât acest criteriu de compatibilitate este îndeplinit în speță.

(ii) Infrastructura este necesară și proporțională cu obiectivul stabilit

(283) Luând în considerare previziunile referitoare la trafic, administratorul aeroportului a avut în vedere două scenarii de amenajare a platformei pentru a face față problemelor de saturare a birourilor de înregistrare și a zonelor de îmbarcare identificate. Planurile de afaceri întocmite în noiembrie 2004 și actualizate în septembrie 2005 și în mai 2006 demonstrează că scenariul care include construirea unui nou terminal cu tarife reduse prezenta o perspectivă mai bună de rentabilitate. În plus, planul de afaceri din septembrie 2005 actualizat în mai 2006, ținând cont de sprijinul acordat de Consiliul general, conduce la concluzia că proiectul de creare a terminalului MP2 prezintă o rentabilitate mai mare decât proiectul alternativ de amenajare a platformei, având în vedere ipotezele privind traficul ([64]). Construirea terminalului MP2 constituia, în consecință, opțiunea cea mai potrivită pentru îndeplinirea obiectivului de rezolvare a problemelor referitoare la saturarea aeroportului, dezvoltând, în același timp, traficul pe platforma Marsilia Provence.

(284) În plus, construirea terminalului MP2 s-a realizat pe baza restaurării vechiului terminal de marfă, neutilizat, permițând astfel o optimizare a infrastructurii existente.

(285) În sfârșit, terminalul MP2 a fost conceput special pentru a oferi companiilor aeriene low-cost un nivel de servicii compatibil cu modelul lor comercial, în timp ce terminalul MP1 părea inadecvat pentru a primi acest tip de trafic, în special din cauza lipsei standurilor și a unei perioade de traversare a pasarelelor incompatibilă cu timpii de rotație mai mici de 30 de minute, care fac parte din modelul economic al companiilor aeriene low-cost. Pe de altă parte, terminalul MP2 a fost conceput astfel încât să permită deplasarea pe jos a pasagerilor din sala de îmbarcare până la zona de staționare a aeronavelor. Prin urmare, proiectarea amenajărilor terminalului MP2 face acest proiect adaptat, în mod specific, pentru a primi traficul companiilor low-cost, identificat ca element cheie al strategiei de creștere a traficului pe platforma Marsilia Provence, și de dezvoltare a activităților economice și de ocupare a forței de muncă regionale, care sunt legate direct și indirect de acesta.

(286) Cealaltă posibilitate de a evita saturarea aeroportului ar fi fost extinderea terminalului MP1 existent. Dată fiind natura proiectului, costurile acestuia au fost reduse la minimum. Construirea terminalului MP2 a fost selectată ca fiind opțiunea cea mai puțin costisitoare și susceptibilă de a duce la cea mai semnificativă creștere a traficului.

(287) Luând în considerare cele de mai sus, se poate concluziona, în cele din urmă, că infrastructura în cauză este necesară și proporțională pentru a atinge obiectivele stabilite.

(iii) Infrastructura oferă perspective satisfăcătoare de utilizare pe termen mediu, în special în ceea ce privește utilizarea infrastructurii existente

(288) Planul de afaceri din noiembrie 2004 estimează capacitatea sălilor de îmbarcare și de înregistrare ale terminalului cu tarife reduse la 3,8 milioane de pasageri și stabilește previziunile traficului low-cost pentru perioada 2005-2021. Aceste previziuni indică faptul că ar fi necesar să se utilizeze capacitățile terminalului MP2 în proporție de 50 % începând din 2012 și în proporție de 89 % până în 2021. Estimările privind traficul care stau la baza acestui plan de afaceri au fost confirmate de traficul realizat pe terminalul MP2 între 2006 și 2010.

Tabelul 8

Ani	Previziunile de trafic (persoane)	Traficul realizat	Rata de utilizare a capacităților – estimată (**) (%)
2006	250 000	107 418 (*)	6,58
2007	900 000	934 481	23,68

([64]) Scenariul fără construirea noului terminal prezintă un flux de numerar total cumulat pentru perioada respectivă de […]* EUR, în timp ce scenariul cu construirea terminalului MP2 prezintă un flux de numerar total cumulat pentru perioada respectivă de […]* EUR. Diferența dintre cele două scenarii are ca rezultat o rată internă de rentabilitate de […]* %.

Ani	Previziunile de trafic (persoane)	Traficul realizat	Rata de utilizare a capacităților – estimată (**) (%)
2008	1 200 000	1 059 663	31,58
2009	1 450 000	1 670 240	38,16
2010	1 650 000	1 730 000	43,42
2011	1 850 000	1 372 164	48,68
2012	2 050 000	1 811 616	53,94

(*) Traficul limitat în anul 2006 se explică prin deschiderea târzie (octombrie 2006) a terminalului MP2.
(**) Capacitate totală: 3,8 milioane de pasageri.

(289) În plus, având în vedere faptul că terminalul MP1 și terminalul MP2 oferă servicii diferite, evaluarea perspectivelor de utilizare a terminalului MP2 nu trebuie să se bazeze pe evoluțiile constatate ale traficului pe terminalul principal. În orice caz, traficul realizat pentru anii 2006-2010 arată că rata de utilizare a capacităților terminalului MP1 a rămas stabilă de la deschiderea celui de al doilea terminal.

Tabelul 9

Ani	Traficul realizat	Rata de utilizare a capacităților – realizată (*) (%)
2006	6 008 466	69,86
2007	6 028 292	70,09
2008	5 907 174	68,68
2009	5 619 879	65,34
2010	5 799 435	67,43
2011	5 990 703	69,65
2012	6 483 863	75,39

(*) * Capacitate totală: 8,6 milioane de pasageri.

(290) Prin urmare, noua infrastructură oferă bune perspective de utilizare pe termen mediu, în special în ceea ce privește utilizarea infrastructurilor existente.

(iv) Accesul la infrastructură este deschis tuturor utilizatorilor potențiali în mod egal și nediscriminatoriu

(291) Conform informațiilor furnizate de Franța, în special conform regulamentului de utilizare a terminalului MP2 pe care Comisia l-a reprodus deja în decizia sa de inițiere a procedurii, noua infrastructură este pusă la dispoziția tuturor utilizatorilor potențiali (companii de transport aerian) pe o bază egală și nediscriminatorie.

(v) Dezvoltarea schimburilor comerciale nu este afectată într-o măsură contrară interesului comunitar

(292) Intensitatea ajutorului nu depășește 50 % din costurile eligibile. Deși aeroportul din Marsilia Provence este singurul aeroport din categoria B din aria teritorială respectivă, traficul de pe terminalul MP2 corespunde unor legături directe care sunt, de asemenea, susceptibile de a se dezvolta pe aeroporturile regionale mici. Aeroportul din Avignon este situat la aproximativ 75 km și 45 de minute, iar aeroportul din Nîmes Garons este situat la aproximativ 100 km și 60 de minute. Aeroportul din Toulon este situat la 113 km de aeroportul din Marsilia Provence și, prin urmare, se află, de asemenea, în aceeași arie teritorială.

(293) Or, nu reiese din informațiile disponibile că deschiderea terminalului MP2 ar fi putut împiedica dezvoltarea acestor aeroporturi sau afecta dezvoltarea schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

(vi) Necesitatea ajutorului

(294) Potrivit estimărilor din planurile de afaceri, construcția terminalului nu ar fi fost profitabilă în absența ajutorului. Prin urmare, ajutorul era necesar în momentul la care a fost luată decizia de investiție, întrucât un investitor privat nu ar fi construit terminalul fără sprijin din partea statului. În plus, având în vedere intensitatea limitată a acestui ajutor, Comisia consideră că aceasta nu este disproporționată.

6.3.2. COMPATIBILITATEA SUBVENȚIEI FEDR PENTRU DEZVOLTAREA TRANSPORTULUI AERIAN

(i) Construirea și exploatarea infrastructurii răspunde unui obiectiv de interes general definit în mod clar ([65])

(295) Subvenția acordată răspunde obiectivului de dezvoltare a activității de transport de marfă pe aeroportul din Marsilia Provence și, prin urmare, de favorizare a activităților economice creatoare de locuri de muncă într-o regiune care are o rată a șomajului semnificativ mai ridicată decât media națională.

(296) Ajutorul acordat de FEDR face parte din documentul de programare „Obiectivul 2" al fondurilor structurale pentru perioada 2000-2006, pentru regiunile care se confruntă cu probleme structurale și pentru care este necesar să se sprijine reconversia economică și socială ([66]).

(297) Subvenția acordată de FEDR pentru dezvoltarea activității de transport de marfă pe aeroportul din Marsilia Provence răspunde, astfel, unui obiectiv de interes general definit în mod clar.

(ii) Infrastructura este necesară și proporțională cu obiectivul stabilit

(298) Din informațiile disponibile, reiese că volumul de marfă transportat a scăzut brusc pe aeroportul din Marsilia Provence în 1997, apoi în 2008. Sprijinul pentru menținerea activității de transport de mărfuri a fost prevăzut, așadar, în vederea optimizării infrastructurilor existente, în special pista și suprafețele de la sol din jurul pistei, care dispuneau de importante plaje de disponibilitate în principal pe timp de noapte.

(299) Amenajările realizate au avut în vedere securizarea traficului rutier, modernizarea stațiilor de marfă lăsate libere, crearea de zone de staționare a aeronavelor cât mai aproape de stația de marfă pentru a reduce timpul de prelucrare și extinderea parcelelor pentru a crește gradul de atractivitate al zonei.

(300) Aeroportul din Marsilia Provence a realizat lucrările descrise pentru o sumă totală de 5 280 000 EUR. Subvenția primită, în valoare de 1 520 000 EUR, nu reprezenta decât 28,79 % din pachetul financiar total al proiectului. În plus, convenția din 22 august 2002 între aeroportul din Marsilia Provence și Prefectura regiunii PACA prevede, la articolul 5, că plata ajutoarelor comunitare se aplica doar la prezentarea probelor referitoare la evoluția lucrărilor și cu condiția ca nivelul cofinanțării aprobate în cadrul planului de finanțare să fie, efectiv, respectat.

([65]) Comisia aplică același criteriu de compatibilitate pentru transportul de mărfuri, a se vedea Decizia SA.30743 (11/C) (ex N 138/10) a Comisiei – Germania – Finanțarea unor măsuri privind infrastructura la aeroportul din Leipzig/Halle (JO C 284, 28.9.2011, p. 6), considerentul 128.

([66]) Regulamentul (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului din 21 iunie 1999 de stabilire a dispozițiilor generale privind fondurile structurale (JO L 161, 26.6.1999, p. 1), articolul 1.

(301) Trebuie să se concluzioneze că infrastructura realizată este necesară și proporțională cu obiectivul de interes general urmărit.

(iii) Infrastructura are perspective satisfăcătoare de utilizare pe termen mediu, în special în ceea ce privește utilizarea infrastructurilor existente

(302) Deși aeroportul din Marsilia Provence a înregistrat o scădere a traficului de transport de marfă în urma renunțării companiei Aéropostale (primul client pentru transport de mărfuri) și a lipsei de spațiu în cală pe ruta Marsilia-Orly, dezvoltarea unei platforme de transport de mărfuri către Maghreb a fost concepută pentru a contribui la menținerea locurilor de muncă locale legate în mod direct de această activitate, optimizând, în același timp, infrastructura disponibilă.

(303) Rezultatele legate de trafic arată că tonajul transportat a crescut cu mai mult de 20 % între 2005 și 2010.

(304) Prin urmare, noua infrastructură oferă bune perspective de utilizare pe termen mediu, în special în ceea ce privește utilizarea infrastructurilor existente, care vor fi optimizate prin lucrările planificate.

(iv) Accesul la infrastructură este deschis tuturor utilizatorilor potențiali în mod egal și nediscriminatoriu

(305) Potrivit informațiilor disponibile, niciun regulament de exploatare nu ar limita accesul la infrastructurile pentru transportul de marfă. Zona pentru mărfuri ar primi operatorii de transport de mărfuri expres, operatorii de handling la sol, companiile de transport de mărfuri și transportatorii rutieri.

(306) Rezultă de aici că accesul la infrastructura de transport de mărfuri este deschisă tuturor utilizatorilor în mod egal și nediscriminatoriu.

(v) Dezvoltarea schimburilor comerciale nu este afectată într-o măsură care contravine interesului comunitar

(307) Ajutoarele acordate în cadrul proiectului de dezvoltare a activității de transport de mărfuri este limitată la 28 % din valoarea totală a lucrărilor. În plus, acest proiect a contribuit la dezvoltarea sistemului de transport european și la dezvoltarea economică.

(308) În consecință, se poate concluziona că dezvoltarea schimburilor comerciale nu este afectată într-o măsură care contravine interesului comun.

(vi) Necesitatea ajutorului

(309) Investiția a fost decisă în împrejurări caracterizate prin deschiderea liniei TGV Paris-Marsilia în 2000 și reducerea traficului aerian după 11 septembrie 2001. De altfel, capacitățile financiare ale aeroportului din Marsilia Provence au scăzut în mod regulat și semnificativ din 2000 până în 2003. Prin urmare, CCIMP trebuia să reacționeze în fața scăderii traficului de pasageri și de marfă. Lucrări costisitoare erau prevăzute pentru perioada 2005-2006 pentru restaurarea celor două piste. În aceste condiții, chiar dacă profitabilitatea proiectului nu era exclusă, randamentul investiției ar fi fost mai imprevizibil, în special pe o perioadă de timp rezonabilă. Prin urmare, este probabil că, fără subvenția FEDR, aeroportul, preocupat de scăderea traficului de pasageri, ar fi amânat sau chiar anulat investițiile în activitatea de transport de marfă.

(310) Ținând seama de condițiile de piață existente în momentul acordării ajutorului, care se caracterizau prin volume de marfă variabile la aeroport, un nivel ridicat de risc și perspective de rentabilitate incerte pe o piață recent liberalizată, un investitor privat nu ar fi investit, după toate probabilitățile, în dezvoltarea transportului de mărfuri pe aeroportul din Marsilia. Prin urmare, ajutorul era necesar pentru atingerea obiectivului urmărit. În plus, având în vedere caracterul limitat al ajutorului, Comisia consideră că ajutorul nu era disproporționat în raport cu atingerea acestui obiectiv.

6.3.3. COMPATIBILITATEA SUBVENȚIILOR CONSILIULUI GENERAL DIN 27 SEPTEMBRIE 2002 ȘI 26 IUNIE 2003 ȘI A SUBVENȚIEI COMUNITĂȚII URBANE METROPOLA MARSILIA PROVENCE DIN 26 IULIE 2004 PENTRU EXTINDEREA, RESTRUCTURAREA ȘI DEZVOLTAREA AEROPORTULUI

(i) Construirea și exploatarea infrastructurii răspund unui obiectiv de interes general definit în mod clar (dezvoltare regională, accesibilitate etc.)

(311) Subvențiile din 2002 și 2003 vizau lucrări de renovare a pistei principale, închiderea cu dale a zonelor de parcare a aeronavelor, realizarea de bretele de circulație și crearea unor ieșiri rapide care trebuiau să permită creșterea numărului de mișcări orare, pentru a optimiza, astfel, utilizarea infrastructurii existente. Din informațiile furnizate de Franța, reiese că cele două piste ale aeroportului nu au făcut obiectul niciunei modificări între 1980 și 2000, în timp ce numărul de mișcări comerciale a crescut de la 46 603 la 100 047. Prin urmare, obiectivul acestei măsuri era de a face față viitoarei saturări a zonelor aeronautice ale aeroportului.

(312) Subvenția din 2004 a contribuit la finanțarea extinderii capacității sălii 1, a optimizării pistei 1 și a refacerii pistei 2. Aceste amenajări erau considerate necesare pentru a permite aeroportului din Marsilia Provence să facă față unei creșteri semnificative a traficului european, ținând seama de previziunile privind evoluția numărului de pasageri ([67]).

(313) Construirea unei gări feroviare accesibile pentru TGV viza o mai bună coordonare între diferitele moduri de transport.

(314) După cum s-a arătat în ceea ce privește construirea terminalului MP2, Comisia concluzionează că extinderea, restructurarea și dezvoltarea aeroportului răspunde unor obiective de interes general, constând în a asigura continuitatea traficului aerian și evoluția sa viitoare.

(ii) Infrastructura este necesară și proporțională cu obiectivul stabilit

(315) Lucrările care au fost întreprinse erau necesare pentru a mări și a menține capacitatea aeroportului în ceea ce privește „pistele” și pentru a remedia blocajele existente, precum și pentru a optimiza conectarea cu rețeaua feroviară de mare viteză.

(316) În plus, subvenția acordată de Consiliul General reprezintă 9,5 % din valoarea lucrărilor efectuate și 7 % din programul de echipare inițial. Subvenția acordată de Comunitatea Urbană Metropola Marsilia Provence reprezintă 6,2 % din valoarea lucrărilor efectuate și 5,6 % din valoarea programului estimativ de lucrări.

(317) Trebuie să se concluzioneze că infrastructura realizată este necesară și proporțională cu obiectivul de interes general urmărit.

(iii) Infrastructura oferă perspective satisfăcătoare de utilizare pe termen mediu, în special în ceea ce privește utilizarea infrastructurilor existente

(318) Amenajările finanțate erau considerate necesare pentru primirea unui trafic suplimentar. Or, din datele disponibile reiese că numărul de pasageri transportați la aeroportul din Marsilia Provence a crescut cu mai mult de 25 % între 2006 și 2012. În plus, capacitatea pistelor ar fi în prezent de 140 000 de mișcări pe an. În conformitate cu estimările prezentate în raportul din Planul de Expunere la Zgomot anexat la ordinul prefectului din 4 august 2006, obiectivul privind traficul aeroportului pentru 2015 ar fi atins cu 113 909 mișcări și obiectivul pentru 2020 cu 122 449 de mișcări. Astfel, amenajările pistelor și bretelele de acces și de ieșire permit adaptarea la previziunile de trafic până în 2020, iar infrastructura are perspective satisfăcătoare de utilizare.

(iv) Accesul la infrastructură este deschis tuturor utilizatorilor potențiali în mod egal și nediscriminatoriu

(319) Din informațiile disponibile reiese că infrastructura este deschisă tuturor utilizatorilor potențiali în mod egal și nediscriminatoriu.

([67]) Acordul de parteneriat încheiat la 14 mai 2004 între aeroportul din Marsilia Provence și Comunitatea Urbană Metropola Marsilia Provence arată previziuni de majorare a traficului național de 5 % pe an și a traficului internațional de aproximativ 10 % pe an între 2003 și 2006.

(v) Dezvoltarea schimburilor comerciale nu este afectată într-o măsură care contravine interesului comunitar

(320) Astfel cum s-a menționat în considerentele 293 și 308, evoluția traficului pe aeroportul din Marsilia Provence nu a afectat activitatea aeroporturilor situate în aceeași arie teritorială și dezvoltarea schimburilor comerciale nu este afectată într-o măsură care contravine interesului comun.

(vi) Necesitatea ajutorului

(321) Investiția a fost decisă în împrejurări caracterizate de deschiderea liniei TGV Paris-Marsilia în anul 2000 și de reducerea traficului aerian după 11 septembrie 2001. De altfel, capacitățile financiare ale aeroportului din Marsilia Provence au scăzut în mod regulat și semnificativ din 2000 până în 2003. Prin urmare, CCIMP trebuia să reacționeze în fața scăderii traficului de pasageri și de marfă. Intensitatea acestor ajutoare era limitată la 13 % ([68]). Deoarece investițiile în zonele aeronautice nu ar fi putut fi evitate, în absența subvenției, programul ar fi trebuit să fie diminuat cu mai mult de 3 milioane EUR, care ar fi putut fi obținuți din reamenajările interioare ale sălii 1, care au fost folosite pentru a primi operatori de turism, pentru a propune companiilor ghișee pentru vânzarea de bilete sau pentru a amenaja magazine. Or, aceste investiții sunt cele care au permis primirea companiilor aeriene străine, a operatorilor de turism și dezvoltarea taxelor comerciale.

(322) Ținând seama de condițiile de piață existente în momentul acordării ajutorului, care se caracterizau printr-o lipsă de experiență și de inițiativă a operatorilor privați, reticenți să investească în infrastructura aeroporturilor, cu un nivel ridicat de risc și perspective de rentabilitate incerte pe o piață recent liberalizată, un investitor privat nu ar fi investit, după toate probabilitățile, în reconstrucția unei infrastructuri aeroportuare și într-o legătură TGV cu aeroportul din Marsilia. Prin urmare, ajutorul era necesar pentru atingerea obiectivului urmărit. În plus, având în vedere intensitatea limitată a ajutorului, Comisia consideră că ajutorul nu era disproporționat în raport cu realizarea acestui obiectiv.

7. **EVALUAREA MĂSURILOR ÎN FAVOAREA COMPANIILOR AERIENE CARE UTILIZEAZĂ AEROPORTUL – EXISTENȚA UNUI AJUTOR**

7.1. *POSIBIL AJUTOR ACORDAT PRIN REDUCEREA TAXELOR PENTRU PASAGERI ÎN CAZUL ZBORURILOR INTERNE*

(323) Într-o decizie anterioară ([69]), Comisia a concluzionat că există o schemă de ajutoare incompatibilă cu piața comună în favoarea companiilor care deservesc rute cu o destinație internă. Franța a adoptat măsuri de eliminare a acestui dispozitiv.

(324) Extrasul din deliberarea Cocoéco din 2007 prezentată de Franța demonstrează că tarifele aferente taxei pentru pasageri aplicabile zborurilor interne și zborurilor către țările UE membre ale spațiului Schengen au fost aliniate pe aeroportul din Marsilia Provence începând cu 1 ianuarie 2008.

(325) Prin urmare, Comisia consideră că această măsură, eliminată, nu ar trebui să facă obiectul unei noi investigații din partea sa.

7.2. *POSIBILE AJUTOARE ÎN FAVOAREA COMPANIILOR AERIENE CARE UTILIZEAZĂ AEROPORTUL PRIN DIFERENȚIEREA TAXELOR DE AEROPORT ȘI AJUTORUL POTENȚIAL ACORDAT COMPANIEI AERIENE RYANAIR ȘI AMS PRIN CONTRACTUL DE MARKETING*

7.2.1. RESURSE DE STAT ȘI IMPUTABILITATE

(326) Pentru a stabili dacă resursele CCIMP constituie resurse de stat, Comisia observă că o instituție publică cu caracter administrativ constituie un organism public autonom, care face parte totuși din organizarea administrației publice și că, prin urmare, acesta este supus unui control foarte strict efectuat de alte autorități publice.

([68]) Medie ponderată.
([69]) A se vedea nota de subsol 31.

(327) De asemenea, bugetul general al CCI este finanțat din veniturile fiscale percepute de la întreprinderile înscrise în registrul comerțului și al societăților.

(328) În plus, CCI-urile se încadrează în categoria autorităților publice în sensul Directivei 2000/52/CE a Comisiei ([70]) și constituie autorități contractante în sensul Directivei 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([71]) sau, dacă este cazul, entități contractante în sensul Directivei 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([72]) și, pentru a realiza achiziții, sunt supuse procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice.

(329) Conform jurisprudenței Tribunalului, elementele care fac parte din organizarea internă a sectorului public și existența unor norme care să asigure independența unui organism public față de alte organisme nu repun în discuție principiul însuși al caracterului public al acestui organism. Dreptul Uniunii nu admite că simplul fapt de a crea instituții autonome responsabile de distribuirea ajutoarelor permite eludarea normelor privind ajutoarele de stat ([73]). În temeiul dreptului francez, CCI-urile sunt organisme intermediare ale statului. Prin urmare, actele acestora sunt, în orice caz, imputabile statului francez, deoarece fac parte integrantă din acesta. Întrucât CCI-urile fac parte din administrația publică și sunt supuse unei supravegheri atente de către alte autorități publice (a se vedea considerentul 10), Comisia consideră că deciziile acestor entități publice sunt, în mod necesar, imputabile statului. Situația este, prin urmare, diferită de cea a întreprinderilor publice. În cazul CCI-urilor, imputabilitatea nu trebuie să fie stabilită, astfel cum a fost cazul în hotărârea „Stardust Marine", pe baza altei autorități publice asociate procesului decizional al unei întreprinderi publice, astfel cum confirmă, de asemenea, numeroasele misiuni de interes public care le sunt încredințate prin lege.

(330) În plus, chiar dacă Comisia trebuia să stabilească imputabilitatea statului cu privire la deciziile CCIMP, considerând CCIMP ca o simplă întreprindere publică, aceasta dispune de o serie de elemente care permit stabilirea acestei imputabilități.

(331) În primul rând, CCIMP face obiectul unei supravegheri administrative atente, astfel cum s-a explicat în secțiunea 2.1.2. În special, deciziile CCIMP privind tarifele aeroportuare trebuie, în special, să fie aprobate de autoritatea de supraveghere pentru a fi executorii. În plus, Cocoéco, care cuprinde Consiliul General al departamentului Bouches-du-Rhône, Consiliul Regional Provence-Alpes-Côte d'Azur și Comunitatea Urbană Metropola Marsilia Provence, este consultată de fiecare dată, înainte de introducerea noilor tarife ale taxelor de aeroport și le aprobă.

(332) Prin urmare, este foarte puțin probabil ca Cocoéco să nu fi aprobat, de asemenea, decizia de a semna contractul de servicii de marketing cu AMS sau, cel puțin, să nu fie implicată în această decizie. Deși nu s-a pronunțat în mod oficial cu privire la acest contract, aceasta aprobă echilibrul general al resurselor aeroportului, prin controlul tarifelor aferente taxelor de aeroport. Or, deciziile privind taxele de aeroport și contractul de servicii de marketing încheiat cu AMS trebuie neapărat să fie evaluate împreună.

(333) În plus, CCIMP a încheiat mai multe acorduri de parteneriat ([74]) cu colectivitățile în cauză, astfel încât acestea din urmă să contribuie financiar la o parte a programelor de investiții în infrastructura aeroportuară. În schimbul acestei contribuții financiare, aeroportul din Marsilia Provence s-a angajat la o politică comercială dinamică pentru a asigura o dezvoltare maximă a rutelor aeriene naționale și internaționale ([75]), despre care se precizează că trebuie să se realizeze „după consultarea Consiliului General", acesta din urmând putând solicita aeroportului să elaboreze studii privind evoluția traficului aerian și posibilitatea de a crea noi rute.

(334) De asemenea, în general, atât Franța, cât și CCIMP au susținut că strategia de dezvoltare adoptată de aeroportul din Marsilia Provence urmărea un obiectiv de interes general legat de dinamismul economic al regiunii învecinate și de crearea de locuri de muncă, obiective de care colectivitățile teritoriale sunt direct interesate, astfel cum se prevede în acordurile încheiate cu CCIMP ([76]).

([70]) Directiva 2000/52/CE a Comisiei din 26 iulie 2000 de modificare a Directivei 80/723/CEE privind transparența relațiilor financiare dintre statele membre și întreprinderile publice (JO L 193, 29.7.2000, p. 75).
([71]) Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii (JO L 134, 30.4.2004, p. 114).
([72]) Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale (JO L 134, 30.4.2004, p. 1).
([73]) Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță din 12 decembrie 1996, T-358/94, Air France/Comisia, Rec. 1996, p. II-2109, punctul 62.
([74]) Acordurile încheiate cu Consiliul General la 3 octombrie 2002, 5 septembrie 2003, 19 mai 2005 și cu Comunitatea urbană metropolitană Provence la 14 mai 2004.
([75]) Acordurile din 5 septembrie 2003 și din 19 mai 2005.
([76]) A se vedea, de exemplu, în preambulul acordului din 19 mai 2005.

(335) În plus, având în vedere considerentul 10, se constată că CCI-urile sunt integrate în structura administrației publice, că își desfășoară activitățile economice în condiții cu totul speciale, care nu sunt deloc comparabile cu condițiile operatorilor privați, că statutul lor juridic ține de dreptul public și că intensitatea supravegherii exercitate de autoritățile publice asupra gestionării CCI-urilor este importantă.

(336) Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se concluzioneze, prin urmare, că măsurile de stabilire a tarifelor aeroportuare și contractul de servicii de marketing încheiat cu AMS au fost finanțate prin intermediul resurselor de stat și că finanțarea acestora este imputabilă statului.

7.2.2. AVANTAJ SELECTIV PENTRU COMPANIILE AERIENE CARE OPEREAZĂ ZBORURI DE PE AEROPORTUL DIN MARSILIA PROVENCE

(337) Pentru a stabili dacă o măsură de stat constituie ajutor, este necesar să se determine dacă întreprinderea în cauză beneficiază de un avantaj economic care permite evitarea suportării unor costuri care ar fi trebuit, în mod normal, să greveze resursele financiare proprii sau dacă aceasta beneficiază de un avantaj pe care nu l-ar fi obținut în condiții normale de piață.

(338) Comisia reamintește, în această privință, că pentru aplicarea testului investitorului prudent în economia de piață nu se poate ține seama de considerațiile privind dezvoltarea regională.

Aplicarea abordării comparative

(339) Ryanair susține că, pentru a exclude existența unui avantaj economic care nu ar putea fi obținut în condiții normale de piață, taxele prevăzute de acordurile din 1999 trebuie comparate cu taxele de aeroport aplicate companiilor aeriene low-cost în alte aeroporturi europene.

(340) Comisia nu exclude, în principiu, această abordare. Cu toate acestea, definirea unui element de referință implică, în primul rând, să se poată selecta un număr suficient de aeroporturi comparabile și care furnizează servicii comparabile în condiții normale de piață.

(341) În această privință, Comisia ia act de faptul că, în momentul în care au fost încheiate acordurile din 1999, aeroporturile din UE erau considerate de mulți ca făcând parte dintr-o administrație publică care urmărește obiective sociale și regionale și, prin urmare, erau finanțate de autoritățile publice, indiferent de rentabilitatea acestora. Într-adevăr, majoritatea aeroporturilor din Uniune beneficiază încă, în prezent, de finanțare publică care acoperă costurile de investiție și de exploatare. Prin urmare, Comisia consideră că tarifele practicate de aceste aeroporturi nu sunt, în general, stabilite pe baza unor criterii de piață și, în special, a unor perspective de rentabilitate *ex ante* satisfăcătoare, ci având în vedere, în principal, considerente referitoare la caracterul social sau la politica regională.

(342) În plus, Comisia subliniază că, deși unele aeroporturi aparțin sectorului privat sau sunt gestionate de acesta în absența oricărei considerații privind caracterul social sau politica regională, tarifele acestora pot fi puternic influențate de cele practicate de majoritatea operatorilor aeroportuari care beneficiază de subvenții publice, companiile aeriene ținând seama de tarifele acestora din urmă în negocierile lor cu aeroporturile private sau gestionate de operatori privați.

(343) În cazul de față, aeroporturile care servesc drept puncte de comparație au beneficiat de finanțare publică înainte și chiar după privatizare. Prin urmare, aeroportul din Luton, deținut din fonduri publice, a început să fie exploatat de o societate privată după ce a beneficiat de o investiție de 80 de milioane GBP în cadrul unui parteneriat public-privat. Aeroportul din Liverpool a beneficiat, de asemenea, de o cofinanțare din fondurile structurale ale Uniunii, iar aeroportul din Prestwick, deficitar, a fost recent renaționalizat pentru suma simbolică de 1 GBP. În plus, nu este sigur că în cursul privatizării acestor aeroporturi de referință a fost luat în considerare costul infrastructurilor preexistente. În sfârșit, comparabilitatea datelor din studiul Oxera este limitată, având în vedere faptul că prețurile plătite aeroportului din Marsilia Provence nu țin seama de contractul de marketing încheiat cu AMS, în timp ce prețurile indicate pentru toate celelalte aeroporturi includ contribuția aeroportului la activitățile de marketing ale Ryanair.

(344) În aceste circumstanțe, Comisia nu este în măsură să identifice un indicator de referință adecvat pentru stabilirea unui veritabil preț de piață pentru serviciile furnizate de administratorul aeroportului.

Analiză de rentabilitate

(345) În absența unei valori de referință clar definite, Comisia consideră că analiza *ex ante* a rentabilității adiționale reprezintă criteriul relevant pentru a realiza evaluarea acordurilor propuse sau încheiate de administratorii aeroportului cu diferitele companii aeriene. În acest context, măsurile examinate fac parte din punerea în aplicare a unei strategii globale a aeroportului de restabilire a rentabilității, cel puțin pe termen lung.

(346) Comisia consideră că diferențierea prețurilor constituie o practică comercială normală. Cu toate acestea, o astfel de practică trebuie totuși să fie justificată din punct de vedere comercial pentru a satisface principiul operatorului în economia de piață ([77]).

(347) Franța arată că aeroportul din Marsilia Provence a acționat în mod rațional și își susține afirmația prin calculele *ex ante* ale aeroportului.

(348) Comisia va lua în considerare atât veniturile aeronautice (taxele de aeroport), cât și veniturile obținute din activitățile non-aeronautice ale aeroportului (magazine, parcări etc.) pentru evaluarea acestui criteriu.

7.2.2.1. ***Reduceri tarifare acordate pentru crearea de noi rute***

(349) CCIMP a introdus, în mod succesiv, două sisteme distincte de reduceri tarifare încurajând introducerea de noi rute aeriene. La 6 decembrie 2004, Cocoéco a votat crearea unei reduceri de 90 % în primul an și de 50 % în al doilea an la taxele de aterizare, de balizaj și de parcare pentru rutele pentru transport de pasageri și taxele de aterizare și de balizaj. Acest dispozitiv a fost în vigoare de la 15 februarie 2005 până la 31 iulie 2009.

(350) În ceea ce privește prima măsură, Franța susține că un studiu de rentabilitate *ex ante* din 8 decembrie 2004 estima, pe de o parte, reducerea anuală pentru rutele existente sau care ar fi fost create fără această măsură la […] * EUR și, pe de altă parte, costurile suplimentare ale echipamentelor pentru echipaj și pentru parcările pentru automobile la […]* EUR în plus pe an. Numai 20 % din noile rute au fost prevăzute să dureze un al treilea an, echivalând cu o sumă de […]* EUR. Veniturile obținute din noile rute create erau estimate la […]* EUR. Ipotezele prezentate în studiul inițial păreau realiste în momentul în care au fost formulate.

(351) Dat fiind că aeroportul estima o marjă pozitivă și cum această măsură nu prevedea nicio investiție inițială, Comisia concluzionează că aceasta este în conformitate cu principiul investitorului prudent în economia de piață.

(352) În ceea ce privește reducerea în vigoare de la 15 februarie 2005 până la 31 iulie 2009, Franța transmite dosarul ședinței Cocoéco din 14 septembrie 2009, potrivit căreia, pe de o parte, 83,1 % din valoarea reducerilor au adus beneficii rutelor care au fost menținute după încheierea reducerilor și, pe de altă parte, modularea nu genera nicio investiție în ceea ce privește capacitatea.

(353) În cele din urmă, studiul de impact economic al modulării propuse în cadrul ședinței Cocoéco duce la concluzia că, pentru fiecare pasager care utilizează un zbor care beneficiază de modularea tarifară, marja medie în cei 3 de ani de aplicare a măsurii ar fi pozitivă:

— pentru MP1: […]* – […]*=[…]* EUR

— pentru MP2: […]* – […]* = […]* EUR

(354) Această evoluție a arătat că, de fapt, calculele *ex ante* inițiale erau foarte prudente; în special, mult mai mult de 20 % din noile rute au fost menținute după durata reducerilor inițiale. În consecință, pentru actualizarea planurilor de afaceri și realizarea studiilor ulterioare, ipotezele au fost actualizate pentru a ține seama de experiența inițială dobândită în ceea ce privește această măsură.

([77]) A se vedea Decizia 2011/60/UE și Decizia 2013/664/UE a Comisiei din 25 iulie 2012 privind măsura SA.23324 – C 25/07 (ex NN 26/07) – Finlanda Finavia, Airpro și Ryanair la aeroportul Tampere-Pirkkala (JO L 309, 19.11.2013, p. 27).

(355) Pe baza acestei experiențe, un al doilea sistem de stimulente a fost adoptat la 18 septembrie 2009 pentru noi rute și a intrat în vigoare la 1 februarie 2010. Acest sistem acorda o reducere de 60 % în primul an de exploatare a unei noi rute, de 45 % în al doilea și de 20 % în al treilea. Un alt obiectiv era, de asemenea, de a obține o marjă de profit. Pe baza calculelor prezentate mai sus, rentabilitatea celui de al doilea sistem era, de asemenea, plauzibilă. Acesta a fost eliminat progresiv și s-a încheiat la 31 octombrie 2011.

(356) Prin urmare, Comisia concluzionează că această măsură este, de asemenea, în concordanță cu principiul investitorului prudent în economia de piață, întrucât era prevăzut ca aceasta să aducă beneficii suplimentare.

7.2.2.2. ***Parcare gratuită pe timp de noapte***

(357) Începând de la 1 martie 2005 până în prezent, staționarea cuprinsă între orele 22.00 și 6.00 este gratuită pentru activitatea de transport de pasageri, pentru cinci frecvențe săptămânale pe aceeași destinație pentru minimum un sezon IATA și pentru aeronavele care staționează timp de cel puțin șase ore consecutive, între 22.00 și 6.00. Această măsură se aplică tuturor companiilor, în mod nediscriminatoriu, pe cele două terminale.

(358) Potrivit Franței, staționarea pe timp de noapte pe platformă ar permite companiilor aeriene să îmbarce călători în primul slot orar de dimineață și să aterizeze la sfârșitul zilei, prin urmare, pentru zborurile pe distanțe medii, înseamnă să efectueze patru rotații pe zi, în loc de trei.

(359) Franța susține că un studiu privind contabilitatea din 2004 permite să se stabilească *ex ante* rentabilitatea acestei măsuri pentru operatorul aeroportuar.

(360) Acest studiu se bazează pe ipoteza că, pentru terminalul MP1, numai zborurile interne pe distanțe medii erau susceptibile să efectueze rotații suplimentare având în vedere gratuitatea staționării pe timp de noapte. Pentru terminalul MP2, companiile low-cost cliente ale acestui terminal care nu operează zboruri zilnice de la baza lor de noapte și efectuează o singură întoarcere zilnică, s-a considerat că fiecare dintre aeronavele acestora este susceptibilă să efectueze o rotație zilnică suplimentară. Un factor de ponderare de 50 % s-a aplicat acestor ipoteze privind rotațiile suplimentare.

(361) Studiul efectuat pleacă de la ipoteza că aceste costuri suplimentare pentru staționarea pe timp de noapte sunt limitate la costurile legate de mâna de lucru, întreținere, reparare și consum, estimate la […]* EUR pe noapte per aeronavă.

(362) Ipotezele prezentate în studiul inițial păreau realiste la momentul în care au fost formulate. Dintr-un studiu realizat în 2008, reiese, de fapt, că aceste costuri au fost subestimate, dar se miza pe faptul că rotațiile suplimentare generate de această măsură ar antrena totuși un beneficiu net începând cu 2010. În consecință, în momentul actualizării planurilor de afaceri și al realizării studiilor ulterioare, ipotezele au fost actualizate pentru a ține seama de experiența inițială dobândită în legătură cu această măsură.

(363) Din toate aceste elemente, rezultă că CCIMP a acționat ca un investitor prudent în economia de piață luând decizia de a acorda gratuitatea staționării pe timp de noapte pe aeroportul din Marsilia Provence.

7.2.2.3. ***Finanțarea activităților de marketing***

(364) Un prim dispozitiv de finanțare a activităților de marketing a fost instituit în cadrul aeroportului din Marsilia Provence printr-o decizie a CCIMP din 21 noiembrie 2005. Cu toate acestea, acest sistem a fost eliminat înainte de intrarea sa în vigoare. Acesta nu ar fi determinat, potrivit Franței, decât plata a [mai puțin de 300 000]* EUR companiei BMI baby.

(365) Franța a susținut că suma respectivă, în măsura în care aceasta ar constitui ajutor de stat, este reglementată de Regulamentul (CE) nr. 1998/2006. În 2012, compania BMI baby și-a încetat activitatea.

(366) Comisia concluzionează că acest ajutor este un ajutor *de minimis*.

7.2.2.4. ***Fixarea tarifului aferent taxei pentru pasageri pentru terminalul MP2***

(367) Planul financiar pentru planul de afaceri din noiembrie 2004, realizat anterior luării deciziei de a demara construcția terminalului MP2, demonstra că era vorba de o soluție care putea rezolva problemele de congestie, oferind, în același timp, perspective mai bune de rentabilitate. Luând în considerare subvenția primită pentru construirea terminalului MP2, planul de afaceri pe 15 ani întocmit în momentul luării deciziei de construire a terminalului MP2 indica profitabilitatea acestui proiect pentru aeroport. Două actualizări ale planului de afaceri au fost elaborate în 2005 și 2006, înainte de punerea în funcțiune a terminalului MP2. Astfel, fiecare dintre aceste planuri de afaceri confirma faptul că construirea terminalului MP2 reprezenta cea mai bună soluție pentru a oferi cele mai bune perspective de rentabilitate.

(368) Actualizarea planului de afaceri din 2006, realizată înainte de stabilirea tarifelor aferente taxelor pe terminalul MP2, ține seama nu numai de reducerile de taxe pentru rutele noi și pentru staționare, ci și pentru măsuri de marketing. Acest lucru demonstrează, de asemenea, rentabilitatea pentru aeroport a terminalului MP2, luând în considerare reducerile de taxe.

Calcularea marjei financiare per zbor după atribuirea reducerilor de taxe și după măsurile de marketing (metoda costului total):

Tabelul 10

Avion B737-67 tone – GA:5 – capacitate:189 de persoane

	MP2							
	Anul 1		Anul 2		Anul 3		Anul 4	
	VENIT	COST	VENIT	COST	VENIT	COST	VENIT	COST
TRAFIC INTERN	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Aterizare	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Balizaj	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Timp de staționare < 1 oră	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Pasageri 75 % (142 persoane)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Birouri de înregistrare	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
subtotal aeronautic	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Magazine	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Parcuri automobile	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
TOTAL per zbor	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***
Marjă înainte de măsurile de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
măsuri de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Marjă după măsurile de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *

	Anul 1		Anul 2		Anul 3		Anul 4	
	VENIT	COST	VENIT	COST	VENIT	COST	VENIT	COST
TRAFIC UE	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Aterizare	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Balizaj	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Timp de staționare < 1 oră	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Pasageri 75 % (142 persoane)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Birouri de înregistrare	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
subtotal aeronautic	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Magazine	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Parcuri automobile	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
TOTAL per zbor	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***
Marjă înainte de măsurile de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
măsuri de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Marjă după măsurile de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *

Tabelul 11

Avion FOCKER 100-45 tone – GA:5 – capacitate:100 de persoane

	MP2							
	Anul 1		Anul 2		Anul 3		Anul 4	
	VENIT	COST	VENIT	COST	VENIT	COST	VENIT	COST
TRAFIC INTERN	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Aterizare	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Balizaj	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Timp de staționare < 1 oră	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Pasageri 75 % (75 persoane)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Birouri de înregistrare	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
subtotal aeronautic	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Magazine	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Parcuri de automobile	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
TOTAL per zbor	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***

	MP2							
	Anul 1		Anul 2		Anul 3		Anul 4	
	VENIT	COST	VENIT	COST	VENIT	COST	VENIT	COST
Marjă înainte de măsurile de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
măsuri de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Marjă după măsurile de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *

	Anul 1		Anul 2		Anul 3		Anul 4	
	VENIT	COST	VENIT	COST	VENIT	COST	VENIT	COST
TRAFIC UE	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Aterizare	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Balizaj	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Timp de staționare < 1 oră	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Pasageri 75 % (75 persoane)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Birouri de înregistrare	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
subtotal aeronautic	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Magazine	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Parcuri de automobile	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
TOTAL per zbor	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***	**[…] ***
Marjă înainte de măsurile de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
măsuri de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Marjă după măsurile de marketing	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *

Tabelul 12

Analiza rentabilității (în mii EUR la valoarea curentă)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	TOTAL 2005-2021	Rata internă de rentabilitate
Total numerar cu VNC la sfârșitul anului 2021 fără TTR	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Total numerar cu VNC la sfârșitul anului 2021 cu TTR	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
FLUXUL DE NUMERAR DIFERENȚIAL	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Total numerar cu VNC la sfârșitul anului 2021 actualizat fără TTR	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Total numerar cu VNC la sfârșitul anului 2021 actualizat cu TTR	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
FLUXUL DE NUMERAR DIFERENȚIAL TOTAL	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *

Sursa: Planul de afaceri din 15 septembrie 2005 actualizat (VNC – valoarea netă contabilă, TTR – terminal tarif redus).

(369) Investitorul prudent va lua în considerare toate veniturile provenite din activități aeronautice și non-aeronautice, ținând cont, în același timp, de elasticitatea cererii de trafic în raport cu stabilirea tarifului aferent taxei aeronautice vizate, în vederea determinării rentabilității proiectului de terminal cu servicii simplificate și stabilirea tarifului corespunzător. Decalajul dintre nivelul tarifului taxei pentru pasageri și costul serviciilor pentru pasageri, care este acoperit de veniturile obținute din activități non-aeronautice nu constituie, așadar, un avantaj acordat companiilor aeriene, ci este o consecință a optimizării subiacente a operatorului care urmărește, dimpotrivă, să își rentabilizeze proiectul de investiție.

(370) Tarifele aferente taxei pe pasager (excluzând biroul de înregistrare) aplicabile în cazul terminalului MP2 sunt prezentate în tabelul 13.

Tabelul 13

Ani	Taxă pe pasager pentru zboruri în interiorul UE (EUR)		Taxă pe pasager pentru zboruri în afara UE (EUR)	
	Inițial	Retroactiv	Inițial	Retroactiv
2006	1,23	2,85	x	2,99
2007	1,22	2,85	1,28	2,99
2008	1,31	2,54	6,75	2,68
2009	1,79		1,93	
2010	1,79		1,93	
2011	1,84		1,99	

(371) În 2009, tarifele au fost ajustate în urma anulării tarifelor de către Consiliul de Stat. Decizia Cocoéco din 18 februarie 2009 explică mai în detaliu metodele de calcul care au dus la stabilirea acestor tarife, pe baza costurilor și veniturilor alocate pentru fiecare terminal, astfel cum se prevede în studiul realizat de societatea Mazars în 2008 și care se referă la următorii șase ani. În cadrul acestui studiu și pe baza previziunilor pe care le sprijină, costurile luate în considerare sunt costurile aferente clădirilor atribuite fiecărui terminal, costurile de întreținere și de mentenanță și costurile de exploatare proporțional cu alocarea acestora pentru serviciile pentru pasageri și utilizarea lor pentru fiecare terminal. Veniturile luate în considerare sunt atât venituri provenite din taxele de aeroport (pasageri și birouri de înregistrare), cât și venituri comerciale (magazine și parcări) generate pe platformă și alocate fiecărui terminal.

(372) Se pare că tarifele aferente taxei pe pasager au fost fixate astfel încât veniturile aeronautice să acopere aceeași marjă pentru serviciile pentru pasageri pe terminalul MP2 și pe terminalul MP1, și anume [între 50 % și 80 % pentru anii 2007, 2008, 2009 și 2010] *.

(373) Din datele financiare care figurează în decizia din 18 februarie 2009 reiese că, dacă se iau în considerare atât venitul din taxele de aeroport, cât și veniturile comerciale alocate serviciilor pentru pasageri, acestea acoperă costurile acestei funcții la terminalul MP2 [între 100 % și 140 % pentru anii 2007, 2008, 2009 și 2010]*, ținând cont de tariful aferent taxei pentru pasageri stabilit în decizia din 25 mai 2009.

(374) Tarifele aferente taxei pe pasager pe terminalul MP2 au fost stabilite pe baza unui studiu financiar prealabil. Acesta din urmă a luat în considerare toate reducerile aplicabile. Potrivit studiului financiar, taxele pentru fiecare terminal trebuiau să acopere costurile aferente. Studiul a concluzionat că VAN era pozitivă.

(375) În timp ce noile tarife retroactive sunt calculate astfel încât să acopere toate costurile aeroportului, după corectare în vederea repartizării între terminale a anumitor taxe comune, tarifele inițiale acopereau deja costurile marginale legate în mod direct de sosirea companiilor aeriene și a fiecărui pasager suplimentar. În consecință, era prevăzut, în orice moment, ca tarifele aplicate companiilor aeriene să acopere cel puțin costurile marginale legate de utilizarea aeroportului de către companie.

(376) În plus, în planul de afaceri inițial care a condus la decizia de a construi terminalul MP2, aeroportul intenționa să realizeze o valoare actualizată netă pozitivă. Înainte de orice nouă modificare a tarifelor, aeroportul a realizat estimări plauzibile, conform cărora măsurile ar avea o contribuție pozitivă la profitabilitatea aeroportului.

(377) Prin urmare, Comisia consideră că decizia de stabilire a tarifelor pentru terminalul MP2 respectă principiul investitorului prudent în economia de piață. Același lucru este valabil și pentru decizia din 25 mai 2009 de stabilire a tarifelor aplicabile pentru anii 2006-2008 și, începând cu data de 1 august 2009.

7.2.2.5. ***Contractul de servicii de marketing încheiat cu AMS***

Evaluare comună a unui avantaj economic conferit companiei Ryanair și AMS

(378) Comisia trebuie, în primul rând, să stabilească dacă, în scopul de a identifica un avantaj economic de care ar fi beneficiat Ryanair și filiala sa AMS, acestea trebuie să fie considerate în mod individual sau colectiv.

(379) Comisia constată, în primul rând, că AMS este o filială deținută în proporție de 100 % de Ryanair și că directorii acesteia sunt persoane din conducerea Ryanair ([78]). Comisia observă, de asemenea, că, de fapt, această societate a fost înființată exclusiv în scopul furnizării de servicii de marketing pe site-ul companiei Ryanair și că nu desfășoară alte activități.

(380) În plus, documentația pentru reuniunea consiliului aeroportului din cadrul CCIMP din 15 noiembrie 2005 precizează că achiziționarea de servicii de publicitate pe site-ul Ryanair și crearea unui dispozitiv de ajutor la înființarea de noi rute vizau, atât una, cât și cealaltă, crearea unor condiții de costuri pe aeroportul din Marsilia Provence care să permită îndeplinirea criteriilor de rentabilitate ale Ryanair, în special în perspectiva creării unei baze pentru avioane.

(381) De asemenea, din argumentele invocate de Franța în răspunsul său rezultă că dispozițiile financiare din contractul încheiat cu AMS au fost decise pe baza marjelor financiare obținute pentru fiecare zbor operat de Ryanair. De asemenea, Franța a precizat că contractul încheiat cu AMS includea diverse angajamente din partea companiei Ryanair în ceea ce privește numărul de avioane cu baza pe aeroport, numărul de zboruri zilnice operate și numărul de pasageri pe an. În cele din urmă, Franța susține în răspunsul său faptul că este necesar să se evalueze comportamentul CCIMP în funcție de „rentabilitatea oferită de cumulul modulărilor la crearea de noi rute și de piața AMS doar pentru zborurile Ryanair" și subliniază că „acest studiu al diferitelor măsuri luate împreună este, într-adevăr, deosebit de relevant în acest caz". ([79])

(382) În cele din urmă, Comisia dorește să reamintească faptul că a urmat această abordare și în decizia sa de inițiere a procedurii oficiale de investigare din 29 noiembrie 2007 privind aeroportul din Pau, în decizia sa din 25 ianuarie 2012 de a extinde procedura la același aeroport, precum și în deciziile sale de inițiere a procedurii din 8 februarie și 23 martie 2012 privind aeroporturile din La Rochelle și din Angoulême.

(383) Pentru toate aceste motive, este necesar să se evalueze împreună măsurile în favoarea Ryanair și AMS pentru a stabili existența unui avantaj economic, Ryanair și AMS constituind, de fapt, un beneficiar unic al măsurilor respective ([80]).

(384) Comisia remarcă, de asemenea, că singurul avantaj obținut eventual de către operatorii aeroportuari din serviciile de marketing asigurate de către AMS pe site-ul Ryanair ar proveni dintr-o creștere a numărului de pasageri care utilizează Ryanair. Or, estimările privind traficul și rata de încărcare reprezintă o parte esențială a analizei rentabilității intrării în relație cu Ryanair ([81]). Prin urmare, Comisia consideră că, în scopul aplicării criteriului operatorului prudent în economia de piață, evaluarea oportunității intrării în relații comerciale cu Ryanair ([82]) nu poate ignora consecințele încheierii în paralel a unor contracte de marketing și, în special, costurile acestora.

([78]) A se vedea raportul Camerei Regionale de Conturi din Aquitaine cu privire la CCIPB întocmit la 19 octombrie 2006, care concluzionează, în special, că „societatea AMS nu este decât o ramificație a companiei Ryanair, condusă de două persoane din conducerea Ryanair".

([79]) Scrisoarea Franței din 12 martie 2012, pagina 108.

([80]) Prin urmare, Comisia va utiliza „Ryanair/AMS" în continuarea evaluării pentru a desemna beneficiarul măsurilor în cauză.

([81]) Sau crearea unei rute noi.

([82]) Deschiderea de rute, modificarea numărului de destinații sau a frecvenței zborurilor etc.

Criteriul operatorului prudent în economia de piață

(385) La 19 mai 2006, CCIMP a încheiat, pentru o durată de cinci ani, care poate fi reînnoită o singură dată pentru aceeași perioadă, fără licitație sau publicitate prealabilă, un contract pentru achiziționarea de spațiu publicitar cu societatea AMS, o filială deținută în proporție de 100 % de compania aeriană Ryanair. În decizia Cocoéco din 18 februarie 2009 privind stabilirea tarifelor care fac obiectul deciziei din 25 mai 2009, se precizează că pe perioada contractului, și anume octombrie 2006-octombrie 2011, costul contractului cu AMS este de […]* EUR, și anume […]* EUR pe an.

(386) Franța susține, în principal, că plățile efectuate în cadrul acestui contract sunt conforme cu prețul pieței pentru furnizarea de servicii de marketing online și deduc de aici că CCIMP a acționat ca un operator prudent în economia de piață, încheind contractul cu AMS.

(387) Cu toate acestea, astfel cum se menționează în secțiunea 7.2.2.5, Comisia consideră că eventualele beneficii primite de societatea AMS și de Ryanair ar trebui să fie analizate împreună, luând în considerare caracterul indisociabil al serviciilor furnizate de compania aeriană și de filiala sa. Într-adevăr, Comisia consideră că valoarea potențială a serviciilor de marketing furnizate de AMS are la bază o creștere a traficului Ryanair.

(388) Răspunsul Franței pare să sugereze că aceasta împărtășește respectiva analiză. Într-adevăr, Franța arată că un operator prudent ar fi analizat împreună cadrul tarifar aplicabil companiei Ryanair și costul serviciilor de marketing achiziționate de la AMS pentru a stabili profitabilitatea unui zbor operat de Ryanair, raționament pe care l-ar fi urmat CCIMP în decizia sa de a încheia contractul din 19 mai 2006.

(389) Dat fiind că serviciile de marketing furnizate de AMS nu pot fi separate de cadrul relațiilor dintre aeroportul din Marsilia Provence și compania aeriană Ryanair, este necesar, prin urmare, să se examineze avantajele acordate în comun celor două entități.

(390) Prin urmare, comportamentul CCIMP la momentul încheierii contractului din 19 mai 2006 cu AMS nu poate fi evaluat în comparație cu ofertele altor agenții de publicitate pe internet, care nu prestează un serviciu comparabil.

(391) Franța susține, în subsidiar, că contractul încheiat de către CCIMP cu AMS constituie o achiziție profitabilă pentru aeroportul din Marsilia Provence, și în special din punctul de vedere al activității terminalului MP2.

(392) Trebuie reamintit faptul că studiul de rentabilitate a investiției în construirea terminalului MP2 (planul de afaceri din septembrie 2005 actualizat în mai 2006) nu ia în considerare costurile contractului încheiat cu AMS, ci costurile legate de dispozitivul anterior de participare la cheltuielile de marketing. Acest dispozitiv nu a fost, în cele din urmă, aplicat astfel cum s-a explicat în secțiunea 7.2.2.3.

(393) Franța prezintă un studiu de rentabilitate a marjelor financiare generate de zborurile Ryanair în perioada 2007-2021, realizat în septembrie 2005 și actualizat în mai 2006, înainte de încheierea contractului cu AMS, pe care s-ar fi bazat CCIMP în luarea deciziei referitoare la contractul din 19 mai 2006.

(394) Acest studiu are la bază următoarele date (pentru anul 2007):

— marja financiară pentru fiecare zbor, fără a lua în considerare costul contractului cu AMS, pentru o aeronavă B737 pe terminalul MP2 este de […]* EUR;

— faptul că traficul Ryanair reprezintă 85 % din ipotezele privind traficul „low-cost”;

— faptul că traficul Ryanair ar reprezenta 2 694 de zboruri (ceea ce ar corespunde unei aeronave cu 189 de locuri cu o rată de încărcare de 75 %).

(395) În urma studiului, s-a constatat că prezența companiei Ryanair pe aeroportul din Marsilia Provence, în condițiile tarifare care îi sunt oferite, în special reducerile pentru rute noi, precum și pentru staționarea pe timp de noapte, și având în vedere achiziționarea de servicii de marketing de la filiala sa, face ca aeroportul să înregistreze pierderi în primii trei ani, și nu generează o marjă pozitivă pentru aeroport decât începând cu cel de al 4-lea an de operare ([83]).

([83]) În plus, studiul efectuat *a posteriori* pe baza traficului realizat în 2007 și 2008 și a costurilor auditate de societatea Mazars arată că fiecare zbor operat de Ryanair, ținând cont de modulările tarifare de care beneficiază compania și de costul serviciilor de marketing, generează pierderi pentru aeroport în primii doi ani.

(396) Din planul de afaceri reiese că, pe 15 ani (2007-2021), rata medie a marjei pentru toate zborurile este suficient de mare pentru a răspunde așteptărilor privind rentabilitatea unui investitor prudent într-o economie de piață.

(397) Contractul din 19 mai 2006 a fost încheiat pentru dezvoltarea pe termen mediu a traficului aeroportului. Contractul încheiat cu AMS a înlocuit măsurile de marketing prevăzute inițial în planul de afaceri al proiectului de construire a terminalului MP2. Costurile medii din contractul încheiat cu AMS pentru fiecare pasager al Ryanair permiteau, astfel, să se stabilească rentabilitatea proiectului de construire a terminalului MP2 în ansamblu.

Tabelul 14

Simulare a profitabilității contractului cu AMS în raport cu traficul Ryanair (inclusiv efectele modulărilor tarifare)

Ipoteză trafic total	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Pasageri Ryanair plecare ([…]*%)	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Număr de zboruri Ryanair plecare	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Achiziționare publicitate AMS (EUR)	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Preț contract pe persoană	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*
Marjă privind traficul după AMS	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*	[…]*

preț mediu pe persoană conform contractului cu AMS calculat pe o perioadă de 5 ani	[…]*
preț mediu pe persoană conform contractului cu AMS calculat pe o perioadă de 10 ani	[…]*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Venituri (EUR)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Cheltuieli (EUR)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Marjă (EUR)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Marjă netă (EUR)	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *
Rata	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	[…] *	
Rata medie	[> 7,5 %]*														
VAN la […] *% (EUR)	[…] *														

(398) În consecință, în orice moment, tarifele aplicate companiilor aeriene, ținând seama de diferitele reduceri prezentate, precum și de costurile din contractul încheiat cu AMS, acoperă cel puțin costurile suplimentare legate de utilizarea aeroportului de către compania aeriană.

(399) În plus, în planul de afaceri inițial care a condus la decizia de a construi terminalul MP2, aeroportul intenționa să ajungă la o valoare actualizată netă pozitivă. Înainte de orice nouă modificare a tarifelor și înainte de semnarea contractului de marketing cu AMS, aeroportul a făcut estimări plauzibile, conform cărora măsurile ar avea o contribuție pozitivă la profitabilitatea aeroportului.

(400) Ipotezele și alte scenarii avute în vedere în planul de afaceri inițial și în noile versiuni ale acestuia, precum și calculele financiare referitoare la măsurile ulterioare, păreau realiste în momentul în care au fost formulate. Evoluția care a urmat a arătat că acestea erau, în realitate, destul de prudente. În plus, acestea au fost actualizate în mod periodic și revizuite, iar tarifele au fost adaptate în mod regulat pentru a asigura rentabilitatea aeroportului pe termen lung și modificări tarifare pe termen scurt.

7.2.3. CONCLUZII PRIVIND EXISTENȚA AJUTORULUI

(401) Din punctul 6.3 rezultă că aeroportul din Marsilia Provence a beneficiat de un ajutor pentru investiții care este compatibil cu piața internă. Comisia consideră că, atunci când un administrator de aeroport a beneficiat de un ajutor compatibil, avantajul rezultat în urma acordării acestui ajutor nu se răsfrânge asupra unei anumite companii aeriene, în special în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

(i) infrastructura este deschisă tuturor companiilor (inclusiv infrastructura care este mai susceptibilă de a fi utilizată de anumite categorii, cum ar fi companiile low-cost sau companiile care efectuează zboruri charter) și nu este rezervată unei anumite companii aeriene; și

(ii) companiile aeriene plătesc tarife care acoperă cel puțin costurile marginale.

(402) În cazul de față, Comisia observă, în primul rând, că terminalul MP2 și zona de staționare pentru aeronavele adiacente acestuia nu sunt rezervate unei anumite companii. Terminalul MP2 este deschis tuturor companiilor aeriene care doresc să îl utilizeze, având în vedere faptul că acesta propune un nivel de servicii limitat. Pentru a se asigura că terminalul este deschis tuturor operatorilor interesați, aeroportul a lansat un apel de exprimare a interesului pentru utilizarea infrastructurii. Cu toate acestea, nefiind exploatat la capacitatea sa maximă, terminalul este la dispoziția oricărei companii aeriene interesate.

(403) În al doilea rând, în conformitate cu evaluarea prezentată mai sus (a se vedea punctele 7.2.2.1-7.2.2.5), companiile aeriene plătesc, de asemenea, tarife care acoperă cel puțin costurile marginale generate de fiecare acord.

(404) Comisia reamintește că acordurile examinate fac parte din punerea în aplicare a unei strategii globale a aeroportului de restabilire a rentabilității, cel puțin pe termen lung. Pentru a evalua efectul pe care îl au acordurile dintre aeroport și o companie aeriană asupra rentabilității aeroportului, Comisia ține seama de dovezile concrete disponibile, precum și de evoluțiile care ar putea fi preconizate în mod rezonabil la momentul încheierii acordurilor. În special, Comisia ține seama de:

(i) condițiile pieței existente în acel moment, în special schimbările intervenite ca urmare a liberalizării pieței transportului aerian, intrarea pe piață și dezvoltarea companiilor low-cost ([84]) și a altor transportatori de tip „fără escală", modificările structurii organizaționale și economice a sectorului aeroportuar ([85]); gradul de diversificare și complexitatea funcțiilor îndeplinite de aeroporturi, consolidarea concurenței între companiile aeriene și între aeroporturi, contextul economic nesigur datorat modificării condițiilor pieței sau orice altă incertitudine care există în contextul economic;

(ii) efectele pe termen lung preconizate asupra rentabilității aeroportului.

([84]) Creșterea cotei de piață a companiilor aeriene low-cost de la 1,5 % în 1992 la 45,94 % în 2013.

([85]) Abia în urma hotărârii „Aeroporturi din Paris" (12 decembrie 2000), se poate considera că exploatarea și construcția de infrastructuri aeroportuare țin de domeniul de aplicare a controlului ajutoarelor de stat (a se vedea considerentul 228). Până la pronunțarea acestei hotărâri, aeroporturile nu erau considerate drept întreprinderi în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat.

(405) Comisia subliniază că, în conformitate cu informațiile furnizate de Franța, aeroportul preconiza, în planul de afaceri inițial care a condus la decizia de a construi terminalul MP2, să ajungă la o valoare actualizată netă pozitivă pe termen lung. Potrivit Franței, rezultatele financiare ale terminalului MP2 au venit să confirme aceste previziuni optimiste. De asemenea, reducerile acordate în ceea ce privește taxele, aplicabile întregului aeroport, inclusiv terminalului MP1, erau întemeiate pe calcule financiare solide, pe baza cărora aeroportul putea avea în vedere obținerea rentabilității prin adoptarea acestor măsuri. Comisia consideră că previziunile privind profitabilitatea și utilizarea terminalului MP2 erau rezonabile și solide. Acestea s-au dovedit a fi, cel mai adesea, prudente. În consecință, Comisia consideră că taxele aplicate, reducerile acordate, precum și contractul de marketing încheiat cu AMS fac parte dintr-o strategie globală a aeroportului de restabilire a rentabilității, cel puțin pe termen lung.

(406) Prin urmare, Comisia consideră că acordurile încheiate între aeroportul din Marsilia Provence și companiile aeriene care îl utilizează nu constituie ajutor de stat. În plus, Comisia consideră că, în astfel de condiții, inclusiv în cazul în care s-ar fi acordat un ajutor de stat companiilor aeriene, acesta ar fi fost, în orice caz, compatibil cu piața internă, din aceleași motive care justifică compatibilitatea ajutorului cu privire la aeroport.

(407) Dat fiind că unul dintre criteriile cumulative prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE nu este îndeplinit, Comisia consideră că măsurile care fac obiectul evaluării nu conțin ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

8. **CONCLUZIE**

8.1. *MĂSURI ÎN FAVOAREA AEROPORTULUI*

(408) Comisia constată că Franța a pus în aplicare în mod ilegal ajutorul pentru investiții în favoarea aeroportului din Marsilia Provence, încălcând articolul 108 alineatul (3) din TFUE. Cu toate acestea, trebuie remarcat faptul că ajutorul în cauză este compatibil cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c).

(409) Taxa de aeroport și transferurile între aeroport și CCIMP nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

8.2. *MĂSURI ÎN FAVOAREA UNOR COMPANII AERIENE CARE UTILIZEAZĂ AEROPORTUL*

(410) Comisia remarcă faptul că aeroportul a acționat, în relațiile sale financiare cu companiile aeriene care utilizează aeroportul, ca un operator prudent în economia de piață. Diferitele modulări tarifare, precum și contractul de marketing încheiat cu AMS nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Subvențiile pentru investiții acordate de Franța în favoarea aeroportului din Marsilia Provence în valoare de 12,337 milioane EUR constituie ajutor de stat compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.

Taxa de aeroport în favoarea aeroportului, transferurile între aeroport și CCIMP, taxele reduse în favoarea companiilor aeriene care utilizează aeroportul, precum și contractul de marketing în favoarea AMS puse în aplicare de Franța nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Franceze.

Adoptată la Bruxelles, 20 februarie 2014.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte

DECIZIA (UE) 2016/1699 A COMISIEI

din 11 ianuarie 2016

privind schema de ajutoare de stat privind scutirea aplicabilă profitului excedentar SA.37667 (2015/C) (ex 2015/NN) pusă în aplicare de Belgia

[notificată cu numărul C(2015) 9837]

(Numai textele în limbile franceză și neerlandeză sunt autentice)

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în temeiul articolelor menționate anterior ([1]) și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURĂ

(1) Prin scrisoarea din 19 decembrie 2013, Comisia a solicitat Belgiei să îi furnizeze informații cu privire la „sistemul de decizii fiscale anticipate privind profitul excedentar” („scutire aplicabilă profitului excedentar” sau „sistemul în cauză”), care se întemeiază pe articolul 185 alineatul (2) litera (b) din „Codul privind impozitul pe venit din 1992” (denumit în continuare „CIR 92”). Comisia a solicitat, de asemenea, o listă a deciziilor anticipate privind aplicarea sistemului de scutire aplicabilă profitului excedentar.

(2) Prin scrisoarea din 21 ianuarie 2014, Belgia a răspuns întrebărilor formulate în cererea de informații a Comisiei. Cu toate acestea, Belgia nu a trimis lista deciziilor anticipate solicitată, explicând că furnizarea unei astfel de liste ar necesita mai mult timp.

(3) La 21 februarie 2014, Comisia a trimis întrebări suplimentare și a reiterat solicitarea privind lista deciziilor anticipate. În ceea ce privește deciziile emise în 2004, 2007, 2010 și 2013 în cadrul schemei de ajutoare în cauză, Comisia a solicitat totodată să i se comunice textul integral al deciziilor, precum și cererile de decizii corespunzătoare, anexele și, dacă este cazul, orice corespondență ulterioară referitoare la aceste cereri.

(4) La 18 martie 2014, Belgia a răspuns întrebărilor suplimentare ale Comisiei, transmițându-i deciziile anticipate solicitate, inclusiv cererile, anexele și corespondența ulterioară referitoare la emiterea acestor decizii.

(5) Prin scrisoarea din 28 iulie 2014, Comisia a arătat că scutirea aplicabilă profitului excedentar ar putea constitui ajutor de stat incompatibil cu piața internă. Comisia a solicitat, de asemenea, informații suplimentare cu privire la o serie de decizii specifice. Prin scrisorile din 1 septembrie și din 4 noiembrie 2014, Belgia a răspuns cererii din 28 iulie 2014.

(6) O reuniune între serviciile Comisiei și autoritățile belgiene a avut loc la 25 septembrie 2014.

([1]) JO C 188, 5.6.2015, p. 24.

(7) Prin scrisoarea din 3 februarie 2015, Comisia a informat Belgia că a decis să inițieze procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE") referitoare la scutirea aplicabilă profitului excedentar.

(8) La 29 mai 2015, în urma unei solicitări de prelungire a termenului, Belgia și-a prezentat observațiile privind decizia de inițiere a procedurii.

(9) La 5 iunie 2015, decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare (denumită în continuare „decizia de inițiere a procedurii") a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ([2]). În această decizie, Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la măsura în cauză.

(10) La 1 și 2 iulie 2015, părțile interesate și-au prezentat observațiile cu privire la decizia de inițiere a procedurii, care au fost transmise autorităților belgiene. La 14 septembrie 2015, Belgia a informat Comisia că nu intenționează să formuleze comentarii cu privire la aceste observații.

(11) Prin scrisoarea din 16 septembrie 2015, Comisia a solicitat Belgiei să își susțină o serie de argumente expuse în observațiile sale scrise din 29 mai 2015 privind decizia de inițiere. Belgia a răspuns la această cerere prin scrisoarea din 16 octombrie 2015.

(12) Serviciile Comisiei și autoritățile belgiene s-au reunit la 20 octombrie și la 7 decembrie 2015.

2. **DESCRIEREA SISTEMULUI ÎN CAUZĂ**

2.1. **Sistemul de scutire aplicabilă profitului excedentar**

(13) Sistemul de scutire aplicabilă profitului excedentar permite societăților rezidente în Belgia care fac parte dintr-un grup multinațional și instituțiilor cu sediul permanent în Belgia ale unor societăți străine care fac parte dintr-un grup multinațional („entitățile belgiene din cadrul unui grup") să își reducă baza de impozitare în Belgia prin deducerea „profitului lor excedentar" din profitul pe care l-au înregistrat în mod real. Acest profit excedentar se determină prin estimarea profitului mediu ipotetic pe care o întreprindere autonomă ([3]) care desfășoară activități similare l-ar putea realiza în condiții comparabile și prin deducerea acestei sume din profitul real obținut de entitatea belgiană dintr-un anumit grup. Pentru a beneficia de o scutire aplicabilă profitului excedentar, trebuie ca „Serviciul Decizii Anticipate" să adopte o decizie anticipată.

(14) Potrivit autorităților belgiene ([4]), scutirea aplicabilă profitului excedentar se justifică prin dorința de a garanta că o entitate belgiană din cadrul unui grup este impozitată numai pe profitul realizat conform principiului deplinei concurențe, permițându-i să elimine din baza impozabilă profitul înregistrat care depășește respectivul profit realizat conform principiului deplinei concurențe, ceea ce corespunde sinergiilor, economiilor de scară sau altor avantaje care decurg din apartenența la un grup multinațional și care nu ar exista pentru o întreprindere autonomă comparabilă.

(15) Potrivit autorităților belgiene ([5]), valoarea profitului excedentar scutit în temeiul sistemului de scutire este determinată de o abordare în două etape:

— În primul rând, prețurile aferente principiului deplinei concurențe aplicate tranzacțiilor încheiate între entitatea belgiană din cadrul unui grup și societățile de care aceasta este legată sunt stabilite pe baza unui raport privind prețul de transfer furnizat de contribuabil. Dat fiind că entitatea belgiană din cadrul unui grup este considerată „întreprinzătorul central" în cadrul acestei relații, acesteia i se impută profitul rezidual obținut din aceste tranzacții.

([2]) A se vedea nota de subsol 1.
([3]) A se vedea punctul 30 din Observațiile Belgiei din 29 mai 2015 privind decizia de inițiere a procedurii, în care termenul „autonom" este descris ca faptul de a nu fi membru al unui grup multinațional de societăți afiliate.
([4]) A se vedea în special Observațiile Belgiei din 29 mai 2015 privind decizia de inițiere a procedurii, punctele 39 și 40.
([5]) A se vedea Observațiile Belgiei din 29 mai 2015 privind decizia de inițiere a procedurii, punctul 30.

— În al doilea rând, potrivit Belgiei, profitul rezidual nu trebuie să fie considerat ca profitul realizat conform principiului deplinei concurențe de către entitatea belgiană din cadrul unui grup, deoarece acesta poate depăși profitul pe care o întreprindere autonomă comparabilă l-ar fi realizat în condiții comparabile cu cele în care entitatea își desfășoară activitatea fără a face parte dintr-un grup multinațional. Prin urmare, acest „profit excedentar" se stabilește pe baza unui al doilea raport prezentat de contribuabil în cererea de decizie anticipată transmisă în cadrul schemei în cauză și este scutit de impozit.

(16) Belgia susține că rapoartele prezentate pe parcursul acestor două etape aplică metodele de stabilire a prețurilor de transfer ale OCDE cele mai adecvate. În practică, informațiile furnizate arată că metoda utilizată în etapa a doua este metoda tranzacțională a marjei nete („MTMN"). Recurgerea la MTMN, în acest context, are scopul de a ajunge la o aproximare a rentabilității unei entități care face parte dintr-un grup multinațional, comparând-o cu profitul unor întreprinderi (autonome) independente ([6]) comparabile care desfășoară activități similare. MTMN permite estimarea profitului pe care unele întreprinderi independente l-ar putea obține dintr-o activitate, de exemplu vânzarea de bunuri, având o bază corespunzătoare cum ar fi costurile, cifra de afaceri sau investițiile în active fixe (în funcție de funcțiile îndeplinite, de riscurile asumate și de activele folosite) și aplicând un raport de profit (un „indicator al nivelului de profit") care îl reflectă pe cel observat pe această bază pentru întreprinderi independente comparabile.

(17) MTMN permite calcularea unui profit mediu ipotetic pentru entitatea belgiană din cadrul unui grup pe baza unui studiu care stabilește o comparație între această entitate și întreprinderi autonome comparabile ([7]). Profitul mediu ipotetic este stabilit ca o valoare situată în intervalul intercuartil al indicatorului nivelului de profit ales pentru o serie de întreprinderi autonome comparabile ([8]), a cărui medie este calculată pentru un interval de timp dat (în general, cinci ani) Belgia consideră acest profit mediu ipotetic ca fiind profitul pe care entitatea belgiană din cadrul unui grup l-ar fi realizat dacă ar fi fost o întreprindere autonomă mai degrabă decât o entitate care face parte dintr-un grup multinațional. În sensul prezentei decizii, profitul este desemnat prin termenul „profit realizat conform principiului deplinei concurențe ajustat".

(18) Valoarea profitului excedentar care trebuie scutit este, apoi, calculată ca fiind diferența dintre profitul realizat conform principiului deplinei concurențe estimat pentru entitatea belgiană din cadrul unui grup după prima etapă (medie calculată pentru o perioadă examinată) și „profitul realizat conform principiului deplinei concurențe ajustat" obținut pe parcursul celei de a doua etape (de asemenea, o medie calculată pentru aceeași perioadă examinată). Această diferență este exprimată într-un procent de scutire a rezultatului înainte de impozitare (EBIT ([9]) sau PBT ([10])) pentru a obține un procent mediu al profitului excedentar pentru o perioadă examinată. Acest procent reprezintă reducerea bazei de impozitare care a fost acceptată și aplicată, în cadrul sistemului în cauză, profitului pe care entitatea belgiană din cadrul unui grup l-a înregistrat cu adevărat pentru cei cinci ani în cursul cărora decizia anticipată este obligatorie pentru administrația fiscală belgiană.

(19) Autoritățile belgiene susțin că rezultatele comerciale așteptate de entitățile care beneficiază de sistemul în cauză sunt evaluate pe baza profitului efectiv înregistrat după trei ani. Ulterior, procentajul convenit poate fi ajustat, după caz, în cursul acestei evaluări. Cu toate acestea, nu există niciun indiciu care să arate că o astfel de evaluare a condus deja la o ajustare a procentajului de reducere convenit în cazurile examinate de către Comisie.

(20) În temeiul articolului 185 alineatul (2) din CIR 92, o decizie anticipată este obligatorie pentru a putea beneficia de scutirea aplicată profitului excedentar. Această dispoziție limitează, de asemenea, acordarea unei astfel de decizii entităților care aparțin unui grup multinațional de societăți afiliate în contextul relațiilor lor transfrontaliere. În plus, în temeiul legii belgiene din 24 decembrie 2002 ([11]), deciziile anticipate nu pot fi acordate decât în situații noi ([12]).

(21) Dat fiind că o decizie anticipată este necesară pentru a putea beneficia de scutirea aplicată profitului excedentar și că o astfel de decizie poate fi acordată numai pentru profitul care rezultă în urma unei situații noi, avantajul de care un grup multinațional ar putea beneficia ca urmare a sistemului în cauză este subordonat transferului sau creșterii activităților sale în Belgia și proporțional cu importanța noilor activități și a noului profit obținut în țară. Deciziile anticipate care au fost acordate în temeiul sistemului în cauză și examinate de către Comisie se referă, în

([6]) A se vedea glosarul Orientărilor OCDE privind prețurile de transfer: „Două întreprinderi sunt independente una față de cealaltă dacă nu sunt asociate."

([7]) În anumite cazuri, Comisia a constatat că entitățile selectate ca fiind comparabile în scopul studiului comparativ nu sunt întreprinderi autonome considerate similare, ci societăți holding sau societăți-mamă considerate similare, și anume un grup consolidat, selectat pe baza unor date consolidate.

([8]) Rentabilitatea vânzărilor reprezintă indicatorul nivelului de profit cel mai frecvent utilizat pentru a stabili baza impozabilă a entității belgiene din cadrul unui grup.

([9]) *Earnings Before Interest and taxes*, adică Profit înainte de impozitare și cheltuieli financiare.

([10]) *Profit before tax*, adică Profit înainte de impozitare.

([11]) Legea din 24 decembrie 2002 de modificare a regimului societăților cu privire la impozitul pe venit și de instituire a unui sistem de decizii anticipate în materie de fiscalitate, publicată în Moniteur Belge nr. 410, ediția a doua, 31 decembrie 2002, p. 58817.

([12]) A se vedea considerentele 44 și 45.

mod invariabil, la modificări ale structurii organizaționale a grupului multinațional; în acest context, elementele esențiale descrise în cererile de decizii anticipate pun în evidență un transfer planificat al unor activități în Belgia, noi investiții de realizat și crearea de locuri de muncă în țară.

(22) Pe scurt, entitățile belgiene din cadrul unui grup, care au obținut o decizie anticipată în temeiul sistemului în cauză, pot realiza, în fiecare an, pe baza articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, o ajustare negativă proactivă a bazei lor de impozitare pentru impozitul pe profit, prin deducerea așa-numitului „profit excedentar" din profitul efectiv realizat. Autoritățile belgiene consideră, prin urmare, că acest profit excedentar nu ar trebui să fie imputat entității belgiene din cadrul unui grup și, prin urmare, ar trebui exclus din baza de impozitare a acestuia în Belgia în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92. În consecință, o entitate belgiană din cadrul unui grup care beneficiază de o scutire aplicată profitului excedentar se impozitează pe o sumă corespunzătoare diferenței dintre profitul înregistrat efectiv și „profitul excedentar".

2.2. **Cadrul legislativ și de reglementare aplicabil**

2.2.1. *Impozitul pe venit în temeiul sistemului impozitului pe profit în Belgia*

(23) CIR 92 stabilește normele de impozitare a veniturilor aplicate de Belgia. Articolul 1 definește patru categorii de impozit pe venit care acoperă impozitul pe venitul persoanelor fizice (titlul II: articolele 3-178), al societăților rezidente (titlul III: articolele 179-219), al celorlalte persoane juridice (titlul IV: articolele 220-226) și al contribuabililor nerezidenți – persoane fizice, întreprinderi, alte persoane juridice (titlul V: articolele 227-248/3).

(24) Articolul 183 din CIR 92 prevede că veniturile supuse impozitului în temeiul titlului III (societăți rezidente) sunt de același tip ca și cele care fac obiectul impozitării în temeiul titlului II (persoane juridice) și că suma impozabilă se stabilește în conformitate cu normele aplicabile profiturilor. Articolul 24 din CIR 92 prevede că veniturile impozabile ale întreprinderilor industriale, comerciale și agricole includ toate veniturile obținute din activități antreprenoriale, cum ar fi profiturile din „toate operațiunile efectuate de instituțiile acestor întreprinderi sau prin intermediul acestora" și din „orice creștere a valorii activelor […] și orice reducere a valorii pasivelor […] în cazul în care aceste câștiguri sau pierderi au fost realizate sau exprimate în contabilitatea sau conturile anuale".

(25) Articolul 185 alineatul (1) din CIR 92 prevede că societățile sunt impozabile asupra valorii totale a profitului înainte de distribuire. Coroborată cu articolele 1, 24 și 183 din CIR 92, această dispoziție înseamnă că profitul impozabil în sensul dreptului fiscal belgian trebuie să includă cel puțin – ca punct de plecare și sub rezerva unor eventuale modificări ulterioare ascendent sau descendent – valoarea totală a profitului înregistrat în contul contribuabilului.

(26) Într-adevăr, baza impozabilă în temeiul impozitului belgian pe venit este determinată pe baza profitului înregistrat efectiv în contul contribuabilului ca punct de plecare. O serie de ajustări pozitive (cum ar fi cheltuielile neadmise) sau negative (cum ar fi scutirea parțială a anumitor dividende distribuite, deducerea unor pierderi reportate, a stimulentelor fiscale) pot fi aplicate ulterior pentru a se stabili baza de impozitare. Pentru fiecare dintre aceste operațiuni, contribuabilii trebuie să furnizeze informații autorităților fiscale prin intermediul declarației de impozitare (formularul 275.1) și trebuie să fie în măsură să furnizeze documentele care justifică astfel de modificări.

(27) Atunci când legislația fiscală belgiană prevede o scutire permanentă a unei părți din profitul înregistrat efectiv în contul contribuabilului ca rezervă, poate fi operată o ajustare în momentul primei operațiuni de calculare a bazei impozabile prin intermediul unei „majorări a situației inițiale a rezervelor".

(28) Prin urmare, în timp ce baza impozabilă nu corespunde, în mod necesar, întotdeauna profitului net înregistrat efectiv în conturile anuale ale contribuabilului, luând în considerare ajustările aduse acestei baze în scopuri fiscale,

determinarea bazei trebuie, în orice caz, să se bazeze pe cifrele înregistrate efectiv în conturi, ca punct de plecare. Definirea bazei impozabile începe, de exemplu, prin calcularea majorării sau a reducerii nete a rezervelor impozabile (profit/pierderi pentru anul respectiv, profit/pierderi reportate, alte profituri repartizate în rezervă) în cursul anului fiscal. În cazurile justificate de aplicarea unor dispoziții de drept fiscal sau în urma unei inspecții fiscale, cifrele înregistrate în contul contribuabilului sau cele indicate în declarația de impozitare a acestuia pot face obiectul unor ajustări sau corecții.

2.2.2. *Legea din 21 iunie 2004 de modificare a CIR 92*

(29) Prin legea din 21 iunie 2004 ([13]), Belgia a introdus noi dispoziții fiscale privind tranzacțiile transfrontaliere ale unor entități afiliate din cadrul unui grup multinațional. S-a adăugat un al doilea paragraf la articolul 185 din CIR 92, în vederea transpunerii în legislația fiscală belgiană a principiului „deplinei concurențe" recunoscut pe plan internațional în scopul stabilirii prețurilor de transfer ([14]). Articolul 185 alineatul (2) din CIR 92 prevede următoarele:

„[…], pentru două societăți care fac parte dintr-un grup multinațional de societăți afiliate și în ceea ce privește relațiile lor transfrontaliere reciproce:

(a) în cazul în care cele două societăți, în relațiile lor comerciale sau financiare, sunt legate prin condiții convenite sau impuse care diferă de cele care ar fi convenite între societăți independente, profiturile care, în lipsa acestor condiții, ar fi fost realizate de una dintre societăți, dar nu au putut fi realizate din cauza acestor condiții, pot fi incluse în profiturile societății respective;

(b) în cazul în care în profiturile unei societăți sunt incluse profituri care sunt, de asemenea, incluse în profiturile unei alte societăți, iar profiturile astfel incluse reprezintă profituri care ar fi fost obținute de societatea menționată dacă condițiile convenite între cele două societăți ar fi fost cele care ar fi fost convenite între societăți independente, profiturile primei societăți se ajustează în mod corespunzător.

Primul paragraf se aplică prin decizia anticipată fără a aduce atingere aplicării Convenției privind eliminarea dublei impuneri."

(30) Deși formulat diferit, articolul 185 alineatul (2) din CIR 92 este similar cu articolul 9 din modelul de convenție fiscală a OCDE privind venitul și averea, care reprezintă temeiul juridic pentru ajustările prețurilor de transfer în majoritatea convențiilor încheiate între două instanțe pentru a evita dubla impozitare a veniturilor obținute de un rezident al uneia dintre instanțele în cauză (denumită în continuare „convenția privind dubla impunere").

(31) În conformitate cu articolul 185 alineatul (2) ultimul paragraf din CIR 92, ajustarea pozitivă menționată la litera (a) și ajustarea negativă menționată la litera (b) fac obiectul unei proceduri de autorizare prealabilă obligatorie care conduce la o decizie anticipată. Cazurile în care ajustarea decurge din punerea în aplicare a Convenției privind eliminarea dublei impuneri în cazul ajustării profiturilor unor societăți afiliate (denumită în continuare „Convenția de arbitraj a UE") ([15]) sau a unei convenții privind dubla impunere constituie singura excepție de la această regulă.

(32) Legea din 21 iunie 2004 a introdus, de asemenea, o modificare la articolul 235, 2°, din CIR 92, pentru ca normele privind stabilirea prețurilor de transfer prevăzute în articolul 185 alineatul (2) din CIR 92 să se aplice, de asemenea, sediilor permanente belgiene ale unor societăți nerezidente.

([13]) Legea din 21 iunie 2004 de modificare a Codului privind impozitul pe venit din 1992 și Legea din 24 decembrie 2002 de modificare a sistemului de impozitare a venitului societăților și de instituire a unui sistem de decizii anticipate în materie de fiscalitate, publicată în Moniteur Belge din 9 iulie 2004: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/article_body.pl?language=fr&caller=summary&pub_date=04-07-09&numac=2004003278. Legea a intrat în vigoare la data de 19 iulie 2004.

([14]) A se vedea secțiunea 2.3.2.

([15]) JO L 225, 20.8.1990, p. 10.

2.2.3. *Expunerea de motive a Legii din 21 iunie 2004 și a orientărilor cuprinse în aceasta*

2.2.3.1. Expunerea de motive a Legii din 21 iunie 2004

(33) Expunerea de motive a Legii din 21 iunie 2004 (denumită în continuare „expunerea de motive") furnizează orientări privind obiectivul și aplicarea articolului 185 alineatul (2) din CIR 92 ([16]). În conformitate cu expunerea de motive, articolul 185 alineatul (2) din CIR 92 „se bazează pe textul articolului 9 din convenția model a OCDE cu privire la impozitul pe venit și pe avere" ([17]). De asemenea, expunerea de motive precizează că „dispoziția propusă permite legislației belgiene să se alinieze la standardul acceptat la nivel internațional" ([18]). Aceasta subliniază legătura foarte strânsă dintre dreptul contabil și dreptul fiscal, ceea ce are drept consecință faptul că o derogare de la dreptul contabil în scopuri fiscale necesită o bază juridică explicită. Codificarea principiului deplinei concurențe din Codul belgian privind impozitul pe venit a fost, prin urmare, considerată necesară pentru a permite ajustări ale prețurilor de transfer care sunt impuse în conformitate cu standardele convenite la nivel internațional, dar care derogă de la dreptul contabil.

(34) În ceea ce privește ajustarea negativă prevăzută la articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, expunerea de motive explică faptul că această dispoziție are ca scop *„evitarea sau eliminarea dublei impuneri (posibile)"*. Aceasta precizează, de asemenea, că respectiva ajustare este efectuată numai în cazul în care Serviciul Decizii Anticipate consideră că ajustarea primară este justificată în ceea ce privește principiul și cuantumul acesteia.

(35) De asemenea, expunerea de motive include orientări cu privire la ceea ce trebuie considerat ca fiind un grup multinațional de societăți afiliate și cu privire la atribuțiile Serviciului Decizii Anticipate. În expunerea de motive se arată, în special, că Serviciul Decizii Anticipate va trebui să se pronunțe cu privire la metodologia utilizată, la funcțiile îndeplinite, la riscurile asumate și la activele puse în aplicare pentru determinarea bazei impozabile.

2.2.3.2. Circulara administrativă din 4 iulie 2006

(36) La 4 iulie 2006, a fost publicată o circulară administrativă care conține orientări privind aplicarea articolului 185 alineatul (2) din CIR 92 (denumită în continuare „circulara"), atât pentru ajustările pozitive, cât și pentru ajustările negative ale prețurilor de transfer ([19]). Circulara confirmă definițiile prevăzute în expunerea de motive pentru entitățile care fac parte dintr-un grup multinațional și tranzacțiile transfrontaliere menționate la articolul 185 alineatul (2) din CIR 92. De asemenea, în circulară se descrie rolul, responsabilitățile și competențele Serviciului Decizii Anticipate.

(37) Circulara se referă la intervenția obligatorie a Serviciului Decizii Anticipate pentru ajustările negative și la autonomia de care dispune serviciul în ceea ce privește stabilirea condițiilor de la caz la caz, care trebuie să contribuie la o eficiență și la o certitudine crescute pentru contribuabili și să îmbunătățească climatul de investiții în Belgia.

(38) Circulara confirmă că, în scopul calculării bazei impozabile, o ajustare negativă corespunzătoare a profitului în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 va fi efectuată sub forma unei „majorări a situației inițiale a rezervelor" în declarația de impunere a întreprinderii (formularul 275.1) ([20]). În ceea ce privește termenul „corespunzător" utilizat la articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 în legătură cu ajustarea negativă, circulara precizează că nu va exista nicio ajustare negativă aferentă ([21]) atunci când ajustarea pozitivă primară realizată de o altă instanță este excesivă. Aceasta descrie, de asemenea, modul în care trebuie înregistrate ajustările prețurilor de transfer în conturile fiscale ale societății belgiene în cauză. În cele din urmă, circulara reamintește faptul că articolul 185 alineatul (2) din CIR 92 se aplică de la 19 iulie 2004.

([16]) DOC 51, 1079/001; Camera reprezentanților din Belgia, 30 aprilie 2004: http://www.lachambre.be/FLWB/pdf/51/1079/51K1079001.pdf

([17]) Examinare articol cu articol, articolul 2: „Noțiunea de principiu al deplinei concurențe este introdusă în legislația fiscală prin adăugarea unui al doilea alineat la articolul 185 din CIR 92. Acesta se bazează pe textul articolului 9 din convenția model a OCDE cu privire la impozitul pe venit și pe avere."

([18]) id. „Dispoziția propusă permite legislației belgiene să se alinieze la standardul acceptat la nivel internațional."

([19]) Circulara nr. Ci.RH.421/569.019 (AOIF 25/2006) din 4 iulie 2007.

([20]) A se vedea considerentul 27.

([21]) Glosarul principiilor OCDE privind prețurile de transfer definește ajustarea aferentă după cum urmează: „Ajustare a impozitului datorat de către întreprinderea asociată stabilită într-o altă țară, efectuată de către administrația fiscală din această țară pentru a ține cont de o ajustare primară efectuată de administrația fiscală din prima țară, în scopul de a obține o repartizare coerentă a profiturilor între cele două țări".

2.2.3.3. Răspunsurile ministrului finanțelor la întrebările parlamentare referitoare la scutirea aplicată profitului excedentar

(39) Ca răspuns la o întrebare parlamentară adresată în 2005 ([22]), ministrul finanțelor din momentul respectiv a confirmat că profitul înregistrat efectiv de o entitate belgiană din cadrul unui grup care depășește un profit realizat conform principiului deplinei concurențe nu trebuie să fie impozitat în Belgia și că nu intră în atribuțiile autorităților fiscale belgiene să stabilească care sunt celelalte entități străine din cadrul unui grup care trebuie să adauge acest profit excedentar la baza lor de impozitare.

(40) O întrebare parlamentară din 2007 cu privire la deciziile anticipate și la evaziunea fiscală internațională ([23]) se referă la legătura dintre literele (a) și (b) din articolul 185 alineatul (2) din CIR 92, pe de o parte, și alineatele (1) și (2) corespunzătoare din articolul 9 din modelul de convenție fiscală a OCDE privind venitul și averea, pe de altă parte. Deputatul care a pus întrebarea arăta că majoritatea convențiilor privind dubla impunere încheiate de Belgia cuprindeau numai o dispoziție referitoare la ajustările pozitive ale prețurilor de transfer. În convențiile care includ o dispoziție cu privire la ajustările negative ale prețurilor de transfer, ajustarea negativă efectuată de autoritățile belgiene constituie întotdeauna o reacție la o ajustare pozitivă realizată de către celălalt stat contractant. Deputatul menționa, de asemenea, că numai un număr mic de contribuabili ar solicita obținerea unei decizii anticipate cu privire la o ajustare pozitivă a prețurilor de transfer, chiar dacă, din punct de vedere juridic, această obligație se aplică și acestui tip de ajustare. În cele din urmă, deputatul întreba dacă Belgia ar realiza o ajustare negativă unilaterală, cu condiția ca țara străină în cauză să își alinieze ajustarea primară sau să fie informată cu privire la ajustarea negativă a Belgiei.

(41) Ministrul finanțelor din acel moment a răspuns că numai cererile de ajustare negativă au fost primite în acest stadiu. Ministrul a afirmat, de asemenea, că Belgia nu avea responsabilitatea de a specifica țara căreia trebuia să i se impute profitul excedentar și că, în consecință, era imposibil să se stabilească țara cu care trebuia să se facă schimb de informații privind o ajustare negativă a Belgiei.

(42) În ianuarie 2015, în urma dezvăluirilor din presă cu privire la cazul „LuxLeaks", mai multe întrebări parlamentare au fost adresate din nou ministrului finanțelor cu privire la schimburile de informații între administrațiile fiscale sau absența acestora, promovarea sistemului de scutire aplicat profitului excedentar sub sloganul „*Only in Belgium*" („Doar în Belgia") și posibilitățile oferite întreprinderilor multinaționale de a reduce suma datorată pentru impozitul pe profit datorită deciziilor anticipate ([24]). Ministrul finanțelor a reamintit că, în deciziile anticipate cu privire la scutirea aplicată profitului excedentar, Serviciul Decizii Anticipate se limita la aplicarea principiului deplinei concurențe și a confirmat răspunsul dat de ministrul finanțelor în 2007 cu privire la schimburile de informații.

2.2.4. *Legea din 24 decembrie 2002 privind introducerea unui sistem de decizii fiscale anticipate*

(43) Legea din 24 decembrie 2002 autorizează ministrul finanțelor să adopte o decizie anticipată cu privire la orice cerere privind punerea în aplicare a unor dispoziții de drept fiscal ([25]).

(44) Articolul 20 din legea menționată definește decizia anticipată și stabilește principiul conform căruia o astfel de decizie nu poate avea ca efect reducerea cuantumului impozitului datorat sau scutirea contribuabilului de la plata acestuia.

> „Prin decizie anticipată trebuie să se înțeleagă actul juridic prin care Serviciul Public Federal Finanțe stabilește, în conformitate cu dispozițiile în vigoare, modul în care legea va fi aplicată unei situații sau unei operațiuni specifice care nu a produs încă efecte pe plan fiscal.
>
> Decizia anticipată nu poate conduce la o scutire sau o reducere a impozitului."

(45) Articolul 22 din lege definește circumstanțele în care o decizie anticipată nu poate fi acordată, de exemplu în cazul în care cererea se referă la situații sau operațiuni identice cu cele care au produs deja efecte pe planul fiscal. Articolul 23 din lege definește principiul conform căruia deciziile anticipate sunt obligatorii pentru administrația fiscală pentru viitor, precum și circumstanțele în care o decizie anticipată nu este obligatorie pentru administrația fiscală. Această situație se regăsește atunci când decizia anticipată nu este în conformitate cu dispozițiile tratatelor, dreptului Uniunii sau dreptului intern.

([22]) Procesul-verbal al reuniunii Comisiei pentru finanțe și buget din 13 aprilie 2005, CRABV 51 COM 559-19.
([23]) Procesul-verbal al reuniunii Comisiei pentru finanțe și buget din 11 aprilie 2007, CRABV 51 COM 1271-06.
([24]) Procesul-verbal al reuniunii Comisiei pentru finanțe și buget din 6 ianuarie 2015, CRABV 54 COM 043-02.
([25]) A se vedea nota de subsol 11.

(46) Legea din 21 iunie 2004 introduce o modificare la Legea din 24 decembrie 2002 de instituire a unui sistem de decizii anticipate în materie de fiscalitate care implică crearea unui organism autonom în cadrul administrației belgiene responsabile cu emiterea acestor decizii anticipate ([26]). În temeiul Legii din 21 iunie 2004, Serviciul Decizii Anticipate a fost instituit prin Decretul regal din 23 august 2004 în cadrul Ministerului de Finanțe responsabil cu acordarea deciziilor anticipate („*Service Public Fédéral Finances*"). Serviciul Decizii Anticipate publică un raport anual privind activitățile sale.

2.3. **Descrierea instrucțiunilor OCDE privind prețurile de transfer**

2.3.1. *Model de convenție fiscală a OCDE și principii ale OCDE aplicabile în ceea ce privește prețurile de transfer*

(47) Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (denumită în continuare „OCDE") furnizează țărilor sale membre instrucțiuni privind impozitarea. Instrucțiunile OCDE privind prețurile de transfer sunt incluse în modelul de convenție fiscală a OCDE și în Orientările OCDE privind prețurile de transfer pentru întreprinderile multinaționale și administrațiile fiscale (denumite în continuare „Orientările OCDE privind prețurile de transfer") ([27]), care sunt instrumente juridice fără caracter obligatoriu.

(48) Având în vedere caracterul neobligatoriu al modelului de convenție fiscală și al Orientărilor OCDE privind prețurile de transfer, administrațiile fiscale ale țărilor membre ale OCDE sunt pur și simplu încurajate să le urmeze. Cu toate acestea, în general, aceste două instrumente constituie un punct de referință și exercită o influență certă asupra practicilor fiscale din țările membre ale OCDE (și chiar din țările nemembre). În plus, în numeroase țări membre ale OCDE, aceste instrumente au dobândit putere de lege sau servesc drept referință pentru interpretarea convențiilor privind dubla impunere și a legislației fiscale naționale ([28]). Comisia citează modelul de convenție fiscală și Orientările OCDE privind prețurile de transfer în prezenta decizie, deoarece aceste instrumente sunt rezultatul discuțiilor unor experți din cadrul OCDE și oferă precizări cu privire la tehnicile care permit evidențierea unor provocări comune.

(49) Modelul de convenție fiscală a OCDE și comentariul său oferă orientări cu privire la interpretarea convențiilor privind dubla impozitare. Orientările OCDE privind prețurile de transfer furnizează administrațiilor fiscale și întreprinderilor multinaționale orientări cu privire la aplicarea principiului deplinei concurențe în vederea stabilirii prețurilor de transfer ([29]). Prețurile de transfer desemnează prețurile percepute pentru tranzacții comerciale între diferite entități din cadrul aceluiași grup de întreprinderi. Legăturile care unesc membrii unui grup multinațional le pot permite acestora să stabilească în relațiile din cadrul grupului, care ar putea avea un impact asupra prețurilor de transfer (și, în consecință, asupra venitului impozabil), condiții speciale care diferă de cele care s-ar fi aplicat dacă membrii grupului ar fi acționat în calitate de întreprinderi independente ([30]). Acest lucru ar putea conduce la un transfer al profitului de la o jurisdicție fiscală la alta și ar putea determina atribuirea unui profit cât mai mic posibil jurisdicțiilor unde acesta este impozitat mai mult. Pentru a evita astfel de situații, administrațiile fiscale ar trebui să accepte numai prețurile de transfer între întreprinderi din cadrul aceluiași grup care remunerează tranzacțiile ca și cum aceste prețuri ar fi fost stabilite între întreprinderi independente care negociază în condiții similare de concurență deplină ([31]). Acesta este „principiul deplinei concurențe".

(50) În consecință, aplicarea principiului deplinei concurențe se bazează pe o comparație făcută între condițiile unor tranzacții (intragrup) controlate și cele ale unor tranzacții comparabile între întreprinderi independente operate în circumstanțe comparabile, asigurând faptul că niciuna dintre eventualele diferențe dintre situațiile comparate nu poate influența în mod semnificativ condițiile analizate (de exemplu, prețul sau marja) sau că măsuri corective fiabile în mod rezonabil pot fi practicate pentru a elimina efectele unor astfel de diferențe.

([26]) A se vedea nota de subsol 13.

([27]) Orientările OCDE privind prețurile de transfer pentru întreprinderile multinaționale și administrațiile fiscale, OCDE, iulie 2010. Orientările OCDE privind prețurile de transfer, în versiunea lor inițială, au fost adoptate la 27 iunie 1995 de Comitetul pentru probleme fiscale al OCDE. Orientările din 1995 au făcut obiectul unei actualizări majore în iulie 2010. În cadrul prezentei decizii, orice trimitere la Orientările OCDE privind prețurile de transfer trebuie să fie înțeleasă ca făcând trimitere la Orientările din 2010.

([28]) În Belgia, principiul deplinei concurențe a fost consacrat de Legea privind impozitul pe profit, prin introducerea articolului 185 alineatul (2) din CIR 92.

([29]) Administrațiile fiscale ale țărilor membre ale OCDE sunt încurajate să urmeze Orientările OCDE. Cu toate acestea, în general, Orientările OCDE privind prețurile de transfer servesc drept punct de referință și exercită o influență semnificativă asupra practicilor fiscale din țările membre ale OCDE (și chiar din țările nemembre).

([30]) A se vedea punctul 6 din prefața Orientărilor OCDE privind prețurile de transfer.

([31]) Administrațiile fiscale și autoritățile legislative sunt conștiente de această problemă și legislația fiscală permite, în general, administrațiilor fiscale să corecteze declarațiile fiscale ale întreprinderilor afiliate care nu aplică în mod corect prețurile de transfer pentru a-și reduce venitul impozabil, prin prețuri de substituire care corespund unei aproximări fiabile a celor aprobate de întreprinderi independente care negociază în condiții similare de concurență deplină.

(51) Atât modelul de convenție fiscală, cât și Orientările OCDE privind prețurile de transfer se bazează pe principiul la care au aderat țările membre ale OCDE și, în sens mai larg, potrivit căruia diferitele entități juridice care formează împreună un grup multinațional sunt tratate drept entități distincte în ceea ce privește impozitul pe profit („metoda entității distincte"). Rezultă din această metodă a entității distincte că fiecare entitate individuală dintr-un grup multinațional este impozitată pe veniturile sale proprii ([32]). Metoda entității distincte a fost aleasă ca principiu de impozitare la nivel internațional de către țările membre ale OCDE, pentru a se asigura că impozitele sunt corect alocate în fiecare țară și pentru a evita dubla impozitare, astfel încât să se evite conflictele între administrațiile fiscale și să se promoveze schimburile comerciale și investițiile internaționale.

(52) Punctul 1.10 din Orientările OCDE privind prețurile de transfer face trimitere explicită la economiile de scară și la avantajele integrării (sinergii) în ceea ce privește metoda entității distincte, pe care se bazează principiul deplinei concurențe:

> „În anumite cazuri, principiul deplinei concurențe prezintă deficiențe intrinsece, în măsura în care metoda entității distincte pe care se bazează nu ține întotdeauna seama de economiile de scară și de interacțiunile între diferitele activități care rezultă din integrarea întreprinderilor. Cu toate acestea, nu există criterii obiective care să fie acceptate în majoritate pentru a imputa economiile de scară sau avantajele integrării în diferitele întreprinderi asociate."

2.3.2. *Principiul deplinei concurențe*

(53) Principiul concurenței depline care s-a impus este enunțat în articolul 9 din modelul de convenție fiscală a OCDE, care stă la baza convențiilor privind dubla impunere dintre țări membre ale OCDE, printre care Belgia, și, din ce în ce mai mult, dintre țări nemembre. Dat fiind că flexibilitatea prevăzută în acordul privind prețurile de transfer este probabil să conducă la mutarea bazei de impozitare de la un teritoriu la altul, prezența principiului deplinei concurențe care s-a impus în convențiile privind dubla impunere servește obiectivul urmărit de aceste convenții, și anume evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale.

(54) Articolul 9 din modelul de convenție fiscală a OCDE descrie cum trebuie să se realizeze, în practică, ajustările bazei de impozitare în materie de prețuri de transfer și specifică situațiile în care astfel de ajustări trebuie efectuate.

— Articolul 9 primul alineat precizează că un stat contractant poate majora baza de impozitare a unui contribuabil rezident pe teritoriul său, în cazul în care consideră că prețurile de transfer aplicate au condus la o bază de impozitare prea scăzută și permite statului respectiv să îl impoziteze în consecință. Aceasta reprezintă așa-numita „ajustare primară", prin care administrația fiscală crește profiturile impozabile declarate de un contribuabil ([33]).

— Alineatul (2) de la articolul 9 are scopul de a evita ca profitul astfel impozitat de statul contractant care realizează ajustarea primară în conformitate cu primul alineat de la articolul 9 să fie de asemenea impozitat la nivelul unei întreprinderi asociate rezidentă în celălalt stat contractant ([34]). În acest scop, acesta îndeamnă celălalt stat contractant fie să reducă baza de impozitare a acestei întreprinderi asociate cu suma profitului ajustat impozitat de primul stat contractant după ajustarea primară, fie să prevadă o rambursare a impozitelor deja plătite. Această ajustare efectuată de către celălalt stat contractant nu este, totuși, automată. În cazul în care consideră că ajustarea primară nu este justificată, fie în principiu, fie în ceea ce privește valoarea sa, acesta poate să se abțină – și, în general, va face acest lucru – de la a realiza o astfel de ajustare ([35]).

([32]) A se vedea punctul 1.15 din Orientările OCDE privind prețurile de transfer.

([33]) Articolul 9 alineatul (1) prevede că: „În cazul în care […] cele două întreprinderi [asociate] sunt, în relațiile lor comerciale sau financiare, legate prin condiții convenite sau impuse, care diferă de cele care ar fi convenite între întreprinderi independente, profitul care, în lipsa acestor condiții, ar fi fost realizat de una dintre întreprindere, dar nu a putut fi realizat de fapt din cauza acestor condiții, poate fi inclus în profitul întreprinderii respective și impozitat în consecință."

([34]) Articolul 9 alineatul (2) prevede că: „Atunci când un stat contractant include în profitul unei întreprinderi din acest stat – și impozitează în consecință – profitul pentru care o întreprindere din celălalt stat contractant a fost impozitată în acest din urmă stat, iar profitul astfel inclus este un profit care ar fi fost realizat de întreprinderea din primul stat dacă condițiile convenite între cele două întreprinderi ar fi fost cele care ar fi fost convenite între întreprinderi independente, celălalt stat efectuează o ajustare corespunzătoare a valorii impozitului care a fost plătit pe respectivul profit. În vederea stabilirii acestei ajustări, se iau în considerare celelalte dispoziții din prezenta convenție și, dacă este necesar, are loc o consultare între autoritățile competente ale statelor contractante."

([35]) În cazul unui dezacord între părțile implicate cu privire la valoarea și tipul de ajustare corespunzătoare, procedura amiabilă prevăzută la articolul 25 din modelul de convenție fiscală a OCDE trebuie să fie pusă în aplicare, chiar în lipsa unei dispoziții precum articolul 9 alineatul (2). Autoritățile competente în cauză sunt obligate numai să facă tot ce le stă în putință, dar nu să obțină un anumit rezultat, astfel încât problema legată de dubla impunere nu ar putea fi rezolvată dacă statele contractante nu au convenit asupra unei clauze de arbitraj în convenția fiscală.

Ajustarea negativă efectuată de către celălalt stat contractant în temeiul articolului 9 alineatul (2) se numește „ajustare corelativă" și, atunci când este acordată, împiedică efectiv dubla impunere a profitului.

(55) Orientările OCDE privind prețurile de transfer prevăd cinci metode pentru a stabili o aproximare a prețurilor aferente principiului deplinei concurențe și repartizarea profitului între întreprinderile aceluiași grup: (i) metoda prețului comparabil pe piața liberă; (ii) metoda costului majorat; (iii) metoda prețului de revânzare; (iv) MTMN și (v) metoda tranzacțională de împărțire a profitului. Orientările OCDE privind prețurile de transfer stabilesc o distincție între metodele tradiționale bazate pe tranzacții (primele trei metode) și metodele tranzacționale bazate pe profit (ultimele două metode). Întreprinderile multinaționale au libertatea de a aplica metode de stabilire a prețurilor de transfer care nu sunt descrise în aceste principii, cu condiția ca astfel de metode să conducă la prețuri de transfer pe baza principiului deplinei concurențe ([36]).

(56) MTMN constituie una dintre „metodele indirecte" pentru a stabili o aproximare a prețurilor aferente principiului deplinei concurențe pentru tranzacțiile și repartizarea profitului între întreprinderile aceluiași grup. Aceasta stabilește o aproximare a profitului aferent principiului deplinei concurențe pentru o serie de tranzacții verificate sau pentru o activitate în ansamblu, mai degrabă decât pentru o anumită tranzacție.

(57) Atunci când se aplică MTMN, este necesar să se aleagă partea cu tranzacția verificată sau cu o serie de tranzacții verificate pentru care un indicator de profit net ([37]) este selectat și testat. Această alegere trebuie să fie compatibilă cu analiza funcțională efectuată. Ca regulă generală, partea testată în cadrul unui studiu bazat pe MTMN este cea la care metoda poate fi aplicată într-o manieră cât mai fiabilă și pentru care pot fi găsite comparabilele cele mai fiabile. În practică, va fi vorba de cea mai puțin complexă dintre cele două părți în cauză pe baza analizei funcționale, în timp ce profitul rezidual generat de tranzacția verificată sau de seria de tranzacții verificate va fi imputat părții celei mai complexe ([38]).

(58) Prin urmare, MTMN este adeseori aplicată în cazurile în care una dintre părțile la o tranzacție verificată sau la o serie de tranzacții verificate furnizează totalitatea contribuțiilor complex și/sau a contribuțiilor unice aferente tranzacției sau tranzacțiilor efectuate, în timp ce cealaltă parte asigură funcțiile mai frecvente și/sau automate și nu aduce nicio contribuție unică, cum este cazul, de exemplu, al unui distribuitor de risc limitat. În schimb, este puțin probabil ca MTMN să fie fiabilă în cazul în care fiecare parte oferă contribuții unice de valoare. Într-un astfel de caz, metoda tranzacțională de împărțire a profitului este considerată ca o metodă de stabilire a prețurilor de transfer mai adecvată ([39]).

2.4. **Beneficiarii schemei contestate**

(59) Sistemul de scutire aplicabilă profitului excedentar se aplică începând din 2004 și a crescut în mod constant în importanță. În conformitate cu informațiile furnizate de către Belgia, numărul de întreprinderi care au beneficiat de schema contestată de la introducerea sa se ridică la 55, pentru un total de 66 de decizii anticipate ([40]). Autoritățile belgiene au arătat că nu au respins nicio cerere de decizie anticipată care permite să se beneficieze de scutirea aplicabilă profitului excedentar de la introducerea schemei contestate ([41]). Numărul de decizii anticipate acordate pe an, de la introducerea schemei contestate în 2004, figurează în tabel.

Numărul de decizii anticipate de scutire aplicabilă profitului excedentar acordate din 2004

Anul	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Număr de cazuri	0	2	3	5	4	7	6	7	15	9	8

Sursa: Ministerul de Finanțe belgian, 31 mai 2014

([36]) În conformitate cu punctul 2.9 din Orientările OCDE privind prețurile de transfer. „Cu toate acestea, celelalte metode nu trebuie să se substituie celor recunoscute de OCDE atunci când acestea din urmă sunt mai adecvate pentru circumstanțele în speță."

([37]) Un indicator al profitului net este definit în glosarul Orientărilor OCDE privind prețurile de transfer ca raportul din profitul net pe o bază adecvată (de exemplu, cheltuieli, cifră de afaceri, active). Indicatorii de profit net sunt, de asemenea, denumiți în mod curent indicatori ai nivelului de profit.

([38]) A se vedea punctul 3.18 din Orientările OCDE privind prețurile de transfer.

([39]) A se vedea punctul 2.59 din Orientările OCDE privind prețurile de transfer.

([40]) Informații actualizate la 31 mai 2015.

([41]) A se vedea răspunsul din 18 martie 2014 la întrebarea 1 din a doua cerere de informații a Comisiei: „Precizăm că nu a fost acordată nicio decizie negativă."

(60) Belgia a transmis date financiare cheie pentru toate cele 66 de decizii anticipate de acordare a unei scutiri aplicabile profitului excedentar (pentru mai multe detalii, a se vedea anexa).

(61) Situațiile în care scutirea aplicabilă profitului excedentar a fost acordată pot fi ilustrate prin exemplele prezentate la considerentele 62-64.

(62) Primul exemplu: în cererea sa de decizie anticipată, întreprinderea A își anunță intenția de a-și crește capacitatea de producție a unui anumit produs în uzina sa din Belgia, transferând funcția de coordonare (funcția de „antreprenor central") de la o filială străină către Belgia. Cererea susține, de asemenea, că întreprinderea A va transfera mai multe posturi echivalente cu normă întreagă („ENI") către Belgia. În conformitate cu decizia anticipată, nu există nicio problemă legată de dubla impunere. Decizia arată că faptul că profitul contabil în Belgia este mai mare decât cel ale unei societăți independente este legat în special de priceperea, de avantajele în materie de achiziții, de listele de clienți, etc., care existau în cadrul grupului înainte ca funcția de antreprenor central să fie transferată către Belgia. Cu toate acestea, în decizia anticipată, se precizează că aceste „active necorporale" au fost puse gratuit la dispoziția entității belgiene din cadrul grupului de către acesta din urmă, ceea ce înseamnă că nu există niciun venit impozabil în altă parte în cadrul grupului și, prin urmare, niciun risc de dublă impunere. În realitate, decizia anticipată (punctul 48) precizează că „nu revine autorităților fiscale belgiene să determine contul" profit „al unor întreprinderi străine în care trebuie să figureze profitul excedentar."

(63) Al doilea exemplu: în cererea sa de decizie anticipată, întreprinderea B își exprimă intenția de a realiza investiții de dezvoltare în Belgia. Aceasta afirmă că noua investiție este mai avantajoasă pentru ea în calitate de entitate a unui grup decât pentru o societate independentă. Sinergiile la care se referă decizia anticipată vizează avantajele de care aceasta se bucură în Belgia sub forma unor costuri de investiție mai mici legate de faptul că ea are deja un sediu în Belgia, a unor costuri de funcționare mai mici legate de faptul că costurile generale ale sitului pot fi repartizate pe o bază de producție extinsă, și a accesului la o energie ieftină.

(64) Al treilea exemplu: în cererea sa de decizie anticipată, întreprinderea C explică intenția sa de a face din filiala sa belgiană antreprenorul său central, în urma unei restructurări a activităților sale în Europa. Întreprinderea C ar consolida personalul cu normă întreagă în Belgia. Belgia acceptă din nou să recurgă la MTMN ținând seama de profitul înainte de impozitare obținut de întreprinderi independente în cadrul unor tranzacții comparabile pe piața liberă, ca indicator al nivelului de profit pentru calcularea bazei impozabile a antreprenorului central. Pe această bază, întreprinderea C obține o ajustare negativă de aproximativ 60 % din profitul său net înainte de impozitare.

(65) În urma examinării unui eșantion de 22 de decizii anticipate, Comisia consideră aceste trei exemple ca fiind reprezentative pentru întregul sistem în cauză. Deși faptele, sumele în cauză și tranzacțiile diferă de la un caz la altul, acestea din urmă se referă, toate, la societățile multinaționale, care și-au intensificat activitățile în Belgia și care au solicitat și obținut ca profitul lor înregistrat efectiv în Belgia, dar care se pretinde a fi imputabil unor sinergii, la economii de scară sau la alți factori legați de apartenența la un grup, să fie dedus din baza de impozitare a impozitului pe profit. Din eșantion, Comisia a observat că scutirile aplicabile profitului excedentar nu au fost acordate unor întreprinderi mici, iar autoritățile belgiene nu au putut să susțină afirmația conform căreia scutirea aplicabilă profitului excedentar ar putea, de asemenea, să fie acordată unor entități care fac parte dintr-un grup mic sau din alte motive decât existența unor sinergii sau a unor economii de scară.

(66) Invitate să susțină disponibilitatea scutirii aplicabile profitului excedentar pentru întreprinderile mici și mijlocii (denumite în continuare „IMM-uri"), autoritățile belgiene au citat trei exemple dintre beneficiarii cei mai mici:

— întreprinderea D, cu un bilanț total de [100-120] (*) de milioane EUR și o cifră de afaceri de [60-80] de milioane EUR și cu [200-250] de angajați cu normă întreagă;

— întreprinderea E, cu un bilanț total de [70-90] de milioane EUR și cu [250-300] de angajați cu normă întreagă;

— întreprinderea F, cu un bilanț total de [50-70] de milioane EUR și o cifră de afaceri de [70-90] de milioane EUR și cu [350-400] de angajați cu normă întreagă.

(*) Face obiectul obligației de păstrare a secretului profesional.

(67) Invitate să susțină disponibilitatea scutirii aplicabile profitului excedentar pentru alte motive decât existența unor sinergii sau economii de scară, autoritățile belgiene au furnizat trei exemple. În aceste decizii anticipate privind prețurile de transfer, Serviciul Decizii Anticipate a aprobat, la cererea întreprinderilor belgiene din cadrul grupurilor, o ajustare negativă corelativă la nivelul acestor întreprinderi, pe baza articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92. Cu toate acestea, în aceste trei cazuri, ajustarea negativă acordată entităților belgiene venea după o ajustare primară pozitivă, prin prețurile de transfer, a profitului unor întreprinderi asociate grupului lor în Germania, în Regatul Unit și în Danemarca, efectuată de administrația fiscală germană, britanică, respectiv daneză.

(68) Prezenta decizie nu se referă nici la astfel de ajustări corelative autentice ale prețurilor de transfer, nici la alte ajustări similare. Aceasta se referă numai la deciziile anticipate de acordare a unei scutiri aplicabile profitului excedentar, care constituie o reducere unilaterală și proactivă a bazei de impozitare belgiene care nu corespunde unei ajustări pozitive primare a prețurilor de transfer efectuate de o altă jurisdicție fiscală și fără nicio altă indicație că sumele reduse ar fi fost incluse într-o bază de impozitare străină. În scopul aplicării scutirii la profitul excedentar, nu este necesar ca profitul scutit să fi fost impozitat sau chiar inclus în baza de impozitare a unei alte întreprinderi străine din grup. Această caracteristică face distincție între deciziile anticipate de scutire aplicabilă profitului excedentar și alte decizii anticipate privind prețurile de transfer acordate de Serviciul Decizii Anticipate pe baza articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, care permit, de asemenea, o reducere a profitului înregistrat efectiv în scopuri fiscale, dar în cazul în care reducerea este consecința impozitării efective sau a unei ajustări pozitive primare a prețurilor de transfer de către o administrație fiscală străină.

3. **MOTIVE PENTRU INIȚIEREA PROCEDURII**

(69) Comisia a decis să inițieze procedura oficială de investigație, întrucât aceasta a plecat de la premisa că sistemul de scutire aplicabilă profitului excedentar constituia o schemă de ajutor de stat interzisă în temeiul articolului 107 alineatul (1) din tratat, ca urmare a incompatibilității acesteia cu piața internă.

(70) În primul rând, potrivit opiniei preliminare a Comisiei, sistemul de scutire aplicabil profitului excedentar constituie o schemă de ajutoare de stat în sensul articolului 1 litera (d) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului ([42]), care permite anumitor societăți belgiene care fac parte din grupuri multinaționale să obțină, fără să fie nevoie de măsuri de punere în aplicare suplimentare, o reducere semnificativă a valorii impozitului pe profit pe care trebuie să îl achite în Belgia. Comisia a ajuns la această concluzie în ciuda faptului că scutirea se acordă prin intermediul unor deciziilor fiscale anticipate.

(71) În al doilea rând, Comisia a adoptat opinia preliminară potrivit căreia schema contestată oferea un avantaj selectiv beneficiarilor săi. Aceasta a considerat că sistemul constituia o derogare de la sistemul de referință, dat fiind că o scutire de la impozitul pe venitul societăților este acordată pentru o parte din profiturile realizate, în timp ce acestea din urmă sunt efectiv generate de către și înregistrate în conturile entității belgiene din cadrul grupului. Comisia și-a exprimat, de asemenea, îndoieli cu privire la faptul că așa-numitul profit excedentar care este exceptat în temeiul acestui sistem ar fi în conformitate cu principiul deplinei concurențe, dat fiind că posibilitatea de a identifica separat o astfel de componentă a profitului este foarte discutabilă și că profitul real obținut ca urmare a apartenenței la un grup multinațional a fost, în orice caz, mult supraestimat.

(72) Cu titlu introductiv, Comisia a concluzionat, de asemenea, că avantajul acordat de schema contestată este selectiv, deoarece numai entitățile belgiene care fac parte dintr-un grup multinațional beneficiază de acesta. Într-adevăr, entitățile belgiene care își desfășoară activitățile exclusiv în Belgia nu puteau să declare un astfel de profit. În plus, beneficiarii schemei au transferat, în general, o parte substanțială din activitățile lor în Belgia sau au făcut investiții semnificative în țară.

(73) De asemenea, Comisia a considerat, cu titlu preliminar, că scutirea aplicabilă profitului excedentar nu putea fi justificată prin necesitatea de a evita dubla impunere, deoarece aceasta nu este rezultatul vreunei intenții a unei alte țări de a impozita aceleași profituri.

([42]) Cu începere de la 14 octombrie 2015, Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (text codificat) (JO L 248, 24.9.2015, p. 9) a abrogat și a înlocuit Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 83, 27.3.1999, p. 1). Trimiterile la Regulamentul (CE) nr. 659/1999 se interpretează ca trimiteri la Regulamentul (UE) 2015/1589 și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II la acest regulament.

(74) Dat fiind că toate celelalte condiții prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE sunt îndeplinite și nu există niciun motiv aparent care să nu permită stabilirea compatibilității sistemului de scutire aplicabil profitului excedentar cu piața internă, Comisia a ajuns la concluzia preliminară că această schemă constituie o schemă de ajutor de stat incompatibil cu piața internă. Prin urmare, Comisia a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din TFUE în ceea ce privește schema în cauză.

4. **OBSERVAȚIILE BELGIEI**

(75) Belgia a formulat observații cu privire la cadrul de evaluare a măsurii în decizia de inițiere a procedurii, a invocat încălcarea principiului egalității de tratament și a susținut că decizia de inițiere a procedurii conține o serie de erori de interpretare.

4.1. **Observațiile Belgiei cu privire la cadrul de evaluare a măsurii și la principiul egalității de tratament**

(76) Belgia contestă faptul că, coroborarea articolului 185 alineatul (2) din CIR 92, a circularei din 4 iulie 2006, a rapoartelor anuale ale Serviciului Decizii Anticipate și a analizei deciziilor fiscale anticipate, constituie un sistem care îndeplinește criteriile prevăzute la articolul 1 litera (d) din Regulamentul (UE) 2015/1589. Belgia consideră că, în lipsa unei examinări aprofundate a tuturor deciziilor anticipate de acordare a scutirii aplicate profitului excedentar, analiza măsurii ca schemă de ajutor trebuie să se refere numai la dispozițiile legale. Aceasta consideră că exemplele prezentate în decizia de inițiere a procedurii au fost alese în mod selectiv și nu conduc decât la concluzii superficiale.

(77) Belgia susține, de asemenea, că ea este singurul stat membru pentru care Comisia a inițiat procedura oficială de investigare în ceea ce privește un sistem de decizii anticipate, mai degrabă decât în ceea ce privește o măsură individuală, în timp ce majoritatea statelor membre au recurs la decizii fiscale anticipate. Belgia consideră că acest mod de a proceda este contrar principiului egalității de tratament.

4.2. **Observațiile Belgiei cu privire la existența unor erori de interpretare în decizia de inițiere a procedurii**

4.2.1. *Rolul profitului contabil și al sistemului de referință*

(78) Belgia afirmă că Comisia acordă prea multă importanță profitului contabil al întreprinderilor belgiene pentru a stabili sistemul de referință. Legislația belgiană privind impozitul pe profit permite sau impune numeroase ajustări, atât pozitive, cât și negative, pentru a trece de la un profit contabil la un profit impozabil. Potrivit Belgiei, aceste ajustări, în special cele prevăzute la articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 constituie un element inerent sistemului de referință și se aplică tuturor contribuabililor care îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de ajustările în cauză.

(79) Belgia afirmă, de asemenea, că articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 urmărește să evite dubla impozitare. Întrucât nici grupurile naționale, nici entitățile autonome nu sunt afectate de problemele legate de dubla impozitare economică, acestea se află într-o situație de fapt și de drept diferită de cea a întreprinderilor multinaționale în ceea ce privește obiectivul urmărit de măsura în cauză. Prin urmare, articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 nu constituie o derogare de la sistemul fiscal comun.

4.2.2. *Aplicarea de către Belgia a principiului deplinei concurențe pe baza articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 nu conferă niciun avantaj*

(80) Belgia afirmă că numai profitul aferent principiului deplinei concurențe poate fi impozitat în temeiul sistemului său de impozitare a societăților. În plus, având în vedere că Comisia a acceptat deja principiul deplinei concurențe ca principiu care permite stabilirea existenței unui avantaj în sensul evaluării ajutoarelor de stat, o decizie fiscală anticipată nu poate conferi un avantaj unui contribuabil decât dacă este contrară principiului deplinei concurențe.

(81) Belgia amintește faptul că stabilirea prețurilor de transfer nu servește numai la stabilirea prețului adecvat al bunurilor și serviciilor care fac obiectul schimburilor comerciale între părți asociate, ci și la efectuarea repartizării

profitului excedentar între diferitele întreprinderi din cadrul unui grup. Belgia susține că, chiar dacă toate tranzacțiile dintre întreprinderi sunt facturate în mod corect, acest lucru nu înseamnă neapărat că profitul total este în conformitate cu principiul deplinei concurențe ([43]). Aceasta adaugă că însuși mecanismul de ajustare pentru prețurile de transfer dovedește că, în scopuri fiscale, prețurile care figurează în conturile comerciale nu sunt relevante. În consecință, faptul că profitul comercial este mai mare decât profitul aferent principiului deplinei concurențe acceptat este lipsit de relevanță.

(82) Belgia susține că profitul excedentar nu poate fi atribuit entităților belgiene conform metodei entității distincte, pe care se bazează în special principiul deplinei concurențe. În consecință, excluderea acestui profit din baza de impozitare a entităților belgiene nu le conferă niciun avantaj. Potrivit Belgiei, nu există niciun consens la nivel internațional cu privire la modul în care profitul realizat datorită sinergiilor din cadrul unui grup și/sau a economiilor de scară ar trebui să fie distribuit între diferitele entități din cadrul unui grup. Chiar dacă profitul excedentar trebuia să fie scutit de orice impozitare ca urmare a faptului că acesta nu este impozitat de nicio altă jurisdicție fiscală, fiind scutite de Belgia, aceasta din urmă nu are responsabilitatea de a se asigura că toate profiturile sunt impozitate.

(83) Belgia a furnizat o descriere a procedurii în două etape, menționată în linii mari la considerentul 15, utilizată pentru determinarea profitului dedus în temeiul scutirii aplicabile profitului excedentar.

(84) Aceasta consideră că originea profitului excedentar nu este relevantă pentru a stabili dacă aceasta conferă un avantaj, întrucât impozitează integral profitul aferent principiului deplinei concurențe al entităților în cauză. Belgia afirmă că profitul excedentar rezultă, în general, din sinergii sau din economii de scară și face trimitere la punctul 1.10 din Orientările OCDE privind prețurile de transfer pentru a justifica neatribuirea acestui profit Belgiei ([44]). Aceasta consideră că, dacă profitul excedentar nu este atribuit niciunui alt teritoriu fiscal și, prin urmare, nu se supune niciunui fel de impozit, este vorba de o încălcare a principiului deplinei concurențe.

(85) Belgia contestă existența unor incoerențe în alegerea metodei de stabilire a celui mai potrivit preț de transfer sau a părții testate. În plus, potrivit Belgiei, eventualele incoerențe constatate nu pot fi generalizate în ceea ce privește evaluarea sistemului fără realizarea unei analize aprofundate, de la caz la caz, a tuturor deciziilor anticipate.

(86) Belgia susține că impozitarea sau nu a profitului excedentar în străinătate nu intră în responsabilitatea sa. Unele dintre deciziile anticipate care acordă o scutire aplicabilă profitului excedentar au fost publicate și anumite întreprinderi dau dovadă de transparență în conturile anuale. Schimbul de informații nu este posibil, dat fiind că nu Belgiei îi revine sarcina de a decide cu privire la alocarea profitului și la locul de impozitare. Dacă se dovedește, într-adevăr, că acest profit nu este supus niciunui impozit, este vorba despre o neconcordanță între legislația belgiană și dreptul internațional și/sau o nerespectare a principiului deplinei concurențe.

4.2.3. *Aplicarea articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 nu este selectivă*

(87) Referindu-se la jurisprudența Tribunalului ([45]), Belgia afirmă că întreprinderile care beneficiază de articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 nu conțin caracteristici comune care să le permită să fie distinse de celelalte întreprinderi, în afară de faptul că îndeplinesc condițiile pentru aplicarea acestei dispoziții. Potrivit Belgiei, faptul că profitul obținut în urma acestei dispoziții este limitat la societățile multinaționale nu este suficient pentru a stabili selectivitatea acesteia, dat fiind că întreprinderile de acest tip, spre deosebire de societățile *offshore*, de exemplu, nu au caracteristici comune în ceea ce privește sectorul economic, activitatea, dimensiunea bilanțului, numărul de angajați sau țara unde își au sediul.

(88) Belgia contestă, de asemenea, argumentul în conformitate cu care relocalizarea unor activități substanțiale, realizarea unor investiții sau crearea de locuri de muncă în Belgia constituie o condiție implicită sau explicită pentru aplicarea deciziilor fiscale anticipate privind acordarea unei scutiri aplicabile profitului excedentar. Potrivit Belgiei, legislația nu impune nicio condiție de acest tip, iar Serviciul Decizii Anticipate nu are competența de a stabili astfel de condiții. Singura obligație juridică impusă solicitantului constă în furnizarea unei descrieri a activităților sale, precum și a unei descrieri complete a situației sau a operațiunii specifice, astfel cum este prevăzut la articolul 21 din Legea din 24 decembrie 2002 de instituire a unui sistem de decizii anticipate în dreptul fiscal belgian.

([43]) În această privință, Belgia face trimitere la exemplele privind serviciile intragrup neremunerate prevăzute la punctele 7.12 și 7.13 din Orientările OCDE privind prețurile de transfer.
([44]) A se vedea considerentul 52.
([45]) Cauza T-399/11, Banco Santander SA și Santusa Holding/Comisia, ECLI:EU:T:2014:938.

4.2.4. *Justificare*

(89) Belgia consideră că scutirea aplicabilă profitului excedentar este justificată pentru motivul că ar constitui un mijloc necesar și proporțional de a evita o posibilă dublă impozitare. Belgia subliniază că această scutire nu are ca scop reducerea dublei impuneri efective, nici corectarea acesteia.

4.2.5. *Recuperare*

(90) Belgia susține că, în orice caz, o recuperare a ajutoarelor ar fi exclusă în temeiul principiilor securității juridice și încrederii legitime ([46]), dat fiind că deciziile anterioare ale Comisiei privind prețurile de transfer și ajutorul de stat au determinat-o să considere că nu se poate concluziona cu privire la existența unui ajutor de stat atunci când un stat membru respectă principiul deplinei concurențe ([47]), având în vedere lipsa unei legislații armonizate la nivelul UE în acest domeniu. Belgia se referă, de asemenea, la concluziile Consiliului de Miniștri cu privire la codul de conduită privind impozitarea întreprinderilor ([48]), făcând referire la un alt sistem care s-ar baza pe principii identice cu cele prevăzute de sistemul de scutire aplicabil profitului excedentar ([49]), și invocă faptul că Comisia nu a considerat această din urmă problematică din perspectiva normelor în materie de ajutoare de stat decât la zece ani după expirarea sistemului de acorduri privind capitalul informal. În cele din urmă, recuperarea ajutorului ar fi deosebit de complexă și ar duce la o dublă impozitare, precum și la tratamentul inegal între Belgia și celelalte state membre care utilizează, de asemenea, practica deciziilor anticipate în materie fiscală.

5. **OBSERVAȚIILE PĂRȚILOR INTERESATE**

(91) Au fost formulate observații de către AGC Glass Europe SA/NV la 1 iulie 2015 și de către […] la 3 iulie 2015. Cele două întreprinderi au beneficiat de decizii anticipate în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92.

(92) În observațiile sale, AGC Glass Europe SA/NV susține că nu a aplicat niciodată, nici nu a pus în aplicare decizia anticipată pe care a obținut-o în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92.

(93) […] afirmă că a fost menționată în mod greșit în decizia de inițiere a procedurii printre beneficiarii măsurii în cauză. Aceasta adaugă că a obținut un acord prealabil privind prețul, care poate duce fie la o ajustare pozitivă a prețurilor de transfer în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (a) din CIR 92, fie la o ajustare negativă în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 ([50]). Având în vedere cele de mai sus, aceasta consideră că nu beneficiază de sistem și solicită să fie exclusă din decizia finală și din orice acțiune de recuperare pe care ar putea să o antreneze.

6. **EVALUAREA MĂSURII**

6.1. **Existența unei scheme de ajutor**

(94) Comisia consideră că măsura în cauză constituie o schemă de ajutor în sensul articolului 1 litera (d) din Regulamentul (UE) 2015/1589. Potrivit acestui articol, schema de ajutor înseamnă „orice act în baza căruia, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare, pot fi acordate ajutoare individuale întreprinderilor definite în cadrul actului într-un mod general și abstract […]”.

(95) Jurisprudența Uniunii nu furnizează niciun indiciu în ceea ce privește interpretarea acestei definiții. Cu toate acestea, Comisia constată că instanțele Uniunii Europene au acceptat, în trecut, practica acesteia constând în a califica drept scheme de ajutor, în sensul acestei dispoziții, unele măsuri fiscale care prezentau numeroase caracteristici identice cu cele ale sistemului în cauză ([51]).

([46]) A se vedea cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, Belgia și Forum 187 ASBL/Comisia, ECLI:EU:C:2006:416, punctele 69 și 147.
([47]) Ibid.
([48]) A se vedea concluziile formulate de Președinție cu ocazia Consiliului Ecofin din 19 martie 2003, care fac trimitere la raportul grupului „Codul de conduită” cu numărul de referință 7018/1/03 FISC 31 REV 1 și care sunt disponibile la următoarea adresă: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/75013.pdf
([49]) Sistemul denumit „acorduri privind capitalul informal”, identificat ca sistemul E002 în documentele din Codul de conduită.
([50]) […] a anexat la observațiile sale decizia anticipată în cauză, precum și studiul privind prețurile de transfer pe care se bazează.
([51]) A se vedea, în special, cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, Belgia și Forum 187 ASBL/Comisia, ECLI:EU:C:2006:416 și cauza C-519/07 P, Comisia/Koninklijke FrieslandCampina, ECLI:EU:C:2009:556.

(96) Prin definiție, o schemă de ajutor îndeplinește următoarele trei criterii: (i) este vorba de un act în baza căruia pot fi acordate ajutoare; (ii) schema nu necesită măsuri de aplicare suplimentare; și (iii) schema definește beneficiarii potențiali ai ajutoarelor într-un mod general și abstract.

(97) În ceea ce privește primul dintre aceste criterii, scutirea aplicabilă profitului excedentar se acordă în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92. Această dispoziție, introdusă în Codul impozitelor pe venit din Belgia prin Legea din 21 iunie 2004, permite ajustările negative ale prețurilor de transfer incluse în baza de impozitare a contribuabililor atunci când sunt îndeplinite anumite condiții. Aceasta este menționată în diferitele decizii anticipate care scutesc profitul excedentar ca temeiul juridic al acestei scutiri și este menționată de Belgia în diverse documente care descriu scutirea ([52]).

(98) Aplicarea articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 este explicată în expunerea de motive a legii din 21 iunie 2004, în Circulara din 4 iulie 2006 și în răspunsurile oferite de către ministrul de finanțe la întrebări parlamentare cu privire la aplicarea acestei dispoziții. Aceste răspunsuri confirmă că aplicarea sistemului de scutire a profitului excedentar merge dincolo de ceea ce prevede dispoziția menționată și se extinde la profiturile care nu au fost incluse, de asemenea, în profitul unei întreprinderi asociate care face parte din același grup într-o altă jurisdicție fiscală. Absența oricărei obligații de a dovedi faptul că același profit este inclus în baza impozabilă a celor două întreprinderi asociate (una în străinătate, cealaltă în Belgia) este un element important pentru a se face distincție între deciziile anticipate care acordă scutirea aplicabilă profitului excedentar și celelalte decizii anticipate care permit o ajustare negativă a prețurilor de transfer în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 ([53]).

(99) În rezumat, articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, expunerea de motive a Legii din 21 iunie 2004, Circulara din 4 iulie 2006 și răspunsurile ministrului de finanțe la întrebările parlamentare cu privire la aplicarea articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 constituie actele pe baza cărora se acordă scutirea aplicabilă profitului excedentar.

(100) În ceea ce privește al doilea criteriu, Comisia consideră că termenul „măsuri de punere în aplicare" trebuie interpretat în sensul că implică exercitarea unei puteri de apreciere semnificative din partea autorității care acordă ajutorul, care poate influența suma, caracteristicile sau condițiile de acordare a ajutorului prin adoptarea unor acte ulterioare ([54]). Pe de altă parte, simpla aplicare tehnică a actului de acordare a ajutoarelor în cauză nu constituie o măsură de punere în aplicare în sensul articolului 1 litera (d) din Regulamentul (UE) 2015/1589.

(101) Comisia consideră că scutirea aplicabilă profitului excedentar este acordată fără să fie nevoie de măsuri de punere în aplicare suplimentare, în sensul articolului 1 litera (d) din Regulamentul (UE) 2015/1589. Elementele necesare pentru a beneficia de această scutire pot fi descrise *in abstracto*. Ele indică existența unei linii de conduită sistematice cu privire la acordarea ajutorului, care a fost constatată în eșantionul de decizii anticipate examinat de către Comisie și descrisă de Belgia în observațiile sale privind decizia de inițiere a procedurii.

(102) O scutire aplicabilă profitului excedentar este, astfel, acordată în prezența următoarelor elemente cumulative:

— entitățile beneficiare aparțin unei întreprinderi multinaționale;

([52]) Pot conduce, de asemenea, la concluzia că există o schemă de ajutor faptul că, în raportul său anual, Serviciul Decizii Anticipate menționează deciziile care scutesc profitul excedentar ca o categorie specifică de decizii anticipate și faptul că alte autorități belgiene promovează schema de ajutor. A se vedea, în special, Regiunea Bruxelles Capitală, http://www.investinbrussels.com, „Belgian R&D incentives unparalleled in Europe", 18/1/13: „Companies established in Belgium acting as the principal in a centralised business model can also apply an «excess accounting profit» ruling, resulting in an average tax rate of between 7-9 %."; Service Public Fédéral Finances, Cellule Fiscalité des Investissements Étrangers, prezentări intitulate „Stimulente fiscale în Belgia", 2009, și „Fiscalitate belgiană: Noi măsuri inovatoare", Paris, 9 octombrie 2007, consultabile la următoarea adresă: http://finances.belgium.be/fr/sur_le_spf/structure_et_services/services_du_president/Fiscaliteit_van_de_buitenlandse_investeringen/publications/presentations

([53]) Nu toate ajustările negative efectuate în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 se întemeiază pe existența așa-numitului profit excedentar. Această dispoziție este, de asemenea, temeiul juridic pentru ajustările unor prețuri de transfer efectuate atunci când, la solicitarea unor contribuabili belgieni, Belgia este de acord să reducă baza de impozitare belgiană ca reacție la o ajustare pozitivă inițială efectuată de o altă jurisdicție fiscală. Faptul că articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 este, de asemenea, utilizat ca temei juridic pentru ajustările negative ale bazei de impozitare, altele decât cele referitoare la scutirea aplicabilă profitului excedentar, nu îl împiedică să constituie temeiul juridic al schemei contestate.

([54]) De exemplu, în cazul în care o entitate publică este autorizată să utilizeze diferite instrumente pentru promovarea economiei locale și stabilește o serie de măsuri de ajutor în acest sens, acest lucru presupune exercitarea unei puteri de apreciere considerabile în ceea ce privește suma, caracteristicile sau condițiile ajutorului, precum și obiectivul pe care acordarea acestuia urmărește să îl atingă, și, prin urmare, nu putem concluziona cu privire la existența unei scheme de ajutor. A se vedea Decizia 2012/252/UE a Comisiei din 13 iulie 2011 privind ajutorul de stat nr. C 6/08 (ex NN 69/07) pus în aplicare de Finlanda pentru Ålands Industrihus Ab (JO L 125, 12.5.2012, p. 33), considerentul 110.

— aceste entități obțin o autorizație prealabilă obligatorie prin decizia Serviciului Decizii Anticipate; prin urmare, ajutorul poate fi acordat numai pentru profitul legat de o situație nouă care nu a produs încă efecte din punct de vedere fiscal, de exemplu o reorganizare care implică relocalizarea antreprenorului central în Belgia, sau o intensificare a activităților sau realizarea de noi investiții în țară ([55]);

— profitul realizat de aceste entități este mai mare decât profitul pe care entități autonome comparabile l-ar fi realizat în circumstanțe similare;

— aceste entități nu trebuie să stabilească o ajustare pozitivă primară într-un alt stat membru.

(103) Astfel cum se menționează la considerentul 65, Comisia a analizat un eșantion de 22 de decizii anticipate individuale, care poate fi considerat reprezentativ pentru sistemul în cauză. În realitate, chiar dacă faptele individuale, sumele în cauză și operațiunile diferă de la o decizie anticipată la alta, toate aceste decizii se referă la întreprinderi multinaționale mari, care și-au intensificat activitățile în Belgia și au solicitat și au obținut ca profiturile lor înregistrate efectiv în Belgia, dar care ar putea fi atribuite unor sinergii, unor economii de scară sau altor factori legați de apartenența acestora la un grup, să fie deduse din baza de impozitare pentru impozitul pe profit.

(104) Contrar celor susținute de Belgia, faptul că Comisia se referă la elemente comune constatate într-un eșantion de decizii anticipate nu înseamnă că aceasta consideră că elemente de ajutor de stat rezultă din decizii anticipate individuale mai degrabă decât dintr-un sistem. Comisia consideră că deciziile anticipate reprezintă un instrument prin intermediul căruia sistemul este aplicat, în conformitate cu legislația pe care se bazează sistemul, și că descrierea anumitor decizii anticipate individuale în decizia de inițiere a procedurii nu face decât să ilustreze modul în care sistemul a fost pus în aplicare în practică. În orice caz, în secțiunea 4.1 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a explicat în mod clar motivele pentru care ea consideră, în acest stadiu, că măsura constituie o schemă de ajutor, astfel încât Belgia nu poate să aibă nici cea mai mică iluzie cu privire la probabilitatea ca Comisia să considere că elementele de ajutor de stat rezultă din deciziile anticipate individuale, și nu dintr-o schemă de ajutor.

(105) Obligația de a obține o decizie anticipată individuală pentru a putea beneficia de scutirea aplicabilă profitului excedentar nu constituie o măsură de punere în aplicare, ci o modalitate tehnică de punere în aplicare a schemei de ajutor, pentru a confirma respectarea condițiilor prevăzute de schema de ajutor și a verifica metoda aleasă de contribuabil pentru a stabili valoarea pretinsului profit excedentar care trebuie scutit ([56]).

(106) Această concluzie nu este afectată de faptul că Serviciul Decizii Anticipate dispune de o putere de apreciere limitată pentru a accepta rata exactă de ajustare negativă aplicată bazei de impozitare pe baza informațiilor furnizate de contribuabil sau pentru a evalua dacă unele dintre condițiile în care poate fi acordată o astfel de deducere sunt îndeplinite (de exemplu, existența unei situații noi care nu a produs încă efecte pe plan fiscal). Într-adevăr, existența unui serviciu special responsabil cu deciziile anticipate cu competențe exclusive în materie de decizii anticipate pentru a evalua fiabilitatea estimării sumei profitului excedentar declarat de contribuabil în

([55]) În cazul în care contribuabilul este, în principiu, obligat să prezinte un studiu privind prețurile de transfer, scutirea aplicabilă profitului excedentar se aplică în principiu, fără a fi necesar să se dovedească existența unei duble impuneri. Scutirea are la bază, de asemenea, tot ipoteza că profitul excedentar poate fi atribuit unor sinergii, unor economii de scară sau altor avantaje obținute ca urmare a apartenenței la un grup multinațional.

([56]) A se vedea, prin analogie, Decizia 2003/601/CE a Comisiei din 17 februarie 2003 privind schema de ajutor C 54/2001 (ex NN55/2000) Irlanda – venituri străine (JO L 204, 13.8.2003, p. 51) (în special, considerentul 30 din această decizie); Decizia 2003/755/CE a Comisiei din 17 februarie 2003 privind schema de ajutor pusă în aplicare de către Belgia în favoarea centrelor de coordonare stabilite în Belgia (JO L 282, 30.10.2003, p. 25) (în special, considerentul 13 din această decizie: pentru a putea beneficia de statutul fiscal special acordat de schema de ajutor, centrele de coordonare trebuie, în prealabil, să fie agreate individual prin decret regal); Decizia 2003/515/CE a Comisiei din 17 februarie 2003 privind schema de ajutor pusă în aplicare de către Țările de Jos pentru activitățile de finanțare internaționale (JO L 180, 18.7.2003, p. 52) (în special, considerentul 16 din această decizie: constituirea unei rezerve pentru riscuri care antrenează o scutire fiscală în temeiul schemei de ajutor care trebuia să fie autorizată de administrația fiscală neerlandeză); Decizia 2003/501/CE a Comisiei din 16 octombrie 2002 privind schema de ajutor de stat C 49/2001 (ex NN 46/2000) – Centre de coordonare – pusă în aplicare de către Luxemburg (JO L 170, 9.7.2003, p. 20) (în special, considerentul 9 din această decizie: un acord administrativ prealabil era necesar pentru a putea beneficia de statutul fiscal special acordat de sistemul centrelor de coordonare); și Decizia 2003/81/CE a Comisiei din 22 august 2002 privind schema de ajutor de stat pe care Regatul Spaniei o aplică centrelor de coordonare din Biscaye, C 48/2001 (JO L 31, 6.2.2003, p. 26) (în special, considerentul 14 din această decizie: pentru a putea beneficia de sistemul fiscal al centrelor de coordonare, întreprinderile trebuie, mai întâi, să primească autorizarea autorităților fiscale, care este valabilă pentru o perioadă de maximum cinci ani).

cursul celei de a doua etape, presupune în mod necesar o putere de apreciere limitată din partea Serviciului Decizii Anticipate. Cu toate acestea, acesta permite numai garantarea unei aplicări coerente a scutirii.

(107) Serviciul Decizii Anticipate a emis în mod sistematic decizii de acordare a scutirii aplicabile profitului suplimentar atunci când condițiile prevăzute la considerentul 102 erau îndeplinite. În plus, astfel cum Belgia a confirmat, Serviciul Decizii Anticipate nu a respins niciodată nicio cerere de decizie anticipată de acordare a unei scutiri aplicabile profitului excedentar ([57]).

(108) Comisia concluzionează că scutirea aplicabilă profitului excedentar nu necesită niciun fel de măsuri de punere în aplicare suplimentare.

(109) În ceea ce privește al treilea criteriu, documentul pe baza căruia se acordă scutirea aplicabilă profitului excedentar definește în mod general și abstract potențialii beneficiari ai acestei scutiri. Aplicarea articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, care constituie temeiul juridic al deciziilor anticipate necesare pentru a putea beneficia de scutire, se limitează la entitățile care fac parte dintr-un „grup multinațional de societăți afiliate".

(110) În concluzie, scutirea aplicabilă profitului excedentar, astfel cum este aplicată în mod sistematic de Serviciul Decizii Anticipate, îndeplinește condițiile privind existența unei scheme de ajutor, astfel cum este definită la articolul 1 litera (d) din Regulamentul (UE) 2015/1589. În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție, în cazul unei scheme de ajutor, Comisia se poate limita să analizeze caracteristicile generale ale schemei în cauză, fără a avea obligația de a examina fiecare caz concret în care schema a fost aplicată ([58]).

6.2. **Existența ajutorului**

(111) În conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din tratat, sunt incompatibile cu piața internă, în măsura în care afectează schimburile comerciale dintre statele membre, ajutoarele acordate de un stat membru sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri.

(112) Potrivit unei jurisprudențe constante, calificarea drept ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat impune ca toate condițiile prevăzute de acesta să fie îndeplinite ([59]). Astfel, s-a stabilit că, pentru ca o măsură să poată fi calificată drept ajutor de stat, în primul rând, trebuie să fie vorba de o intervenție a statului sau prin intermediul resurselor de stat; în al doilea rând, această intervenție trebuie să fie susceptibilă de a afecta schimburile comerciale între statele membre; în al treilea rând, trebuie să confere un avantaj selectiv unei întreprinderi; și, în al patrulea rând, trebuie să denatureze sau să amenințe că denaturează concurența ([60]).

(113) În ceea ce privește prima condiție referitoare la existența unui ajutor, scutirea aplicabilă profitului excedentar este acordată în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 și a tuturor documentelor de orientare care susțin interpretarea de către autoritățile belgiene a dispoziției de acordare a scutirii. În plus, scutirea se acordă prin intermediul unor decizii anticipate obligatorii emise de către Serviciul Decizii Anticipate, un organism al administrației fiscale belgiene, și care sunt obligatorii pentru administrația fiscală belgiană. Prin urmare, scutirea aplicabilă profitului excedentar îi este imputabilă statului belgian.

(114) În ceea ce privește finanțarea sistemului prin intermediul resurselor de stat, în conformitate cu o jurisprudență constantă a Curții de Justiție, o măsură prin care autoritățile publice acordă anumitor întreprinderi o scutire de impozit care, deși nu implică un transfer pozitiv de resurse de stat, conferă acestor întreprinderi o situație financiară mai favorabilă decât a celorlalți contribuabili, constituie un ajutor de stat ([61]). Comisia va arăta în secțiunea 6.3 că scutirea aplicabilă profitului excedentar determină o reducere a impozitului datorat în Belgia de către întreprinderi care au obținut o decizie anticipată în temeiul sistemului în cauză, îndepărtându-se de impozitul pe care aceste întreprinderi ar fi trebuit să îl plătească în temeiul sistemului comun de impozitare

([57]) A se vedea considerentul 59.
([58]) A se vedea cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, Belgia și Forum 187 ASBL/Comisia, ECLI:EU:C:2006:416, punctul 82; cauza 248/84, Germania/Comisia, ECLI:EU:C:1987:437, punctul 18; și cauza C-75/97, Belgia/Comisia, ECLI:EU:C:1999:311, punctul 48.
([59]) A se vedea cauza C-399/08 P, Comisia/Deutsche Post, ECLI:EU:C:2010:481, punctul 38 și jurisprudența citată.
([60]) A se vedea cauza C-399/08 P, Comisia/Deutsche Post, ECLI:EU:C:2010:481, punctul 39 și jurisprudența citată.
([61]) A se vedea cauzele conexate C-106/09 P și C-107/09 P Comisia/Government of Gibraltar și Regatul Unit, ECLI:EU:C:2011:732, punctul 72 și jurisprudența citată.

a profitului societăților în cazul în care sistemul nu ar fi existat. Prin urmare, scutirea aplicabilă profitului excedentar conduce la o pierdere de resurse de stat, întrucât orice reducere a impozitului datorat de întreprinderile beneficiare ale schemei în cauză implică o pierdere de venituri fiscale de care Belgia ar fi dispus, în mod normal.

(115) În ceea ce privește cea de a doua condiție privind existența unui ajutor de stat, întreprinderile care beneficiază de schema în cauză sunt societăți multinaționale care își desfășoară activitatea în mai multe state membre, astfel încât orice ajutor în favoarea lor este de natură să afecteze schimburile comerciale din cadrul Uniunii. În plus, având în vedere faptul că o decizie anticipată care acordă scutirea poate fi eliberată numai pentru profitul care rezultă în urma unei situații noi, ceea ce presupune relocalizarea sau intensificarea activităților întreprinderii în Belgia, și având în vedere că avantajul adus de scutire este proporțional cu importanța noilor activități și a noilor profituri generate de întreprindere în Belgia, schema de ajutor este susceptibilă de a influența alegerile făcute de grupurile multinaționale cu privire la localizarea investițiilor lor în cadrul Uniunii și, prin urmare, de a afecta schimburile comerciale în interiorul Uniunii.

(116) În plus, se consideră că o măsură acordată de către stat denaturează sau amenință să denatureze concurența atunci când aceasta este susceptibilă să consolideze poziția concurențială a beneficiarilor în comparație cu alte întreprinderi concurente ([62]). În măsura în care, prin reducerea impozitului datorat în temeiul sistemului comun de impozitare a profitului societăților, ea scutește întreprinderile beneficiare de o sarcină pe care ar fi trebuit să o suporte în mod normal, schema în cauză denaturează sau amenință să denatureze concurența prin consolidarea poziției financiare a acestor întreprinderi, astfel încât cea de a patra condiție referitoare la existența unui ajutor de stat este, de asemenea, îndeplinită.

(117) În ceea ce privește cea de a treia condiție referitoare la existența unui ajutor de stat, Comisia va demonstra în secțiunea următoare modul în care schema în cauză conferă un avantaj selectiv pentru entitățile belgiene din cadrul unui grup admise în această schemă, precum și pentru grupurile multinaționale cărora aceste entități le aparțin. Acest avantaj rezultă dintr-o ajustare negativă unilaterală a bazei de impozitare, ceea ce a condus la o reducere a impozitului pe profit datorat de aceste entități în Belgia în raport cu impozitul pe care ar fi trebuit, în mod normal, să îl plătească în temeiul sistemului comun de impozitare a profitului societăților.

6.3. **Existența unui avantaj selectiv**

(118) Potrivit jurisprudenței, „articolul 107 alineatul (1) din tratat impune să se determine dacă, în cadrul unui anumit regim juridic, o măsură națională este de natură să favorizeze" anumite întreprinderi sau producerea anumitor bunuri „în raport cu altele care, având în vedere obiectivul urmărit de regimul respectiv, se află într-o situație de fapt și de drept comparabilă. În cazul unui răspuns afirmativ, măsura respectivă îndeplinește condiția de selectivitate" ([63]).

(119) În cauzele referitoare la domeniul fiscal, Curtea de Justiție a conceput o analiză în trei etape pentru a determina dacă o măsură fiscală este selectivă ([64]). În prima etapă, este necesar să se stabilească care este sistemul fiscal comun sau normal aplicabil în statul membru: „sistemul de referință". În etapa a doua este necesar să se determine dacă măsura fiscală în cauză constituie o derogare de la sistemul respectiv, în măsura în care aceasta face distincție între operatorii economici care, având în vedere obiective intrinseci ale sistemului, se află într-o situație de fapt și de drept comparabilă. Dacă măsura constituie o derogare de la sistemul de referință, trebuie să se stabilească, în a treia etapă, dacă măsura este justificată de natura sau economia generală a sistemului de referință. O măsură fiscală care constituie o derogare de la aplicarea sistemului de referință poate fi justificată dacă statul membru în cauză reușește să demonstreze că această măsură rezultă direct din principiile fondatoare sau directoare ale sistemului său fiscal ([65]). În acest caz, măsura fiscală nu este selectivă. Sarcina probei în această a treia etapă îi revine statului membru.

6.3.1. *Identificarea sistemului de referință*

(120) În scopul analizei caracterului selectiv al unei măsuri de ajutor, un sistem de referință este compus dintr-un set coerent de norme care se aplică, pe baza unor criterii obiective, tuturor întreprinderilor care intră sub incidența domeniului său de aplicare, astfel cum este definit prin obiectivul acestuia.

([62]) A se vedea cauza 730/79, Philip Morris, ECLI:EU:C:1980:209, punctul 11; și cauzele conexate T-298/97, T-312/97 etc., Alzetta ECLI:EU:T:2000:151, punctul 80.
([63]) Cauza C-172/03, Heiser ECLI:EU:C:2005:130, punctul 40.
([64]) A se vedea cauzele conexate C-78/08-C-80/08, Paint Graphos, ECLI:EU:C:2011:550, punctele 49 și 63.
([65]) A se vedea cauzele conexate C-78/08-C-80/08, Paint Graphos, ECLI:EU:C:2011:550, punctul 65.

6.3.1.1. Sistemul de referință este sistemul impozitului pe profit în Belgia

(121) În cazul de față, Comisia consideră că sistemul de referință este sistemul de drept comun de impozitare a profitului societăților prevăzut de sistemul impozitului pe venitul societăților în Belgia ([66]), al cărui obiectiv îl constituie impozitarea profiturilor tuturor societăților supuse impozitului în Belgia. Sistemul impozitului pe venit în Belgia se aplică societăților rezidente în Belgia, precum și sucursalelor belgiene ale unor societăți nerezidente. Societățile rezidente în Belgia ([67]) sunt obligate să plătească impozit pe profit pentru profiturile realizate la nivel mondial ([68]), cu excepția cazului în care se aplică o convenție privind evitarea dublei impuneri. Societățile nerezidente nu sunt supuse impozitului pe profit decât pentru anumite tipuri de venit specifice realizate în Belgia ([69]). În ambele cazuri, impozitul belgian pe profit este datorat pe profitul total, indiferent dacă a fost generat la nivel mondial sau în Belgia. Prin urmare, în general, toate întreprinderile care generează venituri în Belgia sunt considerate a fi într-o situație de fapt și de drept similară din perspectiva impozitării întreprinderilor.

(122) Profitul total se determină în conformitate cu normele privind profitul enunțate în dispozițiile privind calculul profitului impozabil al antreprenorilor individuali, astfel cum este definit la articolul 24 din CIR 92. Profitul total corespunde veniturilor minus cheltuielile deductibile, care sunt de obicei înregistrate în contabilitate, astfel încât profitul realizat efectiv constituie baza pentru calcularea profitului total impozabil în temeiul sistemului impozitului pe profit în Belgia ([70]).

6.3.1.2. Scutirea aplicabilă profitului excedentar nu face parte integrantă din sistemul de referință

(123) În temeiul sistemului impozitului pe profit în Belgia, profitul realizat efectiv face obiectul unei serii de ajustări pozitive și negative, conform dreptului fiscal belgian, pentru a obține profitul total impozabil ([71]). În acest sens, Belgia susține că orice ajustare adusă profitului realizat efectiv pe care o preconizează CIR 92, printre care scutirea aplicabilă profitului excedentar, face parte integrantă din sistemul de referință.

(124) Comisia nu împărtășește punctul de vedere conform căruia scutirea aplicabilă profitului excedentar face parte integrantă din sistemul de referință din motivele prezentate la considerentele 125-128.

(125) În primul rând, scutirea aplicabilă profitului excedentar nu este prevăzută de nicio dispoziție din CIR 92. Într-adevăr, Comisia remarcă faptul că articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, în temeiul căruia se acordă scutirea aplicabilă profitului excedentar, se referă la tranzacții sau înțelegeri specifice între două entități asociate care fac parte dintr-un grup. Caracterul de concurență deplină al condițiilor stabilite pentru aceste tranzacții sau înțelegeri poate duce la o ajustare a prețurilor de transfer în temeiul acestei dispoziții, dar nu permite, nici nu prevede o scutire unilaterală abstractă a unei părți fixe sau a unui procent fix din profitul înregistrat efectiv de o entitate belgiană care face parte dintr-un grup multinațional. Această dispoziție impune, mai degrabă, să se identifice o tranzacție sau o înțelegere (sau o serie de tranzacții) cu o contraparte specifică asociată din străinătate, care aparține grupului. Într-adevăr, doar articolul 185 alineatul (2) litera (a) din CIR 92, care se referă la ajustările pozitive ale prețurilor de transfer, permite administrației fiscale belgiene să facă o ajustare unilaterală primară a prețurilor de transfer în cazul în care condițiile stabilite pentru o tranzacție sau o înțelegere se abat de la cele care ar fi fost convenite în condiții de concurență deplină. Pe de altă parte, aplicarea articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, care se referă la ajustările negative ale prețurilor de transfer, conține condiția suplimentară pe care profitul generat de tranzacție sau de înțelegere care trebuie scutit trebuie, de asemenea, să fi fost inclus în profitul contrapărții din străinătate la această tranzacție sau înțelegere.

(126) În al doilea rând, sistemul impozitului pe profit în Belgia vizează impozitarea tuturor întreprinderilor supuse impozitului pe profiturile lor reale, indiferent dacă este vorba de societăți autonome sau care aparțin unui grup, indiferent dacă aparțin unui grup național sau multinațional, indiferent dacă aparțin unui grup multinațional

([66]) A se vedea cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, Belgia și Forum 187 ASBL/Comisia, ECLI:EU:C:2006:416, punctul 95.
([67]) Și anume, societățile care își au în Belgia sediul social, locul principal de desfășurare a activității sau sediul de conducere sau de administrare [articolul 2 alineatul (1) punctul 5 din CIR 92].
([68]) A se vedea articolul 185 alineatul (1) din CIR 92.
([69]) Acesta include veniturile provenite din bunuri imobile situate în Belgia, veniturile provenite din active sau din capitaluri belgiene și profiturile realizate prin intermediul unui sediu permanent de desfășurare a activității situat în Belgia (articolele 227-229 din CIR 92).
([70]) A se vedea considerentul 25.
([71]) A se vedea considerentele 26-28.

mare sau mic și indiferent dacă sunt instalate în Belgia de puțin timp sau dacă își exercită activitatea în această țară de mai mulți ani. Cu alte cuvinte, toți acești contribuabili se află într-o situație de fapt și de drept comparabilă din perspectiva obiectivului urmărit de sistemul impozitului pe profit, și anume impozitarea tuturor societăților supuse impozitului pe profiturile reale ale acestora. Dreptul belgian identifică, de altfel, entitățile prezente în Belgia care sunt supuse impozitului pe profit și include orice societate, asociație, instituție sau un organism oarecare constituit în mod corespunzător, cu personalitate juridică, și realizează activități sau operațiuni cu caracter lucrativ ([72]). Nici forma juridică a întreprinderii, nici structura sa (grup de societăți sau nu) nu constituie un criteriu decisiv în ceea ce privește perceperea impozitului pe profit în Belgia. Prin urmare, deși ajustările aduse profitului înregistrat efectiv și accesibile tuturor acestor contribuabili au un caracter general și, prin urmare, neselectiv în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE ([73]), scutirea aplicabilă profitului excedentar face distincție între acești contribuabili, dat fiind că numai entitățile belgiene care fac parte dintr-un grup multinațional suficient de mare și care își desfășoară activitatea în Belgia de puțin timp pot beneficia de schema de ajutor în cauză, după cum se explică în secțiunea 6.3.2.

(127) În al treilea rând, diferența în ceea ce privește calculul profitului impozabil între societățile autonome și societățile de grup nu are niciun impact asupra obiectivului sistemului impozitului pe profit în Belgia, și anume impozitarea profitului tuturor societăților rezidente sau care își desfășoară activitatea prin intermediul unui sediu permanent în Belgia, indiferent dacă acestea sunt autonome sau integrate. Dacă calculul profitului impozabil în cazul societăților autonome neintegrate/naționale care efectuează tranzacții pe piață este relativ simplu, dat fiind că se bazează pe diferența dintre veniturile și cheltuielile determinate de o piață concurențială, calculul profitului impozabil în cazul societăților integrate în cadrul unui grup multinațional trebuie să utilizeze date indirecte. Astfel, societățile integrate în cadrul unui grup multinațional vor trebui să stabilească prețurile care se vor aplica acestor tranzacții intragrup pentru a calcula profitul impozabil al acestora, în loc să se utilizeze prețuri dictate direct de piață. Chiar dacă se poate considera că anumite decizii strategice sunt luate în interesul superior al grupului privit în ansamblu, impozitul pe profit în Belgia este perceput de la entități individuale, nu de la grupuri. Schema de ajutor în cauză se referă în mod exclusiv la profitul impozabil al societăților belgiene din cadrul unui grup, astfel încât orice reducere a veniturilor fiscale se bazează individual pe rezultatele acestor societăți. Deși este adevărat că legislația fiscală belgiană prevede dispoziții speciale aplicabile grupurilor, acestea tind, în general, să pună pe picior de egalitate societățile neintegrate și entitățile economice structurate sub formă de grupuri, dar nu să acorde un tratament mai favorabil acestora din urmă.

(128) În cele din urmă, în cazul în care Comisia ar accepta argumentul Belgiei cu privire la acest punct, acest lucru ar însemna că un stat membru ar putea evita aplicarea normelor Uniunii privind ajutorul de stat, prin simpla introducere a unei scutiri în Codul său fiscal.

6.3.1.3. Concluzie privind sistemul de referință

(129) În concluzie, sistemul de referință care trebuie luat în considerare pentru a stabili dacă scutirea aplicabilă profitului excedentar are sau nu un caracter selectiv este sistemul impozitului pe profit din Belgia, al cărui obiectiv este de a impozita în același mod profitul tuturor societăților rezidente sau care își desfășoară activitatea prin intermediul unui sediu permanent în Belgia. Într-adevăr, dat fiind că obiectivul schemei de ajutor în cauză era ajustarea profitului impozabil al societății în scopul perceperii impozitului pe profit în Belgia în conformitate cu sistemul impozitului pe profit în Belgia, acest sistem constituie sistemul de referință în raport cu care schema trebuie să fie examinată pentru a se stabili dacă s-a acordat un avantaj selectiv pentru beneficiari.

6.3.2. *Scutirea aplicabilă profitului excedentar constituie o derogare de la sistemul de referință*

(130) Întrucât, în prezent, este stabilit că sistemul comun al impozitului pe profit în Belgia constituie sistemul de referință în raport cu care schema de ajutor în discuție trebuie să fie evaluată, este necesar să se stabilească dacă scutirea aplicabilă profitului excedentar constituie o derogare de la sistemul de referință respectiv, conducând la o inegalitate de tratament între societăți aflate într-o situație de fapt și de drept similară, având în vedere obiectivul urmărit de sistemul respectiv.

([72]) Articolul 179, coroborat cu articolul 2 alineatul (1) punctul 5 din CIR 92.
([73]) A se vedea cauza C-6/12 P, Oy, ECLI:EU:2013:525, punctul 18; și cauzele conexate C-106/09 P și C-107/09 P, Comisia/Government of Gibraltar și Regatul Unit, ECLI:EU:C:2011:732, punctul 73.

(131) În ceea ce privește această a doua etapă a analizei selectivității, faptul de a stabili dacă o măsură fiscală constituie sau nu o derogare de la sistemul de referință va fi, în general, corelat cu noțiunea de avantaj conferit beneficiarilor săi de această măsură. În cazul în care o măsură fiscală generează o reducere nejustificată a impozitului datorat de beneficiarii care, în lipsa unei astfel de măsuri, ar trebui să achite un impozit mai mare în cadrul sistemului de referință, această reducere constituie, în același timp, derogarea de la sistemul de referință și avantajul conferit de măsura fiscală.

(132) Comisia consideră că scutirea aplicabilă profitului excedentar acordată în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 constituie o derogare de la sistemul impozitului pe profit în Belgia și nu simpla aplicare a acestui sistem. După cum vor demonstra următoarele două subsecțiuni, Comisia consideră că derogarea în cauză conferă un avantaj selectiv beneficiarilor schemei de ajutor în cauză.

(133) În primul rând, scutirea aplicabilă profitului excedentar se abate de la sistemul comun de impozitare a profitului societăților prevăzut de sistemul impozitului pe profit din Belgia, potrivit căruia entitățile unor societăți rezidente sau care își desfășoară activitatea prin intermediul unui sediu permanent în Belgia sunt impozitate pe baza profitului lor total, și anume profitul înregistrat efectiv, și nu pe baza unui nivel ipotetic al profitului obținut estimând un „profit realizat conform principiului deplinei concurențe ajustat" pentru entitatea în cauză. Scutirea aplicabilă profitului excedentar conferă entităților belgiene din cadrul unui grup care beneficiază de schema de ajutor în cauză un avantaj selectiv în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE prin scutirea de la plata impozitului pe profit în Belgia a unei părți din profitul acestora înregistrat efectiv ([74]).

(134) În plus, și fără a aduce atingere alineatului precedent, indiferent de faptul că s-ar putea considera că sistemul de referință include o normă generală care prevede că societățile din cadrul unui grup multinațional rezidente sau care își desfășoară activitatea prin intermediul unui sediu permanent în Belgia nu ar trebui să fie impozitate pe un profit realizat efectiv care depășește un profit realizat conform principiului deplinei concurențe, ceea ce nu este cazul ([75]), Comisia consideră că scutirea aplicabilă profitului excedentar constituie o aplicare eronată a principiului deplinei concurențe și, așadar, o abatere de la acesta, care face parte din acest sistem ([76]).

6.3.2.1. Schema de ajutor în cauză conferă un avantaj selectiv pentru beneficiari prin derogare de la sistemul comun al impozitului pe profit în Belgia

(135) Se poate acorda un avantaj economic prin reducerea, în diverse moduri, a sarcinii fiscale a unei întreprinderi și, în special, prin reducerea bazei de impozitare sau a valorii impozitului datorat ([77]). Astfel cum s-a explicat în secțiunea 2.1, sistemul de scutire aplicabil profitului excedentar permite entităților rezidente sau care își desfășoară activitatea prin intermediul unui sediu permanent în Belgia care fac parte dintr-un grup multinațional să își reducă impozitul datorat în Belgia prin deducerea din profitul înregistrat efectiv a așa-numitului profit „excedentar". Acest profit excedentar se calculează prin estimarea profitului mediu ipotetic pe care o întreprindere autonomă care desfășoară activități similare l-ar putea realiza în circumstanțe comparabile. Diferența dintre profitul înregistrat efectiv al entității și acest profit mediu ipotetic se traduce apoi printr-un procent de scutire a profitului înainte de impozitare pentru a obține un procent din profitul excedentar mediu în decursul unei anumite perioade. Acest procent reprezintă baza de impozitare stabilită pentru beneficiar în cadrul schemei de ajutor în cauză pentru perioada de cinci ani în cursul căreia decizia anticipată este obligatorie pentru administrația fiscală belgiană.

(136) Scutirea aplicabilă profitului excedentar nu este, totuși, accesibilă tuturor entităților unor societăți aflate într-o situație de fapt și de drept similară, ceea ce, având în vedere obiectivul sistemului impozitului pe profit în Belgia, care este de a impozita profitul societăților, corespunde tuturor societăților supuse impozitului pe profit în Belgia.

([74]) A se vedea secțiunea 6.3.2.1.
([75]) A se vedea secțiunea 6.3.1.2.
([76]) A se vedea secțiunea 6.3.2.2.
([77]) A se vedea cauza C-66/02, Italia/Comisia, ECLI:EU:C:2005:768, punctul 78; cauza C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze e.a., ECLI:EU:C:2006:8, punctul 132; cauza C-522/13, Ministerio de Defensa et Navantia, ECLI:EU:C:2014:2262, punctele 21-31. A se vedea, de asemenea, punctul 9 din Comunicarea Comisiei privind aplicarea normelor privind ajutorul de stat în cazul măsurilor referitoare la impozitarea directă a activităților economice (JO C 384, 10.12.1998, p. 3). A se vedea, de asemenea, Decizia 2003/601/CE, considerentele 33-35.

Într-adevăr, sistemul impozitului pe profit în Belgia nu conține niciun principiu sau normă care să scutească de impozit profitul înregistrat efectiv care depășește un nivel ipotetic de profit realizat conform principiului concurenței depline ([78]). Articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, invocat de Belgia pentru a acorda scutirea aplicabilă profitului excedentar în cadrul schemei în cauză nu are nici acest sens, nici acest efect. Schema în cauză constituie mai degrabă o derogare de la regula generală prevăzută de legislația fiscală belgiană conform căreia profitul înregistrat efectiv este impozitat.

(137) Prin urmare, Comisia confirmă punctul de vedere exprimat în considerentul 89 din decizia de inițiere a procedurii, și anume că schema în cauză este selectivă la mai multe niveluri și pentru mai multe motive.

(138) În primul rând, scutirea aplicabilă profitului excedentar este disponibilă numai pentru entitățile care fac parte dintr-un grup multinațional, nu și pentru entitățile autonome sau care fac parte din grupuri naționale de societăți. Având în vedere că schema de ajutor în cauză este întemeiată pe articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, care limitează aplicarea scutirii – și acordarea unei decizii anticipate necesare pentru a beneficia de scutire – în cazul entităților implicate în tranzacții transfrontaliere, numai entitățile belgiene care fac parte dintr-un grup multinațional pot beneficia de această scutire aplicabilă profitului excedentar. Cu alte cuvinte, avantajul economic acordat beneficiarilor în temeiul schemei în cauză este selectiv *de jure*, deoarece este disponibil numai pentru entitățile care aparțin unui grup multinațional, nu și pentru entitățile autonome sau care fac parte dintr-un grup național de societăți. În special, entitățile care fac parte dintr-un grup național de societăți ar putea, de asemenea, servi drept antreprenor central în urma unei reorganizări interne și, prin urmare, ar putea susține, de asemenea, că profitul lor înregistrat efectiv în urma acestei reorganizări este mai mare decât un profit mediu ipotetic pe care o societate autonomă care desfășoară activități similare s-ar putea aștepta să îl înregistreze datorită (presupusei) creări de sinergii sau de economii de scară la nivel național. Cu toate acestea, spre deosebire de antreprenorii centrali cu sediul în Belgia ai concurenților lor internaționali care lucrează cu societăți străine afiliate grupului, aceste entități nu pot beneficia de reducerea asupra bazei lor de impozitare prevăzută în temeiul schemei în cauză în cazul unui profit excedentar, deoarece aceste entități nu intră în domeniul de aplicare al articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92.

(139) În al doilea rând, pentru a beneficia de scutirea aplicabilă profitului excedentar în cadrul schemei de ajutor în cauză, Serviciul Decizii Anticipate trebuie să elibereze autorizația prealabilă sub forma unei decizii anticipate, autorizație care poate fi obținută numai pentru viitoarele situații sau operațiuni care nu au generat încă efecte pe plan fiscal și nu pentru situații existente. Sistemul de decizii anticipate în materie de fiscalitate introdus în Codul fiscal belgian prin Legea din 24 decembrie 2002 prevede că o decizie anticipată nu se va aplica decât „*unei situații sau unei operațiuni specifice care nu a produs încă efecte pe plan fiscal*" pentru contribuabilul în cauză ([79]). Mai precis, un contribuabil nu are dreptul de a solicita o decizie anticipată care să acopere consecințele fiscale ale situației sale actuale, numai consecințele fiscale ale unei „situații noi" putând fi acoperite de o decizie fiscală anticipată. Aceste condiții se aplică, de asemenea, deciziilor fiscale anticipate care acordă o scutire aplicabilă profitului excedentar în temeiul schemei de ajutor în cauză. Într-adevăr, în eșantionul de decizii anticipate prin care se acordă o scutire aplicabilă profitului excedentar analizat de către Comisie, fiecare decizie anticipată menționa investiții semnificative și/sau crearea de locuri de muncă și/sau relocalizarea unor activități în Belgia ([80]). Aceste elemente nu sunt identificate în mod explicit drept condiții pentru acordarea scutirii aplicabile profitului excedentar în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, dar sunt esențiale pentru a putea beneficia de o decizie anticipată, ceea ce este obligatoriu pentru aplicarea scutirii privind profitul excedentar. Obligația „situației noi", care rezultă din obligația de a solicita o decizie anticipată în prealabil pentru a beneficia de scutirea

([78]) A se vedea considerentul 125.
([79]) A se vedea considerentul 44.
([80]) A se vedea Decizia din 26 februarie 2013 în dosarul 2011.569, § 42: „Programul de investiție legat de aceste proiecte este următorul: […] punere în funcțiune a unei a treia linii de producție: investiție de 2,2 milioane USD […] punere în funcțiune a unei a patra și a cincea linii de producție: investiție suplimentară de cel puțin 5 milioane USD […]"; § 43: „În ceea ce privește crearea de locuri de muncă, astfel de investiții ar trebui să genereze o creștere a numărului de lucrători ai grupului în Belgia de cel puțin 30-40 de angajați cu normă întreagă"; § 83: „[…] (Solicitanta) se angajează să își mărească capacitățile de producție în Belgia. […]" și § 91: „(solicitanta) va realiza un profit mai mare în Belgia prin economiile de scară și prin sinergiile de care va beneficia ca urmare a creșterii capacității sale de producție în urma deciziei de investiții suplimentare de către grup"; Decizia din 30 ianuarie 2007 în dosarul 600.460, § 15: „*[…] the business intends to relocate the Central Entrepreneur company from (abroad) to Belgium in the course of 2007*"; § 18: „*The Entrepreneur activities that are currently carried out (abroad) require the employment of 15 positions. All these positions will be transferred to Belgium*"; decizia din 15 decembrie 2005 în dosarul 500.249, § 6: „*De totale investering bedroeg circa EUR 109,5 miljoen. De geraamde extra banentoename als gevolg van deze nieuwe investering […] wordt geraamd op 25 mensen*"; decizia din 10 decembrie 2013 în dosarul 2013.540, secțiunea 2: Impact asupra gradului de ocupare a forței de muncă în Belgia […] § 68: „Prin crearea unui organism central de achiziție și a biroului calității în Belgia, 20 de noi locuri de muncă vor putea fi create sau păstrate în Belgia. Recrutarea a 4 alte persoane este, de asemenea, avută în vedere pe termen mediu, după 2015." § 69: „[…] numărul de puncte de vânzare în Belgia, precum și suprafața comercială […] ar trebui să crească. Prin urmare, se poate avea în vedere crearea de noi locuri de muncă în rețeaua belgiană de distribuție." § 70: „De asemenea, trebuie să se sublinieze (faptul că), în caz de faliment, numărul de locuri de muncă pierdute în cadrul (întreprinderii preluate) s-ar fi ridicat la […] 300 de angajați cu normă întreagă." § 71-72: „Trebuie notat că (solicitanta) are în vedere, de asemenea, […] să creeze un nou antrepozit de stocare […] ceea ce ar conduce la crearea de noi locuri de muncă".

aplicabilă profitului excedentar ([81]), presupune, prin urmare, de drept, o selectivitate între grupurile multinaționale care își modifică modelul de afaceri prin dezvoltarea de noi activități în Belgia și toți ceilalți operatori economici (inclusiv grupurile multinaționale), care continuă să urmărească modele de afaceri existente în Belgia.

(140) În al treilea rând, sistemul de scutire aplicabil profitului excedentar scutește profitul care rezultă – după cum se pretinde – din sinergii, din economii de scară sau din alte avantaje care decurg din apartenența la un grup multinațional. Deși toate grupurile de societăți pot pretinde aceste avantaje, numai entitățile care aparțin unui grup multinațional suficient de mare pentru a genera beneficii semnificative obținute în urma unor sinergii, a unor economii de scară și a altor avantaje intragrup sunt încurajate să obțină o decizie anticipată în temeiul schemei în cauză. Acest lucru se datorează faptului că procesul de obținere a unei decizii anticipate necesită o cerere detaliată care prezintă situația nouă care justifică scutirea, detaliind prezența entității în ceea ce privește locurile de muncă și furnizând un studiu complet privind profitul excedentar, care este mult mai restrictiv pentru grupurile mai mici de societăți decât pentru cele de dimensiuni mari. Sinergiile și economiile de costuri invocate în cererile de decizii anticipate impun efectiv ca domeniul de aplicare și amploarea activităților să fie suficient de importante pentru a justifica solicitarea unei decizii anticipate. Într-adevăr, ca răspuns la o cerere a Comisiei, Belgia nu a fost în măsură să furnizeze un singur exemplu de scutire aplicabilă profitului excedentar solicitată și obținută de o entitate belgiană care face parte dintr-un grup multinațional de mici dimensiuni. Cu alte cuvinte, schema în cauză este, de asemenea, selectivă *de facto*, întrucât numai entitățile belgiene care fac parte dintr-un grup multinațional de dimensiuni mari sau, în cel mai bun caz, medii, pot beneficia efectiv de scutirea aplicabilă profitului excedentar, și nu entitățile care fac parte dintr-un grup multinațional de dimensiuni mici.

(141) În concluzie, întrucât schema în cauză permite numai entităților belgiene care fac parte dintr-un grup multinațional suficient de important care pune în aplicare noi activități în Belgia să își reducă baza de impozitare prin deducerea din profitul înregistrat efectiv a așa-numitului profit „excedentar", trebuie să se considere că schema respectivă conferă un avantaj selectiv acestor entități în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Într-adevăr, prin reducerea cuantumului impozitului datorat în mod normal în temeiul sistemului comun de impozitare a profitului societăților, scutirea aplicabilă profitului excedentar reduce bugetul acestor entități belgiene cu o sarcină pe care ele ar trebui să o suporte în mod normal, conferindu-le astfel un avantaj selectiv.

(142) Belgia justifică diferența de tratament acordată de schema în cauză referindu-se la Hotărârea Tribunalului din 7 noiembrie 2014 în cauza T-399/11 și susținând că faptul că o măsură fiscală este limitată la societățile multinaționale nu este suficient pentru a constata selectivitatea acesteia, deoarece acest grup de societăți, spre deosebire, de exemplu, de societățile *offshore*, nu au caracteristici comune în ceea ce privește sectorul economic, activitatea, importanța bilanțului, numărul de angajați sau țara unde își au sediul ([82]). Cu toate acestea, hotărârea la care Belgia se referă este nu doar contestată ([83]), ci nu se aplică schemei în cauză, dat fiind că se referă la problema dacă un avantaj fiscal în legătură cu tranzacții financiare specifice a fost selectiv, în timp ce schema în cauză vizează avantaje acordate unor categorii specifice de întreprinderi. Într-adevăr, în hotărârea la care Belgia face trimitere, Tribunalul a considerat că o măsură fiscală care favorizează achiziționarea unor filiale străine în raport cu achiziționarea unor filiale naționale nu implică niciun avantaj selectiv în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, dat fiind că aceasta nu împiedică a priori nicio categorie de întreprinderi să profite de ea. Pe de altă parte, numai anumite categorii de întreprinderi pot beneficia de sistemul de scutire aplicabil profitului excedentar, adică entitățile care fac parte dintr-un grup multinațional suficient de important care desfășoară noi activități în Belgia.

([81]) Pentru deciziile anticipate, altele decât cele privind aplicarea scutirii privind profitul excedentar, această obligație nu ar ridica probleme de selectivitate. Deciziile anticipate ordinare oferă doar o siguranță juridică în ceea ce privește tratamentul fiscal în conformitate cu normele care se aplică în mod egal tuturor societăților, cu sau fără decizii anticipate. Prin urmare, în afară de scutirea aplicabilă profitului excedentar, profitul impozabil va fi, în principiu, același, indiferent dacă a fost stabilit a priori printr-o decizie anticipată sau a posteriori printr-o declarație fiscală. Cu toate acestea, decizia anticipată care acordă scutirea aplicabilă profitului excedentar funcționează, în practică, ca o autorizație prealabilă. Legislația prevede că reducerile în caz de profit excedentar care depășește profitul realizat conform principiului deplinei concurențe trebuie stabilit prin intermediul unei decizii anticipate și nu poate fi solicitat a posteriori într-o declarație fiscală. Prin urmare, o societate care înregistrează efectiv profit (excedentar) ridicat în cadrul activității sale obișnuite nu poate beneficia de scutirea aplicabilă profitului excedentar. Prin urmare, două societăți care se află în aceeași situație de drept și de fapt, una ca urmare a unei restructurări și cealaltă în cadrul activității sale normale, vor fi tratate în mod diferit, întrucât numai prima societate are dreptul de a solicita o decizie anticipată de acordare a unei scutiri aplicabile profitului excedentar.

([82]) Cauza T-399/11, Banco Santander SA și Santusa Holding/Comisia, ECLI:EU:T:2014:938.

([83]) Cauza C-21/15 P, Comisia/Banco Santander și Santusa.

(143) Comisia nu consideră, după cum afirmă Belgia, nici că avantajul selectiv este legat de lipsa impozitării în străinătate a profiturilor scutite în Belgia, dat fiind că Belgia este cea care reduce unilateral baza de impozitare a entității din cadrul grupului belgian care beneficiază de schema de ajutor în cauză, independent de impozitarea efectivă sau presupusă a aceluiași profit de către un alt stat membru. În orice caz, articolul 107 alineatul (1) din TFUE interzice acordarea unui ajutor de stat de către un stat membru. În consecință, problema dacă o anumită schemă de ajutor conferă un avantaj beneficiarilor săi trebuie să fie evaluată în funcție de acțiunile statului membru în cauză, adică Belgia. Această evaluare nu trebuie să ia în considerare un eventual efect neutru sau negativ al sistemului la nivelul celorlalte societăți din cadrul grupului ca urmare a tratamentului acestora de către alte state membre.

6.3.2.2. Schema în cauză conferă un avantaj selectiv prin devierea de la principiul deplinei concurențe

(144) Indiferent dacă se poate considera că sistemul impozitului pe profit în Belgia conține sau nu o normă generală care interzice impozitarea profitului înregistrat efectiv de către entitățile din cadrul unui grup multinațional care depășește un profit realizat conform principiului deplinei concurențe, ceea ce Comisia contestă ([84]), scutirea aplicabilă profitului excedentar constituie o derogare de la sistemul de referință, dat fiind că motivele care justifică atât măsura de scutire, cât și metoda utilizată pentru determinarea profitului excedentar în sensul aplicării schemei în cauză încalcă principiul deplinei concurențe, care face parte din acest sistem.

(a) Principiul deplinei concurențe în temeiul articolului 107 alineatul (1) din tratat

(145) Curtea de Justiție s-a pronunțat deja în sensul că o reducere a bazei de impozitare care rezultă dintr-o măsură fiscală ce permite unui contribuabil să recurgă, în cadrul tranzacțiilor intragrup, la prețuri de transfer care nu sunt apropiate de prețurile care ar fi practicate în condiții de liberă concurență între întreprinderi independente, care negociază în condiții comparabile, în conformitate cu principiul deplinei concurențe, conferă un avantaj selectiv respectivului contribuabil, prin faptul că impozitul pe care trebuie să îl plătească în temeiul sistemului fiscal general este mai mic decât cel pe care trebuie să îl plătească întreprinderi independente care își calculează baza de impozitare pe baza profitului înregistrat efectiv ([85]).

(146) În hotărârea privind regimul fiscal aplicat de Belgia centrelor de coordonare ([86]), Curtea de Justiție a examinat o acțiune formulată împotriva unei decizii a Comisiei care concluziona, în special, că modul de determinare a venitului impozabil prevăzut de acest regim oferea un avantaj selectiv acestor centre ([87]). Conform acestui regim, profitul impozabil era stabilit la o sumă forfetară, corespunzătoare unui procent din valoarea totală a costurilor și a cheltuielilor de funcționare, din care erau excluse cheltuielile de personal și cheltuielile financiare. Potrivit Curții, [p]entru a examina dacă determinarea veniturilor impozabile, astfel cum este prevăzută în regimul centrelor de coordonare, conferă un avantaj acestora din urmă, este necesar […] să se compare regimul respectiv cu cel de drept comun întemeiat pe diferența dintre venituri și cheltuieli pentru o întreprindere care își desfășoară activitățile în condiții de concurență liberă. În continuare, Curtea a considerat că „excluderea [costurilor cu personalul și a cheltuielilor financiare] din costurile care determină venitul impozabil al centrelor în cauză nu conduce la prețuri de transfer similare cu cele care ar fi practicate în condiții de liberă concurență", ceea ce, potrivit Curții, „[conferă] un avantaj economic acestor centre" ([88]).

(147) Prin urmare, Curtea a admis că o măsură fiscală care determină o societate aparținând unui grup să perceapă prețuri de transfer care nu sunt conforme cu cele care ar fi practicate în condiții de liberă concurență, și anume prețuri negociate de întreprinderi independente în circumstanțe comparabile în temeiul principiului deplinei concurențe, conferă un avantaj selectiv acestei companii prin faptul că determină o reducere a bazei sale de impozitare și, în consecință, a impozitului datorat în temeiul sistemului comun al impozitului pe profit. Acest principiu potrivit căruia tranzacțiile realizate între societăți ale aceluiași grup ar trebui să fie remunerate ca și cum ar fi fost încheiate de societăți independente care negociază în circumstanțe comparabile în condiții de concurență deplină este denumit, în general, „principiul deplinei concurențe".

([84]) A se vedea secțiunea 6.3.1.2 și considerentul 136.
([85]) A se vedea cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, Belgia și Forum 187 ASBL/Comisia, ECLI:EU:C:2006:416.
([86]) Ibid.
([87]) Decizia 2003/757/CE a Comisiei din 17 februarie 2003 privind schema de ajutor de stat pusă în aplicare de Belgia în favoarea centrelor de coordonare stabilite în Belgia (JO L 282, 30.10.2003, p. 25).
([88]) A se vedea cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, Belgia și Forum 187 ASBL/Comisia, ECLI:EU:C:2006:416, punctele 95-97.

(148) Principiul concurenței depline are scopul de a garanta că tranzacțiile efectuate între societăți din cadrul aceluiași grup sunt tratate din punct de vedere fiscal în funcție de valoarea profitului care ar fi fost obținut dacă aceleași tranzacții ar fi fost încheiate de societăți independente, în lipsa cărora societățile din cadrul grupului ar beneficia de un tratament favorabil în conformitate cu sistemul comun al impozitului pe profit în ceea ce privește calcularea profitului lor impozabil, spre deosebire de societățile autonome, ceea ce ar determina un tratament inegal în ceea ce privește obiectivul unui astfel de sistem, care este de a impozita profitul tuturor societăților din jurisdicția sa fiscală.

(149) Pentru a evalua dacă Belgia a acordat un avantaj selectiv prin intermediul sistemului în cauză, Comisia trebuie să verifice dacă metoda utilizată de Belgia pentru a determina profitul realizat conform principiului deplinei concurențe ajustat în a doua etapă a sistemului, se îndepărtează de o metodă care conduce la o aproximare fiabilă a unui rezultat bazat pe piață și, prin urmare, a principiului deplinei concurențe. În măsura în care metoda conduce la o reducere a cuantumului impozitului datorat de entitatea belgiană în temeiul sistemului comun al impozitului pe profit în Belgia, comparativ cu întreprinderile aflate într-o situație de drept și de fapt comparabilă, se consideră că acest sistem oferă un avantaj selectiv în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

(150) Prin urmare, principiul concurenței depline face, obligatoriu, parte integrantă din evaluarea realizată de Comisie, în temeiul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, cu privire la măsurile fiscale acordate societăților dintr-un grup, indiferent dacă un stat membru a integrat acest principiu în sistemul său juridic intern și sub ce formă. Acesta se aplică pentru a determina dacă profitul impozabil al unei societăți care aparține unui grup, în scopul calculării impozitului pe profit, a fost calculat prin aplicarea unei metode care se apropie de condițiile pieței, astfel încât această societate să nu beneficieze de un tratament mai favorabil, în conformitate cu sistemul comun al impozitului pe profit, decât cel rezervat unor societăți autonome al căror profit impozabil este determinat de piață. Astfel, pentru a se evita orice ambiguitate, principiul deplinei concurențe pe care Comisia îl aplică pentru evaluarea ajutoarelor de stat nu este cel care rezultă din articolul 9 din modelul de convenție fiscală al OCDE și din Orientările OCDE privind prețurile de transfer, care constituie instrumente fără caracter obligatoriu, ci un principiu general al egalității de tratament în ceea ce privește impozitarea care intră în domeniul de aplicare al articolului 107 alineatul (1) din TFUE, care obligă statele membre și reglementează normele fiscale naționale ([89]).

(151) În speță, Comisia consideră că metoda de stabilire a „profitului obținut conform principiului deplinei concurențe ajustat" în cursul celei de a doua etape, prevăzută de schema în cauză, astfel cum este descrisă la considerentul 15, se abate de la principiul deplinei concurențe, ceea ce duce la acordarea unui avantaj selectiv pentru entitățile care beneficiază de schema respectivă. Potrivit descrierii făcute de autoritățile belgiene sistemului în cauză și în lumina informațiilor prezentate în eșantionul de decizii anticipate individuale examinat de Comisie ([90]), entitățile belgiene din cadrul grupului care beneficiază de o scutire a profitului lor excedentar sunt considerate ca gestionând și asumându-și funcțiile cele mai complexe din cadrul grupului lor multinațional (indiferent dacă este vorba de toate funcțiile sau numai de cele legate de un domeniu de activitate sau de un teritoriu geografic) Conform explicațiilor oferite în următoarea subsecțiune, Comisia consideră, în consecință, că profitul rezidual total care rezultă din tranzacții intragrup încheiate între aceste entități și societățile lor asociate din cadrul grupului ar trebui să fie imputabil entităților belgiene din cadrul grupului în temeiul profitului lor obținut conform principiului deplinei concurențe (în cadrul primei etape). Aplicarea principiului deplinei concurențe nu lasă loc unei recunoașteri și unei imputări generale distincte a profitului obținut din sinergii și din economii de scară într-o evaluare a prețurilor de transfer (în cadrul celei de a doua etape).

(b) Profitul rezidual este profitul obținut conform principiului deplinei concurențe de către entitatea belgiană din cadrul grupului, care acționează în calitate de „antreprenor central"

(152) Autoritățile belgiene descriu sistemul în cauză ca bazându-se pe ideea că entitățile belgiene din cadrul grupului acționează în calitate de „antreprenori centrali" ([91]). Potrivit acestora, principalele responsabilități în ceea ce

([89]) A se vedea cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, Belgia și Forum 187 ASBL/Comisia, ECLI:EU:C:2006:416, punctul 81. A se vedea, de asemenea, cauza T-538/11 Belgia/Comisia, ECLI:EU:C:2015:188, punctele 65 și 66 și jurisprudența citată.

([90]) A se vedea considerentul 65.

([91]) Orientările OCDE privind prețurile de transfer nu definesc noțiunea de „antreprenor central". Punctul 9.2 din aceste orientări introduce termenul „entitate care comandă" pentru contrapartea unei filiale străine care joacă rolul de distribuitor limitat, agent, broker sau subcontractant/producător pentru entitatea care comandă, însă aceste principii nu definesc mai precis termenul de „entitate care comandă". Alte exemple în care o entitate este desemnată ca entitate care comandă în cadrul unei tranzacții controlate sunt prevăzute la punctele 9.26 și 9.27 din Orientările OCDE privind prețurile de transfer. Într-o structură de grup, poate fi rațional din punct de vedere economic să se repartizeze funcțiile între, de exemplu, o entitate care ia în considerare decizii comerciale strategice și o altă entitate responsabilă cu funcțiile de producție și de executare. În acest scop, o astfel de structură trebuie să fie în concordanță cu condițiile de piață pentru a respecta principiul deplinei concurențe.

privește procesul decizional strategic și tactic și funcțiile cele mai complexe ale grupului – indiferent dacă este vorba de toate funcțiile sau doar de cele legate de o linie de activitate sau de un teritoriu geografic – sunt consolidate în cadrul acestor entități belgiene din cadrul grupului. Astfel, entitățile asociate din cadrul grupului care colaborează cu aceste entități belgiene din cadrul grupului ar trebui să fie subcontractanți sau producători, furnizori de servicii de cercetare, distribuitori limitați sau brokeri/agenți ([92]) sau alte entități care exercită funcții „automatice" și cu responsabilități limitate.

(153) Astfel cum se explică în considerentul 15, scutirea aplicabilă profitului excedentar este acordată printr-o abordare în două etape. În cadrul primei etape a acestei abordări, entitatea belgiană din cadrul grupului consideră profitul obținut conform principiului deplinei concurențe ca fiind un profit rezidual, ceea ce implică utilizarea unei metode unilaterale de stabilire a prețurilor de transfer, ca MTMN, care este cea mai utilizată în practică ([93]). Aceasta din urmă este uneori considerată ca o metodă de calcul a prețurilor de transfer corespunzătoare pentru a determina prețurile și condițiile pentru tranzacția verificată între entități care exercită funcții complexe și entități care exercită funcții mai puțin complexe. Partea testată atunci când se aplică MTMN este, în general, partea la tranzacția la care metoda poate fi aplicată într-o manieră cât mai fiabilă și pentru care pot fi găsite comparabilele cele mai fiabile, prin urmare, cel mai adesea, va fi vorba de cea care prezintă analiza funcțională cea mai puțin complexă ([94]). Atunci când se aplică MTMN, profitul net al părții testate este evaluat în raport cu o bază adecvată, cum ar fi costurile, vânzările sau activele ([95]). Pe de altă parte, profitul rezidual (sau, eventual, pierderea reziduală) care decurge din seria de tranzacții verificate atunci când se aplică MTMN va reveni părții netestate, adică, de obicei, entitatea cu profilul cel mai complex.

(154) Fără a aduce atingere oportunității de a aplica o metodă unilaterală de stabilire a prețurilor de transfer pentru a determina profitul obținut conform principiului deplinei concurențe de către entitatea belgiană din cadrul grupului în prima etapă pentru fiecare caz special în care o decizie anticipată a fost acordată în temeiul schemei de ajutor în cauză ([96]), Comisia consideră că entitatea belgiană din cadrul grupului, în calitate de antreprenor central responsabil cu luarea unor decizii strategice și tactice în cadrul grupului și care gestionează și exercită funcțiile cele mai complexe în cadrul grupului multinațional, ar trebui să obțină, în compensație, o creștere a rentabilității preconizate pentru a asigura un rezultat în concordanță cu condițiile de piață. ([97]). Pe de altă parte, contrapărțile asociate în cadrul grupului care sunt expuse unui risc scăzut nu ar primi decât o remunerație limitată în schimbul faptului că sunt protejate împotriva riscurilor antreprenoriale și a pierderilor conexe ([98]). Cu alte cuvinte, la sfârșitul exercițiului de stabilire a prețurilor de transfer efectuat în prima etapă, profitul rezidual care rezultă din tranzacțiile din interiorul grupului este imputat entității belgiene din cadrul grupului, în calitate de „antreprenor central". Prin urmare, acest profit rezidual este egal cu profitul obținut conform principiului concurenței depline de către entitatea belgiană din cadrul grupului în temeiul sistemului impozitului pe profit în Belgia și, în cazul sistemului de scutire aplicabil profitului excedentar, acesta este, de asemenea, egal cu profitul realizat efectiv.

(155) Cu toate acestea, pe parcursul celei de a doua etape a procedurii descrise în considerentul 15, entitatea belgiană din cadrul grupului estimează profitul pe care o societate autonomă comparabilă l-ar fi realizat în circumstanțe comparabile pentru a ajunge la un „profit obținut conform principiului concurenței depline ajustat" prin aplicarea MTMN, de această dată cu entitatea belgiană din cadrul grupului în calitate de parte testată. Diferența între profitul obținut după prima și după cea de a doua etapă (profit rezidual minus „profit obținut

([92]) O descriere a producției contractate se regăsește la punctul 7.40 din Orientările OCDE privind prețurile de transfer. Distribuirea limitată este descrisă la punctul 9.127 și o trimitere la noțiunea de „agent" este inclusă la punctul 6.37 din Orientările OCDE privind prețurile de transfer.

([93]) Celelalte metode unilaterale sunt metoda „cost-plus" și metoda prețului de revânzare.

([94]) A se vedea considerentul 57.

([95]) A se vedea nota de subsol 37 și punctele 2.58 și următoarele din Orientările OCDE.

([96]) Orientările OCDE privind prețurile de transfer, adoptate în 1995, care erau în vigoare la momentul în care schema contestată a fost instituită, privilegiază în mod expres metodele tradiționale bazate pe tranzacții, cum ar fi CUP, comparativ cu metodele tranzacționale, cum ar fi MTMN, pentru a stabili dacă prețul de transfer este în conformitate cu prețul obținut în conformitate cu principiul concurenței depline (a se vedea punctul 3.49 din Orientările OCDE din 1995). Punctul 2.3 din Orientările OCDE din 2010 prevede, în această privință, că: „În cazul în care, pe baza criteriilor descrise la punctul 2.2, o metodă tradițională bazată pe tranzacții și o metodă tranzacțională a profiturilor pot fi aplicate cu un grad de fiabilitate identic, metoda tradițională bazată pe tranzacții este preferabilă metodei tranzacționale a profiturilor".

([97]) A se vedea punctul 1.45 din Orientările OCDE. În plus, punctul 9.39 din aceleași orientări enunță următoarele: „În general, […] alocarea către una dintre părți a riscurilor asociate unei tranzacții controlate implică faptul că această parte ar trebui: […] (c) În general, să vadă riscul compensat de o creștere a randamentului preconizat."

([98]) Cu condiția ca justificarea economică a structurii antreprenorului central să poată fi dovedită. A se vedea, de asemenea, punctul 1.47 din Orientările OCDE.

conform principiului concurenței depline ajustat" calculat în etapa a doua) constituie suma „profitului excedentar" care este scutit de impozitul pe profit în temeiul schemei în cauză ([99]). Potrivit Belgiei, cea de a doua etapă a procesului este justificată de faptul că entitățile belgiene din cadrul unui grup multinațional nu ar trebui să fie impozitate decât pe „profitul obținut conform principiului concurenței depline ajustat" și, prin urmare, profitul înregistrat efectiv care depășește acest profit obținut în conformitate cu principiul concurenței depline ajustat poate fi ignorat în scopuri fiscale, întrucât constituie un „profit excedentar".

(156) Comisia nu consideră că cea de a doua etapă este în conformitate cu principiul concurenței depline. Astfel cum se explică în considerentul 153, în general, profitul rezidual rezultat din tranzacțiile în interiorul grupului ar trebui, în toate elementele sale, să fie considerat ca fiind profitul obținut conform principiului concurenței depline al antreprenorului central, în ceea ce privește riscurile antreprenoriale și costurile conexe suportate de acesta din urmă (adică eventualele costuri administrative sau de reducere a riscului, sau costurile care ar putea fi generate de realizarea riscului) în calitate de antreprenor central în structura grupului. Prin urmare, partea din profit pe care Belgia o consideră a fi „excedentară" nu este, în realitate, decât o componentă a profitului rezidual imputabil entității belgiene din cadrul grupului în calitate de antreprenor central în cadrul grupului său multinațional. Neluarea în considerare a oricărui profit de acest tip în baza de impozitare a antreprenorului central constituie, prin urmare, o derogare nejustificată de la un mecanism de piață, ceea ce contravine principiului concurenței depline și duce la acordarea unui avantaj selectiv entităților care beneficiază de sistemul în cauză, prin faptul că determină o reducere a bazei lor de impozitare în temeiul sistemului impozitului pe profit în Belgia.

(157) Belgia afirmă că entitățile belgiene din cadrul grupului înregistrează o parte din profitul rezidual nu din cauza funcțiilor, riscurilor și activelor lor proprii, ci pentru că fac parte dintr-un grup multinațional. Belgia califică această parte din profit drept profit obținut din sinergii sau economii de scară și afirmă că acesta nu ar trebui să fie imputat antreprenorului central belgian în temeiul principiului concurenței depline. Comisia nu este de acord cu acest raționament.

(158) În primul rând, principiul concurenței depline nu sprijină o ajustare generală negativă a profitului obținut din sinergii sau economii de scară. Pe de altă parte, este necesar ca întregul profit rezidual care rezultă din tranzacții între întreprinderi asociate grupului să fie imputat unei întreprinderi din cadrul grupului care are calitatea de antreprenor central, având în vedere contribuția sa unică în cadrul respectivului grup, astfel cum demonstrează funcțiile îndeplinite, riscurile asumate și activele utilizate ([100]). Repartizarea funcțiilor, a riscurilor și a activelor între părți afiliate în tranzacții controlate este cea care determină cărei entități i se va atribui un profit rezidual și în ce măsură, conform principiului concurenței depline, inclusiv în ceea ce privește profitul obținut din sinergii sau din economii de scară, atunci când este cazul.

(159) Comisia consideră, în această privință, că profitul calificat de către Belgia drept „profit excedentar", chiar dacă este (parțial) corelat cu sinergii și economii de scară, nu ar trebui să fie realocat, ci impozitat în locul în care este generat ([101]). Profitul obținut ca urmare a sinergiilor și a economiilor de scară nu este determinat, plătit sau atribuit în mod separat în conformitate cu principiul concurenței depline. Alocarea acestuia decurge în mod automat din prețurile și condițiile de transfer convenite între întreprinderi asociate pentru toate tranzacțiile și toate acordurile dintre întreprinderi. În cazul în care aceste condiții și prețuri sunt în conformitate cu principiul concurenței depline, profitul obținut din sinergii și din economii de scară și modul în care acesta este distribuit între entitățile din cadrul grupului vor decurge, în mod automat, din aceste condiții și prețuri. Trebuie, prin urmare, să fie impozitat în locul în care este generat.

([99]) Prin urmare, profitul rezidual este egal cu suma profitului mediu ipotetic al unei întreprinderi autonome considerate comparabile, astfel cum s-a descris la considerentul 17, numit și „profit obținut conform principiului concurenței depline ajustat" și a „profitului excedentar".

([100]) A se vedea, de asemenea, considerentul 154.

([101]) Acest lucru este, de asemenea, confirmat la punctul 1.158 din raportul OCDE intitulat „Alinierea prețurilor de transfer calculate la crearea de valori, Acțiuni 8-10-2015 Rapoarte finale", Proiect OCDE/G20 cu privire la eroziunea bazei de impozitare și la transferul profiturilor, OECD Publishing, Paris (denumit în continuare „raportul final BEPS al OCDE"), care furnizează orientări suplimentare cu privire la sinergiile menționate la punctul 7.13 din Orientările OCDE: „[…] atunci când unele avantaje și inconveniente sinergice rezultă numai din apartenența la un grup multinațional, fără acțiune deliberată și concertată din partea acestui grup multinațional, sau din exercitarea oricărui serviciu sau a oricărei alte funcții de către membri ai grupului, astfel de avantaje sinergice nu pot fi compensate în mod separat, nici repartizate în mod specific între membrii grupului." (*[…] when synergistic benefits or burdens of group membership arise purely as a result of membership in an MNE group and without the deliberate concerted action of group members or the performance of any service or other function by group members, such synergistic benefits of group membership need not be separately compensated or specifically allocated among members of the MNE group*.– traducere neoficială, versiunea în limba franceză nu a fost publicată încă).

(160) De asemenea, chiar și atunci când avantajul obținut din sinergii și din economii de scară în grupuri poate fi considerat relevant, acesta nu trebuie să fie compensat în mod separat, nici (re)alocat în mod specific membrilor grupului multinațional. Acesta este în mod automat distribuit între părțile afiliate ca urmare a aplicării principiului concurenței depline la prețurile de transfer stabilite pentru tranzacțiile și serviciile între întreprinderi ([102]).

(161) În al doilea rând, modul în care se poate ajunge la profitul obținut conform principiului concurenței depline ajustat în cursul celei de a doua etape a procedurii descrise în considerentul 15 este, în esență, în contradicție cu orice metodă, oricare ar fi aceasta, de stabilire a prețurilor de transfer utilizată pentru obținerea profitului inițial, conform principiului concurenței depline, în prima etapă a procedurii respective. Astfel, având în vedere faptul că doar entitățile care acționează în calitate de antreprenor central pot beneficia de scutirea aplicabilă profitului excedentar, orice metodă de stabilire a prețurilor de transfer aplicată în prima etapă trebuie să trateze aceste entități ca fiind părțile cele mai complexe și cele mai expuse riscului într-o serie de tranzacții controlate. În a doua etapă, aceleași entități sunt considerate totuși, în continuare, ca părțile testate și ca aspectul cel mai puțin complex al tranzacției în sensul aplicării MTMN.

(162) Cu toate acestea, MTMN nu este considerată fiabilă decât pentru a stabili o estimare a remunerației conform principiului concurenței depline pentru partea care exercită funcțiile simple, mai puțin complexe și care implică puține riscuri la o tranzacție sau o serie de tranzacții cu o entitate asociată care îndeplinește funcțiile complexe și suportă riscurile antreprenoriale. ([103]). În cazul în care entitatea belgiană din cadrul grupului este antreprenorul central, părțile mai puțin complexe în cadrul grupului multinațional sunt entitățile străine asociate ale acestei entități belgiene din cadrul grupului. Având în vedere că aceste entități asociate ar trebui să beneficieze de o compensație prin intermediul unui randament standard pentru funcțiile standard pe care le îndeplinesc, entității belgiene din cadrul grupului ar trebui să i se impute, în conformitate cu condițiile de piață, un profit rezidual și nestandardizat, pentru funcțiile complexe pe care le exercită în cadrul grupului. Testând cele două părți la tranzacțiile controlate prin intermediul unei metode unilaterale de stabilire a prețurilor de transfer, cum ar fi MTMN, în diferite etape ale evaluării prețului de transfer, precum în sistemul în cauză, se constată că profitul operațional combinat pentru tranzacțiile realizate între părțile asociate nu este egal cu suma profitului obținut prin aplicarea MTMN celor două părți, ceea ce implică un procent de venituri neimpozitate, încălcând principiul concurenței depline.

(163) Cu alte cuvinte, presupunând că principiul concurenței depline a fost aplicat corect în urma primei etape, condițiile și prețurile care reglementează tranzacția între entitățile belgiene din cadrul grupului și entitățile asociate din cadrul grupului ar trebui să se reflecte în profitul înregistrat efectiv. Având în vedere aplicarea corectă a acestui principiu, profitul standard poate fi imputat entităților străine asociate și înregistrat efectiv de către acestea din urmă, iar profitul rezidual este imputabil antreprenorului central și înregistrat efectiv de către entitățile belgiene din cadrul grupului.

(164) Punctul 1.10 din Orientările OCDE ([104]), pe care se bazează Belgia pentru a justifica scutirea aplicabilă profitului excedentar, nu permite să se ignore, nici să se scutească de la impozitare profitul obținut din sinergii sau din economii de scară, fără ca acestea din urmă să fie realocate unuia sau mai multor membri ai grupului ([105]). Chiar dacă acest punct menționează dificultatea și lipsa unui consens în ceea ce privește alocarea profitului legat de sinergii sau de economii de scară entităților distincte din cadrul unui grup multinațional, acesta nu recomandă, în niciun caz, ca profiturile respective să nu fie nici afectate, nici impozitate, în cazul excepțional în care ar putea fi stabilite sinergii.

(165) Același lucru este valabil și în cazul ajustării fiscale unilaterale și abstracte prevăzute de schema în cauză și susținute de modelul de convenție fiscală al OCDE, care constituie baza a numeroase convenții privind dubla impozitare între membri și nemembri ai OCDE. Într-adevăr, ajustarea unilaterală efectuată de către Belgia asupra profitului înregistrat efectiv de către entitatea din cadrul grupului presupune în mod necesar că profitul

([102]) A se vedea exemplele date la punctele 1.168 și 1.169 din raportul final BEPS al OCDE.

([103]) A se vedea punctul 3.18 din Orientările OCDE: „În general, partea testată este cea pentru care poate fi aplicată o metodă privind prețul de transfer în modul cel mai fiabil și pentru care pot fi găsite comparabilele cele mai fiabile; cel mai adesea, va fi cea a cărei analiză funcțională este cea mai puțin complexă”.

([104]) A se vedea considerentul 52.

([105]) În caz contrar, interpretarea de către Belgia a principiului concurenței depline înseamnă că o aplicare generală a acestei interpretări a Orientărilor OCDE de către toate statele care găzduiesc entități ale unor grupuri multinaționale ar conduce în mod necesar la concluzia că profitul unui grup obținut din sinergii din interiorul grupului sau din economii de scară nu poate fi impozitat în niciunul dintre aceste state.

excedentar scutit în temeiul acestui sistem nu poate fi și nu va fi impus de o altă jurisdicție fiscală pentru motivul că aceste alte state nu recunosc dreptul de a impozita profitul obținut în mod specific din sinergii sau economii de scară, deoarece acestea nu se referă decât la Belgia, stat în care acesta este înregistrat efectiv.

(166) În al treilea rând, pentru a beneficia de scutirea aplicabilă profitului excedentar în temeiul schemei în cauză, nu este necesar să se dovedească existența unor sinergii sau a unor economii de scară, nici ca acestea să fie cuantificate în cursul celei de a doua etape. În schimb, existența unor sinergii sau economii de scară este prezumată în mod abstract și calculată ca diferența dintre profitul obținut conform principiului concurenței depline de către entitatea belgiană, în urma primei etape a procedurii descrise în considerentul 15 (astfel cum se reflectă în profitul său înregistrat efectiv) și un profit obținut conform principiului concurenței depline ajustat, calculat la sfârșitul celei de a doua etape.

(167) Belgia nu solicită ca entitățile belgiene din cadrul grupului să justifice prezența și/sau originea profitului obținut din sinergii sau din economii de scară pentru a beneficia de schema în cauză. Cu toate acestea, este posibil ca sinergiile unei reorganizări a întreprinderii, în urma căreia se speră obținerea unei creșteri a profitului grupului multinațional, să nu se materializeze. Se poate întâmpla ca punerea în aplicare a unui model operațional global conceput pentru a crește sinergiile grupului să genereze, de fapt, costuri suplimentare și pierderi de eficiență ([106]). În astfel de cazuri, aplicarea schemei în cauză ar conduce totuși la o deducere a „profitului excedentar" din profitul înregistrat efectiv de către entitatea belgiană din cadrul grupului.

(168) În plus, contrar recomandărilor OCDE ([107]), autoritățile belgiene să accepte în mod automat faptul că profitul excedentar, care constituie o parte a întregului profit rezidual generat de tranzacții combinate, este obținut din sinergii, din economii de scară sau din elemente/din factori nedefiniți legați de grup. Prin urmare, acest profit excedentar este complet separat de analiza funcțiilor, a riscurilor și a activelor părților la tranzacțiile controlate, care constituie fundamentul oricărui exercițiu de stabilire a prețurilor de transfer. Prin urmare, acesta a fost eliminat din exercițiul de acordare a profitului, care stă la baza principiului concurenței depline.

(c) Concluzie privind existența unui avantaj selectiv

(169) În lumina celor de mai sus, Comisia concluzionează că metoda de determinare a profitului impozabil al entităților belgiene din cadrul grupului în temeiul acestei scheme este diferită de o metodă care conduce la o estimare fiabilă a unui rezultat bazat pe piață și, prin urmare, de principiul concurenței depline. Având în vedere faptul că aplicarea acestei metode conduce la o reducere a profitului înregistrat efectiv de către aceste entități, care ar trebui să constituie punctul de plecare pentru calcularea profitului lor impozabil total în temeiul sistemului impozitului pe profit al societăților în Belgia ([108]), acest sistem trebuie să fie considerat ca acordând un avantaj selectiv pentru aceste entități în vederea aplicării articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

(170) Prin derogare de la principiul concurenței depline, schema în cauză reduce impozitul datorat de către beneficiarii săi în temeiul sistemului impozitului pe profit în Belgia în comparație cu societățile autonome al căror profit impozabil este determinat de piață. Această derogare de la principiul concurenței depline conferă, de asemenea, un avantaj selectiv acestor beneficiari în raport cu entitățile care fac parte dintr-un grup de societăți naționale și cu entitățile care aparțin unui grup multinațional care continuă să urmărească modele de întreprinderi existente în Belgia ([109]), dintre care niciunul nu poate solicita decizia anticipată necesară pentru a beneficia de acest sistem, dat fiind că aceste entități sunt impozitate, toate, pe baza profitului lor înregistrat efectiv. În cele din urmă, această derogare conferă un avantaj selectiv beneficiarilor săi față de entitățile care fac parte dintr-un mic grup multinațional, întrucât acestea din urmă vor fi, de asemenea, impozitate pe baza profitului realizat efectiv ([110]).

([106]) A se vedea punctul 9.58 din Orientările OCDE.
([107]) A se vedea considerentul 159.
([108]) A se vedea considerentul 25.
([109]) A se vedea considerentele 138 și 139.
([110]) A se vedea considerentul 111.

6.3.3. *Nu există nicio justificare prin natura și economia generală a sistemului fiscal*

(171) O măsură care constituie o derogare de la sistemul de referință poate fi considerată totuși neselectivă dacă se justifică prin natura sau economia generală a sistemului respectiv. Acest lucru este valabil în cazul în care o măsură decurge în mod direct din principiile de bază sau directoare intrinseci ale sistemului de referință sau din mecanismele inerente pentru funcționarea și eficiența sistemului ([111]).

(172) Belgia consideră că schema de ajutor în cauză este justificată pentru a evita o posibilă dublă impozitare. Dubla impozitare se referă la situațiile în care același profit este impozitat de două ori în sarcina aceluiași contribuabil (dublă impozitare juridică) sau a doi contribuabili diferiți (dubla impozitare economică). În cazul în care necesitatea de a se evita o dublă impozitare poate fi invocată pentru a justifica, eventual, o derogare de la sistemul comun al impozitului pe profit ([112]), Belgia nu a demonstrat că schema de ajutor în cauză urmărea, într-adevăr, acest obiectiv. Belgia a admis chiar că schema nu era destinată să reducă sau să elimine dubla impozitare reală, ci doar dubla impozitare potențială ([113]). În consecință, nu se poate considera că scutirea aplicabilă profitului excedentar decurge în mod direct din principiile de bază sau directoare intrinseci ale sistemului de referință sau rezultă din mecanisme inerente necesare pentru funcționarea și eficiența sistemului.

(173) În timp ce, potrivit articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, această dispoziție se aplică în situațiile care implică două societăți (identificate sau identificabile) și administrația fiscală poate aplica o ajustare negativă (corelativă) profitului impozabil al unei întreprinderi belgiene dacă același profit este, de asemenea, inclus în profitul impozabil al unei întreprinderi asociate străine, răspunsurile oferite de către ministrul de finanțe la întrebările parlamentare privind aplicarea acestei dispoziții indică în mod clar aplicarea pe scară largă a scutirii privind profitul excedentar, dincolo de domeniul de aplicare al acestei dispoziții, la profitul care nu a fost nici înregistrat, nici inclus în baza de impozitare a unei entități asociate străine din cadrul grupului pe un alt teritoriu fiscal. Dacă limitarea unei ajustări negative corelative la societățile care fac parte dintr-un grup multinațional, în conformitate cu articolul 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, poate fi justificată prin natura sau economia generală a sistemului, această situație nu se regăsește în cazul scutirii aplicabile profitului excedentar.

(174) Absența oricărei obligații de a dovedi faptul că același profit este inclus în baza de impozitare a două întreprinderi asociate (una în străinătate, iar cealaltă în Belgia) este un element important de diferențiere a deciziilor anticipate de acordare a scutirii aplicabile profitului excedentar de celelalte decizii anticipate în materie de prețuri de transfer, care permit o ajustare corelativă negativă a prețurilor de transfer în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92. Pentru cel de al doilea tip de decizii anticipate, ajustarea negativă reprezintă răspunsul la o situație în care profitul înregistrat în Belgia și scutit a fost, de asemenea, declarat ca profit impozabil de către o entitate asociată din cadrul grupului într-o altă jurisdicție fiscală sau atunci când o ajustare pozitivă inițială a fost efectuată de către o administrație fiscală străină asupra profitului impozabil al entității asociate străine respective ([114]). Pe de altă parte, scutirea aplicabilă profitului excedentar acordă, în prealabil, o scutire unilaterală care nu impune ca profitul scutit să fi fost sau să fie inclus în baza de impozitare a unei entități asociate unui grup străin într-o altă jurisdicție fiscală sau ca acest profit să fie impozitat efectiv pe acest teritoriu.

([111]) A se vedea, de exemplu, cauzele conexate C-78/08-C-80/08, Paint Graphos, EU:C:2011:550, punctul 69.

([112]) A se vedea, prin analogie, cauzele conexate C-78/08-C-80/08, Paint Graphos, ECLI:EU:C:2011:550, punctul 71, în care Curtea face referire la posibilitatea de a invoca natura sau economia generală a sistemului fiscal național pentru a justifica faptul că societățile cooperative care își distribuie toate profiturile către membri nu sunt impozitate la nivel de cooperativă, cu condiția ca impozitul să fie perceput la nivelul membrilor lor.

([113]) A se vedea considerentul 89.

([114]) Comisia constată că Belgia a furnizat trei exemple de decizii anticipate în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92, care vizează pur și simplu rezolvarea unor situații reale de dublă impozitare (a se vedea considerentul 67). Cu toate acestea, aceste decizii anticipate sunt, în mod clar, diferite de cele care acordă scutirea aplicabilă profitului excedentar. Într-adevăr, pentru deciziile anticipate care autorizează o ajustare negativă a prețurilor de transfer, aceasta va conduce la o înregistrare simetrică a profitului în contabilitatea societăților care iau parte la tranzacția controlată. Prin urmare, o ajustare negativă a bazei de impozitare ar fi justificată de natura și de economia generală a sistemului fiscal și nu ar constitui, așadar, un ajutor de stat, în măsura în care aceasta a fost motivată de voința de a compensa o ajustare pozitivă într-un alt teritoriu fiscal. Pe de altă parte, scutirea aplicabilă profitului excedentar nu poate fi justificată prin motive similare, deoarece niciun alt teritoriu fiscal nu revendică profitul, astfel încât nu se pune problema dublei impozitări.

(175) În consecință, nu se poate considera nici că scutirea aplicabilă profitului excedentar răspunde unor situații de dublă impozitare, în mod necesar și proporțional ([115]). Prin urmare, schema în cauză depășește cu mult ceea ce este necesar și proporțional pentru atingerea obiectivului de a evita dubla impozitare și nu se poate justifica, așadar, prin natura sau economia generală a sistemului respectiv.

(176) În plus, Comisia nu consideră că principiul concurenței depline și, în special, articolul 9 din modelul de convenție fiscală a OCDE, care reflectă acest principiu în ceea ce privește dubla impunere, justifică ajustarea negativă unilaterală a bazei de impozitare a unui contribuabil, acordată în temeiul sistemului de scutire aplicabilă profitului excedentar.

(177) Comisia reamintește că aplicarea principiului concurenței depline de către administrațiile fiscale este menită, în principal, să împiedice ca întreprinderi care fac parte dintr-un grup internațional să poată influența prețurile de transfer și, astfel, repartizarea profitului între ele, o posibilitate de care nu dispun societățile autonome. Prin urmare, aplicarea normală a principiului concurenței depline conferă administrațiilor fiscale dreptul de a mări baza de impozitare a întreprinderilor care efectuează tranzacții în interiorul grupului pentru a se asigura că contribuabilii care efectuează tranzacții numai în condițiile pieței beneficiază de același tratament.

(178) În cazul în care principiul concurenței depline permite administrațiilor fiscale să realizeze ajustări pozitive unilaterale ale bazei de impozitare a întreprinderilor din cadrul grupului care nu respectă acest principiu în momentul stabilirii prețurilor de transfer, o ajustare negativă a prețurilor de transfer care duce la o reducere fiscală este prevăzută (fără a fi obligatorie) în conformitate cu principiul concurenței depline numai în situația excepțională în care există o ajustare corelativă aplicată ca urmare a unei ajustări primare efectuate de o altă jurisdicție fiscală, și anume pe o bază simetrică. Astfel cum s-a explicat în secțiunea 6.3.2.2, o ajustare negativă unilaterală a profitului înregistrat efectiv, realizată din precauție, nu rezultă din aplicarea corectă a principiului concurenței depline, nici în general, nici în cazul specific al scutirii aplicabile profitului excedentar.

(179) Într-adevăr, articolul 9 din modelul de convenție fiscală a OCDE se aplică numai în cazul în care s-a stabilit că același profit este inclus în baza de impozitare a două întreprinderi distincte stabilite în diferite jurisdicții fiscale și au fost sau sunt susceptibile de a fi „impozitate în consecință” în ambele jurisdicții.

(180) În cele din urmă, îngrijorări în ceea ce privește o dublă neimpozitare legată de ajustările prețurilor de transfer au fost, de asemenea, exprimate de Forumul comun al UE privind prețurile de transfer ([116]), care a adoptat un raport în 2014 pentru a remedia problemele practice legate de ajustarea, la un moment ulterior, a prețurilor de transfer stabilite în momentul unei tranzacții, denumit „ajustare compensatorie” ([117]). Raportul subliniază importanța de a calcula în mod simetric profitul întreprinderilor asociate în ceea ce privește relațiile lor comerciale sau financiare. Întreprinderile care sunt părți la o tranzacție ar trebui să utilizeze același preț pentru fiecare tranzacție. În consecință, statele membre au fost invitate să accepte ajustările compensatorii doar în măsura în care ajustarea se realizează în mod simetric în contabilitatea celor două entități părți la tranzacție și în cazul în care ajustarea este efectuată înainte de depunerea declarației fiscale pentru a evita dubla impunere.

(181) În concluzie, Comisia consideră că scutirea aplicabilă profitului excedentar nu poate fi considerată ca decurgând în mod direct din principiile de bază sau directoare intrinseci ale sistemului de referință sau ca rezultând din

([115]) A se vedea cauzele conexate C-78/08-C-80/08, Paint Graphos, ECLI:EU:C:2011:550, punctul 75.

([116]) Forumul comun al UE privind prețurile de transfer (FCPT) a fost instituit în mod formal prin Decizia 2007/75/CE a Comisiei din 22 decembrie 2006 de stabilire a unui grup de experți privind prețurile de transfer (JO L 32, 6.2.2007, p. 189); acesta asistă și consiliază Comisia Europeană în ceea ce privește aspectele fiscale referitoare la prețurile de transfer. FCPT are un reprezentant al administrațiilor fiscale din fiecare stat membru și 18 membri ai unor organizații neguvernamentale. Președintele său este independent.

([117]) Raport referitor la ajustările compensatorii, salutat de Consiliul Uniunii Europene în concluziile sale din 10 martie 2015. În glosarul Orientărilor OCDE, termenul „ajustare compensatorie” este definit după cum urmează: „Ajustare în cadrul căreia contribuabilul declară autorităților fiscale un preț de transfer care corespunde, în opinia sa, unui preț de concurență deplină în cadrul unei tranzacții între întreprinderi asociate, chiar dacă prețul respectiv diferă de suma aplicată efectiv între întreprinderile asociate. Această ajustare ar avea loc înainte de depunerea declarației fiscale.” În general, raportul se referă la ajustările prețurilor de transfer la inițiativa contribuabilului efectuate la o dată ulterioară (de obicei, la sfârșitul anului), prețuri de transfer care au fost stabilite în momentul în care o tranzacție sau o serie de tranzacții a avut loc sau înainte de această tranzacție sau serie de tranzacții.

mecanismele inerente necesare pentru funcționarea și eficiența sistemului. De asemenea, Comisia concluzionează că schema în cauză depășește, așadar, cu mult ceea ce este necesar și proporțional pentru atingerea obiectivului care constă în a evita dubla impunere și, prin urmare, nu poate să se justifice prin natura sau economia generală a sistemului respectiv.

6.3.4. *Concluzie privind existența unui avantaj selectiv*

(182) Pentru motivele expuse mai sus, Comisia concluzionează că schema de ajutor în cauză conferă un avantaj selectiv entităților belgiene care fac parte dintr-un grup multinațional, prin aplicarea unei ajustări negative unilaterale bazei de impozitare a acestora, dat fiind că această ajustare conduce la o scădere a impozitului lor datorat în Belgia în raport cu impozitul pe care aceste întreprinderi ar fi trebuit să îl plătească în temeiul sistemului de drept comun privind impozitarea profitului societăților, aplicând sistemul impozitului pe profit în Belgia.

6.3.5. *Beneficiarii schemei de ajutor*

(183) Beneficiarii schemei de ajutor în cauză sunt entități belgiene care fac parte dintr-un grup multinațional, care au solicitat și au obținut o decizie anticipată în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 și pentru care o ajustare negativă unilaterală a fost aplicată efectiv profitului real înregistrat în conturile lor, în scopul stabilirii profitului lor impozabil în conformitate cu sistemul general al impozitului pe profit în Belgia. Comisia menționează faptul că aceste entități fac parte dintr-un grup multinațional și că scutirea aplicabilă profitului excedentar produs ca urmare a apartenenței la un grup multinațional constituie obiectivul declarat al schemei în cauză.

(184) În scopul aplicării normelor privind ajutoarele de stat, entități juridice separate pot fi considerate ca alcătuind o singură unitate economică. Această unitate economică este, așadar, considerată a fi întreprinderea care beneficiază de măsura de ajutor. După cum a afirmat anterior Curtea de Justiție, „[n]oțiunea de întreprindere, plasată în contextul dreptului concurenței, trebuie să fie înțeleasă ca desemnând o unitate economică […] chiar dacă, din punct de vedere juridic, această unitate economică este constituită din mai multe persoane, fizice sau juridice” ([118]). Pentru a stabili dacă mai multe entități alcătuiesc o unitate economică, Curtea de justiție urmărește să stabilească dacă suntem în prezența unei participații de control sau a unor legături organice, economice sau funcționale ([119]). În speță, entitățile belgiene care beneficiază de schema în cauză sunt considerate a fi antreprenorii centrali care gestionează și controlează un grup de întreprinderi (sau o activitate antreprenorială separată în cadrul unui grup de întreprinderi). Prin urmare, aceste entități controlează deseori entități asociate în cadrul grupului și sunt, la rândul lor, controlate de entitatea care gestionează grupul de întreprinderi în ansamblu. Grupul multinațional în ansamblu ar trebui, prin urmare, să fie considerat întreprinderea care beneficiază de măsura de ajutor.

(185) În plus, grupul multinațional în ansamblu este cel care a decis să transfere o parte din activitățile sale în Belgia sau să facă investiții substanțiale în Belgia, ceea ce reprezintă o condiție pentru a putea beneficia de schema în cauză. Cu alte cuvinte, atunci când stabilirea prețurilor de transfer este necesară pentru a stabili prețurile bunurilor și serviciilor între diferite entități juridice din cadrul aceluiași grup, această stabilire afectează, prin natura sa, mai mult de o întreprindere din cadrul grupului (o creștere a prețului într-o întreprindere afectează profitul unei alte întreprinderi).

(186) Prin urmare, indiferent dacă grupurile de întreprinderi sunt organizate sau nu în persoane juridice diferite, întreprinderile care fac parte dintr-un astfel de grup trebuie să fie considerate ca un singur grup care beneficiază de schema de ajutor în cauză ([120]). Prin urmare, pe lângă entități belgiene admise la schema în cauză, Comisia consideră că grupurile multinaționale cărora aceste entități le aparțin beneficiază de ajutor de stat în temeiul acestei scheme în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

([118]) Cauza C-170/83, Hydrotherm ECLI:EU:C:1984:271, punctul 11. A se vedea, de asemenea, cauza T-137/02, Pollmeier Malchow/Comisia, ECLI:EU:T:2004:304, punctul 50.

([119]) Cauza C-480/09 P, Acea Electrabel Produzione SpA/Comisia, ECLI:EU:C:2010:787, punctele 47-55; cauza C-222/04, Cassa di Risparmio di Firenze SpA și alții, ECLI:EU:C:2006:8, punctul 112.

([120]) A se vedea, prin analogie, cauza 323/82, Intermills, ECLI:EU:C:1984:345, punctul 11: „Din informațiile furnizate chiar de către solicitante, rezultă că, în urma restructurării, atât societatea Intermills, cât și cele trei societăți industriale sunt controlate de regiunea Walonia și că, în urma transferului instalațiilor de producție la cele trei societăți nou constituite, societatea Intermills rămâne implicată în cadrul acestora. Prin urmare, trebuie să se constate că, în ciuda faptului că cele trei societăți industriale au, fiecare, o individualitate juridică distinctă de fosta societate Intermills, toate aceste societăți formează împreună un grup unic, în orice caz în ceea ce privește ajutorul acordat de autoritățile belgiene. […]”.

6.4. **Concluzii privind existența ajutorului**

(187) În lumina celor de mai sus, Comisia concluzionează că sistemul de scutire aplicabilă profitului excedentar în temeiul articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92 și introdus prin Legea din 21 iunie 2004 conferă un avantaj selectiv beneficiarilor săi, precum și grupurilor multinaționale cărora le aparțin, este imputabilă Belgiei și este finanțat prin intermediul resurselor de stat, denaturează sau amenință să denatureze concurența și poate afecta schimburile comerciale în cadrul Uniunii. Schema în cauză nu constituie, așadar, ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

(188) Având în vedere că schema în cauză determină o reducere a sarcinilor pe care ar trebui, în mod normal, să le suporte beneficiarii în cadrul activităților lor anuale, trebuie să se considere că aceasta acordă un ajutor pentru funcționare beneficiarilor și grupurilor multinaționale cărora aceștia le aparțin.

6.5. **Compatibilitatea ajutorului**

(189) Un ajutor de stat este considerat compatibil cu piața internă în cazul în care acesta se încadrează în una dintre categoriile enumerate la articolul 107 alineatul (2) din TFUE ([121]). Acesta poate fi considerat compatibil cu piața internă în cazul în care Comisia consideră că acesta se încadrează în una dintre categoriile enumerate la articolul 107 alineatul (3) din TFUE. Cu toate acestea, este de competența statului membru care acordă ajutorul să demonstreze că acesta este compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (2) sau (3) din TFUE.

(190) Autoritățile belgiene au susținut că nu este respectată niciuna dintre condițiile care permit stabilirea compatibilității schemei de ajutor cu piața internă.

(191) În plus, după cum s-a explicat în considerentul 188, este necesar să se considere că schema în cauză acordă un ajutor pentru funcționare. Ca regulă generală, ajutoarele de acest tip nu pot, în principiu, să fie considerate compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) din TFUE, dat fiind că acestea nu facilitează dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice și că stimulentele fiscale în cauză nu sunt limitate în timp, degresive sau proporționale cu ceea ce este necesar pentru remedierea unui dezavantaj economic specific în regiunile în cauză.

(192) Sistemul de scutire aplicabilă profitului excedentar este, prin urmare, incompatibil cu piața internă.

6.6. **Ilegalitatea ajutorului**

(193) În temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, statele membre sunt obligate să informeze Comisia despre orice plan de acordare de ajutoare (obligația de notificare) și nu pot pune în aplicare măsurile de ajutor avute în vedere înainte de adoptarea unei decizii definitive de către Comisie (obligația de suspendare).

(194) Comisia constată că Belgia nu și-a notificat intenția de a acorda ajutoare în temeiul schemei de ajutor în cauză și, în plus, nu a respectat obligația de suspendare care îi revenea în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE. Prin urmare, în conformitate cu articolul 1 litera (f) din Regulamentul (UE) 2015/1589, sistemul de scutire aplicabilă profitului excedentar constituie o schemă de ajutor ilegal, pusă în aplicare cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE.

7. **RECUPERARE**

(195) În temeiul articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589, Comisia are obligația de a solicita recuperarea ajutorului ilegal și incompatibil, iar statul membru în cauză ia toate măsurile necesare pentru

([121]) Derogările prevăzute la articolul 107 alineatul (2) din tratat, referitoare la ajutoarele cu caracter social acordate consumatorilor individuali, ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de calamități naturale sau de alte evenimente excepționale și ajutoarele acordate economiei anumitor regiuni din Republica Federală Germania, nu se aplică în prezentul caz.

recuperarea ajutorului ilegal care este declarat incompatibil cu piața internă. Articolul 16 alineatul (2) din regulamentul menționat stabilește că ajutorul care trebuie recuperat include dobânda, calculată de la data la care ajutorul ilegal a fost pus la dispoziția beneficiarului până la data recuperării sale. Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei ([122]) stabilește în detaliu metodele care trebuie folosite pentru calcularea dobânzii de recuperare. În sfârșit, articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul 2015/1589 prevede că „recuperarea se efectuează fără întârziere și în conformitate cu procedurile prevăzute de legislația națională a statului membru în cauză, cu condiția ca acestea din urmă să permită executarea imediată și efectivă a deciziei Comisiei".

7.1. **Încrederea legitimă și securitatea juridică**

(196) Articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 mai prevede că Comisia nu solicită recuperarea ajutorului dacă acest lucru ar contraveni unui principiu general de drept.

(197) Belgia susține, în primul rând, că principiile încrederii legitime și securității juridice ar trebui să împiedice recuperarea ajutoarelor. Decizii anterioare ale Comisiei privind prețurile de transfer și ajutorul de stat ar fi determinat-o să considere că o măsură fiscală specifică nu poate să implice un ajutor de stat, întrucât statul membru respectă principiul concurenței depline. În plus, Belgia susține că faptul că valoarea ajutorului este dificil de cuantificat și că recuperarea ar putea conduce la o dublă impozitare ar trebui să împiedice o astfel de recuperare.

(198) În ceea ce privește invocarea, de către autoritățile belgiene, a principiului de protecție a încrederii legitime, Comisia reamintește că, în conformitate cu jurisprudența Uniunii ([123]), un stat membru ale cărui autorități au acordat un ajutor cu încălcarea normelor de procedură prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din TFUE nu poate invoca încrederea legitimă a beneficiarilor pentru a se sustrage obligației de a lua măsurile necesare pentru punerea în aplicare a unei decizii a Comisiei prin care i se impune să recupereze ajutorul. A admite o astfel de posibilitate ar însemna, într-adevăr, să se priveze dispozițiile articolelor 107 și 108 din TFUE de orice efect util, deoarece autoritățile naționale ar putea să se bazeze, astfel, pe ilegalitatea propriului lor comportament pentru a submina eficacitatea deciziilor luate de Comisie în temeiul dispozițiilor respective din TFUE. Astfel, nu este de competența statului membru în cauză, ci a întreprinderii beneficiare, să invoce existența împrejurărilor excepționale pe care și-ar fi putut întemeia încrederea legitimă pentru a contesta recuperarea unui ajutor ilegal ([124]). Având în vedere că niciunul dintre beneficiarii schemei de ajutor în cauză nu a susținut încrederea legitimă în ceea ce privește legalitatea schemei de ajutor menționate, Comisia consideră că invocarea acestui principiu de către Belgia este nerelevantă în vederea recuperării ajutorului în conformitate cu prezenta decizie.

(199) În orice caz, pentru a putea să se prevaleze de principiul de protecție al încrederii legitime, aceasta trebuie să fie rezultatul unui act al Comisiei care a determinat apariția speranțelor întemeiate ([125]). Autoritățile belgiene nu pot să invoce nicio speranță clară în ceea ce privește sistemul de scutire aplicabilă profitului excedentar. În special, pe lângă faptul că raportul grupului „Codul de conduită" pe care președinția și-a fondat concluziile din 19 martie 2003 nu a fost publicat, Curtea a confirmat că concluziile Consiliul Uniunii Europene prin care se aprobă un acord încheiat de către statele membre în contextul examinării, de către grupul „Codul de conduită", a unor măsuri fiscale naționale nu constituie asigurări precise ([126]). În special, Curtea a confirmat că „aceste concluzii ale Consiliului exprimă o voință de natură politică și nu ar putea, din cauza conținutului lor, să producă efecte juridice pe care justițiabilii ar putea să le invoce în fața Curții. În plus, aceste concluzii nu pot în niciun caz să presupună o obligație pentru Comisie în ceea ce privește exercitarea competențelor proprii, care îi sunt conferite de tratat în materie de ajutoare de stat."

(200) În ceea ce privește invocarea principiului securității juridice de către Belgia și, în special, practica decizională anterioară a Comisiei de aprobare a principiului concurenței depline, Comisia amintește, cu titlu introductiv, că

([122]) Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 140, 30.4.2004, p. 1).

([123]) A se vedea cauza C-5/89, Comisia/Germania, ECLI:EU:C:1990:320, punctul 17, și cauza C-310/99, Italia/Comisia, ECLI:EU:C:2002:143, punctul 104.

([124]) A se vedea cauza T-67/94, Ladbroke Racing/Comisia, ECLI:EU:T:1998:7, punctul 183; a se vedea, de asemenea, cauzele conexate T-116/01 și T-118/01, P&O European Ferries (Vizcaya) SA și Diputacion Floral de Vizcaya/Comisia, ECLI:EU:T:2003:217, punctul 203.

([125]) A se vedea cauza T-290/97, Mehibas Dordtselaan/Comisia, ECLI:EU:T:2000:8, punctul 59, și cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, Belgia și Forum 187 ASBL/Comisia, ECLI:EU:C:2006:416, punctul 147.

([126]) A se vedea cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, Belgia și Forum 187 ASBL/Comisia, ECLI:EU:C:2006:416, punctele 150-152.

această practică decizională nu îi impune nicio obligație. Orice eventuală măsură de ajutor trebuie să fie evaluată pe baza caracteristicilor proprii în funcție de criteriile obiective prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE, astfel încât, dacă o practică decizională contrară ar fi dovedită, aceasta nu ar putea afecta validitatea constatărilor făcute în prezenta decizie ([127]).

(201) De asemenea, Comisia constată că, în conformitate cu deciziile citate de către autoritățile belgiene, ea a concluzionat în trecut că o derogare de la aplicarea principiului concurenței depline în vederea determinării profitului impozabil al unui grup constituie ajutor de stat în cazul în care aceasta duce la o reducere a impozitului care trebuie plătit de entitatea respectivă în conformitate cu sistemul comun de impozitare a profitului întreprinderilor ([128]). De asemenea, Comisia reamintește că a concluzionat în mod clar, în cadrul examinării sistemului în favoarea unor noi centre de coordonare propus de către Belgia, că profitul obținut de o entitate belgiană care depășește un profit determinat conform așa-numitei metode „cost-plus" trebuia să fie impozitat în Belgia, chiar dacă această metodă a condus la un profit considerat conform cu principiul concurenței depline ([129]). Această concluzie a fost confirmată de Curtea de Justiție ([130]). Întrucât sistemul de scutire aplicabilă profitului excedentar constituie o abatere de la principiul concurenței depline, astfel cum s-a arătat în secțiunea 6.3.2.2, Belgia nu s-ar putea baza pe deciziile menționate pentru a susține că o recuperare ar fi contrară principiului general al securității juridice. Dimpotrivă, Belgia ar fi trebuit să cunoască faptul că un sistem de impozitare care conduce la un tratament favorabil pentru beneficiarii săi, constând dintr-o reducere artificială a bazei de impozitare, ar putea conduce la o încălcare a normelor privind ajutoarele de stat. Prin urmare, în caz de îndoială, aceasta ar fi trebuit să notifice Comisiei schema în cauză înainte de a o pune în aplicare.

(202) În ceea ce privește pretinsa dificultate de a cuantifica valoarea ajutorului în temeiul schemei de ajutor, Comisia nu vede motivul pentru care o astfel de cuantificare este dificil de realizat. Având în vedere că scutirea aplicabilă profitului excedentar se calculează ca un procent din profit înainte de impozitare aplicat profitului înregistrat efectiv de entitatea belgiană a unui grup, pentru a elimina avantajul selectiv indus de această măsură, este suficient să se ramburseze diferența dintre impozitul datorat pe baza profitului înregistrat efectiv și impozitul plătit efectiv ca urmare a schemei în cauză, majorată cu dobânda cumulată cu privire la suma respectivă, începând de la data acordării ajutorului.

(203) În sfârșit, în ceea ce privește argumentul Belgiei conform căruia recuperarea poate duce la o dublă impozitare, Comisia face trimitere la secțiunea 6.3.3 și reamintește că dubla impozitare poate apărea numai în cazul în care același profit este inclus în baza de impozitare a entității belgiene din cadrul unui grup și în cea a unei entități asociate străine. Scutirea aplicabilă profitului excedentar se referă, totuși, la o ajustare unilaterală care nu este acordată ca urmare a unei impozitări anterioare a aceluiași profit de către un alt teritoriu fiscal. În orice caz, chiar dacă riscul dublei impuneri reprezenta o preocupare legitimă, aceasta ar putea fi depășită datorită mecanismelor de rezoluție normală instituite în temeiul unor convenții bilaterale privind dubla impunere, a convenției de arbitraj a UE sau a punerii corecte în aplicare a articolului 185 alineatul (2) litera (b) din CIR 92. Într-adevăr, astfel cum se explică în considerentul 173, ajustările negative efectuate de administrația fiscală belgiană ca urmare a impozitării aceluiași profit de către o altă jurisdicție fiscală (în urma declarării acesteia de către persoana impozabilă sau a unei ajustări pozitive inițiale aplicate de jurisdicția fiscală străină) ar fi justificate de natura și economia generală a sistemului fiscal și nu ar constitui ajutor de stat.

(204) În concluzie, niciunul dintre argumentele prezentate de Belgia pentru prevenirea sau limitarea recuperării ajutorului acordat ca urmare a aplicării schemei în cauză nu poate fi admis.

7.2. **Metoda de recuperare**

(205) În conformitate cu TFUE și cu jurisprudența constantă a Curții de Justiție, Comisia are competența de a decide dacă statul membru în cauză trebuie să anuleze sau să modifice un ajutor în privința căruia a constatat că este incompatibil cu piața internă. De asemenea, Curtea a susținut în permanență faptul că obligația unui stat de a suprima un ajutor considerat incompatibil cu piața internă de către Comisie, are drept scop restabilirea situației

([127]) A se vedea cauza C-138/09 Todaro Nunziatina & C., ECLI:EU:C:2010:291, punctul 21.
([128]) A se vedea decizia Comisiei din 11 iulie 2001 în cauza C 47/2001 (ex NN 42/2000) – Germania: Centre de control și de coordonare a unor întreprinderi străine (JO C 304, 30.10.2001, p. 2). Decizia 2003/501/CE.
([129]) A se vedea Decizia 2005/378/CE a Comisiei din 8 septembrie 2004 privind schema de ajutor pe care Belgia intenționează să o pună în aplicare în favoarea centrelor de coordonare (JO L 125, 18.5.2005, p. 10), în special considerentele 22, 34 și 37 și articolul 1 litera (b) din aceasta.
([130]) A se vedea și cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, Belgia și Forum 187 ASBL/Comisia, ECLI:EU:C:2006:416.

existente anterior. În acest sens, aceasta a considerat că obiectivul este atins odată cu rambursarea de către beneficiar a sumelor acordate sub formă de ajutor ilegal, pierzând astfel avantajul de care beneficiase față de concurenții săi de pe piață, iar situația anterioară plății ajutorului este restabilită.

(206) Nicio dispoziție din dreptul Uniunii nu impune Comisiei să stabilească valoarea exactă a ajutorului care trebuie recuperat atunci când dispune restituirea ajutorului declarat incompatibil cu piața internă. Dimpotrivă, este suficient ca decizia Comisiei să includă informații care permit destinatarului să calculeze el însuși, fără prea multă dificultate, suma respectivă ([131]).

(207) În ceea ce privește ajutoarele de stat ilegale care constau în măsuri fiscale, comunicarea privind impozitarea întreprinderilor precizează, la punctul 35, că suma care trebuie recuperată se calculează pe baza unei comparații dintre impozitul plătit efectiv și cel care ar fi trebuit plătit în temeiul normei general aplicabile. Pentru a calcula valoarea impozitului care ar fi trebuit plătit dacă normele general aplicabile ar fi fost respectate, și anume dacă scutirea aplicabilă profitului excedentar nu ar fi fost acordată, administrația fiscală belgiană trebuie să reevalueze impozitul datorat de entitățile care beneficiază de schema de ajutor în cauză pentru fiecare exercițiu financiar în care au beneficiat de aceasta. Cuantumul ajutorului care trebuie recuperat de la fiecare beneficiar ([132]) trebuie să țină cont:

— de valoarea impozitului neplătit ca urmare a tuturor deciziilor anticipate adoptate în favoarea beneficiarului; și

— de dobânda cumulată la această sumă, calculată de la data acordării ajutorului.

Se consideră că ajutorul a fost acordat la data la care suma neplătită ar fi trebuit să fie achitată, pentru fiecare exercițiu fiscal, în absența deciziei anticipate.

(208) Valoarea impozitului neplătit în cursul unui anumit exercițiu financiar ca urmare a unei decizii anticipate specifice este egală cu:

— profitul dedus efectiv dintr-o bază de impozitare pozitivă,

— înmulțit cu rata impozitului pe profit în exercițiul fiscal în cauză.

(209) În principiu, ar trebui să se țină cont de deducerea profitului excedentar declarat de persoana impozabilă în declarația sa fiscală anuală, eventual după corectarea de către administrația fiscală belgiană în cadrul unui control fiscal, în scopul calculării valorii impozitului neplătit.

(210) Dacă deducerea la care beneficiarul are dreptul pentru un anumit exercițiu financiar nu poate fi (pe deplin) efectuată în cursul anului respectiv din cauza unei baze de impozitare pozitive insuficiente și dacă suma care nu este dedusă efectiv este reportată pentru un exercițiu fiscal ulterior, ajutorul este considerat ca fiind acordat în cursul exercițiului sau exercițiilor financiare ulterioare, atunci când sumele reprezentând profitul excedentar pot fi deduse efectiv dintr-o bază de impozitare pozitivă.

(211) Având în vedere că recuperarea ar trebui să garanteze că impozitul datorat în final de beneficiarul sistemului este impozitul pe care acesta ar fi trebuit să îl plătească în lipsa sistemului de scutire aplicabilă profitului excedentar, metoda descrisă la considerentele 207-210 poate fi încă precizată în colaborare cu autoritățile belgiene în cursul procesului de recuperare pentru a stabili cuantumul efectiv al avantajului fiscal acordat beneficiarilor în funcție de situația individuală a acestora Impozitul care ar fi trebuit să fie plătit în lipsa sistemului de scutire aplicabilă profitului excedentar trebuie calculat pe baza sistemului general aplicabil în Belgia în momentul acordării ajutorului și ținând seama de situația de drept și de fapt reală a beneficiarului, și nu de alte situații ipotetice bazate pe circumstanțe operaționale și juridice diferite, pe care beneficiarul ar fi putut să le aleagă în lipsa sistemului de scutire menționat.

([131]) A se vedea cauza C-441/06, Comisia/Franța, ECLI:EU:C:2007:616, punctul 29 și jurisprudența citată.

([132]) Lista beneficiarilor transmisă de autoritățile belgiene și anexată la prezenta decizie nu este considerată de către Comisie decât în scop pur informativ. Aceasta nu limitează în niciun fel obligația care îi revine Belgiei de a identifica toți beneficiarii ajutoarelor acordate în temeiul sistemului contestat și de a recupera de la aceștia întreaga sumă care le-a fost acordată, inclusiv din partea beneficiarilor care au obținut avantaje fiscale în temeiul schemei menționate care nu sunt enumerate în anexă și noile avantaje fiscale acordate în temeiul acesteia beneficiarilor care figurează pe această listă.

8. **CONCLUZIE**

(212) În concluzie, Comisia consideră că Belgia a pus în aplicare în mod ilegal sistemul de scutire aplicabilă profitului excedentar, încălcând articolul 108 alineatul (3) din TFUE. În temeiul articolului 16 din Regulamentul (UE) 2015/1589, Belgia are obligația de a recupera toate ajutoarele acordate beneficiarilor schemei menționate,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Sistemul de scutire a profitului excedentar, care se întemeiază pe articolul 185 alineatul (2) litera (b) din Codul privind impozitul pe venit din 1992, în temeiul căruia Belgia a emis decizii anticipate în favoarea unor entități belgiene din cadrul unor grupuri de întreprinderi multinaționale, prin care acordă entităților respective profitul obținut în urma unei scutiri de la plata impozitului pe profit pentru o parte din profitul realizat, constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, care este incompatibil cu piața internă și a fost pus în aplicare în mod ilegal de Belgia, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE.

Articolul 2

(1) Belgia trebuie să recupereze ajutorul ilegal și incompatibil menționat la articolul 1 de la beneficiarii acestuia.

(2) Orice sumă încă nerecuperată de la beneficiari după recuperarea descrisă la alineatul (1) trebuie recuperată de la grupul de întreprinderi din care face parte beneficiarul.

(3) Sumele de recuperat sunt purtătoare de dobândă începând de la data la care au fost puse la dispoziția beneficiarilor până la momentul recuperării lor efective.

(4) Dobânda pentru sumele care trebuie recuperate se calculează pe o bază compusă, în conformitate cu capitolul V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004.

(5) Belgia trebuie să pună capăt ajutorului menționat la articolul 1 și să anuleze toate plățile neefectuate încă în ceea ce privește acest ajutor începând de la data adoptării prezentei decizii.

(6) Belgia respinge orice cerere de decizie anticipată prezentată la Serviciul Decizii Anticipate în conformitate cu schema de ajutor menționată la articolul 1 sau pendinte la data adoptării prezentei decizii.

Articolul 3

(1) Recuperarea ajutorului acordat menționată la articolul 1 este imediată și efectivă.

(2) Belgia trebuie să se asigure că prezenta decizie este pusă în aplicare integral, în termen de patru luni de la data notificării acesteia.

Articolul 4

(1) În termen de două luni de la data notificării prezentei decizii, Belgia transmite Comisiei următoarele informații:

(a) lista beneficiarilor ajutorului menționat la articolul 1 și suma totală primită de fiecare dintre aceștia cu acest titlu;

(b) suma totală (principal și dobândă) care trebuie recuperată de la fiecare beneficiar;

(c) o descriere detaliată a măsurilor deja adoptate și a celor planificate în vederea conformării cu cerințele din prezenta decizie;

(d) documentele care să demonstreze că beneficiarii au fost somați să ramburseze ajutorul.

(2) Belgia informează Comisia cu privire la evoluția măsurilor naționale luate în vederea punerii în aplicare a prezentei decizii până la recuperarea completă a ajutorului acordat menționat la articolul 1. Belgia transmite imediat, la simpla solicitare a Comisiei, orice informație privind măsurile care au fost deja adoptate și măsurile planificate în vederea conformării cu prezenta decizie. De asemenea, ea furnizează informații detaliate privind valoarea ajutorului și a dobânzilor recuperate deja de la beneficiari.

Articolul 5

Prezenta decizie se adresează Regatului Belgiei.

Adoptată la Bruxelles, 11 ianuarie 2016.

Pentru Comisie
Margrethe VESTAGER
Membru al Comisiei

ANEXĂ

LISTA DECIZIILOR ANTICIPATE EMISE ÎN TEMEIUL SCHEMEI DE AJUTOR ÎN CAUZĂ

Nr. decizie	Data	Societatea	Valabilitate (Începutul)	Valabilitate (Sfârșitul)	EBIT scutit (%)	NPBT scutit (%)	Profit excedentar total Declarații Ex. Imp. 2005-2014
500.117	26.5.2005	BASF Antwerpen	Perioadă de 3 ani				[…]
500.249	15.12.2005	Eval Europe NV	1.4.2004	2009			[…]
500.343	4.5.2006	BASF Antwerpen	Perioadă de 4 ani				[…]
600.144	17.10.2006	Celio International NV	1.2.2007	2012			[…]
600.279	21.11.2006	[…] (*)	1.1.2007	2012	[40-60]		
600.460	30.1.2007	BP Aromatics Limited NV	1.1.2007		[40-60]		[…]
600.469	6.2.2007	BASF Antwerpen	Perioadă de 5 ani și, respectiv, de 3 ani				[…]
700.064	8.5.2007	[…] (*)	8.5.2007	2012			
700.075	10.7.2007	The Heating Company	10.7.2007	2012	[60-80]		[…]
700.357	25.11.2008	LMS International	1.1.2008	2013	[60-80]		[…]
700.412	27.11.2007	[…] (*)	1.1.2007	2012			
800.044	12.8.2008	[…] (*)	1.1.2008	2013	[60-80]		
800.122	1.7.2008	Tekelec International sprl	1.6.2008	2013	[60-80]		[…]
800.225	15.7.2008	VF Europe bvba	1.1.2010	2015	[60-80]		[…]
800.231	13.1.2009	Noble International Europe bvba	1.9.2007	2012	[60-80]		[…]
800.346	9.6.2009	[…] (*)	1.5.2010	2015			
800.407	8.9.2009	[…] (*)	1.1.2011	2015			

Nr. decizie	Data	Societatea	Valabilitate (Începutul)	Valabilitate (Sfârșitul)	EBIT scutit (%)	NPBT scutit (%)	Profit excedentar total Declarații Ex. Imp. 2005-2014
800.441	11.3.2009	Eval Europe NV	11.3.2009	2013			[…]
800.445	13.1.2009	Bridgestone Europe NV	1.1.2006	2011	> OM [1-4]		[…]
900.161	26.5.2009	St Jude Medical CC bvba	1.1.2009	2014	> OM [1-4]		[…]
900.417	22.12.2009	Trane bvba	1.1.2010	2015	[40-60]		[…]
900.479	29.6.2010	[…] (*)	1.1.2010	2015			
2010.054	20.4.2010	[…] (*)	1.3.2010	2015	> OM [1-4]		
2010.106	20.4.2010	Luciad NV	1.1.2009	2014	[40-60] (2009-2011) [40-60] (2012-2013)		[…]
2010.112	13.7.2010	[…] (*)	1.1.2011	2016		[60-80]	
2010.239	6.9.2011	Ontex bvba	1.1.2011	2016		[60-80]	[…]
2010.277	7.9.2010	[…] (*)				[60-80]	
2010.284	13.7.2010	[…] (*)	1.1.2010	2015		[60-80]	
2010.488	15.2.2011	Dow Corning Europe SA	1.1.2010	2015	> OM [1-4]		[…]
2011.028	22.2.2011	Soudal NV	1.1.2010	2015		[40-60]	[…]
2011.201	13.9.2011	Belgacom Int. Carrier Services	1.1.2010	2015		[20-40]	[…]
2011.326	6.9.2011	Atlas Copco Airpower NV	1.1.2010	2015		[40-60]	[…]
2011.337	8.11.2011	Evonik Oxena Antwerpen NV	1.1.2012	2017		[20-40]	[…]
2011.469	13.12.2011	BP Aromatics Limited NV	1.1.2012				[…]
2011.488	24.1.2012	[…] (*)	1.1.2015	2020		[60-80]	
2011.542	28.2.2012	Chep Equipment Pooling NV	1.7.2010	2015		[20-40]	[…]

Nr. decizie	Data	Societatea	Valabilitate (Începutul)	Valabilitate (Sfârșitul)	EBIT scutit (%)	NPBT scutit (%)	Profit excedentar total Declarații Ex. Imp. 2005-2014
2011.569	26.2.2013	Nomacorc	1.1.2012	2016		[60-80]	[…]
2011.572	18.12.2012	[…] (*)					
2012.031	25.9.2012	Pfizer Animal Health SA	1.12.2012	2017		[80-100]	[…]
2012.038	6.3.2012	Kinepolis Group NV	1.1.2012	2016		[60-80]	[…]
2012.062	24.5.2012	Celio International NV	1.2.2012	2017			[…]
2012.066	3.4.2012	[…] (*)	1.1.2013	2018		[60-80]	
2012.101	17.4.2012	[…] (*)	1.1.2014	2019		[60-80]	
2012.180	18.9.2012	FLIR Systems Trading Belgium bvba	1.8.2012			[60-80]	[…]
2012.182	18.9.2012	[…] (*)	31.7.2013	2015		[40-60]	
2012.229	28.8.2012	ABI	1.1.2011	2016		[80-100]	[…]
2012,229	29.8.2012	AMPAR				[80-100]	[…]
2012.355	6.11.2012	Knauf Insulation SPRL	1.1.2013	2017		[60-80]	[…]
2012.375	20.11.2012	Capsugel Belgium NV	1.1.2012	2017		[60-80]	[…]
2012.379	20.11.2012	Wabco Europe BVBA	1.1.2012	2017		[40-60]	[…]
2012.446	18.12.2012	[…] (*)	1.1.2015	2020		[60-80]	
2012.468	26.2.2013	BASF Antwerpen	Perioadă de 6 ani				[…]
2013.052	16.4.2013	[…] (*)	Perioadă de 3 ani				
2013.111	30.4.2013	Delta Light NV	31.8.2012	2016		[60-80]	[…]
2013.138	17.9.2013	[…] (*)	1.1.2012	2017		[60-80]	

Nr. decizie	Data	Societatea	Valabilitate (Începutul)	Valabilitate (Sfârșitul)	EBIT scutit (%)	NPBT scutit (%)	Profit excedentar total Declarații Ex. Imp. 2005-2014
2013.156	25.6.2013	Punch Powertrain NV	1.1.2013	2017		[60-80]	[…]
2013.331	8.10.2013	Puratos NV	1.1.2013	2018		[40-60]	[…]
2013.443	10.12.2013	Omega Pharma International	1.1.2013	2018		[40-60]	[…]
2013.540	10.12.2013	[…] (*)	1.1.2014	2019		[60-80]	
2013.579	28.1.2014	Esko Graphics BVBA	1.1.2012	2017		[60-80]	[…]
2013.612	25.2.2014	Magnetrol International NV	1.1.2012	2016		[60-80]	[…]
2014.091	1.4.2014	Mayckawa Europe NV	31.12.2013	2018		[60-80]	[…]
2014.098	10.6.2014	[…] (*)	1.1.2014	2019		[60-80]	
2014.173	13.5.2014	[…] (*)	1.1.2012	2016		[60-80]	
2014.185	24.6.2014	[…] (*)				[60-80]	
2014.288	5.8.2014	[…] (*)	1.7.2014	2019		[60-80]	
2014.609	23.12.2014	[…] (*)	1.1.2014	2019		[60-80]	
		TOTAL excedent					**[< 2 100 000 000** (**)**]**

(*) Conform informațiilor primite din partea Belgiei, aceste societăți nu au declarat niciun profit excedentar în declarațiile lor fiscale până în anul fiscal 2013.
(**) Această sumă reprezintă profitul excedentar total declarat de societăți în declarațiile lor fiscale, dar nu oferă niciun indiciu cu privire la ajutoarele de stat acordate.
Sursa: Comunicarea autorităților belgiene din 29 mai 2015 care a urmat deciziei de inițiere a procedurii.

DECIZIA (UE) 2016/1700 A COMISIEI

din 7 aprilie 2016

privind ajutorul de stat SA.15836 (2012/C) (ex NN 34/2000 și NN 34A/2000) pus în aplicare de Austria (Măsurile de marketing ale AMA)

[notificată cu numărul C(2016) 1972]

(Numai textul în limba germană este autentic)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile ([1]),

întrucât:

(1) Prin hotărârea din 27 octombrie 2011 ([2]), Curtea de Justiție a Uniunii Europene (denumită în continuare „Curtea") a confirmat hotărârea Tribunalului de Primă Instanță ([3]) (în prezent Tribunalul) prin care fusese anulată Decizia C(2004) 2037 a Comisiei din 30 iunie 2004 în cazul ajutorului de stat NN 34A/2000 privind programele de calitate și etichetele de calitate AMA Biosiegel (denumite în continuare „eticheta ecologică") și AMA Gütesiegel (denumite în continuare „eticheta de calitate").

(2) În urma hotărârii Curții, Comisia trebuie să ia măsurile necesare pentru a se conforma acestei hotărâri. Prin urmare, Comisia trebuie să adopte o decizie nouă.

(3) Hotărârile citate mai sus reprezintă rezultatul unei proceduri ale cărei etape principale sunt prezentate în continuare.

1. PROCEDURA ÎN FAȚA COMISIEI

1.1. *INIȚIEREA PROCEDURILOR – PLÂNGERI*

(4) În urma primirii a două plângeri, din 21 septembrie 1999 și, respectiv, 5 noiembrie 1999, înregistrate la 23 septembrie 1999 și, respectiv, 20 ianuarie 2000, prin scrisoarea din 15 februarie 2000, Comisia a invitat autoritățile austriece să furnizeze informații corespunzătoare referitoare la măsurile de ajutor privind activitățile de marketing ale Agrarmarkt Austria Marketing GesmbH (AMA Marketing), o filială a Agrarmarkt Austria (AMA).

(5) Autoritățile austriece au furnizat informațiile solicitate prin scrisoarea din 20 martie 2000, înregistrată la 21 martie 2000.

(6) Prin scrisoarea din 4 aprilie 2000, înregistrată la 7 aprilie 2000, cel de-al doilea reclamant a transmis informații suplimentare.

(7) S-au primit, de asemenea, informații suplimentare din partea celui de-al doilea reclamant la 18 mai 2000 și 30 mai 2001, fiind înregistrate la 26 mai 2000 și, respectiv, 6 iunie 2001. O a treia reclamație cu privire la același subiect a fost primită de Comisie la 22 ianuarie 2003.

1.2. *CAZUL NN 34/2000 ȘI SEPARAREA ADMINISTRATIVĂ*

(8) Pe baza informațiilor primite în plângeri, Comisia a informat autoritățile austriece, prin scrisoarea din 19 iunie 2000, cu privire la faptul că măsurile în cauză fuseseră înregistrate ca ajutor nenotificat (NN 34/2000) și a invitat

([1]) Invitație de a prezenta observații în temeiul articolului 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, privind cazul ajutorului de stat SA.15836, din 12 iunie 2012, C(2012) 3760 final (JO C 301, 5.10.2012, p. 22).
([2]) Cauza C-47/10 P Republica Austria/Scheucher-Fleisch GmbH și alții, ECLI:EU:C:2011:698.
([3]) Cauza T-375/04 Scheucher-Fleisch GmbH și alții/Comisia Comunităților Europene ECLI:EU:T:2009:445.

autoritățile austriece să transmită informații suplimentare. Autoritățile austriece au răspuns prin scrisoarea din 29 septembrie 2000, înregistrată în aceeași zi, precum și prin scrisoarea din 16 octombrie 2000, înregistrată la 17 octombrie 2000. S-au solicitat informații suplimentare prin scrisoarea din 15 octombrie 2001, la care autoritățile austriece au răspuns prin scrisoarea din 7 noiembrie 2001. Prin scrisoarea din 19 decembrie 2002, autoritățile austriece au prezentat informații suplimentare și au informat Comisia cu privire la modificarea directivelor AMA (interne) (AMA Richtlinien) care reglementează activitățile de publicitate pentru produsele care au afișate eticheta de calitate AMA și eticheta ecologică AMA, care au intrat în vigoare la 26 septembrie 2002.

(9) Autoritățile austriece au susținut că, prin intermediul scrisorii respective, care includea un formular de notificare completat, au notificat măsurile privind eticheta de calitate AMA și eticheta ecologică AMA, puse în aplicare conform noilor reguli interne ([4]). Comisia a considerat, cu toate acestea, că scrisoarea respectivă nu poate fi considerată o notificare a unui ajutor nou, întrucât directivele AMA modificate intraseră deja în vigoare la 26 septembrie 2002, fiind puse în aplicare așadar înainte de orice aprobare a măsurilor de ajutor bazate pe acestea ([5]).

(10) În urma solicitării autorităților austriece din 8 martie 2004, primită la aceeași dată, Comisia a hotărât să separe cazul NN 34/2000 în două. Numărul de înregistrare NN 34A/2000 a fost atribuit examinării dispozițiilor privind eticheta ecologică AMA și eticheta de calitate AMA aplicabile după 26 septembrie 2002, iar numărul de înregistrare NN 34/2000 corespunde examinării de către Comisie a măsurilor privind eticheta ecologică AMA și eticheta de calitate AMA înainte de 26 septembrie 2002, precum și a celorlalte măsuri de marketing ale AMA.

(11) La 16 martie 2004, din motive administrative interne, a fost deschis un nou dosar, și anume NN 34B/2000, cu privire la măsurile puse în aplicare înainte de 26 septembrie 2002. Comisia evidențiază faptul că acest caz nu are niciun impact asupra fondului prezentei proceduri.

(12) Noile reguli interne ale AMA au introdus un design nou pentru etichete și au făcut aplicabile noi standarde de calitate pentru produsele care afișează una dintre aceste etichete. În urma explicațiilor furnizate de autoritățile austriece și a examinării detaliate a noilor etichete și standarde de calitate a rezultat că acestea fuseseră adoptate pentru a respecta noile norme comunitare.

(13) În timp ce noua versiune a regulilor interne ale AMA nu stipula condiții privind originea produselor, actul juridic de bază care reglementează AMA, Legea AMA, făcea referire în continuare doar la produsele naționale. În această privință, prin scrisoarea din 19 decembrie 2002, înregistrată la 23 decembrie 2002, autoritățile austriece au confirmat că, în baza noilor reguli, etichetele AMA sunt disponibile pentru toate produsele, indiferent de originea lor, și s-au angajat să adapteze ulterior Legea AMA. Pe baza motivelor de mai sus, serviciile Comisiei au considerat că sistemul de ajutoare nenotificate înregistrat cu numărul NN 34/2000 a fost modificat substanțial începând cu 26 septembrie 2002 pentru a respecta normele privind ajutoarele de stat și că este justificată evaluarea separată a schemei după data respectivă.

1.3. *AJUTORUL NENOTIFICAT NN 34A/2000 DUPĂ SEPARARE*

(14) Cu privire la cazul NN 34A/2000, autoritățile austriece au furnizat informații suplimentare prin scrisorile din 2 aprilie 2004 (înregistrată la 5 aprilie 2004), 19 aprilie 2004, 29 aprilie 2004, 4 mai 2004, 7 mai 2004, 13 mai 2004. 9 iunie 2004, 16 iunie 2004 și 24 iunie 2004, toate înregistrate în ziua primirii lor.

(15) Prin Decizia C(2004) 2037 din 30 iunie 2004 privind ajutorul de stat NN 34A/2000, Comisia a hotărât să nu formuleze obiecții față de măsura respectivă și a considerat-o compatibilă cu piața comună în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE], în sensul că măsura îndeplinea condițiile impuse de punctele 13 și 14 din Orientările comunitare privind ajutorul de stat în sectorul agricol ([6]) (denumite în continuare „Orientările 2000-2006") și de Orientările comunitare privind ajutoarele de stat pentru publicitatea produselor enumerate în anexa I la Tratatul CE și a anumitor produse care nu sunt incluse în anexa I ([7]) (denumite în continuare „Orientările privind publicitatea"). Schema de ajutoare examinată în cazul NN 34A/2000 a fost limitată în timp până la 31 decembrie 2008 pentru toate măsurile privind eticheta de calitate (AMA Gütesiegel) și pentru măsurile privind sprijinul pentru calitatea etichetei ecologice (Biozeichen), în timp ce măsurile de publicitate pentru eticheta ecologică (Biozeichen) au fost limitate în timp până la 31 martie 2006.

([4]) Aceeași argumentație este utilizată în cadrul unui aviz juridic anexat trimiterii de informații din 26 februarie 2015.
([5]) Măsurile AMA privind eticheta de calitate și eticheta ecologică, puse în aplicare din 26 septembrie 2002 în temeiul regulilor interne modificate, au fost aprobate la 30 iunie 2004 prin decizia Comisiei în cazul NN 34A/2000 (a se vedea considerentele 10-16).
([6]) JO C 28, 1.2.2000, p. 2.
([7]) JO C 252, 12.9.2001, p. 5.

(16) Conform deciziei, toate măsurile puse în aplicare de AMA și de AMA Marketing înainte de 26 septembrie 2002, care au rămas obiectul cazului NN 34/2000, au fost excluse în mod expres din examinarea cazului NN 34A/2000. În această privință, nu este însă clar când au intrat în vigoare noile reguli interne ale AMA, și anume dacă măsurile de ajutor au fost acordate pe baza noilor reguli începând deja cu 26 septembrie 2002, data la care regulile au intrat în vigoare, sau dacă a existat o perioadă de tranziție după 26 septembrie 2002 pe durata căreia ajutorul a fost acordat în continuare în conformitate cu vechile reguli.

(17) În răspunsul lor din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au confirmat că nu a fost aplicată nicio perioadă de tranziție și că noile reguli au intrat în vigoare începând cu 26 septembrie 2002.

1.4. *NOTIFICAREA MĂSURILOR DE MARKETING ALE AMA (MARKETING GENERIC, MARKETING ÎN AFARA AUSTRIEI ȘI CERCETARE DE PIAȚĂ) – N 239/2004*

(18) La 28 mai 2004, autoritățile austriece au notificat măsurile de marketing ale AMA conținând măsuri generice de marketing, măsuri de marketing în afara Austriei și cercetare de piață. Schema de ajutoare înregistrată cu numărul de ajutor de stat N 239/2004 a fost aprobată prin Decizia C(2004) 3945 a Comisiei din 20 octombrie 2004. Prin Decizia C(2010) 377 din 21 ianuarie 2010, Comisia a aprobat, în cadrul ajutorului de stat numărul N 496/2009, o continuare a schemei de ajutoare sus-menționate până la 31 decembrie 2013. Deciziile respective nu sunt afectate de hotărârile Curții citate mai sus, iar măsurile aprobate prin acestea nu fac obiectul prezentei decizii.

1.5. *PRELUNGIREA NN 34A/2000*

(19) Prin scrisoarea din 15 martie 2006, înregistrată în aceeași zi, autoritățile austriece au notificat o prelungire până la 31 decembrie 2010 pentru măsurile privind eticheta ecologică ([8]) [schema de ajutoare de stat N 175/2006 aprobată prin Decizia C(2006) 2281 a Comisiei din 2 iunie 2006]. Prin scrisoarea din 19 noiembrie 2008, Austria a notificat o prelungire până la 31 decembrie 2013 a măsurii de ajutor NN 34A/2000 privind atât eticheta de calitate, cât și eticheta ecologică, care a expirat la 31 decembrie 2010. Ajutorul notificat, care a fost înregistrat cu numărul N 589/2008 și a fost aprobat prin Decizia C(2009) 1092 a Comisiei din 25 februarie 2009, a înlocuit în același timp măsura de ajutor N 175/2006.

(20) Prezenta decizie nu vizează schemele de ajutoare aprobate descrise mai sus cu numărul N 175/2006, N 589/2008, N 239/2004, respectiv N 496/2009.

(21) Obiectul prezentei decizii îl reprezintă măsurile AMA nenotificate în cadrul schemei de ajutoare NN 34/2000 (care acoperă perioada de dinainte de 26 septembrie 2002) și măsurile AMA care au fost vizate de decizia anulată NN 34A/2000 a Comisiei (care acoperă perioada de după 26 septembrie 2002).

2. **PROCEDURI ÎN FAȚA INSTANȚELOR UNIUNII (TRIBUNALUL ȘI CURTEA DE JUSTIȚIE) ȘI DECIZIA DE INIȚIERE A PROCEDURII**

2.1. *PROCEDURI ÎN FAȚA TRIBUNALULUI – CAUZA T-375/04*

(22) Decizia Comisiei în cazul NN 34A/2000 a fost contestată, la 17 septembrie 2004, în fața Tribunalului de Primă Instanță (în prezent Tribunalul) de către reclamanții menționați în considerentul 4. Cauza a fost înregistrată cu numărul T-375/04.

(23) În hotărârea sa din 18 noiembrie 2009, Tribunalul a concluzionat că Comisia ar fi trebuit să inițieze procedura oficială de investigare din cauza existenței unei contradicții între (i) formularea din Legea AMA din 1992 care, potrivit Tribunalului, limitează schema la produse naționale și (ii) directivele interne ale AMA și asigurările autorităților austriece, care confirmaseră că schema era deschisă pentru produse din alte state membre. Tribunalul a considerat că această contradicție era suficientă pentru a genera îndoieli serioase cu privire la compatibilitatea schemei cu piața internă.

([8]) Astfel cum este indicat în considerentul 15 de mai sus, în cadrul schemei de ajutoare NN 34A/2000, măsurile de publicitate pentru eticheta ecologică au fost limitate în timp până la 31 martie 2006, iar măsurile de sprijin pentru calitatea etichetei ecologice până la 31 decembrie 2008.

(24) Prin urmare, Tribunalul a concluzionat (a se vedea punctul 86 din hotărâre) că Comisia ar fi trebuit să inițieze procedura prevăzută la fostul articol 88 alineatul (2) din Tratatul CE [în prezent articolul 108 alineatul (2) din TFUE]. Pe această bază, Tribunalul a anulat decizia Comisiei în cazul NN 34A/2000.

2.2. *PROCEDURI ÎN FAȚA CURȚII DE JUSTIȚIE – CAUZA C-47/10*

(25) La 27 ianuarie 2010, Republica Austria a introdus recurs împotriva hotărârii sus-menționate a Tribunalului. Recursul a fost înregistrat drept Cauza C-47/10.

(26) În hotărârea sa din 27 octombrie 2011, Curtea de Justiție a respins recursul introdus de Republica Austria și a susținut pe deplin hotărârea Tribunalului.

2.3. *DECIZIA DE INIȚIERE A PROCEDURII ȘI ETAPELE PROCEDURALE ULTERIOARE*

(27) În urma hotărârii Curții, Comisia a inițiat procedura oficială de investigare în temeiul articolului 108 alineatul (2) din TFUE în cazul NN 34A/2000. Luând în considerare motivarea hotărârii, în decizia de inițiere a procedurii din 12 iunie 2012 ([9]), Comisia a invitat autoritățile austriece și părțile în cauză să-și prezinte, în decurs de o lună, observațiile în vederea clarificării îndoielilor cu privire la contradicția descrisă în considerentul 23.

(28) Comisia nu a primit nici observație din partea terților.

(29) Austria a răspuns prin scrisoarea din 29 iunie 2012, solicitând o prelungire a termenului pentru răspuns. Comisia a acordat o prelungire a termenului pentru răspuns până la 13 iulie 2012.

(30) Autoritățile austriece și-au prezentat observațiile la 14 septembrie 2012.

(31) Comisia a solicitat informații suplimentare prin scrisoarea din 19 februarie 2014. Autoritățile austriece au răspuns la 14 martie 2014 și au solicitat o prelungire a termenului pentru răspuns. Austria a prezentat informații suplimentare la 7 mai 2014.

(32) Comisia a trimis o nouă solicitare de informații la 17 decembrie 2014. La 23 decembrie 2014, autoritățile austriece au solicitat o prelungire a termenului pentru răspuns. Comisia a acordat prelungirea prin scrisoarea din 8 ianuarie 2015. Răspunsul autorităților austriece a fost transmis la 26 februarie 2015 și la 3 martie 2015.

3. **DESCRIEREA MĂSURILOR DE AJUTOR**

3.1. *TITLU*

(33) Măsurile de marketing ale AMA

3.2. *DURATA MĂSURII*

(34) Legea AMA, care instituie AMA, a intrat în vigoare în 1992. Conform informațiilor furnizate de autoritățile austriece prin scrisoarea din 4 iulie 1997, înregistrată la 7 iulie 1997, măsurile de marketing au fost instituite începând cu 1994, și anume înainte de 1 ianuarie 1995, data la care Austria a aderat la Uniunea Europeană. Cu toate acestea, măsurile AMA nu au fost comunicate Comisiei de autoritățile austriece în conformitate cu articolul 143 sau 144 din Actul de aderare a Republicii Austria ([10]).

([9]) A se vedea nota de subsol 1.

([10]) Actul privind condițiile de aderare a Regatului Norvegiei, a Republicii Austria, a Republicii Finlanda și a Regatului Suediei și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană (JO C 241, 29.8.1994, p. 21), astfel cum a fost adaptat prin JO L 1, 1.1.1995, p. 1.

(35) În comunicarea sa din 14 septembrie 2012, Austria a declarat că Österreichische Weinmarketing „a informat" Comisia cu privire la măsurile de marketing. Cu toate acestea, informațiile furnizate în comunicarea respectivă ([11]) se referă doar la măsurile corespunzătoare impuse de Comisie conform articolului 93 alineatul (1) din Tratatul CE (în prezent articolul 108 alineatul (1) din TFUE) în sectorul vitivinicol. Măsurile respective nu se încadrează în domeniul de aplicare al prezentei decizii.

(36) Prin scrisoarea din 7 februarie 1997, în contextul raportului de monitorizare al OCDE, Comisia a informat Austria că măsurile de promovare ale AMA ar putea constitui ajutor de stat și, prin urmare, a solicitat autorităților austriece să furnizeze toate informațiile necesare pentru evaluarea măsurilor respective conform normelor în vigoare privind ajutoarele de stat și să completeze formularele de notificare relevante. Prin scrisoarea din 23 iunie 1997, autoritățile austriece au furnizat informațiile solicitate, precum și un formular de notificare completat. ([12])

(37) În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au confirmat că scrisoarea din 23 iunie 1997 a constituit o notificare validă și că, la expirarea perioadei de două luni, statul membru avea dreptul să considere că există o autorizare valabilă a ajutoarelor de stat pentru măsurile respective.

(38) În ceea ce privește data la care ia sfârșit punerea în aplicare, trebuie efectuată o distincție între diferitele activități de marketing ale AMA.

(39) În această privință, Comisia precizează că, prin decizia din 20 octombrie 2004, aceasta a aprobat, în cadrul ajutorului de stat N 239/2004, următoarele măsuri de marketing ale AMA: măsuri generice de marketing (publicitate și activități de relații cu publicul), măsuri de marketing în afara Austriei și cercetare de piață.

(40) Pe scurt, în ceea ce privește eticheta ecologică și eticheta de calitate AMA, data încheierii măsurii a fost 31 decembrie 2008, cu excepția măsurilor de publicitate privind eticheta ecologică, care au expirat la 31 decembrie 2006 (a se vedea considerentele 15 și 19 de mai sus). În ceea ce privește celelalte măsuri de marketing ale AMA, acestea s-au aplicat până la 20 octombrie 2004, dată la care a fost aprobată măsura notificată N 239/2004 (a se vedea capitolul 1.4 și considerentul 39 de mai sus).

(41) Comisia precizează în continuare că o măsură privind campania de promovare a cărnii de vită de către AMA a fost notificată și aprobată în cadrul ajutorului de stat numărul N 570/1998 prin scrisoarea din 15 decembrie 1998. Durata ajutorului a fost limitată la doi ani.

(42) Cu excepția măsurilor vizate de deciziile Comisiei în cazurile N 570/1998, NN 34A/2000 și N 239/2004, Comisia nu are cunoștință de alte măsuri de ajutor aprobate în legătură cu activitățile de marketing ale AMA în perioada aflată în discuție.

3.3. *CUANTUMUL AJUTORULUI*

(43) Conform informațiilor furnizate în rapoartele detaliate de buget pentru anii 1995-1999 ([13]) și 2000-2008 ([14]), s-au cheltuit următoarele sume pentru activitățile de marketing ale AMA:

1995: 13 084 204,72 EUR

1996: 16 241 658,38 EUR

1997: 15 306 219,65 EUR

1998: 18 217 604,15 EUR

1999: 18 158 485,48 EUR

2000: 15 867 096,22 EUR

2001: 12 092 317,52 EUR

2002: 13 538 228,32 EUR

([11]) Și anume trimiterea la Decizia N88/98 a Comisiei.
([12]) A se vedea considerentul 145 și următoarele.
([13]) Aceste rapoarte au fost înaintate ca anexă la scrisoarea autorităților austriece din 16 octombrie 2000, prin care acestea au răspuns la solicitarea Comisiei de informații suplimentare din 19 iunie 2000.
([14]) Aceste rapoarte au fost transmise odată cu scrisoarea autorităților austriece din 14 septembrie 2012.

2003: 9 044 509,01 EUR

2004: 10 559 442,86 EUR

2005: 8 994 712,20 EUR

2006: 12 193 320,12 EUR

2007: 12 285 344,67 EUR

2008: 15 087 084,71 EUR

(44) Prin scrisoarea din 12 iunie 2012, autoritățile austriece au fost invitate să confirme cifrele de mai sus și să furnizeze o defalcare pe ani a bugetului pentru fiecare categorie de ajutoare (publicitate pentru etichetele de calitate, publicitate pentru etichetele ecologice, publicitate generică, publicitate în afara Austriei, măsuri privind calitatea, precum și sprijinul tehnic cu privire la etichete și la produsele generice). Următoarele cifre au fost furnizate în comunicarea din 14 septembrie 2012.

(EUR)

	Werbe-maßnahmen für Gütesiegel und Biozeichen	generische Werbung	Werbung außerhalb Öster-reichs	Qualitäts-maßnahmen	technische Hilfe für beide Siegel und generische Erzeugnisse	Sonstiges nicht zuordenbar	Summe
1995	1 299 346,00	6 362 489,86	3 571 312,11	371 139,09	582 771,80	897 145,82	13 084 204,68
1996	2 233 341,97	8 643 529,94	2 888 555,25	394 070,06	779 226,09	1 302 935,06	16 241 658,37
1997	1 711 790,25	8 550 846,55	2 679 179,98	362 098,72	752 833,66	1 249 471,22	15 306 220,38
1998	1 347 618,61	9 607 372,32	3 555 154,59	689 570,37	1 078 268,11	1 939 620,16	18 217 604,16
1999	1 950 511,57	9 740 191,85	3 444 902,31	802 776,30	874 229,94	1 345 873,52	18 158 485,49
2000	1 616 472,22	8 148 390,41	2 387 445,85	1 327 850,90	993 697,77	1 393 239,07	15 867 096,22
2001	1 537 390,80	5 448 146,98	2 234 769,81	728 167,14	899 896,37	1 243 946,42	12 092 317,52
2002	1 336 612,09	7 237 058,31	2 092 667,47	381 162,95	825 295,61	1 665 431,89	13 538 228,32
2003	1 628 162,19	3 561 930,45	1 487 154,69	74 665,78	491 988,97	1 800 606,93	9 044 509,01
2004	1 562 732,58	4 934 174,90	1 366 698,52	129 725,39	804 018,00	1 762 093,47	10 559 442,86

(45) Autoritățile austriece au furnizat următoarele cifre pentru măsurile privind eticheta ecologică și eticheta de calitate în perioada 2002-2008.

Jahr	Gesamtkosten lt. Jahresbericht	davon AMA-Güte-siegel	in % von Gesamt	davon AMA-Bio-Zeichen	in % von Gesamt
2002	13 538 228,32	1 356 909,27	10,02	320 695,40	2,37
2003	9 044 509,01	2 139 261,31	23,65	829 573,19	9,17
2004	10 559 442,86	1 187 575,61	11,25	994 446,40	9,42

Jahr	Gesamtkosten lt. Jahresbericht	davon AMA-Güte-siegel	in % von Gesamt	davon AMA-Bio-Zeichen	in % von Gesamt
2005	8 994 712,20	1 709 859,07	19,01	714 448,63	7,94
2006	12 193 320,12	2 834 299,23	23,24	327 752,62	2,69
2007	12 285 344,67	3 466 665,92	28,22	641 760,86	5,22
2008	15 087 995,71	3 410 221,60	22,60	1 273 517,59	8,44
Summe	**81 703 552,89**	**16 104 792,01**		**5 102 194,69**	

3.4. *BENEFICIARI*

(46) Pe baza informațiilor disponibile, rezultă că beneficiarii măsurilor de marketing sunt producători agricoli, precum și întreprinderi care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și comercializării de produse agricole, inclusiv industria alimentară.

3.5. *TEMEI JURIDIC*

(47) Actul juridic de bază pentru toate măsurile de marketing ale AMA este Legea AMA – Bundesgesetz über die Errichtung der Marktordnungsstelle „Agrarmarkt Austria" (Legea federală privind instituirea organismului de reglementare a pieței „Agrarmarkt Austria"). ([15]).

(48) În urma solicitării de informații din 30 aprilie 2014, autoritățile austriece au transmis toate actele juridice de punere în aplicare (Richtlinien, Verordnungen etc., inclusiv directivele interne ale AMA și alte reguli interne) care reglementează eticheta de calitate și eticheta ecologică, precum și respectivele măsuri de marketing.

3.6. *AMA MARKETING ȘI FINANȚAREA PARAFISCALĂ A MĂSURII*

(49) AMA este un organism de drept public instituit în 1992 prin Legea AMA și controlat de stat. Schema este administrată de AMA Marketing, o filială deținută în totalitate de AMA.

(50) În cazul NN 34A/2000, autoritățile austriece au furnizat informațiile prezentate în continuare cu privire la statutul și activitățile AMA.

(51) Potrivit autorităților austriece, AMA și AMA Marketing nu comercializează bunuri sau servicii. AMA Marketing supraveghează utilizarea etichetei de calitate și a etichetei ecologice, planifică și coordonează măsurile de promovare (publicitate, târguri, expoziții, evenimente de relații cu publicul și altele), produce materiale de informare referitoare la programele și etichetele de calitate și comandă proiecte de cercetare pe diverse subiecte legate de calitate în producția agricolă.

(52) AMA Marketing nu efectuează campanii publicitare sau controale ale produselor. În schimb, AMA Marketing selectează firme private în conformitate cu legislația națională de transpunere a Directivei 92/50/CEE a Consiliului ([16]) și, ulterior, a Directivei 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([17]) pentru a realiza astfel de campanii sau controale.

(53) Întreprinderile austriece din industria agroalimentară plătesc taxe obligatorii stabilite de Legea AMA pentru finanțarea integrală a acestor măsuri. AMA și AMA Marketing sunt finanțate, de asemenea, din aceste taxe.

([15]) Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich (BGBl.) 376/1992.
([16]) Directiva 92/50/CEE a Consiliului din 18 iunie 1992 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de servicii (JO L 209, 24.7.1992, p. 1).
([17]) Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii (JO L 134, 30.4.2004, p. 114).

(54) Legea AMA [articolul 21c alineatul (1)] prevede obligația de a plăti taxe pentru următoarele operațiuni sau produse:

— lapte, atunci când este livrat pentru a fi prelucrat;

— cereale, atunci când sunt măcinate;

— animale bovine adulte, viței, porci, miei, oi și păsări, atunci când sunt sacrificate;

— creșterea păsărilor de curte pentru producția de ouă;

— producția de legume și fructe;

— producția de cartofi (cu excepția cartofilor pentru feculă și a cartofilor folosiți pentru producția de alcool);

— producția și cultivarea de produse horticole;

— cultivarea viței-de-vie;

— prima comercializare a vinului.

(55) Cuantumul maxim al contribuțiilor este stabilit, de asemenea, în Legea AMA (articolul 21d). Nivelul concret al contribuțiilor este stabilit prin intermediul unui regulament al consiliului de administrație al AMA (Verordnung des Verwaltungsrates).

(56) Prin scrisoarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au comunicat următoarele sume ale taxelor percepute în perioada 1995-2008 ([18]):

1995 – 13 833 026,19 EUR

1996 – 15 260 738,33 EUR

1997 – 14 340 815,84 EUR

1998 – 15 473 675,13 EUR

1999 – 15 260 405,37 EUR

2000 – 15 419 046,38 EUR

2001 – 15 228 252,40 EUR

2002 – 15 461 156,95 EUR

2003 – 13 529 199,62 EUR

2004 – 17 320 613,38 EUR

2005 – 16 003 552,29 EUR

2006 – 16 030 054,67 EUR

2007 – 15 909 792,32 EUR

2008 – 15 880 813,22 EUR

(57) De exemplu, în anul 2003 s-au colectat taxe în valoare totală de 13 529 199,62 EUR, după cum urmează:

Lapte	7 754 833,88
Animale bovine adulte	1 141 663,81

([18]) Anexa la punctele 31 și 47 din comunicarea din 14 septembrie 2012. Comunicarea conține un document principal și anexe la acesta.

Porci	1 976 514,84
Viței	31 926,33
Oi și miei	34 046,38
Păsări de curte pentru sacrificare	405 925,74
Găini ouătoare	427 690,62
Fructe	769 823,87
Legume	408 448,99
Cartofi	243 896,60
Produse horticole	334 428,56

(58) În conformitate cu articolul 21c alineatul (2) din Legea AMA, bunurile care provin din afara Austriei sunt scutite de aceste taxe.

4. **MĂSURILE DE MARKETING ALE AMA**

(59) Prin scrisoarea din 16 octombrie 2000, în contextul procedurii NN 34/2000, autoritățile austriece au furnizat rapoarte anuale pentru anii 1995, 1996, 1997, 1998 și 1999 în care sunt enumerate toate măsurile de marketing ale AMA.

(60) În ceea ce privește eticheta de calitate și eticheta ecologică, autoritățile austriece au furnizat o descriere detaliată în cadrul evaluării schemei de ajutoare NN 34A/2000.

(61) Din informațiile respective reiese că activitățile de marketing pot fi grupate în următoarele categorii de ajutoare:

— publicitate, care include publicitate privind eticheta de calitate și eticheta ecologică, măsuri generice de marketing și măsuri de publicitate în afara Austriei (secțiunea 4.1 de mai jos);

— ajutoare pentru sisteme de asigurare a calității, controale ale calității și controale pentru produsele ecologice în cazul produselor care poartă eticheta de calitate și eticheta ecologică (secțiunea 4.2 de mai jos) și

— măsuri de sprijin tehnic (secțiunea 4.3 de mai jos)

(62) O descriere detaliată a măsurilor pentru fiecare categorie de ajutoare este furnizată în continuare în capitolele 4.1-4.3.

4.1. *MĂSURI DE PUBLICITATE*

4.1.1. MĂSURI DE PUBLICITATE PRIVIND ETICHETA DE CALITATE ȘI ETICHETA ECOLOGICĂ

(63) Conform informațiilor furnizate de autoritățile austriece cu privire la schema de ajutoare NN 34A/2000, eticheta ecologică poate să includă sau nu o indicație a originii. Eticheta de calitate a inclus întotdeauna o indicație specifică a originii și un al doilea câmp în culori și/sau cu simboluri care indică (grafic) originea, în funcție de statul membru sau de regiunea de producție.

Logourile folosite și eligibilitatea în temeiul schemei

(64) Conform informațiilor furnizate de autoritățile austriece cu privire la schema de ajutoare NN 34A/2000, etichetele au avut următorul aspect după anul 2002:

Aspectul etichetelor începând cu anul 2002 ([19])

Etichetă de calitate ([20]) (Austria)	**Etichetă de calitate** (Bavaria)	**Etichetă ecologică** (origine indicată)	**Etichetă ecologică** (origine ne indicată)
			

(65) Din exemplele transmise Comisiei pentru perioada 1995-2002 reiese că eticheta ecologică a avut același aspect ca în perioada de după 2002, în timp ce, până la 31 decembrie 1999, eticheta de calitate a avut un design diferit (astfel cum este prezentat mai jos): în locul referinței „AMA Gütesiegel” a fost introdus cuvântul „Austria” (de aceeași mărime) în câmpul central, și anume partea dominantă din punct de vedere vizual a etichetei.

Aspectul etichetei de calitate în perioada 1.1.1995-31.12.1999

(66) Începând cu ianuarie 2000, eticheta de calitate originală a fost înlocuită cu eticheta prezentată mai sus în considerentul 65 ([21]). Acest fapt este reflectat în rapoartele anuale începând cu acea perioadă.

(67) Conform informațiilor furnizate cu privire la schema de ajutoare NN 34A/2000, eticheta ecologică și eticheta de calitate au fost acordate doar pentru produsele care respectă anumite criterii de calitate privind metodele de producție, caracteristicile produsului și, în unele cazuri, cerințe legate de originea geografică a unui produs.

(68) Autoritățile austriece au oferit asigurări că dispozițiile Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([22]) au fost respectate în ceea ce privește publicitatea subvenționată.

(69) Eticheta ecologică a fost acordată doar pentru alimentele ecologice care respectă criteriile prevăzute în Regulamentul (CEE) nr. 2092/91 al Consiliului ([23]).

([19]) Etichetele au fost prezentate în considerentul 13 din Decizia Comisiei în cazul NN 34A/2000.
([20]) Acest logo a fost folosit, de asemenea, în perioada 1999-2002.
([21]) Eticheta este utilizată în directivele din anul 2000 privind produsele (Richtlinien für Frischfleisch, Fleischerbetriebe, Fleischwaren, Frischeier, Putenfleisch, Milch und Milchprodukte, Obst, Gemüse und Speisekartoffeln, Speisefette, Speiseöle, Diverse Lebensmittel).
([22]) Directiva 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 martie 2000 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la etichetarea și prezentarea produselor alimentare, precum și la publicitatea acestora (JO L 109, 6.5.2000, p. 29).
([23]) Regulamentul (CEE) nr. 2092/91 al Consiliului din 24 iunie 1991 privind metoda de producție ecologică și indicarea acesteia pe produsele agricole și alimentare (JO L 198, 22.7.1991, p. 1).

(70) Eticheta de calitate a fost acordată doar produselor care au îndeplinit cerințele de calitate în temeiul articolului 24a litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1257/1999 al Consiliului ([24]). Produsele care au îndeplinit criteriile de calitate impuse pentru utilizarea etichetei de calitate au întrunit următoarele standarde superioare de calitate în sensul punctului 47 din Orientările 2000-2006 ([25]).

Produs	Criteriu
Carne de vită, de vițel	valoare pH 36 < 5,8 într-un interval de cel puțin 36 de ore.
Carne de porc	carne de porc PSE: valoare pH1 la cel puțin 30 de minute de la sacrificare: 6,0 sau mai mare.
	Este permisă doar carnea din clasele S și E.
	carne de porc DFE: valoare pH12 la cel puțin 12 ore de la sacrificare: max. 5,8.
Carne de curcan	Cerințe bacteriologice: nr. maxim de bacterii totale L 50 000 KbE/cm² și nr. maxim de Enterobacteriaceae L 500 KbE/cm² înainte de tăiere, valori corespunzătoare L 100 000 KbE/cm² și L 1 000 KbE/cm² după tăiere.
Ouă	Doar de la găini crescute la sol și în aer liber.
	Participare în cadrul unui program de prevenire și control al salmonelei.
Lapte și produse lactate	Conținut de lipopolizaharide ≤ 400 EU/ml
	Doar 1 clasă de calitate din 4 clase existente.
	În intervalul de toleranță microbiologică, limitele inferioare, conform legii austriece *Milchhygieneverordnung,* constituie limitele superioare acceptate pentru produsele cu etichetă de calitate. Dacă intervalul de toleranță este, de exemplu, 1-3 conform legii, eticheta de calitate permite doar valori de până la 1.
	Conținutul de drojdie și mucegaiuri în produsele lactate fermentate ≤ 10/ml, unt ≤ 100/g, brânză de tip *cottage cheese* ≤ 1 000/g.
Miere	Conținut de apă max. 19 %, conținut de HMF ≤ 20 ppm.
Cereale, produse pe bază de cereale	Grâu hl – greutate 80 kg, conținut gluten 30 %, conținut proteine 14 %, valoare sedimentare 50Eh, rate de cădere 250 sec; secară hl – greutate 72 kg, amilogramă 500 AE; secară pentru fabricarea berii: conținut proteine max. 12 %, conținut de secară completă 90 %
Plante oleaginoase și uleiuri pentru gătit	Conținut de acid (SZ) 0,2 mg/kg
	Conținut de peroxid (POZ) (mostre proaspete) 1,5.
Înghețată	Doar lapte crud din categoria de calitate cea mai înaltă (S) dintre cele trei categorii.
	Număr de bacterii ≤ 50 000 (interval de toleranță + 30 000)

([24]) Regulamentul (CE) nr. 1257/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă (FEOGA) și de modificare și abrogare a unor regulamente (JO L 160, 26.6.1999, p. 80).
([25]) Standardele sunt descrise în considerentul 59 din Decizia NN 34A/2000 a Comisiei.

Produs	Criteriu
	Toate valorile microbiologice maxime admise mai mici decât cele permise de legea austriacă *Speiseeisverordnung*.
Fructe, legume, cartofi pentru consum	Utilizarea de erbicide și pesticide doar în conformitate cu lista pozitivă de producție integrată de exemplu doar aproximativ 160 din cele circa 300 de produse de protecție a plantelor enumerate în legea austriacă *Pflanzenschutzmittelgesetz* sunt permise în cazul produselor cu etichetă de calitate.
	În fertilizarea cu azot a cartofilor este permisă utilizarea a doar 100 kg de NO pur/ha (bună practică agricolă în Austria: 175 kg)
	Nu se permit nămoluri de epurare.
	Nicio fertilizare fără analiza solului sau peste nivelul C de substanțe nutritive (aport optim de substanțe nutritive)

(71) Regiunea de origine prezentată în etichete a fost considerată ca fiind regiunea unde a avut loc prelucrarea produsului și de unde proveneau materiile prime determinante (*wertbestimmende Rohstoffe*). Este posibil ca o treime din astfel de materii prime să provină din alte regiuni dacă nu au putut fi cultivate sau obținute în regiunea de origine.

(72) În cazul producției de ouă proaspete, găinile ouătoare trebuiau să fie născute și îngrășate în regiunea în cauză. În ceea ce privește producția de carne de vită, vițel, porc, curcan și miel, animalele trebuiau să fie născute în regiunea în cauză.

(73) Cu privire la logoul folosit pentru eticheta de calitate, în comunicarea de informații din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au anexat normele aplicabile pentru perioada de până la 1999. Conform informațiilor respective, atât actele de reglementare (AMA-Gütesiegel Richtlinien ([26]), Regulativ für die Verleihung des Rechts zur Führung der Urspungs- und Gütezeichen für Lebensmittel ([27])), cât și formularele de cerere (Antrag auf Verleihung des Herkunfts- und Gütezeichens für Lebensmittel ([28])) au folosit logoul prezentat mai sus în considerentul 65.

(74) După 1999, logoul folosit pentru eticheta de calitate a fost identic cu cel prezentat în considerentul 64 de mai sus.

Costuri eligibile în cadrul schemei

(75) În ceea ce privește eticheta de calitate, pe baza informațiilor furnizate în rapoartele anuale pentru anii 1995-1999 și pe baza informațiilor legate de schema de ajutoare NN 34A/2000, se poate concluziona că s-a acordat ajutor pentru costurile campaniilor publicitare menite a crește gradul de sensibilizare al consumatorilor în ceea ce privește calitatea și a promova eticheta de calitate. Scopul l-a reprezentat crearea unei imagini a etichetei de calitate ca ghid pentru cumpărături (Orientierungshilfe beim Einkauf).

(76) În ceea ce privește eticheta ecologică, s-a acordat ajutor pentru costurile campaniilor publicitare pentru informarea consumatorilor cu privire la produsele care poartă eticheta ecologică, precum și cu privire la cerințele pentru utilizarea etichetei și la agricultura ecologică în general.

(77) Campaniile au constat în materiale publicitare în presă și în mijloacele de comunicare electronice, la puncte de desfacere (POS) și în cadrul unor evenimente publice, la standuri de informare cu broșuri privind produsele care poartă eticheta de calitate sau eticheta ecologică, în pliante informative, ca parte a degustării de produse în cadrul

([26]) AMA-Gütesiegel Richtlinie Frischfleisch din aprilie 1999, Richtlinien Frischfleisch din aprilie 1997, Richtlinien Frischfleisch din aprilie 1997 (Anpassung entsprechend Beiratsbeschluss vom 22.1.1998), Richtlinien Frischfleisch vom Februar 1996, Richtlinien diverse Lebensmittel.
([27]) Din februarie 1997.
([28]) Potrivit autorităților austriece, acest formular a fost folosit până la 31 decembrie 2000.

târgurilor și al altor ocazii publice, precum și prin alte mijloace de a atrage atenția consumatorilor, de exemplu autocolante de podea (plasate în supermarketuri) cu simboluri și informații legate de eticheta de calitate și eticheta ecologică. Campaniile s-au concentrat asupra unor grupuri diferite de produse la un anumit moment în funcție de situația locală și cea a pieței.

(78) Conform informațiilor furnizate de autoritățile austriece în legătură cu măsura NN 34A/2000, materialele sau activitățile publicitare la POS și în cadrul unor evenimente publice pentru perioada 2002-2008 nu au făcut referire la niciun producător și la nicio marcă. În schimb, acestea au conținut doar informații privind cerințele de calitate a produsului și controalele calității legate de eticheta de calitate, astfel încât consumatorii să poată recunoaște calitatea specială a produselor care poartă eticheta respectivă. Sprijinul pentru activități la POS a fost disponibil tuturor întreprinderilor interesate care au dorit să organizeze astfel de campanii în spațiile lor. Întreprinderile interesate nu au primit ele însele niciun ajutor direct în cadrul schemei de ajutoare notificate.

(79) În plus, conform autorităților austriece, originea produsului, acolo unde a fost menționată, trebuia să fie mesajul secundar în materialul publicitar subvenționat. Autoritățile austriece au prezentat exemple reprezentative de publicitate scrisă și audiovizuală cu scopul de a ilustra modul în care a fost concepută publicitatea pentru a se asigura că mesajul privind originea rămâne întotdeauna secundar.

(80) Pe baza informațiilor legate de măsura NN 34A/2000, se pare că o parte dintre măsurile privind eticheta ecologică vizează activități de promovare cofinanțate de UE.

4.1.2. MĂSURI GENERICE DE PUBLICITATE

(81) Informațiile furnizate în rapoartele anuale pentru perioada 1995-1999 arată că astfel de campanii publicitare au vizat laptele și produsele lactate, carnea și produsele din carne, ouăle, fructele, legumele și cartofii, precum și produse prelucrate pe baza acestor materii prime și flori.

(82) Campaniile publicitare au constat în materiale publicitare în presă și în media electronice și în promovarea vânzărilor la punctele de desfacere (POS), la târguri și evenimente publice. Pentru promovarea vânzărilor s-au utilizat standuri de informare cu mostre de produse și broșuri privitoare la produsele pentru care s-a făcut publicitate, precum și alte metode de a atrage atenția consumatorilor, de exemplu testarea produsului, concursuri cu premii (Gewinnspiele), precum și postere, steaguri și autocolante de podea cu informații privind produsele pentru care s-a făcut publicitate. În plus, au fost realizate diverse materiale tipărite și de alt tip în vederea promovării a diferite produse sau grupuri de produse. Astfel de materiale includ pliante informative, reviste, cărți de gătit, haine imprimate și cadouri promoționale.

Campanii concrete desfășurate în cadrul schemei

(83) În exemplele de publicitate din perioada vizată disponibile Comisiei, originea produsului apare în scris și în simboluri nu doar pe eticheta de calitate, ci și în alte părți ale materialului publicitar.

(84) Iată câteva exemple din raportul anual pentru **1995** și mostrele transmise Comisiei de Austria:

— O campanie din 1995 s-a referit la „Geflügel aus Österreich”. Principalul câmp vizual al logoului prezintă steagul austriac.

— O campanie publicitară din 1995 a fost realizată cu titlul de „Apetit pentru Austria” („Appetit auf Österreich”). Principalul câmp vizual al logoului (cu cuvântul „Österreich”) a folosit steagul austriac ca fond. În partea descriptivă a mesajului publicitar, s-a făcut o trimitere clară la originea produsului „Produse alimentare din Austria – de ce?” („Lebensmittel aus Österreich – warum?”).

— În 1995, s-a realizat o campanie de promovare a ouălor din Austria sub numele „Ouă de calitate proaspete din Austria” („Qualitätseier frisch aus Österreich”).

— Un material publicitar despre căpșuni transmis Comisiei a fost realizat cu logoul „Fruct din Austria” („Obst aus Österreich”).

— O campanie pentru carnea de vițel a fost realizată cu mottoul „Carne de vită austriacă – savurați fiecare bucată” („Österreichisches Rindfleisch, jedes Stück ein Gustostück”).

— O campanie pentru carne de porc a fost realizată sub motto-ul „Carne de porc din Austria – știi ce mănânci” („Schweinefleisch aus Österreich, da weiß man was man isst”).

— O campanie pentru brânză a fost realizată sub motto-ul „Typisch Österreich, Käse mit Charakter”.

(85) Raportul anual din **1996** rezumă misiunea AMA după cum urmează: „să-i convingă pe consumatorii autohtoni, în pofida diversității aflate în creștere a produselor alimentare europene, cu privire la beneficiile produselor austriece” („die einheimischen Konsumenten, trotz der zunehmenden Vielfalt des europäisch werdender Lebensmittelangebotes, von den Vorzügen österreichischer Produkte zu überzeugen”) ([29]). Apoi continuă: „Cultivarea unei” preferințe pentru Austria „constituie o contribuție majoră la menținerea cotei de piață pentru produsele noastre agricole”. („Diese Kultivierung der” Präferenz für Osterreich „ist ein wesentlicher Beitrag zur Marktanteilsicherung für unsere Agrarprodukte”). În același raport se precizează că, datorită succesului înregistrat în urma cooperării dintre AMA Marketing și producătorii naționali, producătorii străini de lapte și unt au pătruns cu greu pe piața austriacă ([30]).

(86) Capitolul final al raportului, intitulat „Patriotismul valorizat de comerț și de consumator” („Patriotismus bei Handel und Konsument gefragt”), precizează că s-a păstrat o cotă de piață ridicată a produselor naționale în comparație cu concurența altor produse UE ([31]). Raportul precizează numele societăților (distribuitori) implicate ([32]) în campanie și subliniază faptul că utilizarea logoului roșu-alb-roșu a fost combinată cu sublinierea avantajelor produselor alimentare austriece pentru consumatori.

(87) Privitor la campaniile și acțiunile desfășurate în anul 1996, sunt oferite următoarele exemple:

(a) Raportul face referire la campania „Untul nostru este de neînlocuit” („Unsere Butter kann durch nichts ersetzt werden”) ([33]).

(b) Alte exemple citate în raportul anual se referă la carnea autohtonă: „Cea mai bună rețetă a Austriei” („Österreichs bestes Rezept”), „Carne de vită și de vițel din Austria” („Rindfleisch aus Österreich”) ([34]). Acoperirea materialelor distribuite pare să fi fost semnificativă. Raportul anual face referire la 400 000 de exemplare tipărite pentru broșura „Carne de vițel din Austria” („Kalbfleisch aus Österreich”) și 800 000 de exemplare pentru broșura „Totul despre carne” („Alles über Fleisch”) ([35]).

(88) De asemenea, raportul menționează campanii fără referiri la originea produselor, de exemplu „Milch – energie albă” ([36]) sau campania desfășurată în școli sub sloganul „Mărul imbatabil” („Der unbesiegbare Apfel”) ([37]). Aceasta din urmă nu conține nicio referire la mărci comerciale sau la originea produsului, ci doar la caracteristicile generice ale fructului (substanțe nutritive, energie, vitamine și minerale etc.).

(89) Raportul anual din anul **1997** menționează că măsurile AMA au reușit să „ridice bariere în calea pătrunderii altor produse din UE” și citează cazul iaurtului, pentru care producătorii naționali au redobândit o cotă de piață de 15 % de la producătorii străini ([38]).

(90) Pentru anul **1999**, în unele exemple de publicitate, materialul publicitar face referire la anumite firme (de exemplu, un material publicitar tipărit despre brânza austriacă face referire la producătorul de brânză [……] ([39]), iar reclama la ouăle austriece se referă la societatea distribuitoare din sectorul alimentar […….] ([40])).

(91) În materialul publicitar pentru iaurtul cu eticheta de calitate AMA, a fost afișat următorul text: „Iaurt din Austria” ([41]).

([29]) Raport de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, pagina 3.
([30]) Raport de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, pagina 12.
([31]) Raport de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, pagina 35.
([32]) […….] – sub incidența obligației de păstrare a secretului profesional.
([33]) Raport de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, pagina 15.
([34]) Ambele exemple sunt citate în raportul de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, pagina 17.
([35]) Raport de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, pagina 19.
([36]) Raport de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, pagina 13.
([37]) Raport de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 1996, pagina 26.
([38]) Raport de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 1997, pagina 3. „Die österreichische Naturqualität hat sich mit der Unterstützung der AMA auch 1997 am Heimmarkt eine Position gesichert, mit der es gelungen ist, *Eintrittsbarieren gegenüber EU-Anbietern aufzubauen* und gleichzeitig den heimischen Produkten Unverwechselbarkeit zu garantieren. Dass der «Geschmack der Natur» am Heimmarkt sogar Marktanteile zurückgewonnen hat, ist im Marktsegment Fruchtjoghurt klar abzulesen. So konnten 1997 von den heimischen Herstellern *15 % Marktanteil von ausländischen Anbietern zurückgewonnen werden*.”
([39]) Sub incidența obligației de păstrare a secretului profesional.
([40]) *Ibid*.
([41]) Acest exemplu de publicitate poate fi găsit la pagina 10 din raportul de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 1999.

(92) Rapoartele anuale pentru anii 1997, 1998 și 1999 conțin campanii și sloganuri similare celor descrise mai sus.

(93) Rapoartele anuale pentru anii **2000** și **2001** fac referire la campanii precum:

(a) publicitate pentru lapte („Frische Milch hat's in sich") ([42]);

(b) o campanie de distribuire a laptelui în școli ([43]);

(c) campania Tineret 2000 (Jugend 2000) ([44]);

(d) o broșură pentru generația 50+ ([45]).

4.1.3. MĂSURI DE PUBLICITATE ÎN AFARA AUSTRIEI

(94) Scopul măsurilor de publicitate a fost de a-i informa pe consumatori și profesioniști cu privire la ofertele de produse din Austria – gustul și întrebuințarea culinară a acestora – și de a-i încuraja să încerce (pentru prima dată) astfel de produse.

(95) Campaniile publicitare au constat în materiale publicitare care au apărut în mass-media, în broșuri și pliante, în cadouri promoționale, în degustări de produse și în e-mailuri trimise direct consumatorilor.

(96) Publicitatea pentru produsele austriece a fost realizată, de asemenea, în contextul săptămânilor dedicate gastronomiei austriece și al târgurilor internaționale din statele membre ale UE, în afara Austriei.

(97) Potrivit autorităților austriece, taxele pentru perioada 2002-2008 menționate mai sus nu au avut niciun efect discriminator în sensul articolului 90 din Tratatul CE (în prezent articolul 110 din TFUE). În special, acestea afirmă că nu există nicio indicație că produsele de origine austriacă comercializate în afara Austriei nu au putut beneficia de măsură în aceeași măsură ca produsele comercializate în Austria.

4.2. *AJUTORUL DE STAT PENTRU PRODUSE DE CALITATE*

(98) În ceea ce privește eticheta de calitate și eticheta ecologică AMA, ajutorul a fost acordat pentru dezvoltarea sistemelor de asigurare a calității (studiile privind îmbunătățirea calității producției în general, elaborarea și distribuirea de documente de asigurare a calității, dezvoltarea de sisteme informatice aferente în cadrul AMA Marketing), pentru controale ale calității și controale pentru produse ecologice (controale la fața locului efectuate de organisme externe și analize de laborator). Toate controalele de rutină ale calității au fost plătite chiar de către titularii licențelor.

(99) În plus, o măsură constând în introducerea unui sistem de asigurare a calității ISO 9002 figurează în rapoartele anuale pentru perioada 1995-1999.

4.3. *MĂSURI DE SPRIJIN TEHNIC*

4.3.1. SPRIJIN TEHNIC PENTRU ETICHETA DE CALITATE ȘI CEA ECOLOGICĂ

(100) S-au acordat ajutoare pentru proiecte de informare generală, activități de relații cu publicul în vederea difuzării de cunoștințe generale privitoare la etichete și pentru concursuri organizate în scopul de a promova etichetele de calitate (Gewinnspiele).

([42]) Raportul de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 2000, pagina 9.
([43]) Raportul de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 2000, pagina 10.
([44]) Raportul de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 2000, pagina 11.
([45]) Raportul de activitate AMA (Tätigkeitsbericht) 2000, pagina 12.

(101) Au fost eligibile costurile generate de organizarea unor reuniuni de informare și de realizare de pliante, cataloage, buletine informative și contribuții online.

(102) Scopul a fost de a le oferi consumatorilor informații faptice privind programul AMA referitor la eticheta de calitate și la cea ecologică în general, cum ar fi orientarea către calitate a programului privind eticheta de calitate, conținutul etichetelor și sistemele de control.

(103) Conform informațiilor furnizate de autoritățile austriece, măsurile de mai sus nu au vizat grupuri specifice de produse și nici nu i-au determinat pe consumatori să cumpere un anumit produs.

4.3.2. SPRIJIN TEHNIC PENTRU INFORMAȚII GENERICE PRIVIND PRODUSELE, INCLUSIV CERCETAREA DE PIAȚĂ

(104) Conform rapoartelor anuale, în perioada 1995-1999, s-a acordat ajutor pentru informații generale și activități de relații cu publicul, organizarea de și participarea la târguri, precum și cercetare de piață.

(105) Activitățile de informare generală și de relații cu publicul pentru care s-a acordat ajutor au vizat prezentarea caracteristicilor generice ale produselor alimentare și s-au concentrat asupra preocupărilor de interes general, cum ar fi furnizarea de recomandări și informații în cazul unui scandal alimentar. Activitățile de relații cu publicul au inclus, de asemenea, îmbunătățirea bazei de comunicare în mass-media și au utilizat canale precum comunicate de presă, conferințe de presă, serviciu de presă, buletine informative, zile ale porților deschise și activități de lobby.

(106) De asemenea, s-a acordat ajutor pentru organizarea de evenimente precum concursuri, conferințe, seminare și ateliere în Austria și pentru participarea la acestea, precum și la „săptămânile austriece” și la târguri în alte state membre ale UE.

(107) S-a acordat ajutor pentru cercetarea de piață pentru pregătirea de studii privind date generale legate de piața alimentară, dezvoltarea piețelor, comportamentul consumatorilor, tendințele și analizele vânzărilor produselor agricole relevante.

5. **INTENSITĂȚILE AJUTORULUI**

(108) Ajutorul a acoperit 100 % din costurile eligibile ale măsurilor de marketing ale AMA.

(109) Conform informațiilor furnizate de autoritățile austriece, ajutorul pentru produse de calitate și pentru sprijinul tehnic legat de eticheta de calitate și de eticheta ecologică nu a depășit niciodată 100 000 EUR per beneficiar pe o perioadă de trei ani.

(110) În ceea ce privește măsurile de control privitoare la utilizarea etichetei de calitate, autoritățile austriece au confirmat faptul că ajutorul a fost eliminat în 2009.

6. **EVALUAREA AJUTORULUI**

6.1. *PREZENȚA AJUTORULUI*

(111) Articolul 107 alineatul (1) din TFUE de interzicere a ajutoarelor de stat se aplică dacă un ajutor este acordat de un stat membru sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre.

6.1.1. AJUTOARE ACORDATE DE STAT SAU PRIN INTERMEDIUL RESURSELOR DE STAT

(112) În ceea ce privește clasificarea fondurilor ca resurse de stat, nu este necesară nicio distincție între cazurile în care ajutorul este plătit direct de stat și cazurile în care acesta este plătit de organisme publice sau private desemnate sau stabilite de stat în acest scop ([46]).

([46]) Hotărârea din 13 martie 2001 în Cauza C-379/98, Preussen Elektra ECLI:EU:C:2001:160, punctul 58 și Hotărârea din 20 noiembrie 2003 în Cauza C-126/01, GEMO ECLI:EU:C:2003:622, punctul 23.

(113) Comisia menționează că, în cazul de față, ajutorul nu este acordat direct de stat, ci de AMA, un organism intermediar instituit prin lege și controlat de stat (a se vedea considerentul 49). AMA administrează și deține în totalitate AMA Marketing, fapt pe baza căruia se poate presupune că exercită o influență decisivă asupra acesteia din urmă. În scopul prezentei secțiuni, AMA și AMA Marketing vor fi evaluate, prin urmare, împreună. În consecință, trebuie să se analizeze dacă taxele colectate de AMA pot fi considerate resurse de stat imputabile statului.

(114) AMA și AMA Marketing au fost instituite prin lege. Statul stabilește obiectivele acestor organisme (articolul 2 din Legea AMA), structura lor administrativă (articolele 4-17 din Legea AMA), precum și alcătuirea consiliului de administrație (a se vedea, de asemenea, considerentul 118). Prin urmare, aceste organisme sunt controlate de stat. Activitățile lor de marketing sunt finanțate prin taxe parafiscale (a se vedea considerentele 49 și 53) ([47]). Legea AMA [articolul 21a alineatul (1)] stabilește utilizarea taxelor colectate. AMA intră sub incidența controlului efectuat de instituții ale statului, cum ar fi Curtea de Conturi din Austria ([48]). De asemenea, articolul 29 din Legea AMA stipulează că, atunci când se efectuează proceduri administrative, AMA aplică Legea generală a procedurii administrative (allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz).

(115) Deciziile AMA pot fi contestate în fața Bundesverwaltungsgericht (Tribunalul Administrativ Federal) ([49]). Conform versiunii din 2004 a Legii AMA, deciziile AMA pot fi contestate la Ministerul Agriculturii și Silviculturii.

(116) Colectarea contribuției în temeiul Legii AMA este o competență a AMA. AMA are competența de a inspecta unități sau zone agricole și de a solicita rapoarte sau dovezi din partea întreprinderilor responsabile pentru plata taxei ([50]). Încălcările Legii AMA se pedepsesc de către autoritatea administrativă regională (Bezirksverwaltungsbehörde) cu o amendă de până la 3 630 EUR ([51]). Tentativa de a eluda regulile AMA este, de asemenea, incriminată. Dacă amenda nu poate fi percepută, se poate impune o pedeapsă cu închisoarea de până la șase săptămâni ([52]).

(117) Autoritățile austriece au precizat faptul că scopul, domeniul de aplicare și nivelul maxim al taxei sunt stabilite prin Legea AMA ([53]). Nivelul concret al taxei este stabilit de consiliul de administrație al AMA (Verwaltungsrat der Agrarmarkt Austria). Consiliul de administrație stabilește nivelul concret al taxei pe baza situației pieței a fiecărui produs în cauză, a evoluției vânzărilor, a situației veniturilor provenite din produsele naționale în Austria și în afara țării, precum și pe baza necesității și oportunității punerii în aplicare a măsurilor de marketing ([54]).

(118) Consiliul de administrație al AMA este alcătuit din 4 membri reprezentând Camera de Agricultură (Landwirtschaftskammer Österreich), Camera Federală de Muncă (Bundesarbeitskammer), Camera de Economie (Wirtschaftskammer Österreich) și Federația Austriacă a Sindicatelor (Österreichischer Gewerkschaftsbund) ([55]).

(119) În cadrul deciziei de inițiere a procedurii, Comisia a verificat aplicarea jurisprudenței *Pearle* în cazul de față. La 15 iulie 2004, Curtea de Justiție a indicat în hotărârea sa în Cauza *Pearle* ([56]) că acele contribuții obligatorii percepute de un organism intermediar de la toate întreprinderilor dintr-un sector comercial pot fi considerate a nu constitui resurse de stat atunci când sunt îndeplinite următoarele patru condiții cumulative:

— măsura respectivă este adoptată de o organizație profesională care reprezintă întreprinderile și angajații unui sector comercial și nu este utilizată ca instrument pentru punerea în aplicare a unei politici adoptate de stat;

— obiectivele astfel adoptate sunt finanțate integral prin contribuții ale întreprinderilor din sector;

— metoda de finanțare și procentul/cuantumul contribuțiilor sunt adoptate în cadrul organizației profesionale a sectorului comercial de către reprezentanții angajatorilor și ai angajaților, fără nicio intervenție a statului;

— contribuțiile trebuie folosite pentru a finanța măsura fără posibilitatea ca statul să intervină.

([47]) Comunicarea din 14 septembrie 2012.
([48]) *Ibid*.
([49]) Articolul 21i din Legea AMA.
([50]) Articolul 21k din Legea AMA.
([51]) Articolul 21l din Legea AMA.
([52]) Articolul 21l alineatul (2) din Legea AMA.
([53]) Articolul 21a alineatul (1), articolul 21c și, respectiv, articolul 21d.
([54]) A se vedea nota de subsol 47.
([55]) Articolul 11 alineatul (1) din Legea AMA.
([56]) Hotărârea Curții din 15 iulie 2004 în Cauza C-345/02, Pearle, ECLI:EU:C:2004:448, punctele 35-38.

(120) Pe baza informațiilor disponibile, Comisia consideră că schema nu îndeplinește toate aceste condiții.

(121) Privitor la prima condiție, trebuie să se noteze că finanțarea măsurilor de marketing nu este administrată de o organizație profesională care reprezintă sectorul, ci de AMA Marketing, un organism public instituit și controlat de stat (a se vedea considerentul 49 și articolul 3 din Legea AMA).

(122) Privitor la cea de-a treia condiție, taxa și cuantumul maxim al contribuțiilor sunt impuse prin mijloace juridice (și anume prin Legea AMA), fiind colectate de un organism controlat de stat și nu de o organizație profesională a unui sector comercial. În plus, în temeiul Legii AMA, taxa este obligatorie (a se vedea considerentul 53). Aceste elemente demonstrează intervenția statului în ceea ce privește metoda de finanțare a ajutorului.

(123) Prin urmare, Comisia consideră că, în cazul de față, nu sunt îndeplinite condițiile în baza cărora contribuțiile analizate în hotărârea Curții de Justiție în Cauza Pearle au fost considerate a nu constitui resurse de stat.

(124) La 30 mai 2013, în Cauza *Doux Élevage*, Curtea de Justiție a răspuns la o cerere pentru pronunțarea unei decizii preliminare privind interpretarea conceptului de resurse de stat ([57]).

(125) În hotărârea sa, Curtea a concluzionat că decizia unei autorități naționale prin care se prelungește, pentru toți cei care își desfășoară activitatea în sectorul agricol, o înțelegere care, în cadrul unei organizații interprofesionale recunoscute de autoritatea națională, introduce o contribuție cu scopul de a face posibilă punerea în aplicare a măsurilor privind comunicarea, promovarea, relațiile externe, asigurarea calității, cercetarea și apărarea intereselor sectorului în cauză, și care face astfel datoria de a plăti contribuția general aplicabilă, nu constituie ajutor de stat.

(126) În hotărârea sa, Curtea a apreciat că respectivele contribuții proveneau de la operatori economici privați care desfășoară o activitate pe piețele în cauză, ceea ce înseamnă că mecanismul respectiv nu a implicat niciun transfer direct sau indirect de resurse de stat. Aceste fonduri create prin încasări nu au tranzitat bugetul statului sau o altă entitate publică, iar statul nu a renunțat la nicio resursă, sub nicio formă (cum ar fi impozite, taxe, contribuții etc.), care, conform legislației naționale, ar fi trebuit plătită la bugetul statului.

(127) Spre deosebire de această cauză, cazul de față nu implică contribuțiile (voluntare) stabilite la nivel colectiv de o organizație interprofesională. Astfel cum s-a arătat în considerentul 53 de mai sus, întreprinderile din industria agroalimentară austriacă plătesc taxe obligatorii stabilite prin Legea AMA. Prin urmare, taxele nu sunt de natură privată, ci sunt prevăzute de stat prin intermediul unui act legislativ.

(128) În plus, spre deosebire de Cauza *Doux Élevage*, AMA nu vizează contribuțiile introduse de organizații private. Astfel cum reiese din considerentele 49-54, contribuțiile sunt stabilite de stat și sunt administrate de AMA, un organism de drept public instituit prin Legea AMA și controlat de stat. AMA Marketing, o filială deținută integral de AMA, administrează schema.

(129) În Cauza *Doux Élevage*, Curtea a considerat că aceste contribuții aflate în discuție și-au păstrat caracterul privat tot timpul, iar autoritățile naționale nu aveau de fapt permisiunea de a utiliza acele resurse în principal pentru a sprijini anumite întreprinderi. Dimpotrivă, organizațiile interprofesionale în cauză au fost cele care au hotărât întrebuințarea acelor resurse, iar resursele au fost dedicate, prin urmare, în întregime îndeplinirii obiectivelor stabilite de acele organizații. De asemenea, resursele în cauză nu s-au aflat permanent sub monitorizare publică și nu au fost puse la dispoziția autorităților statului.

(130) Spre deosebire de Cauza *Doux Élevage*, în cazul de față obiectivele urmărite de AMA nu sunt stabilite de o organizație privată care decide cu privire la întrebuințarea acestor resurse, ci în actul legislativ care guvernează organismul public (și anume, Legea AMA, a se vedea considerentul 54).

(131) În consecință, nu sunt îndeplinite condițiile cauzei *Doux Élevage* pentru a presupune existența unor resurse private.

([57]) Hotărârea din 30 mai 2013 în Cauza C-677/11, Doux Élevage SNC și Coopérative agricole GBP-ARREE/Ministère de l'Agriculture, ECLI: EU:C:2013:348, punctele 32, 35 și 38.

(132) Pe baza motivelor expuse mai sus, Comisia consideră că finanțarea măsurilor în cauză întreprinse de AMA poate fi atribuită statului, iar fondurile constituie astfel resurse de stat.

6.1.2. AVANTAJ SELECTIV

(133) Conform jurisprudenței constante a Curții de Justiție, sunt considerate ajutoare măsurile care, sub orice formă, favorizează direct sau indirect anumite întreprinderi sau care trebuie să fie considerate un avantaj economic pe care întreprinderea beneficiară nu l-ar fi putut obține în condiții de piață normale ([58]). În plus, sunt considerate ajutoare măsurile care, sub diverse forme, diminuează taxele care în mod normal sunt incluse în bugetul unei întreprinderi și care, astfel, fără a fi subvenții în sensul strict al cuvântului, sunt de aceeași natură și au efecte identice ([59]). De asemenea, Curtea de Justiție a subliniat faptul că o măsură adoptată de autoritatea publică și care favorizează anumite întreprinderi sau produse nu pierde caracterul de avantaj gratuit prin prisma faptului că este finanțată integral sau parțial de contribuții impuse de autoritatea publică și percepute de la întreprinderile în cauză ([60]).

(134) De măsura în cauză beneficiază societățile care își desfășoară activitatea în sectorul producției, prelucrării și comercializării de produse agricole, inclusiv industria alimentară (a se vedea considerentul 46) prin intermediul publicității, al sprijinului pentru produse de calitate și al sprijinului tehnic.

(135) În această privință, autoritățile austriece au fost invitate să furnizeze mai multe informații cu privire la sfera beneficiarilor, precum și la numărul beneficiarilor pentru fiecare măsură de marketing. În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au răspuns că nu este posibil să se identifice beneficiarii fiecărei măsuri, din moment ce nu doar producătorii și distribuitorii care au folosit logoul au beneficiat de schemă, ci și producătorii care nu au participat în mod direct la schemă și, prin urmare, sectorul ca atare. Austria a susținut că măsurile au crescut gradul de conștientizare în rândul consumatorilor în general, astfel încât chiar și producătorii care nu au participat la schemă au fost nevoiți să-și amelioreze calitatea produselor.

(136) De asemenea, în decizia de inițiere a procedurii, Comisia a cerut Austriei să clarifice în ce măsură industria alimentară beneficiază de măsurile de marketing. Autoritățile austriece au folosit același argument ca mai sus (considerentul 135).

(137) Conform jurisprudenței, ([61]) o măsură își menține caracterul selectiv chiar dacă se aplică unui sector întreg (dar nu și altor sectoare). Argumentele autorităților austriece, potrivit cărora măsura are un caracter general, trebuie să fie respinse.

6.1.3. DENATURAREA CONCURENȚEI ȘI EFECTUL ASUPRA COMERȚULUI

(138) În conformitate cu jurisprudența Curții de justiție, consolidarea poziției concurențiale a unei întreprinderi ca urmare a acordării unui ajutor de stat denaturează, în general, concurența în raport cu alte întreprinderi concurente care nu au beneficiat de acest ajutor ([62]). Mai mult, ajutorul pentru o întreprindere care își desfășoară activitatea pe o piață deschisă comerțului în interiorul Uniunii este susceptibil să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre ([63]).

(139) În perioada 1995-2008, a existat un comerț substanțial de produse agricole în interiorul Uniunii. De exemplu, în anul 2004, produse agricole din UE în valoare de aproximativ 183 de miliarde EUR (importuri) și, respectiv, aproximativ 187 de miliarde EUR (exporturi) au făcut obiectul schimburilor comerciale în interiorul Uniunii, reprezentând aproximativ 57 % din producția agricolă totală în valoare de 324 de miliarde EUR ([64]).

(140) Prin urmare, luând în considerare comerțul substanțial cu produse agricole din interiorul Uniunii în perioada relevantă, se poate considera că măsurile care fac obiectul prezentei decizii denaturează sau amenință să denatureze concurența și afectează schimburile comerciale dintre statele membre. Acest fapt este confirmat, de asemenea, de unele declarații proprii ale AMA din cadrul rapoartelor anuale aferente perioadei relevante (a se vedea considerentele 84-90 de mai sus), care demonstrează înțelegerea de către AMA a faptului că activitățile de marketing au putut promova producția națională în concurența cu producătorii din alte state membre.

([58]) Hotărârea Curții în Cauza C-280/00, Altmark, ECLI:EU:C:2003:415, punctul 84.
([59]) Hotărârea Curții în Cauza C-355/00, Freskot AE/Elliniko Dimosio, ECLI:EU:C:2003:298, punctul 83.
([60]) Hotărârea Curții din 22 martie 1977 în Cauza 78/76, Steinike & Weinlig, ECLI:EU:C:1977:52, punctul 22.
([61]) Hotărârea Curții în Cauza C-75/97, Belgia/Comisia, ECLI:EU:C:1999:311, punctul 31.
([62]) Hotărârea Curții în Cauza 730/79, Philip Morris Holland BV/Comisia, ECLI:EU:C:1980:209, punctele 11 și 12.
([63]) A se vedea, în special, hotărârea Curții în Cauza 102/87, Republica Franceză/Comisia, ECLI:EU:C:1988:391.
([64]) Sursa: Eurostat.

(141) Prin prisma celor menționate anterior, condițiile de la articolul 107 alineatul (1) din TFUE sunt îndeplinite. Prin urmare, se poate concluziona că măsurile care fac obiectul prezentei decizii constituie ajutor de stat în sensul articolului respectiv.

6.2. *COMPONENTA TEMPORALĂ A APLICĂRII DECIZIEI ȘI AJUTORUL EXISTENT*

(142) Măsurile de marketing nenotificate ale AMA în cadrul schemei de ajutoare NN 34/2000 și măsurile AMA vizate de decizia anulată NN 34A/2000 a Comisiei au făcut obiectul deciziei de inițiere a procedurii din 2012.

(143) Luând în considerare că Legea AMA și dispozițiile sale de punere în aplicare au fost modificate în repetate rânduri, că au avut loc mai multe etape procedurale și că ajutorul constă în mai multe măsuri cu durată diferită, trebuie să se determine datele exacte de început și de final pentru punerea în aplicare a măsurilor și, astfel, componenta temporală a aplicării deciziei.

(144) Conform informațiilor furnizate de autoritățile austriece, măsurile de marketing au fost instituite din 1994, și anume înainte de 1 ianuarie 1995, data la care Austria a aderat la Uniunea Europeană. Cu toate acestea, măsurile AMA nu au fost comunicate Comisiei de autoritățile austriece în conformitate cu articolul 143 sau 144 din Actul de aderare a Republicii Austria (a se vedea considerentul 34) și, prin urmare, nu pot fi considerate ajutor existent. În consecință, măsurile trebuie considerate ca fiind ajutor nou nenotificat începând cu data aderării, 1 ianuarie 1995, care, prin urmare, ar trebui să fie considerată data de început pentru acordarea ajutorului.

(145) De asemenea, conform descrierii din considerentul 36, autoritățile austriece afirmă că, prin scrisoarea din 23 iunie 1997, au trimis un formular de notificare completat cu privire la măsurile de marketing ale AMA, la care Comisia nu a reacționat în cursul perioadei prevăzute de 2 luni ([65]). În opinia lor, aceasta a constituit o notificare validă și, după perioada de 2 luni, ajutorul ar trebui considerat aprobat și, prin urmare, calificat ca ajutor existent. Aceeași argumentație este utilizată în cadrul unui aviz juridic anexat la comunicarea de informații din 25 februarie 2015.

(146) Comisia nu este de acord cu această argumentație. Din moment ce măsurile au fost puse deja în aplicare înainte de 1997, scrisoarea sus-menționată nu poate fi considerată o notificare validă a măsurilor în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din TFUE, prin urmare, ajutorul nu se califică drept ajutor existent. Conform hotărârii Lorenz, ajutorul poate fi considerat ajutor existent doar dacă nu fusese deja pus în aplicare atunci când măsura a fost notificată Comisiei; în caz de neaplicare în prealabil, ajutorul ar putea fi considerat ajutor existent doar dacă statul membru, în urma unei perioade de 2 luni, ar fi transmis Comisiei o informare prealabilă. Cu toate acestea, autoritățile austriece au pus în aplicare măsura înainte de notificarea oficială și nu au transmis Comisiei o informare prealabilă. Prin urmare, scrisoarea de mai sus din 23 iunie 1997 nu transformă măsura în cauză într-un ajutor existent în sensul articolului 108 alineatul (1) din TFUE.

(147) Prin prisma informațiilor și a considerațiilor de mai sus, Comisia concluzionează cu privire la componenta temporală a aplicării deciziei că data de început a tuturor măsurilor de marketing ale AMA este 1 ianuarie 1995 (a se vedea considerentele 34 și 144).

(148) În ceea ce privește data la care ia sfârșit punerea în aplicare, prin scrisoarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au confirmat că măsurile notificate ca schema de ajutoare N 239/2004 au legătură cu o parte dintre măsurile AMA investigate în cazul numărul NN 34/2000 [în urma unei modificări substanțiale a măsurilor pentru a se conforma normelor aplicabile (a se vedea considerentul 39)].

(149) În aceeași scrisoare, autoritățile austriece au confirmat că, în perioada ulterioară anului 2002, AMA Marketing nu a pus în aplicare alte măsuri de ajutoare în afara celor vizate de NN 34A/2000 și N 239/2004 (și prelungirile ulterioare ([66])).

([65]) În conformitate cu articolul 1 litera (b) punctul (iii) coroborat cu articolul 4 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 83, 27.3.1999, p. 1), în cazul în care Comisia nu a luat o decizie în termen de două luni de la notificare, statul membru în cauză poate pune în aplicare măsura după ce transmite Comisiei o informare prealabilă în acest sens, cu excepția cazului în care Comisia ia o decizie în termen de 15 zile lucrătoare de la această informare. Regulamentul (CE) nr. 659/1999 a intrat în vigoare în 1999 și, prin urmare, nu este aplicabil scrisorii în cauză, care datează din 1997. Cu toate acestea, dispozițiile de mai sus din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 au fost concepute ca o codificare a așa-numitei jurisprudențe Lorenz (Hotărârea Curții în Cauza 120/73, Lorenz, ECLI:EU:C:1973:152, punctele 4-6), în temeiul căreia un ajutor este considerat aprobat și calificat ca ajutor existent dacă trec 2 luni de la notificare și de la informarea prealabilă fără nicio reacție din partea Comisiei.

([66]) N 175/2006, N 589/2008 și N 496/2009.

(150) Pe baza informațiilor furnizate de autoritățile austriece, rezultă că schema de ajutoare aprobată N 570/1998 nu se referă la măsurile de marketing ale AMA care fac obiectul prezentei decizii.

(151) În ceea ce privește eticheta de calitate și eticheta ecologică AMA, data la care se încheie acordarea ajutorului a fost 31 decembrie 2008, cu excepția măsurilor de publicitate pentru eticheta ecologică, care s-au încheiat la 31 decembrie 2006 (a se vedea considerentele 15 și 19).

(152) Celelalte măsuri de marketing ale AMA au fost aplicate până la 20 octombrie 2004, data la care a fost aprobată Decizia N 239/2004 (a se vedea capitolul 1.4 și considerentul 39 de mai sus). Prin urmare, domeniul de aplicare al prezentei decizii vizează perioada 1.1.1995-31.12.2008 pentru toate măsurile cu excepția măsurilor de publicitate privind eticheta ecologică pentru care perioada relevantă este 1.1.1995-31.12.2006 și a celorlalte măsuri de marketing pentru care perioada relevantă este 1.1.1995-20.10.2004.

7. **ILEGALITATEA AJUTORULUI**

(153) În conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din TFUE, Comisia trebuie să fie informată cu privire la toate planurile de acordare sau de modificare a unui ajutor. Conform articolului 1 litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999, un nou ajutor, pus în aplicare cu încălcarea dispozițiilor articolului 108 alineatul (3) din TFUE, este ilegal. Obligația de a notifica un ajutor de stat este prevăzută la articolul 2 din regulamentul menționat.

(154) Austria nu a informat Comisia, în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, cu privire la dispozițiile de introducere a măsurilor și a taxei care le finanțează înainte de punerea în practică a acestora.

(155) Astfel cum reiese din capitolul 6, măsurile puse în aplicare de Austria constituie ajutor de stat. Astfel cum este precizat în considerentul 34, măsurile de marketing au fost aplicate începând cu 1994, și anume înainte de 1 ianuarie 1995, data la care Austria a aderat la Uniunea Europeană. Cu toate acestea, măsurile AMA nu au fost niciodată comunicate Comisiei de autoritățile austriece în conformitate cu articolul 143 sau 144 din Actul de aderare a Republicii Austria. Prin urmare, ajutorul a constituit ajutor nou la momentul aderării, iar autoritățile austriece ar fi trebuit să-l notifice. În absența unei notificări adecvate, ajutorul este ilegal în temeiul dispozițiilor respective ale TFUE (a se vedea, de asemenea, în această privință considerentul 144).

(156) În plus, conform descrierii din considerentele 9, 36 și 148, nici scrisoarea din 23 iunie 1997, nici cea din 19 decembrie 2002 nu pot fi considerate notificare validă a respectivului ajutor nou.

8. **EVALUAREA COMPATIBILITĂȚII AJUTORULUI**

8.1. *REGULI PRIVIND ORIGINEA PRODUSELOR*

(157) Tribunalul a anulat Decizia NN 34A/2000 a Comisiei pe motiv că a existat o contradicție în cadrul Legii AMA din 1992. La articolul 21a referitor la scopul contribuției, s-a făcut o trimitere la produsele naționale. Mai exact, alineatul (1) se referea la obiectivul de „promovare și garantare a vânzării de produse agricole și forestiere naționale și a produselor derivate” ([67]). Alineatul (2) făcea referire la „promovarea altor măsuri de marketing (îndeosebi prestarea de servicii și cheltuielile aferente cu personalul)”.

(158) Tribunalul a precizat că limitarea la produsele naționale de la articolul 21a alineatul (1) din Legea AMA din 1992 genera îndoieli cu privire la compatibilitatea ajutorului în cauză, care ar fi trebuit să determine Comisia să inițieze o procedură oficială de investigare ([68]).

(159) Problema originii naționale a produsului este așadar un element care necesită o analiză detaliată.

(160) Reclamanții au susținut că etichetele și măsurile subvenționate au fost disponibile doar pentru producătorii austrieci. Aceștia au afirmat că, în conformitate cu articolul 21a alineatul (1) din Legea AMA din 1992, doar produsele austriece urmau să beneficieze de măsuri de publicitate subvenționate.

([67]) *Förderung und Sicherung des Absatzes von inlandischen land- und forstwirtschaftlichen Erzeugnissen*.
([68]) Cauza T-375/04 Scheucher-Fleisch GmbH și alții/Comisia Comunităților Europene, ECLI:EU:T:2009:445, punctele 86 și 87.

(161) În această privință, autoritățile austriece au clarificat, prin intermediul scrisorii din 19 decembrie 2002, că eticheta de calitate și eticheta ecologică AMA au fost disponibile pentru toate produsele, indiferent de originea lor. Prin scrisoarea din 5 martie 2004, autoritățile austriece au transmis noile reguli interne, emise de AMA Marketing și autorizate de Ministerul Federal al Agriculturii, Silviculturii, Protecției Mediului și Resurselor Hidrologice din Austria (BMLFUW), care reglementează acordarea acestor etichete. Conform regulilor respective, etichetele puteau fi acordate tuturor produselor fie austriece, fie din alte state membre, care îndeplineau cerințele de calitate. În plus, autoritățile austriece s-au angajat să adapteze Legea AMA din 1992, care a fost modificată printr-un act legislativ cu efecte din iulie 2007. Începând cu data respectivă, articolul 21a alineatul (1) din Legea AMA nu a mai conținut nicio referire la produsele „naționale" ([69]).

(162) Prin urmare, în timp ce perioada de după 30 iunie 2007 nu prezintă probleme deosebite cu privire la originea produselor și la beneficiarii acestor etichete sau măsuri, este necesară o analiză mai detaliată pentru perioada de dinaintea acestei date. Având în vedere caracterul specific al diferitor măsuri conținute în această schemă și importanța diferită a referirii la originea națională, este necesară o analiză separată pentru fiecare măsură.

(163) În ceea ce privește eticheta de calitate, începând cu ianuarie 2000, normele de punere în aplicare a Legii AMA (Regulativ zur Verwendung des AMA-Gütesiegels für Lebensmittel) nu au mai conținut nicio referire la produsele naționale, ci au vizat toate produsele, indiferent de proveniența lor. Articolul 23 privind declarația de origine se referă în mod explicit la o regiune (de exemplu, Tirol sau Bavaria) sau la o țară (de exemplu, Austria, Franța) ca fiind originea produsului, indicând prin aceasta că orice regiune/țară ar putea fi indicată ca fiind originea produselor. Afirmația că eticheta de calitate era disponibilă doar pentru produse naționale (adică austriece) trebuie respinsă pentru perioada de după această dată.

(164) În plus, toate dispozițiile privind originea produsului conțin următoarea definiție pentru „nativ/național" (heimisch): „În prezentele orientări, termenul" nativ/național „se referă la regiunea specificată ca fiind originea produsului" (*„Wird in diesen Richtlinien der Begriff „heimisch" verwendet, ist darunter die im Herkunftsanteil des Zeichens angeführte Region zu verstehen*"). ([70]) Din nou, acest lucru indică faptul că referirea la „produse naționale" folosită în actele de punere în aplicare nu se referă doar la produsele austriece și că oricare regiune ar putea fi utilizată ca origine.

(165) O etichetă ecologică face referire în sine în primul rând la cerințele speciale de calitate ale unui produs. Etichetele respective din cadrul schemei aveau referința BIO ca mesaj principal și erau disponibile pentru toate produsele, indiferent de origine. Aceasta din urmă putea fi menționată doar ca mesaj secundar.

(166) În ceea ce privește ajutorul pentru produsele de calitate, acesta a fost acordat pentru elaborarea unor sisteme de asigurare a calității, a unor controale ale calității și a unor controale pentru produse ecologice (considerentul 98). Nici astfel de măsuri nu sunt limitate în sine la produsele cu o anumită origine națională.

(167) Ajutorul pentru publicitate generică nu generează probleme legate de originea produselor, din moment ce campaniile au făcut publicitate pentru sau referire la un produs în manieră pur generică, fără a face referire la origine.

8.2. *NORME APLICABILE*

(168) În temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, ajutoarele care au în vedere facilitarea dezvoltării anumitor activități economice sau a anumitor regiuni economice pot fi considerate compatibile cu piața comună atunci când acestea nu afectează condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

(169) Conform Avizului Comisiei privind stabilirea normelor aplicabile pentru evaluarea ajutorului de stat ilegal ([71]), orice ajutor ilegal în sensul articolului 1 litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 trebuie evaluat în conformitate cu normele aplicabile la momentul în care a fost acordat ajutorul.

(170) În perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2000 și 31 decembrie 2006, au fost aplicate Orientările 2000-2006. Începând cu 1 ianuarie 2007, au fost aplicabile Orientările comunitare privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier 2007-2013 ([72]) (denumite în continuare „Orientările 2007-2013"), conform punctului 194 din cadrul lor.

([69]) BGBl. Teil I, Nr. 55/2007.
([70]) Această referire se regăsește în toate articolele privind originea produselor din cadrul normelor care reglementează, începând cu 1995, logoul pentru carne proaspătă.
([71]) JO C 119, 22.5.2002, p. 22.
([72]) JO C 319, 27.12.2006, p. 1.

(171) În această privință, trebuie să se țină seama că, în conformitate cu punctul 196 din Orientările 2007-2013, statele membre au dispus de o perioadă de tranziție până la 31 decembrie 2007 pentru a alinia schemele de ajutoare existente la dispozițiile orientărilor. Definiția ajutorului existent este stipulată la articolul 1 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999. În conformitate cu articolul 1 litera (b) punctul (ii), care se aplică în speță, ajutorul existent înseamnă ajutor autorizat, adică scheme de ajutoare și ajutoare individuale care au fost autorizate de Comisie sau de Consiliu.

(172) Schema de ajutoare NN 34A/2000 a fost aprobată, într-adevăr, de Comisie la 30 iunie 2004. Cu toate acestea, în septembrie 2004, decizia a fost contestată de către reclamanți în fața Tribunalului de Primă Instanță (în prezent Tribunalul), care a anulat decizia Comisiei prin hotărârea din 18 noiembrie 2009. Austria a introdus recurs împotriva hotărârii respective, iar Curtea de Justiție a respins recursul și a menținut hotărârea Tribunalului de Primă Instanță la 27 octombrie 2011.

(173) Autoritățile austriece afirmă că schema respectivă a constituit ajutor existent și trebuia să fie evaluată în temeiul noilor Orientări 2007-2013 doar începând de la 1 ianuarie 2008. În cadrul comunicării din 14 septembrie 2012, Austria se referă, de asemenea, la principiul încrederii legitime și susține că decizia Comisiei a fost anulată abia în 2011.

(174) Conform jurisprudenței ([73]) privind încrederea legitimă, „*atunci când a fost introdusă o acțiune în anulare, beneficiarul nu poate avea o astfel de certitudine, atâta vreme cât instanța comunitară nu s-a pronunțat în mod definitiv*". Prin urmare, încrederea legitimă nu poate fi invocată în cazul de față.

(175) În consecință, schema de ajutoare NN 34A/2000 nu a putut fi clasificată ca ajutor existent în baza deciziei din 30 iunie 2004 a Comisiei și, din acest motiv, nu se aplică perioada de tranziție menționată la punctul 196 din Orientările 2007-2013. Schema de ajutoare ar fi trebuit să fie aliniată la Orientările 2007-2013 începând cu 1 ianuarie 2007.

8.3. *AJUTOR PENTRU MĂSURI DE PUBLICITATE*

(176) În ceea ce privește măsurile de publicitate, compatibilitatea ajutorului acordat în perioada 1.1.1995-31.12.2001 trebuie evaluată prin prisma Comunicării Comisiei privind implicarea statului în promovarea produselor agricole și pescărești ([74]) (denumită în continuare „Comunicarea din 1986") și a Cadrului pentru ajutoare naționale pentru publicitatea produselor agricole și a unor produse neincluse în anexa II la Tratatul CEE, cu excepția produselor pescărești ([75]) (denumit în continuare „Cadrul pentru publicitate din 1987").

(177) Ajutorul acordat începând cu 1 ianuarie 2002 trebuie să fie evaluat prin prisma Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru publicitatea produselor enumerate în anexa I la Tratatul CE și a unor produse care nu se regăsesc în această anexă (denumite în continuare„Orientările din 2001 privind publicitatea") ([76]).

(178) Atunci când se evaluează ajutorul de stat pentru publicitatea produselor agricole acordat după 1 ianuarie 2007, Comisia aplică secțiunea VI.D din Orientările 2007-2013.

8.3.1. DOMENIUL DE APLICARE AL PUBLICITĂȚII

(179) Cadrul pentru publicitate din 1987 se aplică publicității, definită ca orice operațiune care utilizează mijloacele de comunicare (cum ar fi presa, radioul, televiziunea sau afișele) cu scopul de a-i determina pe consumatori să cumpere produsul relevant. Acesta exclude din domeniul său de aplicare *operațiunile de promovare în sens mai larg*, precum difuzarea către publicul larg a cunoștințelor științifice, organizarea de târguri sau expoziții, participarea în cadrul acestora și al altor exerciții similare de relații cu publicul, inclusiv sondaje și cercetare de piață ([77]).

([73]) C-199/06 CELF/SIDE, ECLI:EU:C:2008:79, punctul 68.
([74]) JO C 272, 28.10.1986, p. 3.
([75]) JO C 302, 12.11.1987, p. 6.
([76]) JO C 252, 12.9.2001, p. 5.
([77]) Punctul 1.1 din Cadrul pentru publicitate din 1987.

(180) Domeniul de aplicare al Orientărilor din 2001 privind publicitatea este în principiu același cu cel al Cadrului pentru publicitate din 1987 descris mai sus, însă cu unele diferențe. Prima modificare considerabilă se referă la faptul că operatorii economici au fost adăugați ca potențiali destinatari ai publicității ([78]). A doua modificare vizează faptul că definiția publicității a fost extinsă pentru a cuprinde activitățile de publicitate (precum distribuirea de materiale în acest scop) care-i vizează pe consumatori la punctul de desfacere ([79]).

(181) Domeniul de aplicare al secțiunii IV.D din Orientările 2007-2013 este identic cu cel al Orientărilor din 2001 privind publicitatea ([80]).

(182) Atât Cadrul pentru publicitate din 1987, cât și Orientările din 2001 privind publicitatea se aplică activităților de publicitate, dar nu și activităților de promovare. Ajutorul pentru ultima categorie este clasificat ca ajutor tehnic pentru care se aplică norme specifice.

(183) În cazul de față, ajutorul a fost acordat în vederea campaniilor publicitare care au folosit diverse mijloace de comunicare, precum și alte mijloace de publicitate. Campaniile publicitare au vizat:

— eticheta ecologică și pe cea de calitate;

— produsele generice; și

— publicitatea în afara Austriei.

(184) Pe baza informațiilor furnizate de autoritățile austriece, se poate concluziona că scopul măsurilor a fost de a-i convinge pe consumatori să cumpere produsul relevant (a se vedea considerentele 75 și 94). Prin urmare, măsurile de mai sus intră în domeniul de aplicare al publicității și trebuie analizate având în vedere normele aplicabile.

8.3.2. AJUTORUL PENTRU PUBLICITATE ÎN PERIOADA 1.1.1995-31.12.2001

Condiții de compatibilitate:

(185) Compatibilitatea ajutorului acordat înainte de 1 ianuarie 2002 trebuie evaluată prin prisma Comunicării din 1986 și a Cadrului pentru publicitate din 1987 (considerentul 176).

Condiții generale

(186) Punctul 2.2 din Cadrul pentru publicitate din 1987 interzice ajutorul pentru publicitate legată de anumite firme.

(187) Punctul 3 stipulează condiția ca publicitatea să vizeze cel puțin una dintre următoarele categorii (**criterii pozitive**):

— produse agricole excedentare;

— produse noi sau produse de înlocuire care nu sunt încă excedentare;

— dezvoltarea anumitor regiuni;

— dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii; sau

— publicitatea pentru produse de înaltă calitate și pentru produse sănătoase.

(188) În final, conform punctului 4 din Cadrul pentru publicitate din 1987, ajutorul acordat în temeiul cadrului sus-menționat nu trebuie să depășească suma cu care sectorul însuși s-a angajat într-o anumită campanie publicitară, ceea ce înseamnă că o intensitate maximă a ajutorului de 100 % poate fi permisă doar dacă sectorul comercial

([78]) Punctul 5 litera (b) din Orientările din 2001 privind publicitatea.
([79]) Punctul 7 din Orientările din 2001 privind publicitatea.
([80]) Punctul 152 litera (a) din Orientările 2007-2013.

a contribuit cu cel puțin 50 % din cost fie prin contribuții voluntare, fie prin colectarea de taxe parafiscale sau de contribuții obligatorii. În consecință, este permisă o intensitate maximă a ajutorului de 100 %.

Încălcarea articolului 30 din CEE

(189) Atât punctul 2 din Comunicarea din 1986, cât și punctul 2.1 din Cadrul pentru publicitate din 1987 ([81]) subliniază faptul că ajutorul pentru publicitate nu poate fi considerat compatibil cu piața comună dacă materialul de promovare încalcă articolul 30 din Tratatul CEE (în prezent articolul 34 din TFUE).

(190) În conformitate cu punctul 2.1 din Comunicarea din 1986, campaniile generice de promovare care nu fac nicio referire la originea produsului, campaniile promoționale care vizează exporturile și sunt organizate în alte state membre, precum și campaniile de pe piața internă care promovează calități specifice sau varietăți ale produselor care nu fac nicio referire la originea națională a produsului în afara celor care pot fi evidente din referirile la calitățile sau varietățile în cauză sau la denumirea obișnuită a produsului nu încalcă articolul 34 din TFUE.

(191) Dimpotrivă, conform punctului 2.2 din Comunicarea din 1986, următoarele campanii încalcă în mod clar articolul 30 din Tratatul CEE (în prezent articolul 34 din TFUE): campanii promoționale care-i îndeamnă pe consumatori să cumpere produse naționale exclusiv datorită originii lor naționale sau campanii promoționale menite să descurajeze achiziționarea de produse din alte state membre sau să discrediteze acele produse în ochii consumatorului (promovare negativă).

(192) În plus, punctul 2.3 din Comunicarea din 1986 stipulează că acele campanii promoționale de pe piața internă a unui stat membru, din cauza referirilor făcute la originea națională a produselor, dacă nu sunt respectate unele limitări, pot fi supuse obiecțiilor în temeiul articolului 30 din Tratatul CEE (în prezent articolul 34 din TFUE).

(193) În conformitate cu punctul 2.3.1 din Comunicarea din 1986, campaniile promoționale care atrag atenția asupra varietăților sau calităților produselor obținute într-un stat membru nu se limitează, în practică, la specialitățile naționale sau regionale și atrag frecvent atenția asupra calităților specifice ale produselor obținute într-un stat membru și asupra originii naționale a produselor, deși acele produse și calitățile lor sunt similare produselor obținute în altă parte. Dacă în cadrul acestor campanii promoționale se pune accentul, în mod excesiv, pe originea națională a produsului, există pericolul de încălcare a articolului 30 din Tratatul CEE (în prezent articolul 34 din TFUE).

(194) Prin urmare, Comunicarea din 1986 a solicitat statelor membre să asigure în special respectarea strictă a următoarelor orientări:

— Identificarea țării de producție printr-un cuvânt sau un simbol poate fi realizată cu condiția să se păstreze un echilibru rezonabil între referirile, pe de o parte, la calitățile și varietățile produsului și, pe de altă parte, la originea națională.

— Referirile la originea națională trebuie să fie secundare în raport cu mesajul principal transmis consumatorilor prin campanie și să nu reprezinte motivul principal pentru care li se recomandă un anumit produs consumatorilor.

— Calitățile produselor pentru care a existat permisiunea să fie menționate includ gustul, aroma, prospețimea, maturitatea, raportul valoare-cost, valoarea nutritivă, varietățile disponibile, utilitatea (rețete etc.). În schimb, se vor evita superlative precum „cel mai bun”, „cel mai gustos”, „cel mai fin” și expresiile precum „adevăratul” sau campaniile promoționale care, din cauza menționării originii naționale, au ca rezultat compararea produsului promovat cu produsele din alte state membre. Referirile la controlul calității trebuie făcute doar atunci când produsul a fost supus unui sistem veritabil și obiectiv de control al calităților sale.

Evaluare

(195) În cadrul unui aviz juridic anexat la comunicarea de informații din 25 februarie 2015, autoritățile austriece susțin că încălcarea articolului 30 din Tratatul CEE (în prezent articolul 34 din TFUE) trebuie să fie evaluată „din

([81]) Trebuie să se țină seama că punctul 2.1.1 (cu nota de subsol 1) din Cadrul pentru publicitate face referire directă la Orientările Comisiei în Comunicarea din 1986.

perspectivă istorică" și că, în perioada 1995-2002, nu a existat nicio cauză a Curții în care s-a considerat că textul și mesajul grafic al unei etichete încalcă articolul 30 din Tratatul CEE. În opinia Comisiei, acest argument este lipsit de pertinență. Astfel cum s-a indicat mai sus, atât Comunicarea din 1986 ([82]), cât și Cadrul pentru publicitate din 1987 conțineau orientări exprese și detaliate pentru statele membre cu privire la modul în care acestea să-și conceapă măsurile pentru a evita încălcări ale articolului 30 din Tratatul CEE.

(196) Pe baza informațiilor disponibile Comisiei pentru perioada de dinainte de 2002, nu a fost posibilă evaluarea compatibilității măsurilor de publicitate cu normele de mai sus la momentul luării deciziei de inițiere a procedurii. Prin urmare, autoritățile austriece au fost invitate să furnizeze informațiile necesare cu privire la condițiile de mai sus.

(197) Răspunsul oferit de autoritățile austriece la 14 septembrie 2012 nu a conținut suficiente informații pentru a permite o evaluare a compatibilității (autoritățile austriece s-au referit doar la rapoartele anuale pentru perioada 1995-2001). A fost trimisă, prin urmare, o solicitare de informații suplimentare cu privire la punctele respective la 19 februarie 2014, iar Austria a furnizat un răspuns la 5 mai 2014.

(198) În acesta din urmă, autoritățile austriece au precizat că respectivele campanii publicitare au vizat produse agricole excedentare și/sau publicitatea pentru unele produse de calitate ridicată. Prin urmare, **criteriile pozitive** stabilite la punctul 3 din Cadrul pentru publicitate din 1987 au fost îndeplinite.

(199) Conform informațiilor furnizate de autoritățile austriece, publicitatea nu a făcut nicio referire la anumite firme.

(200) În ceea ce privește **intensitatea maximă** a ajutorului, taxele din sector au reprezentat mai mult din 50 % din cuantumul ajutorului (a se vedea, de asemenea, considerentele 43 și 56). Prin urmare, criteriul de la punctul 4 din Cadrul pentru publicitate din 1987 cu privire la intensitatea ajutorului este îndeplinit.

(201) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat anumite îndoieli cu privire la o potențială **încălcare a articolului 30 din Tratatul CEE** (în prezent articolul 34 din TFUE). În opinia preliminară a Comisiei, referirea la originea națională în eticheta de calitate nu părea să fie secundară (a se vedea considerentul 65). În plus, Comisia a precizat că, în multe materiale publicitare, referirea la originea produsului nu era limitată la eticheta de calitate, ci apărea și în altă parte a materialului publicitar (a se vedea considerentul 83).

(202) Prin urmare, în decizia de inițiere a procedurii, autoritățile austriece au fost invitate să descrie aspectul etichetei de calitate și al etichetei ecologice din perioada 1995-2001 și să furnizeze exemple reprezentative de materiale de promovare în care s-au folosit etichetele.

(203) La 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au răspuns că rapoartele anuale privind ajutorul de stat pentru anii 1995-2004 conțineau deja aceste informații. Prin scrisoarea din 19 februarie 2014, Comisia a răspuns că informațiile respective nu sunt suficiente pentru o analiză a compatibilității și au solicitat un raport detaliat (și anume fișe de notificare) pe baza normelor aplicabile la momentul măsurii. Această evaluare a fost furnizată odată cu răspunsul din 5 mai 2014.

(204) Criteriile specifice de compatibilitate pentru diferitele tipuri de publicitate sunt analizate în cele ce urmează.

Ajutor pentru publicitate generică

(205) În ceea ce privește trimiterea la anumite firme în cadrul unor campanii publicitare (considerentul 90), Comisia precizează că, în conformitate cu punctul 2.2 din Cadrul pentru publicitate din 1987, ajutorul pentru publicitatea legată de anumite firme este interzis.

([82]) Astfel cum reiese din textul Comunicării din 1986, Comisia urmărea să furnizeze orientări care să garanteze că respectivele campanii de promovare ale statelor membre rămân în cadrul limitelor permise de jurisprudența Curții de Justiție, îndeosebi în Cauza 222/82 Apple & Pear Development Council/K.J Lewis Ltd și alții, EU:C:1983:370.

(206) În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au susținut că firmele menționate au contribuit la unele dintre costurile campaniei (*Druck und Werbeeinschaltung*). Cu toate acestea, astfel de campanii care se referă la anumite firme nu pot fi autorizate în temeiul normelor privind ajutoarele de stat (punctul 2.2 din Cadrul pentru publicitate din 1987). Faptul că firmele au contribuit parțial la costurile legate de campanie nu modifică această evaluare.

(207) Din informațiile disponibile reiese că **unele campanii publicitare generice** au menționat în mod explicit originea produsului (și anume Austria) (a se vedea exemplele furnizate în considerentele 84 și 90).

(208) Prin urmare, măsurile nu au respectat punctele 2.1 ([83]) și 2.2 din Cadrul pentru publicitate din 1987 și au încălcat articolul 30 din Tratatul CEE (în prezent articolul 34 din TFUE). Prin urmare, Comisia consideră că ajutorul pentru măsurile de publicitate din perioada 1.1.1995-31.12.1999 care fac referire la originea produselor sau la anumite firme nu este compatibil cu piața comună. ([84])

(209) În ceea ce privește perioada 1.1.2000-31.12.2001, campaniile publicitare au făcut referire doar la calitățile sau la varietățile specifice ale produselor, fără nicio referire expresă la originea lor națională.

(210) Prin urmare, pentru această perioadă, campaniile nu au încălcat articolul 30 din Tratatul CEE și au respectat astfel Cadrul pentru publicitate din 1987. Prin urmare, Comisia le consideră compatibile cu piața comună.

Ajutor pentru eticheta de calitate

(211) În răspunsul din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au declarat că pentru eticheta **de calitate** s-au folosit aceleași etichete ca și cele aprobate în decizia Comisiei în cazul N 589/2008. Prin urmare, autoritățile austriece au concluzionat că referirea la originea națională a avut un rol subordonat.

(212) Comisia nu este de acord cu observațiile autorităților austriece. Astfel cum s-a arătat mai sus (considerentul 65), s-a folosit un alt logo pentru eticheta de calitate în perioada cuprinsă între **1995 și 1999**. În logoul respectiv, referirea la origine nu este secundară în raport cu mesajul privind calitatea al logoului. Atât mesajul vizual (steagul austriac), cât și textul indică Austria ca mesaj principal.

(213) Prin urmare, nu s-a respectat punctul 2.3.1 din Comunicarea din 1986, care solicita ca referirile la originea națională să fie secundare în raport cu mesajul principal transmis consumatorilor prin campanie și să nu reprezinte motivul principal pentru care consumatorilor li se recomandă să cumpere produsul. Prin urmare, Comisia consideră că ajutorul pentru eticheta de calitate pentru perioada 1.1.1995-31.12.1999 este incompatibil cu piața comună.

(214) În ceea ce privește perioada 1.1.2000-31.12.2001, Comisia consideră că noile logouri, care sunt aceleași cu cele evaluate în cadrul deciziei Comisiei în cazul N 589/2008, sunt conforme cu condițiile Cadrului pentru publicitate din 1987 și consideră, prin urmare, că ajutorul aferent este compatibil cu piața comună.

Ajutor pentru eticheta ecologică

(215) În măsurile de publicitate pentru logoul ecologic, astfel cum s-a arătat în considerentul 65, s-au folosit aceleași logouri ca în perioada de după 2002.

(216) Întrucât acest tip de publicitate atrage atenția asupra varietăților sau calităților produselor obținute într-un stat membru, acesta intră sub incidența punctului 2.3.1 din Comunicarea din 1986 care solicita să nu se pună un accent exagerat pe originea națională a produsului.

([83]) Cu referire la Comunicarea din 1986.
([84]) A se vedea, de asemenea, considerentul 65 de mai sus.

(217) Una dintre cele două versiuni ale logoului nu a făcut nicio referire la originea produselor. Cealaltă a indicat originea produsului ca mesaj secundar. Cea dintâi nu a ridicat nicio problemă în ceea ce privește o posibilă încălcare a articolului 30 din Tratatul CEE (în prezent articolul 34 din TFUE). Referitor la cea de a doua, condițiile de la punctul 2.3.1 din Comunicarea din 1986 au fost îndeplinite deoarece:

— logoul a păstrat un echilibru rezonabil între trimiterea, pe de o parte, la calitățile produsului (și anume bio) și, pe de altă parte, la identificarea țării producătoare printr-un cuvânt sau un simbol;

— referirea la originea națională a fost secundară în raport cu mesajul principal transmis consumatorilor și nu a reprezentat principalul motiv pentru care consumatorilor li s-a recomandat să cumpere produsul;

— calitățile produselor făceau referire la calități obiective ale produsului și nu s-a folosit niciun superlativ care să ducă la compararea produsului promovat cu produsele altor state membre;

— referirile la controlul calității au fost făcute în cazurile în care produsul a făcut obiectul unui sistem veritabil și obiectiv de control al calităților sale prin intermediul AMA.

(218) În consecință, ajutorul pentru publicitate pentru logoul ecologic pentru perioada 1.1.1995-31.12.2001 a respectat condițiile Comunicării din 1986. Prin urmare, Comisia consideră acest ajutor compatibil cu piața comună.

Publicitate în afara Austriei

(219) Campaniile publicitare organizate în afara Austriei nu au făcut nicio referire specifică la originea națională a produsului în afară de cea care poate rezulta din trimiterile făcute la calitățile sau varietățile respective ori la denumirea obișnuită a produsului. Aceste campanii au fost astfel conforme cu punctul 2.1 din Comunicarea din 1986 și nu au încălcat articolul 30 din Tratatul CEE (în prezent articolul 34 din TFUE).

(220) În consecință, ajutorul pentru publicitate în afara Austriei pentru perioada 1.1.1995-31.12.2001 a respectat condițiile Comunicării din 1986. Prin urmare, Comisia consideră că ajutorul respectiv este compatibil cu piața comună.

8.3.3. AJUTORUL PENTRU PUBLICITATE ÎN PERIOADA 1.1.2002-31.12.2006: ETICHETA DE CALITATE ȘI ETICHETA ECOLOGICĂ

(221) Pentru perioada 1.1.2002-31.12.2006, ajutorul pentru activitățile de publicitate trebuia să respecte condițiile stabilite în Orientările 2000-2006. Conform punctului 18 din Orientările 2000-2006, măsurile pentru promovarea și publicitatea produselor agricole trebuiau să fie evaluate în conformitate cu Cadrul pentru publicitate din 1987.

(222) Începând cu 1 ianuarie 2002, Orientările din 2001 privind publicitatea au devenit aplicabile și au înlocuit Comunicarea din 1986 și Cadrul pentru publicitate din 1987 (punctele 69 și 75 din Orientările din 2001 privind publicitatea). Prin urmare, Comisia își va baza evaluarea pentru perioada 1.1.2002-31.12.2006 pe Orientările din 2001 privind publicitatea.

(223) În conformitate cu punctul 12 din Orientările din 2001 privind publicitatea, ajutorul acordat pentru publicitatea produselor agricole și de alt tip, pentru a fi compatibil cu piața comună, nu trebuie să interfereze cu comerțul într-un mod opus pieței comune (criterii negative) și trebuie să faciliteze dezvoltarea unor activități economice (criterii pozitive).

Criterii negative

(224) Punctul 18 din Orientările din 2001 privind publicitatea prevede că nu se poate acorda niciun ajutor pentru campaniile publicitare care încalcă articolul 28 din Tratatul CE (în prezent articolul 34 din TFUE), care interzice restricțiile cantitative privind importurile și toate măsurile cu efect echivalent între statele membre.

(225) Nu putea fi acordat ajutor pentru publicitate având legătură directă cu produsele uneia sau mai multor firme specifice. Dacă realizarea activităților publicitare cu finanțare publică a fost încredințată unor firme private, firmele respective trebuiau să fie alese pe baza unor principii de piață (punctele 29 și 30 din Orientările din 2001 privind publicitatea).

(226) În plus, campaniile nu trebuiau să contravină legislației comunitare secundare și trebuiau, în special, să respecte dispozițiile Directivei 2000/13/CE (punctele 25-28 din Orientările din 2001 privind publicitatea).

Criterii pozitive

(227) Punctele 31 și 32 din Orientările din 2001 privind publicitatea menționează că, pentru a obține o derogare în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE], publicitatea trebuia să vizeze produse excedentare sau specii subexploatate, produsele noi sau de înlocuire care nu erau încă excedentare, produsele de înaltă calitate, dezvoltarea unor anumite regiuni sau dezvoltarea IMM-urilor.

(228) Capitolul 4 din Orientările din 2001 privind publicitatea a prezentat în detaliu aplicarea criteriilor pozitive menționate mai sus pentru unele tipuri specifice de publicitate, îndeosebi în cazul ajutorului pentru publicitate în care originea constituie o parte a mesajului (secțiunea 4.1) și al ajutorului pentru publicitate pentru produsele de calitate (secțiunea 4.2).

Publicitatea în care originea este parte a mesajului

(229) Conform punctului 23 din Orientările din 2001 privind publicitatea, identificarea țării producătoare printr-un cuvânt sau simbol ar putea fi realizată cu condiția să existe un echilibru rezonabil între referirile, pe de o parte, la calitățile și varietățile produsului și, pe de altă parte, la originea națională. Referirile la originea națională trebuiau să fie secundare în raport cu mesajul principal transmis consumatorilor și nu puteau să reprezinte motivul principal pentru care consumatorilor li se recomanda să cumpere produsul. Materialul publicitar care menționa originea (regională) a produsului ca mesaj secundar era considerată a nu încălca articolul 28 din Tratatul CE (în prezent articolul 34 din TFUE). Pentru a evalua dacă originea a fost într-adevăr un mesaj secundar, Comisia va lua în considerare importanța generală a textului și/sau simbolului, inclusiv imaginile și prezentarea generală, cu referire la origine, precum și importanța textului și/sau simbolului, cu referire la unicul argument pentru vânzarea materialului publicitar, și anume partea mesajului publicitar care nu se axează pe origine (punctele 40 și 41 din Orientările din 2001 privind publicitatea).

Publicitate pentru produsele de calitate

(230) Atunci când s-a acordat ajutor pentru produsele care îndeplineau cerințele speciale de calitate, acesta trebuia să fie disponibil pentru toate produsele fabricate în Comunitate, indiferent de originea lor. Statele membre trebuiau, de asemenea, să recunoască rezultatele unor controale comparabile efectuate în alte state membre (punctul 49 din Orientările din 2001 privind publicitatea).

Publicitate pentru produsele provenite din agricultura ecologică, în special

(231) Conform punctului 55 din Orientările din 2001 privind publicitatea, ajutorul putea fi autorizat doar atunci când produsele cu indicații referitoare la metode de agricultură ecologică îndeplineau cerințele Regulamentului (CEE) nr. 2092/91. Toți producătorii și prelucrătorii de produse provenite din agricultura ecologică au fost supuși unui sistem de controale prevăzute în regulament.

Evaluare

(232) Aplicând dispozițiile de mai sus măsurilor de publicitate pentru eticheta de calitate și eticheta ecologică în perioada 1.1.2002-31.12.2006, Comisia a ajuns la concluziile expuse în continuare.

(233) Eticheta de calitate și una dintre cele două versiuni ale etichetei ecologice (a se vedea considerentul 64) conținea o referire la originea produsului, însă mesajul respectiv poate fi considerat secundar în raport cu mesajul principal privind calitatea (ecologică) a produsului. Referirea la originea produsului avea o poziție subordonată atât în mesajul grafic (fundal), cât și în textul logoului.

(234) În ceea ce privește designul etichetelor, Comisia remarcă faptul că spațiul central al etichetelor era ocupat de câmpul în care domina textul „AMA Gütesiegel" sau „BIO", iar originea produsului era indicată cu litere considerabil mai mici. Câmpurile laterale erau prezentate în culori naționale (de exemplu, roșu și alb pentru Austria) fără simboluri suplimentare de identificare a țării de producție. Pe lângă faptul că ocupa spațiul dominant din punct de vedere vizual în cadrul etichetelor, câmpul central reprezenta circa 65 % din lățimea totală a etichetei (a se vedea considerentul 64). Autoritățile austriece au specificat în plus că, în toate materialele publicitare legate de ambele etichete, calitatea produsului a fost principalul mesaj, iar originea produsului, acolo unde era menționată, a reprezentat mesajul secundar (a se vedea considerentul 79).

(235) Potrivit autorităților austriece, eticheta ecologică a fost acordată doar produselor ecologice care îndeplineau criteriile prevăzute în Regulamentul (CEE) 2092/91 (a se vedea considerentul 69).

(236) Autoritățile austriece au oferit asigurări că dispozițiile Directivei 2000/13/CE au fost respectate în ceea ce privește materialele publicitare subvenționate (a se vedea considerentul 68).

(237) Publicitatea nu s-a referit la produsele uneia sau mai multor firme specifice. Autoritățile austriece au specificat că, în materialele publicitare de la punctul de desfacere, nu s-a făcut publicitate niciunor firme sau produse anume și că proprietarul punctului de desfacere nu a beneficiat de ajutoare (a se vedea considerentul 78).

(238) Autoritățile austriece au specificat că toate activitățile de publicitate finanțate de AMA Marketing au fost desfășurate de firme private selectate pe baza unei licitații publice (a se vedea considerentul 52).

(239) De asemenea, potrivit autorităților austriece, utilizarea etichetei de calitate a fost disponibilă pentru toate produsele obținute în Uniune, dacă acestea îndeplineau cerințele speciale de utilizare a etichetei. Cerințele speciale fie vizau calitatea produsului, fie erau limitate la a asigura originea geografică indicată a produsului. În orice caz, cerințele speciale puteau fi îndeplinite indiferent de originea geografică a produsului (a se vedea considerentul 161).

(240) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a subliniat că nu deține informații cu privire la recunoașterea controalelor echivalente efectuate în alte state membre. În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au confirmat că asemenea controale au fost recunoscute și au oferit dovezi în sprijinul acestei afirmații.

(241) Deși autoritățile austriece au confirmat că, începând cu 2002, eticheta de calitate și cea ecologică au fost disponibile pentru toate produsele, indiferent de originea lor, în decizia de inițiere a procedurii Comisia și-a exprimat îndoielile în această privință, din moment ce referirea la produsele naționale în principala temei juridic al măsurilor, Legea AMA, a fost eliminată abia în 2007 (a se vedea considerentul 161).

(242) În comunicările lor, autoritățile austriece au furnizat noile reguli interne conform cărora etichetele erau disponibile pentru toate produsele, precum și date care arată că, după 2001, mai multe produse non-austriece au obținut efectiv eticheta. De asemenea, acestea au confirmat din nou că, începând cu 2002, regulile au fost aplicate tuturor produselor, indiferent de originea lor.

(243) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a subliniat că nu era clar dacă noile reguli interne AMA fuseseră deja aplicate începând cu 26 septembrie 2002 sau dacă a existat o perioadă de tranziție după 26 septembrie 2002 în cursul căreia ajutorul a fost acordat în continuare conform vechilor reguli. În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au declarat că nu a existat o astfel de perioadă de tranziție.

(244) În considerentul 175 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a precizat că nu dispune de suficiente informații pentru a analiza dacă normele privind ajutoarele de stat sunt aplicabile măsurilor cofinanțate de promovare a etichetei ecologice menționate în considerentul 80 de mai sus. În acest scop, autoritățile austriece au fost invitate să furnizeze mai multe informații privind autorizarea măsurilor ca ajutoare de stat, precum și cu privire la durata perioadei de programare. În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au indicat faptul că măsurile de promovare a etichetei ecologice au făcut parte din programul austriac cofinanțat de informare și promovare pentru produsele ecologice.

(245) În răspunsul din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au afirmat, de asemenea, următoarele: în perioada 2002-2008 (20.9.2002-15.9.2005), s-a desfășurat un program cofinanțat de informare și promovare pentru produse ecologice. Acest program a fost aprobat prin Decizia C(2002) 3116 a Comisiei din 22 august 2002 ([85]). În plus, Decizia C(2007) 3299 a Comisiei din 10 iulie 2007 a aprobat un alt program de 3 ani pentru eticheta ecologică (1.10.2007-30.9.2010) ([86]).

(246) Pe baza motivelor expuse mai sus, ajutorul pentru măsurile de publicitate întreprinse în perioada 1.1.2002-31.12.2006 a respectat Orientările din 2001 privind publicitatea și prin urmare, Orientările 2000-2006. Prin urmare, Comisia consideră că acest ajutor a fost compatibil cu piața comună.

8.3.4. CAMPANII PUBLICITARE ÎN AFARA AUSTRIEI ȘI PUBLICITATE GENERICĂ ÎN AUSTRIA, 2002-2004 ([87])

(247) Campaniile publicitare puteau fi autorizate dacă erau organizate direct sau indirect de un stat membru pe piața unui alt stat membru sau pe piața internă a statului membru care le sprijinea și promovau produsul într-o manieră pur generică fără a face nicio referire la originea sa națională [punctul 19 literele (a)-(b) din Orientările din 2001 privind publicitatea].

(248) Conform Orientărilor din 2001 privind publicitatea, Comisia a adoptat o poziție favorabilă în privința campaniilor publicitare care au fost efectuate pentru a le prezenta consumatorilor produsele agricole și alte produse ale unui stat membru sau ale unei regiuni anume. Accentul principal al acestor campanii putea fi pe originea produsului, cu condiția ca respectiva campanie să fie desfășurată în afara statului membru sau a regiunii în care erau obținute produsele agricole și de alt tip. Campaniile trebuiau să se limiteze la prezentarea caracteristicilor obiective ale produselor respective și trebuiau, în principiu, să nu includă afirmații subiective cu privire la calitatea produselor (punctele 35-39 din Orientările din 2001 privind publicitatea).

(249) Pe baza informațiilor disponibile la momentul deciziei de inițiere a procedurii pentru perioada 2002-2004 cu privire la publicitatea generică și la publicitatea în afara Austriei (a se vedea secțiunile 2.7.1.2 și 2.7.1.3 din decizia de inițiere a procedurii), nu era posibilă evaluarea compatibilității măsurilor cu condițiile stabilite la punctul 19 litera (b) și la punctele 29, 30 și 39 din Orientările din 2001 privind publicitatea.

(250) Prin urmare, în decizia de inițiere a procedurii, autoritățile austriece au fost invitate să furnizeze informațiile necesare în legătură cu dispozițiile de mai sus.

Criterii pozitive

(251) Campaniile publicitare în afara statului membru și publicitatea generică în interiorul statului membru trebuiau să respecte criteriile pozitive din Orientările din 2001 privind publicitatea (a se vedea considerentele 227 și 228).

(252) În plus, punctul 47 din Orientările din 2001 privind publicitatea prevedea că, în ceea ce privește publicitatea unor produse care respectau cerințe speciale de calitate, aceste produse trebuiau să îndeplinească standarde sau specificații care erau în mod evident mai ridicate decât cele prevăzute în legislația comunitară sau națională aplicabilă.

(253) Punctul 60 din Orientările din 2001 privind publicitatea prevedea ca, în cazul unui ajutor pentru publicitate, rata ajutorului direct trebuia, ca regulă generală, să nu depășească 50 %, iar întreprinderile din cadrul sectorului trebuiau să contribuie cel puțin cu 50 % din costuri, în cazul în care ajutorul direct provenea de la un buget național general. Contribuția sectorului putea, de asemenea, să provină din taxe parafiscale sau din contribuții obligatorii.

([85]) Bugetul total al măsurii a fost de 4 165 399 EUR și a fost cofinanțat din fonduri UE în cuantum de 2 082 699 EUR și din alte mijloace naționale în cuantum de 709 721,78 EUR. Restul a fost finanțat din taxa AMA.

([86]) Bugetul total a fost de 2 659 974 EUR. În 2007 și 2008, partea UE a fost în cuantum de 550 047 EUR, iar cea națională în valoare de 142 967 EUR.

([87]) Perioada de după 2004 este vizată de Decizia N 239/2004. A se vedea considerentul 39 de mai sus.

(254) În ceea ce privește publicitatea generică și publicitatea în afara Austriei, pe baza informațiilor aflate la dispoziția Comisiei la momentul deciziei de inițiere a procedurii pentru perioada 2002-2004, nu a fost posibilă evaluarea compatibilității măsurilor cu normele menționate mai sus. Prin urmare, autoritățile austriece au fost invitate să furnizeze informațiile necesare referitoare la condiția stipulată la punctul 32 din Orientările din 2001 privind publicitatea (a se vedea considerentul 174 din decizia de inițiere a procedurii).

(255) În răspunsul din 14 septembrie 2012, Austria a făcut referire la comunicarea sa din 13 decembrie 2002. Cu toate acestea, comunicarea respectivă conținea doar exemple concrete și temeiul juridic național al măsurilor respective. Prin urmare, în cadrul solicitării de informații din 19 februarie 2014, Comisia a invitat autoritățile austriece să completeze formularele de notificare relevante și să le transmită Comisiei. În răspunsul din 30 aprilie 2014, autoritățile austriece au transmis formularele de notificare solicitate. Cu toate acestea, informațiile completate în formulare se refereau doar la descrierile generale ale condițiilor schemei și nu au fost suficiente pentru evaluarea adecvată a măsurilor.

(256) În cererea de informații din 17 decembrie 2014, Comisia a solicitat informații suplimentare cu privire la această măsură. În răspunsul din 25 februarie 2015, Austria a confirmat că:

(a) campaniile publicitare promovau produsele într-o manieră pur generică fără a face nicio referire la originea lor națională [punctul 19 literele (a)-(b) din Orientările din 2001 privind publicitatea];

(b) ajutorul nu a fost acordat pentru publicitatea legată direct de produsele uneia sau ale mai multor firme specifice (punctul 29 din Orientările din 2001 privind publicitatea);

(c) firmele private cărora li s-a acordat finanțare publică pentru activități de publicitate au fost alese pe principii de piață (punctul 30 din Orientările din 2001 privind publicitatea);

(d) campaniile erau limitate la prezentarea caracteristicilor obiective ale produselor vizate și nu includeau afirmații subiective cu privire la calitatea produselor (punctele 35-39 din Orientările din 2001 privind publicitatea);

(e) publicitatea în cauză viza promovarea produselor de înaltă calitate (punctele 31 și 32 din Orientările din 2001 privind publicitatea). Aceste standarde sau specificații erau în mod evident mai ridicate sau mai specifice decât cele prevăzute în legislația comunitară sau națională relevantă.

(257) Din motivele prezentate mai sus, ajutorul pentru campaniile publicitare din afara Austriei sau pentru publicitatea generică în Austria efectuate în perioada 2002-2004 a respectat Orientările din 2001 privind publicitatea și, prin urmare, Orientările din 2000-2006 privind publicitatea. În consecință, Comisia consideră că ajutorul este compatibil cu piața comună.

8.3.5. AJUTORUL PENTRU PUBLICITATE ÎN PERIOADA 2007-2008

(258) Pentru evaluarea ajutorului de stat pentru publicitatea produselor agricole acordat după 1 ianuarie 2007, Comisia aplică secțiunea VI.D din Orientările 2007-2013.

Publicitatea privind calitatea

(259) În stadiul deciziei de inițiere a procedurii, Comisia nu a avut la dispoziție informații suficiente pentru a evalua dacă măsurile erau conforme sau nu cu Orientările 2007-2013. În această privință, Comisia și-a exprimat anumite îndoieli în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor care erau diferite de cerințele din Orientările 2000-2006.

(260) În special, Comisia a atras atenția autorităților austriece asupra modificărilor prevăzute la punctul 153 litera (c) a doua jumătate a tezei, la punctul 155 a doua teză și la punctul 158 din Orientările 2007-2013. Prin urmare, autoritățile austriece au fost invitate să furnizeze informațiile necesare pentru a demonstra că măsurile de publicitate privind calitatea respectă condițiile menționate mai sus din orientări.

(261) Conform punctului 153 din Orientările 2007-2013, ajutorul de stat pentru campaniile publicitare din interiorul Comunității putea fi declarat compatibil cu tratatul dacă erau îndeplinite următoarele condiții:

— campania publicitară era rezervată pentru produse de calitate, definite ca produse care îndeplinesc criterii ce urmează să fie stabilite în temeiul articolului 32 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului ([88]), pentru denumiri recunoscute de Comunitate [denumiri de origine protejate (DOP), indicații geografice protejate (IGP) sau alte denumiri de origine care sunt protejate în temeiul legislației comunitare] sau pentru etichete de calitate naționale sau regionale;

— campania publicitară nu a fost rezervată pentru produsele uneia sau mai multor societăți specifice;

— campania publicitară a respectat articolul 2 din Directiva 2000/13/CE, precum și normele specifice de etichetare prevăzute pentru diverse produse, precum vin, produse lactate, ouă și păsări de curte [a se vedea punctul 152 litera (j) din Orientările 2007-2013].

(262) Conform informațiilor furnizate de autoritățile austriece la 30 aprilie 2014, condițiile de la punctul 153 din Orientările 2007-2013 au fost respectate.

(263) Punctul 155 din Orientările 2007-2013 prevedea că, în cazul etichetelor de calitate naționale sau regionale, originea produselor putea fi menționată (doar) ca mesaj secundar. Atunci când a analizat dacă originea a fost sau nu un mesaj secundar, Comisia a fost nevoită să ia în considerare importanța totală a textului și/sau a simbolului, incluzând imaginile și prezentarea generală, care făcea(u) referire la origine, și importanța textului și/sau a simbolului care făcea(u) referire la unicul argument pentru vânzarea mesajului publicitar, și anume partea mesajului publicitar care nu s-a axat pe origine.

(264) În comunicarea din 30 aprilie 2014, autoritățile austriece au confirmat că etichetele utilizate în 2007 erau identice cu cele aprobate în decizia Comisiei din 2004 (a se vedea, de asemenea, considerentul 233). Comisia face trimitere la această evaluare și consideră, prin urmare, că s-au îndeplinit condițiile de la punctul 155 din Orientările 2007-2013.

(265) Punctul 156 din Orientările 2007-2013 prevede că rata intensității ajutorului direct nu poate depăși 50 %. Dacă sectorul a contribuit cu cel puțin 50 % din costuri, oricare ar fi forma contribuției, rata ajutorului poate să ajungă până la 100 % din costurile eligibile. Astfel cum s-a arătat mai sus (considerentul 200), această condiție este îndeplinită.

(266) Punctul 158 din Orientările 2007-2013 prevedea ca activitățile de publicitate cu un buget anual mai mare de 5 milioane EUR trebuiau să fie notificate separat. Pe baza informațiilor furnizate de autoritățile austriece (considerentul 45), se poate concluziona că această condiție este respectată, din moment ce bugetul anual alocat pentru eticheta de calitate în 2007 și 2008 a fost sub 5 milioane EUR.

(267) Din motivele prezentate mai sus, măsurile de publicitate întreprinse în perioada 2007-2008 respectă Orientările 2007-2013 și, prin urmare, sunt compatibile cu piața internă.

(268) Comisia precizează că, în această privință, **măsurile de publicitate pentru eticheta ecologică au expirat la sfârșitul anului 2006** și, prin urmare, nu fac obiectul evaluării în temeiul Orientărilor 2007-2013 (considerentul 15).

Publicitate generică

(269) Dispozițiile privind publicitatea generică și publicitatea în țările terțe nu sunt relevante pentru perioada 2007-2008, deoarece măsurile de ajutor care vizau astfel de activități au expirat în 2004 odată cu adoptarea schemei N 239/2004, conform descrierii din considerentul 39.

([88]) Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului din 20 septembrie 2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) (JO L 277, 21.10.2005, p. 1).

8.4. *MĂSURI DE SPRIJIN TEHNIC ȘI AJUTOR PENTRU PRODUSE DE CALITATE ÎN PERIOADA 1995-1999*

(270) Au fost aplicate orientări specifice privind ajutorul de stat pentru sectorul agricol doar începând cu 1 ianuarie 2000. Prin urmare, compatibilitatea ajutorului acordat înainte de această dată trebuie evaluată pe baza tratatului și prin prisma practicii Comisiei consacrate la acel moment (a se vedea considerentul 169 de mai sus).

8.4.1. PROMOVAREA ÎN SENS MAI LARG ȘI MĂSURI DE SPRIJIN TEHNIC ÎN PERIOADA 1995-1999

(271) Operațiunile de promovare în sens mai larg, de exemplu difuzarea către publicul larg a cunoștințelor științifice, organizarea de târguri sau expoziții, participarea la aceste evenimente și alte operațiuni similare de relații cu publicul, inclusiv sondaje și cercetare de piață, au fost excluse din domeniul de aplicare al Cadrului pentru publicitate din 1987 în temeiul punctului 1.1 din acesta. În ceea ce privește cheltuielile pentru astfel de activități, practica consacrată a Comisiei a fost de a considera ajutorul de până la 100 % ca fiind compatibil cu piața comună în temeiul articolului 92 alineatul (3) litera (c) din tratat [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE] ([89]).

(272) De asemenea, conform practicii și politicii sale, Comisia a adoptat o poziție favorabilă în privința măsurilor de ajutor „soft" (alte tipuri de ajutoare decât ajutoarele directe), care aveau rolul de a furniza sprijin tehnic în sectorul agricol. De exemplu, a fost autorizat un ajutor de până la 100 % din costurile eligibile ale măsurilor de diseminare a noilor tehnici.

(273) Măsurile de marketing ale AMA descrise în capitolul 4.3 de mai sus intră în aceste categorii.

(274) Obiectivul măsurilor în discuție a constat în difuzarea cunoștințelor generale prin organizarea de proiecte de informare generală. Acestea au vizat prezentarea de informații faptice către consumatori și nu i-au determinat pe consumatori să cumpere un anumit produs.

(275) Măsurile au fost aliniate, prin urmare, la practica Comisiei din acel moment care a considerat că obiectivul urmărit era legitim. Intensitatea ajutorului de 100 % a respectat, de asemenea, intensitatea maximă a ajutorului considerată proporțională la acel moment prin prisma acestui obiectiv și a impactului negativ limitat asupra concurenței și a schimburilor comerciale.

(276) Ajutorul pentru promovare în sens mai larg în perioada 1995-1999 a corespuns practicii consacrate a Comisiei la acel moment, prin urmare, Comisia consideră că măsurile au fost compatibile cu piața comună în temeiul articolului 92 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE].

8.4.2. ASISTENȚĂ TEHNICĂ, SERVICII DE CONSILIERE ȘI MĂSURI DE CONTROL LEGATE DE PRODUSELE DE CALITATE ÎN PERIOADA 1995-1999

(277) În ceea ce privește ajutorul pentru asistență tehnică și servicii de consiliere în legătură cu elaborarea sistemelor de asigurare a calității, Comisia a considerat că astfel de servicii constituie o formă de ajutor „soft", care urmărea îndeplinirea unui obiectiv de interes comun și era proporțional (în special având în vedere că nu a afectat în mod semnificativ condițiile de concurență), fiind astfel compatibil cu piața comună.

(278) Măsurile descrise în capitolul 4.3 pot fi considerate un astfel de ajutor „soft" care, conform practicii consacrate a Comisiei la acel moment, a fost considerat compatibil cu piața comună.

([89]) A se vedea de exemplu, în această privință, deciziile Comisiei în cazurile N 570/1998 (citată deja în considerentul 41 de mai sus), N 662/1998 [Decizia Comisiei din 30 aprilie 1999, SG(99) D/3095] și C(1999) 4227 [Decizia 2000/132/CE a Comisiei (din 25 noiembrie 1999) (JO L 37, 12.2.2000, p. 31)]. În scopul evaluării din prezenta secțiune, Comisia face referire la evaluarea efectuată în cadrul deciziilor respective.

(279) În ceea ce privește măsurile de control pentru a se asigura conformitatea cu calitatea gestionată la nivel de industrie sau cu standardele de trasabilitate, în urma abordării comunicate statelor membre în scrisoarea privind creșterea animalelor ([90]), Comisia a aprobat în mod constant un ajutor de până la 100 % din costurile pentru controale obligatorii. Acest lucru s-a bazat, de asemenea, pe ideea că un astfel de ajutor urmărea un obiectiv de interes comun și era proporțional, având în vedere în special impactul negativ limitat asupra concurenței și schimburilor comerciale al unui astfel de sprijin indirect.

(280) În ceea ce privește măsurile vizate, autoritățile austriece au fost invitate să explice dacă controalele AMA au fost sau nu obligatorii și, dacă nu au fost, să indice dacă s-a respectat limita de intensitate a ajutorului.

(281) În comunicarea din 30 aprilie 2014, autoritățile austriece au răspuns că respectivele controale au fost obligatorii conform actelor juridice ale AMA de punere în aplicare și că s-a respectat limita de intensitate a ajutorului.

(282) Prin urmare, condițiile pentru compatibilitatea ajutorului sunt îndeplinite.

8.5. *AJUTORUL DE STAT PENTRU PRODUSE DE CALITATE ÎN PERIOADA 2000-2006*

(283) Activitățile legate de elaborarea de sisteme de calitate și controale ale calității au fost eligibile pentru ajutorul privind eticheta ecologică și eticheta de calitate. Acesta constituie ajutor pentru producția și comercializarea de produse de calitate, care trebuie evaluat în temeiul punctului 13 din Orientările 2000-2006.

Norme aplicabile

(284) Punctul 13 din Orientările 2000-2006 stabilește condițiile în care se poate acorda ajutor pentru a încuraja producția și comercializarea de produse agricole de calitate.

(285) Conform punctului 13.2 din Orientările 2000-2006, sprijinul putea fi acordat, printre altele, pentru costuri legate de consultanță, studii tehnice, studii de fezabilitate și de proiectare și cercetare de piață, precum și pentru introducerea sistemelor de asigurare a calității. În cazul IMM-urilor, costurile nu trebuiau să depășească 100 000 EUR per beneficiar pe o perioadă de trei ani sau 50 % din cheltuielile eligibile, în funcție de cuantumul mai mare dintre acestea două. Pentru întreprinderile mari, s-a aplicat doar prima limită.

(286) Astfel cum este specificat la punctul 13.3 din Orientările 2000-2006, Comisia a considerat că nu trebuie acordat niciun ajutor legat de controale de rutină ale calității efectuate de fabricant. Se putea acorda ajutor doar în cazul controalelor desfășurate de părți terțe sau în numele acestora, de exemplu autoritățile de reglementare sau organismele responsabile cu supravegherea etichetelor. Punctul 13.4 din Orientările din 2000-2006 privind publicitatea prevedea că ajutorul pentru controlul metodelor de producție ecologică realizate în temeiul Regulamentului (CEE) nr. 2092/91 era permis la o rată de până la 100 % din costurile suportate.

(287) Punctul 13.5 din Orientările 2000-2006 a stabilit că ajutorul poate fi acordat la o rată inițială de până la 100 % din costurile controalelor efectuate de organismele responsabile cu supravegherea utilizării mărcilor și a etichetelor de calitate în cadrul sistemelor recunoscute de asigurare a calității. Asemenea ajutoare trebuiau să fie reduse progresiv, fiind eliminate până în al șaptelea an de la instituirea lor.

Evaluare

(288) Ajutorul pentru costurile elaborării și distribuirii de documente de asigurare a calității și dezvoltarea de sisteme informatice în cadrul AMA Marketing era destinat finanțării costurilor administrative ale AMA Marketing (un organism public, nu un operator economic) și, prin urmare, nu constituie ajutor de stat pentru producția, distribuția sau comercializarea produselor enumerate în anexa I la tratat.

([90]) Propunerile de măsuri adecvate legate de ajutoarele acordate de statele membre în sectorul creșterii animalelor și al produselor provenite din creșterea animalelor. Nr. S/75/29416, 29.9.1975.

(289) Astfel cum s-a descris în considerentul 98, ajutorul pentru controale ale calității era disponibil pentru controale externe întreprinse de organisme selectate în acest sens cu condiția utilizării etichetei ecologice sau de calitate. Controalele privitoare la utilizarea etichetei ecologice și a etichetei de calitate erau subvenționate la o rată de 100 %, în timp ce costurile controalelor de rutină erau suportate de titularii licențelor, nefiind, așadar, subvenționate.

(290) În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au confirmat că ajutorul pentru controale ale calității nu a depășit niciodată pragul de 100 000 EUR per beneficiar pe o perioadă de trei ani. Prin urmare, condițiile de la punctul 13.2 din Orientările 2000-2006 au fost îndeplinite.

(291) În comunicările din 14 septembrie 2012 și 30 aprilie 2014, autoritățile austriece nu au furnizat suficiente informații pentru o evaluare a condițiilor de la punctele 13.3, 13.4 și 13.5 din Orientările 2000-2006.

(292) Prin urmare, în solicitarea de informații din 17 decembrie 2014, Comisia a cerut din nou informații suplimentare cu privire la această măsură. În răspunsul din februarie 2015, Austria a confirmat că:

(a) ajutorul nu a fost acordat pentru controale de rutină ale calității desfășurate de fabricant (punctul 13.3 din Orientările 2000-2006);

(b) ajutorul a fost acordat doar pentru controalele efectuate de părți terțe sau în numele acestora, precum autoritățile de reglementare sau organismele responsabile cu supravegherea etichetelor (punctul 13.3 din Orientările 2000-2006);

(c) ajutorul a fost acordat pentru controale ale metodelor de producție ecologică efectuate în temeiul Regulamentului (CEE) nr. 2092/91 până la 100 % din costurile suportate (punctul 13.4 din Orientările 2000-2006).

(293) În comunicările anterioare din 14 septembrie 2012 și 30 aprilie 2014, autoritățile austriece au confirmat deja faptul că ajutoarele au fost reduse progresiv și eliminate complet în 2009. Întrucât Orientările 2000-2006 prevăd o reducere progresivă a ajutorului, condițiile de la punctul 13.5 din Orientările 2000-2006 au fost îndeplinite, prin urmare, pentru toate măsurile acordate până la 31 decembrie 2006.

(294) Cu toate acestea, deoarece ajutoarele au fost acordate și după 1 ianuarie 2007 (și anume, în 2007 și 2008), Orientările 2007-2013 se aplică acestei perioade.

(295) În ceea ce privește instrumentul juridic menționat în ultimul rând, condițiile, comparativ cu Orientările 2000-2006, s-au modificat în două privințe: lista cu tipurile de ajutoare a fost ajustată ([91]), iar acest tip de ajutor a fost disponibil doar pentru producătorii primari ([92]).

(296) Prin urmare, măsurile de care beneficiau producătorii primari și care au continuat după 2007 respectă Orientările 2007-2013 și sunt compatibile cu piața internă.

(297) Cu toate acestea, ajutoarele acordate întreprinderilor din sectorul prelucrării și comercializării trebuie evaluate în conformitate cu punctul 99 din Orientările 2007-2013. Prin urmare, se face trimitere la evaluarea din secțiunea 8.6.2 de mai jos.

(298) În cele din urmă, privitor la introducerea sistemului de asigurare a calității ISO 9002 (a se vedea considerentul 99), în considerentul 203 din decizia de inițiere a procedurii, autoritățile austriece au fost invitate să precizeze dacă această măsură a fost aplicabilă și după 1999. În cazul unui răspuns afirmativ, autoritățile austriece erau invitate să arate dacă măsura a îndeplinit condițiile de la punctul 13 din Orientările 2000-2006.

(299) În răspunsul din februarie 2015, Austria a afirmat că nici standardul ISO 9001:1994, nici oricare altă certificare nu a fost niciodată obligatorie conform Orientărilor AMA (eticheta de calitate sau eticheta ecologică). În plus, autoritățile austriece confirmă că sistemul de asigurare a calității ISO 9002 nu a fost nici obligatoriu, nici aplicabil.

([91]) A se vedea considerentul 304 de mai jos.
([92]) A se vedea o analiză detaliată a capitolului IV.J din Orientările 2007-2013 în secțiunea 8.6 de mai jos.

(300) Din motivele prezentate mai sus, ajutorul pentru produsele de calitate acordat în perioada 2000-2006 este în conformitate cu Orientările din 2001 privind publicitatea. Prin urmare, Comisia consideră că ajutorul a fost compatibil cu piața comună.

8.6. *AJUTORUL DE STAT PENTRU PRODUSE DE CALITATE ÎN PERIOADA 1.1.2007-31.12.2008*

(301) Acest ajutor trebuie evaluat în temeiul capitolului IV.J din Orientările 2007-2013.

8.6.1. AJUTOR PENTRU PRODUCĂTORII PRIMARI

(302) Conform punctului 98 din Orientările 2007-2013, Comisia ar putea să declare ajutorul de stat acordat producătorilor primari pentru a încuraja producția de produse de calitate ca fiind compatibil cu piața comună în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE], cu condiția ca acesta să fi îndeplinit toate condițiile de la articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 al Comisiei ([93]).

(303) Articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 al Comisiei preciza că ajutorul este compatibil cu piața comună în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE] dacă a fost acordat pentru acoperirea costurilor eligibile enumerate la articolul 14 alineatul (2) și a îndeplinit condițiile stabilite la articolul 14 alineatele (3)-(6) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006.

(304) Conform articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006, ajutorul pentru a încuraja producția de produse agricole de calitate putea să acopere până la 100 % din costurile eligibile pentru, printre altele:

(a) activități de cercetare de piață, conceperea și proiectarea produselor (inclusiv pregătirea cererilor pentru recunoașterea indicațiilor geografice și a denumirilor de origine sau a certificatelor de specificitate); taxele percepute de organismele de certificare recunoscute pentru certificarea inițială a sistemului de asigurare a calității și a sistemelor similare;

(b) introducerea sistemelor de asigurare a calității precum seriile ISO 9000 sau 14000, sistemele bazate pe analiza riscurilor și punctele critice de control (HACCP), sistemele de trasabilitate, sistemele de asigurare a respectării normelor de autenticitate și de comercializare sau sistemele de audit ecologic;

(c) măsurile obligatorii de control aplicate, în temeiul legislației comunitare sau naționale, de autoritățile competente sau în numele acestora, cu excepția cazului în care legislația comunitară prevede ca respectivele costuri să fie suportate de întreprinderi;

(d) până la cuantumurile stabilite în anexa la Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 pentru sprijin în ceea ce privește măsurile prevăzute la articolul 32 din regulamentul menționat.

(305) Conform articolului 14 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006, ajutoarele pot fi acordate numai pentru acoperirea costurilor serviciilor furnizate de către terți și/sau ale controalelor efectuate de către terți sau în numele unor terți, precum autoritățile de reglementare competente, organismele care acționează în nume propriu sau organismele independente responsabile cu controlul și supravegherea utilizării indicațiilor geografice și a denumirilor de origine, a etichetelor ecologice sau de calitate, cu condiția ca respectivele denumiri și etichete să fie conforme cu legislația comunitară. Nu trebuiau acordate ajutoare pentru acoperirea cheltuielilor pentru investiții.

(306) În temeiul articolului 14 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006, ajutorul nu putea fi acordat pentru acoperirea costurilor controalelor efectuate de fermierul sau fabricantul însuși ori în cazurile în care legislația comunitară prevedea ca aceste costuri ale controlului să fie suportate de producători, fără a specifica nivelul efectiv al taxelor.

(307) Articolul 14 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 prevedea că, exceptând ajutorul menționat la alineatul (2) litera (f) din respectivul regulament, ajutoarele trebuie acordate în natură, sub formă de servicii subvenționate, și nu trebuie să implice plăți directe în bani către producători.

([93]) Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor de stat pentru întreprinderile mici și mijlocii care își desfășoară activitatea în domeniul producției de produse agricole și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 70/2001 (JO L 358, 16.12.2006, p. 3).

(308) Ajutoarele trebuiau să fie accesibile tuturor celor eligibili din zona în cauză, pe baza unor condiții definite în mod obiectiv. În cazul în care serviciile erau prestate de grupuri de producători sau de alte organizații agricole de ajutor reciproc, afilierea la respectivele organizații nu trebuia să reprezinte o condiție pentru accesul la serviciu, iar orice contribuție la costurile administrative trebuia limitată la costurile proporționale de prestare a serviciului [articolul 14 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006)].

(309) În temeiul punctului 100 din Orientările 2007-2013, Comisia nu a autorizat ajutoare de stat pentru acoperirea costurilor în favoarea marilor întreprinderi.

(310) Majoritatea condițiilor de bază din Orientările 2007-2013 cu privire la compatibilitatea ajutorului pentru producătorii primari nu s-au schimbat comparativ cu Orientările 2000-2006 descrise mai sus. Se face trimitere la evaluarea din secțiunea 8.5.

(311) Principalele schimbările față de perioada anterioară au fost legate de faptul că ajutorul trebuia să fie în natură (prin intermediul serviciilor subvenționate) și că ajutorul trebuia să fie accesibil pentru toți cei eligibili în zona în cauză, pe baza unor condiții definite în mod obiectiv. Autoritățile austriece au confirmat că aceste condiții au fost îndeplinite.

(312) Ajutorul pentru produse de calitate pentru producători primari este conform, prin urmare, cu Orientările 2007-2013. În consecință, Comisia consideră acest ajutor ca fiind compatibil cu piața comună în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE].

8.6.2. AJUTOR PENTRU ÎNTREPRINDERILE CARE ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA ÎN SECTORUL PRELUCRĂRII ȘI COMERCIALIZĂRII

Norme aplicabile

(313) În temeiul punctului 99 din Orientările 2007-2013, Comisia poate să declare ajutorul de stat acordat întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și comercializării de produse agricole, în vederea încurajării producției și comercializării produselor agricole de calitate, ca fiind compatibil cu piața comună în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE] dacă a îndeplinit toate condițiile prevăzute la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 70/2001 al Comisiei ([94]).

(314) Regulamentul (CE) nr. 70/2001 a fost înlocuit de Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei ([95]) (Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare 2008-2013) care, la articolul 43, prevede că orice trimitere la Regulamentul (CE) nr. 70/2001 trebuie interpretată ca trimitere la Regulamentul (CE) nr. 800/2008. Conform articolului 45 din acesta, Regulamentul (CE) nr. 800/2008 a intrat în vigoare în a douăzecea zi de la publicarea în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, și anume la 29 august 2008. În consecință, între 1 ianuarie 2007 și 28 august 2008, articolul 5 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 70/2001 era aplicabil schemei în discuție, iar după această dată a devenit aplicabil articolul 26 din Regulamentul (CE) nr. 800/2008.

(315) În ceea ce privește ajutoarele pentru serviciile de consultanță, articolele respective stipulează aceleași condiții: ajutorul putea fi acordat IMM-urilor, costurile de consultanță ale serviciilor prestate de consultanți externi erau eligibile, intensitatea ajutorului nu putea depăși 50 % din costurile eligibile ale serviciilor, iar serviciile în cauză nu puteau fi o activitate continuă sau periodică și nici să aibă legătură cu costurile de exploatare obișnuite ale întreprinderii, precum serviciile de rutină de consultanță fiscală, serviciile juridice sau de publicitate cu caracter regulat.

(316) În plus, în ceea ce privește atât producția primară, cât și prelucrarea și comercializarea, în temeiul punctului 101 din orientări, ajutoarele pentru investiții necesare pentru modernizarea instalațiilor de producție, inclusiv investițiile necesare pentru administrarea sistemului de documentare și pentru desfășurarea de controale ale proceselor și produselor, ar putea fi acordate doar în conformitate cu normele prevăzute pentru ajutoarele pentru investiții în Orientările 2007-2013.

(317) În această privință, în decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat unele îndoieli cu privire la îndeplinirea condițiilor care erau diferite de cerințele stipulate în Orientările 2000-2006.

([94]) Regulamentul (CE) nr. 70/2001 al Comisiei din 12 ianuarie 2001 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE la ajutoare de stat pentru întreprinderile mici și mijlocii (JO L 10, 13.1.2001, p. 33).

([95]) Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (JO L 214, 9.8.2008, p. 3).

(318) În special, Comisia a atras atenția autorităților austriece asupra următoarelor modificări substanțiale:

(a) În Orientările 2007-2013, ajutorul pentru controlul metodelor de producție ecologică realizat în temeiul Regulamentului (CEE) nr. 2092/91 și ajutorul pentru controalele efectuate de alte organisme responsabile cu supravegherea utilizării mărcilor și a etichetelor de calitate în cadrul sistemelor recunoscute de asigurare a calității nu au mai fost considerate compatibile cu piața comună.

(b) O atenție specială s-a acordat și cerințelor stipulate la articolul 14 alineatele (5) și (6) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006. În conformitate cu articolele respective, serviciile trebuiau să fie prestate către toate întreprinderile eligibile din zona în cauză, să fie prestate în natură și să se bazeze pe condiții identificate în mod obiectiv.

(c) O altă modificare majoră față de Orientările 2000-2006 vizează diferențierea dintre producția primară, pe de o parte, și prelucrarea și comercializarea de produse agricole, pe de altă parte. În ceea ce privește prelucrarea și comercializarea, începând cu 2007, s-a putut acorda doar ajutor pentru IMM-uri, domeniul de aplicare al costurilor eligibile a fost redus la consultanță și alte servicii, iar intensitatea ajutorului a fost redusă la 50 %. În plus, privitor la producția primară, ajutorul pentru producția primară acordat întreprinderilor mari nu a putut fi declarat compatibil.

Evaluare

(319) Pe baza informațiilor disponibile în stadiul procedurii de examinare prealabilă, era neclar dacă, în 2007, autoritățile austriece au pus în conformitate măsurile examinate cu condițiile prezentate mai sus din Orientările 2007-2013. Autoritățile austriece au fost invitate, prin urmare, să transmită informații suplimentare pentru a demonstra că, în perioada 1.1.2007-31.12.2007, măsurile de sprijin al calității au fost conforme cu noile norme aplicabile începând cu 1 ianuarie 2007.

(320) În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au susținut că obligația de a se adapta la noile norme privind ajutoarele de stat s-a aplicat începând cu 1 ianuarie 2008 și nu cu 1 ianuarie 2007, după cum a menționat Comisia (a se vedea, de asemenea, considerentele 172-173). Prin urmare, autoritățile austriece nu au furnizat informații suplimentare pentru evaluarea compatibilității. În solicitarea de informații din 19 februarie 2014, Comisia a invitat din nou autoritățile austriece să furnizeze informațiile necesare cu privire la acest punct. În răspunsul din 30 aprilie 2014, autoritățile austriece și-au menținut opinia exprimată în comunicarea anterioară și nu au furnizat informații suplimentare pentru evaluarea compatibilității.

(321) În solicitarea de informații din 17 decembrie 2014, Comisia a solicitat din nou autorităților austriece să furnizeze informațiile necesare pentru evaluarea compatibilității măsurilor privind calitatea. Autoritățile austriece au repetat că obligația de a se adapta la noile norme privind ajutoarele de stat s-a aplicat începând cu 1 ianuarie 2008 și nu cu 1 ianuarie 2007.

(322) Comisia ar dori să sublinieze că, spre deosebire de ceea ce susțin autoritățile austriece, obligația de a adapta schema la noile norme s-a aplicat începând cu 1 ianuarie 2007 și nu cu 1 ianuarie 2008.

(323) La momentul intrării în vigoare a noilor norme (și anume 1 ianuarie 2007), Cauza T-375/04 a Curții (a se vedea considerentul 22), care a dus la anularea Deciziei NN 34A/2000 a Comisiei din 30 iunie 2004, era pendinte. Anularea ulterioară a deciziei Comisiei, din 18 noiembrie 2009, a avut efect retroactiv.

(324) Prin urmare, Austria nu s-a putut baza pe această decizie pentru a considera ajutorul ca fiind o schemă de ajutoare existentă în sensul punctului 196 din Orientările 2007-2013.

(325) În plus, în conformitate cu jurisprudența constantă,

> „în esență, (…), o încredere legitimă a beneficiarului ajutorului nu poate lua naștere dintr-o decizie pozitivă a Comisiei, pe de o parte, atunci când această decizie a fost atacată în termenele prevăzute pentru introducerea acțiunilor, iar ulterior a fost anulată de instanța comunitară, nici, pe de altă parte, atât timp cât termenul de introducere a acțiunii nu a expirat sau, în cazul unei acțiuni, atâta vreme cât instanța comunitară nu s-a pronunțat în mod definitiv” ([96]).

([96]) Hotărârea Curții în Cauza C-1/09, Centre d'exportation du livre français (CELF) și Ministre de la Culture et de la Communication/Société internationale de diffusion et d'édition (SIDE), ECLI:EU:C:2010:136, punctul 45.

(326) Deși măsurile analizate în cadrul prezentei secțiuni au fost declarate compatibile prin Decizia NN 34A/2000 a Comisiei din 30 iunie 2004, nu s-a creat încredere legitimă în temeiul deciziei nici la nivelul beneficiarilor, nici la nivelul statului membru. La 17 septembrie 2004, s-a inițiat deja o acțiune în anulare care, la data intrării în vigoare a noilor norme privind ajutoarele de stat, era pendinte. Prin urmare, datorită acțiunii în anulare pendinte, autoritățile austriece ar fi trebuit să pună în aplicare Orientările 2007-2013 începând cu 1 ianuarie 2007.

(327) Astfel cum s-a arătat mai sus, normele privind întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și comercializării de produse agricole s-au schimbat substanțial în cadrul Orientărilor 2007-2013. Din moment ce autoritățile austriece nu au efectuat nicio adaptare, măsurile privind produsele ecologice, întreprinderile mari și alte măsuri decât serviciile în natură (conform descrierii din considerentul 318) nu erau conforme cu Orientările 2007-2013. Prin urmare, Comisia consideră că aceste măsuri de ajutor nu sunt compatibile cu piața comună. Celelalte măsuri (și anume cele care nu vizează produsele ecologice, întreprinderile mari și alte măsuri decât serviciile în natură ([97])) erau în conformitate cu Orientările 2007-2013 fiind, prin urmare, compatibile cu piața comună.

8.7. *SPRIJIN TEHNIC ÎN PERIOADA 1.1.2000-31.12.2006*

(328) Ajutorul pentru sprijin tehnic în perioada 1.1.2000-31.12.2006 trebuie evaluat conform punctului 14 din Orientările 2000-2006. Conform punctului 14.1 din orientări, acest tip de ajutoare au fost considerate de Comisie ca fiind ajutoare „soft", care au contribuit la viabilitatea pe termen lung a agriculturii în cadrul Comunității, având doar efecte foarte limitate asupra concurenței. Ajutorul putea fi acordat până la 100 % din costurile pentru a acoperi, printre altele, următoarele activități: organizarea de concursuri, expoziții și târguri, inclusiv sprijin pentru costurile suportate pentru participarea la astfel de evenimente și pentru alte activități vizând diseminarea cunoștințelor legate de tehnici noi, cum ar fi proiecte-pilot sau proiecte demonstrative rezonabile, la scară mică.

(329) Cuantumul total al sprijinului acordat nu putea depăși 100 000 EUR pe o perioadă de trei ani per beneficiar sau, în cazul IMM-urilor, 50 % din costurile eligibile, în funcție de cuantumul mai mare dintre cele două (punctul 14.3 din Orientările 2000-2006). Un astfel de ajutor trebuia să fie disponibil tuturor celor eligibili din zona în cauză pe baza unor condiții definite în mod obiectiv (punctul 14.2 din Orientările 2000-2006).

8.7.1. AJUTOR TEHNIC PENTRU ETICHETA DE CALITATE ȘI CEA ECOLOGICĂ ÎN PERIOADA 1.1.2000-31.12.2006

(330) În ceea ce privește eticheta ecologică și eticheta de calitate, s-a acordat ajutor pentru proiecte de informare generală, activități de relații cu publicul în vederea difuzării cunoștințelor generale cu privire la etichete și pentru concursuri pe teme de calitate (a se vedea considerentele 100-103). Aceste măsuri nu-i determină pe consumatori să cumpere un anumit produs. Prin urmare, mai degrabă decât să constituie măsuri de publicitate, acestea reprezintă măsuri generale de promovare și ajutoare „soft" care intră sub incidența punctului 14 din Orientările 2000-2006.

(331) Măsurile de informare intră sub incidența diseminării de cunoștințe legate de tehnici noi. Prin definiție, astfel de măsuri sunt în beneficiul tuturor producătorilor care utilizează etichetele.

(332) Ajutorul pentru acoperirea costurilor aferente măsurilor de sprijin tehnic intră sub incidența punctului 14.1 din Orientările 2000-2006. În informațiile furnizate în legătură cu schema de ajutoare NN 34A/2000, autoritățile austriece au specificat că un astfel ajutor nu trebuia să depășească niciodată 100 000 EUR per beneficiar pe o perioadă de trei ani (a se vedea considerentul 109). În decizia de inițiere a procedurii, autoritățile austriece au fost invitate să furnizeze informații pentru a dovedi că asigurările de mai sus au fost cu adevărat respectate. În plus, li s-a solicitat acestora să arate dacă cerințele stabilite la punctele 14.2 și 14.3 din Orientările 2000-2006 au fost îndeplinite și cu privire la perioada 2000-2001 ([98]).

(333) În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au confirmat că ajutorul pentru aceste măsuri nu a depășit niciodată pragul de 100 000 EUR per beneficiar pe o perioadă de trei ani. Prin urmare, condiția de la punctul 14.3 din Orientările 2000-2006 a fost îndeplinită.

([97]) Spre deosebire de cadrul juridic precedent, aceste categorii nu mai erau eligibile în temeiul Orientărilor 2007-2013. A se vedea considerentul 318.

([98]) În ceea ce privește perioada de referință pentru care trebuiau furnizate informații, autoritățile austriece au fost invitate să ia în considerare observațiile prezentate în considerentul 243 de mai sus cu privire la existența (sau inexistența) unei perioade de tranziție.

(334) În ceea ce privește condițiile de la punctul 14.2 din Orientările 2000-2006, Comisia a cerut autorităților austriece, într-o nouă solicitare de informații din 17 decembrie 2014, să furnizeze informațiile necesare pentru efectuarea unei evaluări a compatibilității.

(335) În răspunsul din 25 februarie 2015, autoritățile austriece au confirmat că schema a fost deschisă pentru toți cei eligibili din zona în cauză pe baza unor condiții definite în mod obiectiv. Prin urmare, condiția de la punctul 14.2 din Orientările 2000-2006 a fost îndeplinită.

(336) În consecință, ajutorul pentru sprijin tehnic a respectat condițiile stipulate în Orientările 2000-2006, iar Comisia consideră că ajutorul a fost compatibil cu piața comună în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE].

8.7.2. SPRIJIN TEHNIC PENTRU PRODUSE GENERICE ÎN PERIOADA 1.1.2000-31.12.2004 ([99])

(337) Ajutorul pentru acoperirea costurilor aferente măsurilor de sprijin tehnic cu privire la produsele generice, așa cum au fost descrise în considerentele 104-107, intră sub incidența punctului 14.1 (a patra liniuță) din Orientările 2000-2006. În ceea ce privește condițiile prevăzute la punctele 14.2 și 14.3, la momentul deciziei de inițiere a procedurii, Comisia nu dispunea de informații pentru perioada respectivă pe baza cărora să poată analiza dacă s-au îndeplinit sau nu condițiile în cauză. Prin urmare, autoritățile austriece au fost invitate să transmită informațiile necesare.

(338) În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au confirmat că ajutorul pentru aceste măsuri nu a depășit niciodată pragul de 100 000 EUR per beneficiar pe o perioadă de trei ani. Prin urmare, condiția de la punctul 14.3 din Orientările 2000-2006 a fost îndeplinită.

(339) În ceea ce privește condiția de la punctul 14.2 din Orientările 2000-2006 privind ajutorul disponibil pentru toți cei eligibili din zona în cauză, Comisia menționează că această condiție este îndeplinită deoarece măsurile de sprijin tehnic au vizat informații generice referitoare la produs. Prin urmare, condiția de la punctul 14.2 din Orientările 2000-2006 a fost îndeplinită.

(340) În consecință, au fost îndeplinite condițiile menționate în Orientările 2000-2006 privind ajutorul referitor la furnizarea de sprijin tehnic. Prin urmare, Comisia consideră că acest ajutor a fost compatibil cu piața comună în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE].

8.8. *SPRIJIN TEHNIC ÎN PERIOADA 1.1.2007-31.12.2008*

8.8.1. NORME APLICABILE

Ajutor pentru producătorii agricoli primari

(341) Conform punctului 103 din Orientările 2007-2013, Comisia putea să declare ajutorul de stat pentru furnizarea de sprijin tehnic acordat producătorilor primari ca fiind compatibil cu piața comună în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE] dacă acesta îndeplinea toate condițiile prevăzute la articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006.

(342) În temeiul articolului 15 din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006, ajutorul este considerat compatibil cu piața comună în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE] dacă a fost acordat pentru costurile eligibile aferente activităților de sprijin tehnic enumerate la articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 și dacă a îndeplinit condițiile prevăzute la articolul 15 alineatele (3) și (4) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006.

(343) Conform articolului 15 alineatul (2) litera (d) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006, în ceea ce privește organizarea de forumuri pentru a face schimb de cunoștințe între întreprinderi, de concursuri, expoziții și târguri, precum și participarea la astfel de evenimente, se poate acorda ajutor pentru următoarele costuri eligibile: taxe de participare, cheltuieli de deplasare, costurile publicațiilor, închirierea spațiilor pentru expoziții sau premii simbolice acordate în cadrul concursurilor până la o valoare de 250 EUR per premiu și per câștigător.

([99]) Măsurile generice de după 2004 au făcut obiectul Deciziei N 239/2004 a Comisiei (a se vedea, de asemenea, considerentul 20 de mai sus). Decizia respectivă nu a fost afectată de hotărârile Curții menționate în considerentul 22 și în considerentele următoare.

(344) Articolul 15 alineatul (2) litera (e) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 permite acordarea de ajutoare pentru acoperirea costurile legate de popularizarea cunoștințelor științifice și informațiile faptice privind sistemele de calitate deschise pentru produse din alte țări (fără referire la o anumită/la anumite societăți, mărci de fabricație sau origine).

(345) Articolul 15 alineatul (2) litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 permite acordarea de ajutoare pentru acoperirea costurilor publicațiilor precum cataloage sau site-uri web care prezintă informații faptice despre producătorii dintr-o anumită regiune sau producătorii unui anumit produs, cu condiția ca informațiile și prezentarea lor să se mențină neutre și ca toți producătorii în cauză să aibă șanse egale de a apărea în publicație.

(346) Articolul 15 alineatele (3) și (4) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 permitea acordarea de ajutoare pentru sprijin tehnic la o rată de până la 100 % din costuri în cazurile în care erau îndeplinite următoarele condiții: ajutorul trebuia să se acorde în natură, sub formă de servicii subvenționate, și nu trebuia să implice plăți directe în bani către producători. ajutorul trebuia să fie accesibil tuturor celor eligibili din zona în cauză, pe baza unor condiții definite în mod obiectiv; dacă asistența tehnică era furnizată de grupuri de producători sau de alte organizații, calitatea de membru al acestor grupuri sau organizații nu trebuia să reprezinte o condiție pentru a avea acces la serviciul în cauză. Orice contribuție a unei părți nemembre la cheltuielile administrative ale grupului sau ale organizației în cauză trebuia să fie limitată la costurile de prestare a serviciului.

Întreprinderi care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și comercializării

(347) Conform punctului 105 din Orientările 2007-2013, Comisia putea să declare ajutoarele de stat pentru furnizarea de sprijin tehnic societăților care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și comercializării de produse agricole ca fiind compatibile cu piața comună în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE [în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE] dacă acestea au îndeplinit toate condițiile prevăzute la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 70/2001. Conform articolului 43 din Regulamentul (CE) nr. 800/2008, care a înlocuit Regulamentul (CE) nr. 70/2001, orice trimitere la Regulamentul (CE) nr. 70/2001 trebuie să fie interpretată ca trimitere la Regulamentul (CE) nr. 800/2008 ([100]).

(348) În ceea ce privește condițiile de la articolul 26 din Regulamentul (CE) nr. 800/2008 și de la articolul 5 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 70/2001, se face trimitere la considerentul 315 de mai sus.

(349) Articolul 27 din Regulamentul (CE) nr. 800/2008 și articolul 5 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 70/2001 prevăd că, în ceea ce privește ajutoarele pentru participarea la târguri și expoziții, intensitatea ajutorului nu poate depăși 50 % din costurile eligibile și că prin „costuri eligibile" se înțelege costurile suportate pentru închirierea, instalarea și funcționarea standului pentru prima participare a unei întreprinderi la orice târg sau expoziție.

8.8.2. EVALUAREA SPRIJINULUI TEHNIC (PRODUCĂTORI PRIMARI ȘI PRELUCRARE ȘI COMERCIALIZARE)

Ajutor pentru producători agricoli primari

(350) Comisia consideră că normele aplicabile începând cu 1 ianuarie 2007 privind sprijinul tehnic pentru producătorii agricoli primari au fost aproape identice ca substanță cu condițiile prevăzute în Orientările 2000-2006. Costurile eligibile enumerate la articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 sunt identice, ca substanță, cu cele enumerate la punctul 14 din Orientările 2000-2006 ([101]). Condițiile stabilite la articolul 15 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1857/2006 sunt identice cu dispoziția de la punctul 14.2 din Orientările 2000-2006. Cu toate acestea, spre deosebire de Orientările 2000-2006, Orientările 2007-2013 prevedeau ca ajutoarele să fie acordate în natură prin intermediul serviciilor subvenționate. În această privință, autoritățile austriece au evidențiat faptul că, inclusiv în perioada de dinainte de 2007, sprijinul tehnic se acorda sub formă de servicii subvenționate.

([100]) Astfel cum s-a explicat în considerentul 314 de mai sus, în perioada 1.1.2007-28.8.2008, articolul 5 literele (a) și (b) din Regulamentul (CE) nr. 70/2001 a fost aplicabil ajutoarelor în discuție, după această dată fiind aplicabile articolele 26 și 27 din Regulamentul (CE) nr. 800/2008. Cu toate acestea, deoarece articolele respective au prevăzut aceleași condiții, nu este necesară o diferențiere în evaluare între perioadele de timp de mai sus.

([101]) Orientările 2000-2006 oferă o listă neexhaustivă a activităților vizate de ajutorul tehnic.

(351) Se face trimitere la evaluarea compatibilității din secțiunea 8.7 de mai sus. Prin urmare, Comisia consideră că ajutorul a fost compatibil cu piața comună.

Întreprinderi care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și comercializării

(352) Privitor la sprijinul tehnic pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și comercializării, Orientările 2007-2013 au introdus modificări substanțiale față de normele anterioare; prin urmare, este necesară o evaluare separată pentru această categorie. Pe baza informațiilor disponibile în stadiul deciziei de inițiere a procedurii, era neclar dacă în 2007 autoritățile austriece au aliniat măsurile privind sprijinul tehnic în discuție la condițiile menționate mai sus cuprinse în orientări. Prin urmare, autoritățile austriece au fost invitate să transmită informații suplimentare pentru a demonstra că, în perioada 1.1.2007-31.12.2008, măsurile au respectat noile norme. În această privință, Comisia și-a exprimat îndoielile cu privire la îndeplinirea condițiilor care erau diferite de cerințele stipulate în Orientările 2000-2006. În special, Comisia a atras atenția autorităților austriece cu privire la următoarele modificări de substanță:

— diferențierea între producția primară, pe de o parte, și prelucrarea și comercializarea de produse agricole, pe de altă parte;

— privitor la acestea din urmă, doar ajutoarele pentru IMM-uri puteau fi declarate compatibile în temeiul Orientărilor 2007-2013, domeniul de aplicare al costurilor eligibile a fost redus la servicii de consultanță și la participarea la târguri și expoziții, iar intensitatea ajutorului a fost redusă la 50 %.

(353) În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au susținut că obligația de a se adapta la noile norme privind ajutoarele de stat s-a aplicat începând cu 1 ianuarie 2008 și nu cu 1 ianuarie 2007, astfel cum a precizat Comisia (a se vedea, de asemenea, considerentele 172-175). Prin urmare, autoritățile austriece nu au furnizat informații suplimentare pentru evaluarea compatibilității. În solicitarea de informații din 19 februarie 2014, Comisia a invitat din nou Austria să transmită informațiile necesare cu privire la acest subiect. În răspunsul din 30 aprilie 2014, autoritățile austriece și-au menținut opinia exprimată în comunicarea din 2012 și nu au furnizat informații suplimentare pentru evaluarea compatibilității.

(354) Se face trimitere la raționamentul din considerentele 322-326 de mai sus, care se aplică în egală măsură tipului de ajutor menționat în prezenta secțiune.

(355) Pe baza motivelor enumerate mai sus, în ceea ce privește ajutoarele pentru sprijin tehnic acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și comercializării de produse agricole în perioada 1.1.2007-31.12.2008, acestea nu au respectat noile condiții stipulate pentru această categorie de ajutoare în cadrul Orientărilor 2007-2013 (și anume, ajutoare pentru întreprinderile mari, ajutoare pentru prima participare la târguri, o rată a ajutorului de peste 50 % pentru orice serviciu în afara serviciilor de consultanță și pentru participarea la târguri de peste 50 % sau compensare în natură) [a se vedea considerentul 350; Comisia consideră că astfel de ajutoare au fost incompatibile cu piața comună în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE, în prezent articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE].

(356) Pentru alte măsuri decât cele menționate în considerentul de mai sus, criteriile de compatibilitate nu au suferit modificări comparativ cu Orientările 2000-2006. Se face trimitere la evaluarea compatibilității în considerentul 328 și în considerentele următoare. Prin urmare, astfel de măsuri sunt compatibile.

8.9. *TAXE PARAFISCALE ȘI ALOCAREA AJUTOARELOR PENTRU UN SCOP STABILIT*

(357) Întrucât măsurile care fac obiectul prezentei decizii sunt finanțate printr-o taxă parafiscală, Comisia trebuie să examineze ambele măsuri finanțate, și anume ajutoarele acordate de fapt și modul de finanțare a acestora.

(358) Conform jurisprudenței constante a Curții de Justiție, în cazul în care metoda de finanțare a ajutorului, în special prin contribuții obligatorii, face parte integrantă din măsura de ajutor, Comisia trebuie să țină cont de acea metodă de finanțare atunci când examinează ajutorul ([102]).

([102]) Hotărârea Curții din 21 octombrie 2003 în cauzele conexate C-261/01 și C-262/01, Van Calster, ECLI:EU:C:2003:571, punctul 49.

(359) Pentru ca o taxă sau o parte dintr-o taxă să fie considerată ca făcând parte integrantă dintr-o măsură de ajutor, aceasta trebuie alocată măsurii de ajutor în temeiul reglementărilor naționale relevante, în sensul că veniturile din taxă trebuie alocate în mod obligatoriu finanțării măsurii de ajutor ([103]), iar cuantumul taxei ar trebui să aibă un efect direct asupra cuantumului ajutorului de stat ([104]).

8.9.1. PERIOADA 1995-2001

(360) Conform considerentului 235 din decizia de inițiere a procedurii, aplicarea acestor criterii măsurilor care fac obiectul examinării a determinat Comisia să ajungă la următoarele concluzii preliminare: primul criteriu părea să fie îndeplinit din moment ce, potrivit autorităților austriece, de taxele percepute au beneficiat exclusiv măsurile de ajutor vizate de decizie (a se vedea considerentul 53).

(361) În ceea ce privește întrebarea dacă cuantumul taxei a avut un impact direct asupra cuantumului ajutorului de stat, în stadiul deciziei de inițiere a procedurii Comisia nu avea la dispoziție toate informațiile necesare pentru a evalua dacă acest criteriu a fost îndeplinit. În acest scop, autoritățile austriece au fost invitate să explice dacă cuantumul ajutorului relevant a fost direct legat de venitul obținut din taxe, și anume dacă acesta a fost stabilit dinainte sau dacă a depins de nevoile concrete de marketing ale AMA.

(362) Comisia a indicat, de asemenea, că, dacă ar fi să concluzioneze în urma furnizării informațiilor necesare că taxele fac parte integrantă din măsura de ajutor, atunci ar trebui să examineze dacă finanțarea schemei face discriminare între produse importate și produse obținute în Austria ([105]) sau între produse naționale exportate și produse naționale comercializate pe piața națională ([106]) (considerentul 236 din decizia de inițiere a procedurii).

(363) Autoritățile austriece au fost invitate să furnizeze informații cu privire la aceste aspecte. În special, acestea au fost invitate să indice dacă articolul 21c alineatul (2) din Legea AMA, conform căruia bunurile ce provin din afara Austriei sunt scutite de taxă (a se vedea considerentul 58), era deja în vigoare în 1995 sau dacă a fost introdus printr-o modificare ulterioară a legii. De asemenea, statul membru a fost invitat să explice dacă produsele de origine austriacă comercializate în afara Austriei ar putea beneficia de măsură în aceeași proporție cu produsele comercializate în Austria.

(364) În considerentul 237 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a subliniat că a trebuit, de asemenea, să verifice dacă perceperea taxei nu a dăunat obiectivelor organizării comune a pieței din sectorul agricol. În această privință, Comisia a trebuit să analizeze dacă taxele nu au interferat cu prețurile produselor finite și, prin urmare, dacă produsele naționale nu au fost discriminate față de produsele importate.

(365) În această privință, în decizia de inițiere a procedurii, autoritățile austriece au fost invitate să furnizeze date care să indice procentul la care a ajuns taxa din prețurile de vânzare respective și să explice în ce măsură un posibil impact negativ provocat de taxă a fost compensat de efectele pozitive ale măsurilor finanțate de aceeași taxă. În plus, autoritățile austriece au fost invitate să explice dacă prețurile produselor relevante sunt în mare măsură dictate de piață.

(366) În comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au informat Comisia că produsele străine au fost scutite de plata taxei conform articolului 2c alineatul (2) din Legea AMA. Această scutire s-a aplicat începând cu 1 ianuarie 1994 și, prin urmare, pentru întreaga perioadă supusă evaluării.

(367) În ceea ce privește relația cu obiectivele organizării comune a piețelor din sectorul agricol, în comunicarea din 14 septembrie 2012, autoritățile austriece au afirmat că, din cauză că prețurile au fost determinate de cerere și ofertă pe piețele relevante și că nu a existat nicio intervenție din partea autorităților, nu a fost posibilă calcularea procentului din prețurile de vânzare la care s-a ridicat taxa.

([103]) Hotărârea Curții din 13 ianuarie 2005 în Cauza C-174/02, Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, ECLI:EU:C:2005:10, punctul 26, Hotărârea Curții din 27 octombrie 2005 în cauzele conexate de la C-266/04 la C-270/04, C-276/04 și de la C-321/04 la C-325/04, Nazairdis SAS e.a./Caisse nationale de l'organisation autonome d'assurance vieillesse des travailleurs non salariés des professions industrielles et commerciales (Organic), ECLI:EU:C:2005:657, punctele 46-49.

([104]) Streekgewest Westelijk Noord-Brabant, citată mai sus în nota de subsol 102, punctul 28 și Hotărârea Curții din 15 iunie 2006, C-41/05, Air Liquide, ECLI:EU:C:2006:403, punctul 46.

([105]) Cu privire la discriminarea între produsele naționale și cele exportate, a se vedea, printre altele, Hotărârea Curții din 23 aprilie 2002 în Cauza C-234/99, Nygard, ECLI:EU:C:2002:244, punctele 21-22.

([106]) Cu privire la discriminarea între produsele naționale și cele importate, a se vedea, printre altele, Hotărârea Curții din 11 martie 1992 în cauzele conexate C-78/90, C-79/90, C-80/90, C-81/90, C-82/90 și C-83/90, Compagnie Commerciale de l'Ouest, ECLI:EU:C:1992:118, punctul 26.

(368) În același răspuns, autoritățile austriece au susținut că cuantumul taxei nu a avut un impact direct asupra cuantumului ajutorului de stat. Pe lângă venitul obținut din taxa AMA, au existat surse suplimentare de finanțare. În special, pe lângă „venitul net" obținut din taxă și în afară de fondurile UE (pentru acțiuni cofinanțate), au fost încasate și alte venituri de la operatori economici prin taxe de licență și din încasări de pe urma redevențelor plătite în magazinul AMA (cărți de gătit etc.) pentru a finanța măsurile.

(369) În fapt, autoritățile austriece au demonstrat că o parte a finanțării pentru măsurile AMA nu a fost acoperită de taxă ([107]) și, prin urmare, cuantumul ajutorului cheltuit (care la rândul său a influențat domeniul de aplicare al măsurilor întreprinse efectiv) nu a depins exclusiv de venitul din taxă; în plus, venitul obținut din taxă nu a fost alocat în mod exclusiv pentru finanțarea ajutorului ([108]).

(370) Prin urmare, Comisia consideră că nu s-au îndeplinit criteriile de alocare pentru un scop stabilit în sensul jurisprudenței pentru perioada 1995-2001.

8.9.2. PERIOADA 2002-2008

(371) Autoritățile austriece au fost invitate, de asemenea, să furnizeze informațiile necesare pentru a permite Comisiei să evalueze dacă finanțarea parafiscală a măsurii (taxa) a constituit o parte integrantă a măsurilor de ajutor pentru perioada 2002-2008 (considerentul 238 din decizia de inițiere a procedurii).

(372) Pe baza motivelor menționate mai sus și având în vedere că sursele de finanțare au rămas aceleași, Comisia consideră că nu a existat nicio alocare pentru un scop stabilit între taxă și măsurile de ajutor de stat nici pentru perioada 2002-2008.

9. **CONCLUZII PRIVIND EXISTENȚA AJUTORULUI ȘI COMPATIBILITATEA**

(373) Din motivele enunțate mai sus și fără a aduce atingere considerentului 378 de mai jos, măsurile de marketing ale AMA constituie ajutor de stat.

(374) Din motivele enunțate mai sus și fără a aduce atingere considerentului 378 de mai jos, măsurile de ajutor menționate în considerentele 208, 213, 327 a treia teză și 355 sunt incompatibile cu piața internă. Celelalte măsuri evaluate mai sus sunt compatibile cu piața internă.

(375) Orice compensație care, la momentul acordării, a îndeplinit condițiile stipulate în Regulamentul *de minimis* ([109]) este considerată a nu constitui ajutor. Orice ajutor care, la data acordării, îndeplinea condițiile unei exceptări pe categorii sau ale unei scheme de ajutoare aprobate este compatibil cu piața internă până la intensitățile maxime ale ajutoarelor aplicabile pentru tipul de ajutor respectiv.

([107]) Conform comunicării din 25 februarie 2015, sumele adunate din licențe s-au situat între 2,01 % și 2,84 % din venitul anual. Încasările din magazinul AMA s-au încadrat între 0,08 % și 0,48 % din venitul anual.

([108]) A se vedea, de exemplu, situația pentru anul 2001: astfel cum se poate vedea în tabelele reproduse mai sus în considerentele 43 și 56, cuantumul taxei colectate a fost de 15 milioane EUR, în timp ce doar 12 milioane EUR au fost plătite ca ajutor. În timp ce sumele și proporțiile diferă în fiecare an (în unii ani cuantumul ajutorului a depășit cuantumul taxelor colectate), este clar că cuantumul taxei nu s-a tradus în mod direct într-un anumit nivel al ajutorului.

([109]) Regulamentul (CE) nr. 1407/2013 a Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* (JO L 352, 24.12.2013, p. 1), Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor *de minimis* (JO L 379, 28.12.2006, p. 5), Regulamentul (CE) nr. 69/2001 al Comisiei din 12 ianuarie 2001 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE *ajutoarelor de minimis* (JO L 10, 13.1.2001, p. 30), Comunicarea Comisiei privind ajutoarele *de minimis* (JO C 68, 6.3.1996, p. 9), Regulamentul (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul agricol (JO L 352, 24.12.2013, p. 9), Regulamentul (CE) nr. 1535/2007 al Comisiei din 20 decembrie 2007 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor *de minimis* în sectorul producției de produse agricole (JO L 337, 21.12.2007, p. 35), Regulamentul (CE) nr. 1860/2004 al Comisiei din 6 octombrie 2004 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE în cazul ajutorului *de minimis* în sectorul agricol și în sectorul pescuitului (JO L 325, 28.10.2004, p. 4).

10. **RECUPERARE**

(376) În conformitate cu tratatul și cu jurisprudența consacrată a Curții de Justiție, Comisia are competența de a decide dacă statul membru în cauză trebuie să anuleze sau să modifice ajutorul ([110]) în cazul în care a constatat că acesta este incompatibil cu piața internă. De asemenea, Curtea a susținut în mod constant faptul că obligația unui stat de a anula ajutorul considerat de Comisie incompatibil cu piața internă are drept scop restabilirea situației existente anterior ([111]). În acest context, Curtea a afirmat că obiectivul este îndeplinit de îndată ce beneficiarul a rambursat cuantumurile acordate prin intermediul unui ajutor ilegal, pierzând astfel avantajul de care a beneficiat față de concurenții săi de pe piață, iar situația anterioară plății ajutorului este restabilită ([112]).

(377) Pe baza jurisprudenței, articolul 16 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului ([113]) (denumit în continuare „Regulamentul de procedură") prevede că „atunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar".

(378) Conform articolului 17 din Regulamentul de procedură, competențele Comisiei de a recupera ajutorul incompatibil fac obiectul unui termen de prescripție de zece ani. Termenul de prescripție începe să curgă din ziua în care ajutorul ilegal este acordat beneficiarului. Orice măsură adoptată de Comisie cu privire la ajutorul ilegal întrerupe termenul de prescripție. Termenul de prescripție se suspendă atât timp cât decizia Comisiei face obiectul unei proceduri în curs de desfășurare în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene.

(379) Plângerea care a declanșat prezenta procedură a fost primită la 21 septembrie 1999 (a se vedea considerentul 4), iar Comisia a înregistrat schema ca ajutor nenotificat în anul 2000 (a se vedea considerentul 8). De asemenea, în decizia din 2004 se admite faptul că, din motive administrative, Comisia a hotărât să separe procedura (a se vedea considerentul 10) și să evalueze separat măsurile de dinainte și de după anul 2003. Separarea procedurii a fost o solicitare venită din partea autorităților austriece la 8 martie 2004.

(380) Acțiunile citate mai sus (separarea procedurii, recunoscută prin decizia din 2004), împreună cu scrisorile (solicitarea Austriei din 8 martie 2004) reprezintă evenimente care întrerup termenul de prescripție în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului.

(381) Acest lucru înseamnă că ține de competența Comisiei să dispună recuperarea începând cu 1 ianuarie 1995, data aderării Austriei la Uniunea Europeană.

(382) Decizia NN 34A/2000 a Comisiei a fost contestată în fața Tribunalului la 30 iunie 2004, iar împotriva hotărârii sale s-a introdus recurs în fața Curții de Justiție la 27 ianuarie 2010. Hotărârea Curții a fost pronunțată la 27 octombrie 2011 (a se vedea considerentul 22 de mai sus). Conform articolului 15 alineatul (2) a treia teză din Regulamentul (CE) nr. 659/1999, termenul de prescripție a fost suspendat, prin urmare, în perioada 30.6.2004-27.10.2011.

(383) Din motivele enunțate mai sus, nu a expirat termenul de prescripție de 10 ani pentru recuperare cu privire la măsurile evaluate în cadrul prezentei decizii. Ajutorul de stat incompatibil specificat în considerentul 374 de mai sus trebuie, prin urmare, să fie recuperat de autoritățile austriece.

(384) Articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul de procedură menționează că „atunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar".

(385) Articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul de procedură menționează că „recuperarea se efectuează fără întârziere și în conformitate cu procedurile legislației naționale a statului membru în cauză, cu condiția ca acestea să permită executarea imediată și efectivă a deciziei Comisiei."

(386) În conformitate cu legislația lor națională, mijloacele alese de statele membre pentru a pune în aplicare deciziile de recuperare ar trebui să dea efect deplin deciziei de recuperare. În consecință, este necesar ca măsurile naționale luate de statele membre să determine o executare efectivă și imediată a deciziei Comisiei.

([110]) Cauza C-70/72, Comisia/Germania, ECLI:EU:C:1973:87, punctul 13.
([111]) Cauzele conexate C-278/92, C-279/92 și C-280/92, Spania/Comisia, ECLI:EU:C:1994:325, punctul 75.
([112]) Cauza C-75/97, Belgia/Comisia, ECLI:EU:C:1999:311, punctele 64-65.
([113]) Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 248, 24.9.2015, p. 9).

(387) Conform jurisprudenței constante, în cazul unor decizii negative referitoare la ajutorul nenotificat, în special atunci când s-a scurs o perioadă semnificativă de timp, Comisia poate să recurgă la evaluări aproximative ale sumelor care trebuie recuperate ([114]).

(388) Comisia ar dori să sublinieze faptul că, în conformitate cu jurisprudența, „nicio dispoziție de drept comunitar nu prevede că, atunci când dispune recuperarea unui ajutor declarat incompatibil cu piața comună, Comisia trebuie să stabilească cuantumul exact al ajutorului care trebuie recuperat. Este suficient ca decizia Comisiei să includă informații care să-i permită beneficiarului să calculeze el însuși cuantumul fără prea mari dificultăți." ([115])

(389) Având în vedere natura unora dintre măsurile vizate (și anume măsurile privind ajutorul indirect acordat unui număr mare de beneficiari), Comisia nu se află în poziția de a stabili, în prezenta decizie, cuantumul exact al ajutorului per beneficiar pentru fiecare măsură pentru care s-a dispus recuperarea.

(390) Prin urmare, Comisia subliniază faptul că cuantumurile comunicate de autoritățile austriece în timpul perioadei de investigație (a se vedea considerentele 43-45) constituie punctul de plecare pentru calculul ajutoarelor care trebuie recuperate de la beneficiarii respectivi. Categoriile de ajutoare incompatibile, precum și perioadele relevante au fost identificate în decizie.

(391) Prin urmare, Comisia consideră că trebuie să fie furnizată de autoritățile austriece și comunicată Comisiei, în cadrul procedurii de recuperare, o metodă rezonabilă de calcul al ajutorului per beneficiar, în spiritul unei cooperări loiale cu Comisia.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat pus în aplicare de Austria pentru următoarele măsuri și perioade este **compatibil** cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

— ajutor pentru publicitate generică în perioada 1.1.2000-31.12.2001;

— ajutor pentru publicitate în perioada 1.1.2002-31.12.2006;

— ajutor pentru/prin campanii publicitare în afara Austriei și publicitate generică în Austria, în perioada 1.1.2002-1.1.2004;

— ajutor pentru publicitatea privind calitatea în perioada 1.1.2007-31.12.2008;

— ajutor pentru/prin măsuri de promovare în sens mai larg și măsuri de sprijin tehnic în perioada 1.1.1995-31.12.1999;

— ajutor sub formă de asistență tehnică, servicii de consiliere și măsuri de control legate de produse de calitate în perioada 1.1.1995-31.12.1999;

— ajutor pentru produse de calitate în perioada 1.1.2000-31.12.2006;

— ajutor sub formă de sprijin tehnic în perioada 1.1.2000-31.12.2006;

— ajutor sub formă de sprijin tehnic pentru produse generice în perioada 1.1.2000-31.12.2004;

— ajutor sub formă de sprijin tehnic în perioada 1.1.2007-31.12.2008 pentru producătorii primari.

([114]) Cauza T-366/00, Scott SA/Comisia, ECLI:EU:T:2007:99, punctul 96.
([115]) Cauza C-480/98, Spania/Comisia, EU:C:2000:559, punctul 25.

Articolul 2

Următoarele scheme de ajutoare de stat, puse în aplicare în mod ilegal de Austria cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, sunt **incompatibile** cu piața internă, pentru perioadele respective indicate:

— ajutor pentru publicitate generică în perioada 1.1.1995-31.12.1999;

— ajutor pentru eticheta de calitate în perioada 1.1.1995-31.12.1999;

— ajutor pentru produse de calitate în perioada 1.1.2007-31.12.2008;

— sprijin tehnic pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul prelucrării și al comercializării în perioada 1.1.2007-31.12.2008.

Articolul 3

Ajutoarele individuale acordate în cadrul schemei menționate la articolul 2 nu constituie ajutoare de stat dacă, la momentul acordării lor, îndeplineau condițiile prevăzute de un regulament adoptat în temeiul articolului 2 din Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului ([116]) care era aplicabil la momentul acordării ajutoarelor.

Articolul 4

Ajutoarele individuale acordate în cadrul schemei menționate la articolul 2 care, la momentul acordării, îndeplineau condițiile prevăzute de un regulament adoptat în temeiul articolului 1 din Regulamentul (CE) nr. 994/98 sau de orice altă schemă de ajutoare aprobată sunt compatibile cu piața internă, în limita intensităților maxime ale ajutoarelor aplicabile respectivului tip de ajutoare.

Articolul 5

Austria recuperează de la beneficiari ajutorul incompatibil menționat la articolul 2.

Sumele care trebuie recuperate sunt purtătoare de dobânzi cu începere de la data plății lor până la recuperarea efectivă.

Dobânda se calculează ca dobândă compusă, în conformitate cu dispozițiile capitolului V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei ([117]).

Articolul 6

Recuperarea ajutorului menționat la articolul 2 este imediată și efectivă.

Austria asigură punerea în aplicare a prezentei decizii în termen de patru luni de la data notificării acesteia.

Articolul 7

În termen de maximum două luni de la notificarea prezentei decizii, Austria prezintă Comisiei următoarele informații:

(a) lista beneficiarilor care au primit ajutoare în cadrul schemelor menționate la articolul 2 și cuantumul total al ajutoarelor primite de fiecare dintre aceștia în cadrul schemei în cauză;

(b) cuantumul total (principal și dobânzi de recuperare) care trebuie recuperat de la beneficiari;

([116]) Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (JO L 142, 14.5.1998, p. 1).

([117]) Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 140, 30.4.2004, p. 1).

(c) o descriere detaliată a măsurilor deja luate și planificate în vederea respectării prezentei decizii;

(d) documente care demonstrează că beneficiarul a primit ordinul de restituire a ajutorului.

Austria informează în permanență Comisia cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește măsurile naționale luate în vederea punerii în aplicare a prezentei decizii până la recuperarea integrală a ajutorului acordat în cadrul schemei menționate la articolul 2. Aceasta trebuie să prezinte imediat, la simpla solicitare a Comisiei, informații privind măsurile care au fost deja luate și pe cele planificate în vederea respectării prezentei decizii. De asemenea, aceasta furnizează informații detaliate privind cuantumurile ajutorului și ale dobânzii de recuperare deja recuperate de la beneficiari.

Articolul 8

Prezenta decizie se adresează Republicii Austria.

Adoptată la Bruxelles, 7 aprilie 2016.

Pentru Comisie
Phil HOGAN
Membru al Comisiei

DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) 2016/1701 A COMISIEI

din 19 august 2016

de stabilire a normelor privind formatul de transmitere a planurilor de lucru pentru colectarea de date din sectoarele pescuitului și acvaculturii

[notificată cu numărul C(2016) 5304]

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]), în special articolul 22 alineatul (1) litera (d),

întrucât:

(1) Articolul 25 din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]) impune statelor membre să colecteze datele biologice, de mediu, tehnice și socioeconomice necesare pentru gestionarea pescuitului.

(2) În conformitate cu articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 508/2014, statele membre transmit Comisiei, prin mijloace electronice, planuri de lucru pentru colectarea de date în conformitate cu articolul 4 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 199/2008 al Consiliului ([3]), până la data de 31 octombrie a anului care precede anul din care urmează să se aplice planul de lucru.

(3) În conformitate cu articolul 21 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 508/2014, aceste planuri de lucru trebuie să fie aprobate de Comisie prin intermediul unor acte de punere în aplicare, până la data de 31 decembrie a anului care precede anul din care urmează să se aplice planul de lucru.

(4) În conformitate cu articolul 22 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 508/2014, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare pentru a stabili normele aplicabile procedurilor, formatului și calendarelor de prezentare a acestor planuri de lucru.

(5) Este oportun să se țină seama de cele mai recente cerințe în materie de date, necesare pentru punerea în aplicare a politicii comune în domeniul pescuitului, astfel cum se specifică în programul multianual al Uniunii pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescuitului pentru perioada 2017-2019 ([4]) și să indice informațiile care trebuie furnizate de statele membre atunci când își prezintă planurile de lucru, pentru a se asigura coerența cu programul multianual al Uniunii și punerea în aplicare uniformă a acestuia la nivelul întregii Uniuni.

(6) Comisia a ținut seama de recomandările formulate de Comitetul științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP). Au fost, de asemenea, consultați reprezentanți ai statelor membre, reuniți în cadrul unor grupuri de experți specializate.

(7) Măsurile prevăzute în prezenta decizie sunt conforme cu avizul Comitetului Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime,

---

([1]) JO L 149, 20.5.2014, p. 1.

([2]) Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului (JO L 354, 28.12.2013, p. 22).

([3]) Regulamentul (CE) nr. 199/2008 al Consiliului din 25 februarie 2008 privind instituirea unui cadru comunitar pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectorul pescuitului și sprijinirea consultanței științifice cu privire la politica comună în domeniul pescuitului (JO L 60, 5.3.2008, p. 1).

([4]) Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/1251 a Comisiei din 12 iulie 2016 de adoptare a unui program multianual al Uniunii pentru colectarea, gestionarea și utilizarea datelor din sectoarele pescuitului și acvaculturii pentru perioada 2017-2019 (JO L 207, 1.8.2016, p. 113).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Conținutul planurilor de lucru

(1) Conținutul planurilor de lucru pentru colectarea de date pentru perioada 2017-2019, astfel cum se menționează la articolul 21 din Regulamentul (UE) nr. 508/2014, trebuie prezentat în conformitate cu modelul care figurează în anexa la prezenta decizie.

(2) În sensul anexei la prezenta decizie, se aplică definițiile stipulate în Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului ([1]), în Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 404/2011 al Comisiei ([2]), în Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 și în planul multianual al Uniunii.

(3) Planurile de lucru întocmite de statele membre conțin o descriere:

(a) a datelor care urmează să fie colectate în conformitate cu programul multianual al Uniunii;

(b) a distribuției spațiale și temporale și a frecvenței cu care vor fi colectate datele;

(c) a sursei datelor, a procedurilor și a metodelor de colectare și de prelucrare a datelor, utilizate pentru a obține seturile de date care vor fi furnizate utilizatorilor finali;

(d) a cadrului de asigurare a calității și a cadrului de control al calității utilizate pentru a garanta o calitate adecvată a datelor;

(e) a modalității și a momentului în care datele vor fi puse la dispoziție, ținând cont de nevoile definite de utilizatorii finali ai avizelor științifice;

(f) a modalităților de cooperare și de coordonare internațională și regională, inclusiv a acordurilor bilaterale și multilaterale; și

(g) a modului în care au fost luate în considerare obligațiile internaționale ale Uniunii și ale statelor sale membre.

(4) Conținutul și formatul descrierilor de mai sus trebuie să respecte cerințele stipulate la articolele 2-8, conform specificațiilor ulterioare din anexa la prezenta decizie.

Articolul 2

Date de colectat în conformitate cu programul multianual al Uniunii

(1) Statele membre colectează datele specificate în anexa I în conformitate cu programul multianual al Uniunii.

(2) Corelația dintre tabelele programului multianual al Uniunii și tabelele și textul planului de lucru sunt prevăzute în anexa II.

([1]) Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem de control al Uniunii pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 847/96, (CE) nr. 2371/2002, (CE) nr. 811/2004, (CE) nr. 768/2005, (CE) nr. 2115/2005, (CE) nr. 2166/2005, (CE) nr. 388/2006, (CE) nr. 509/2007, (CE) nr. 676/2007, (CE) nr. 1098/2007, (CE) nr. 1300/2008, (CE) nr. 1342/2008 și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1627/94 și (CE) nr. 1966/2006 (JO L 343, 22.12.2009, p. 1).

([2]) Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 404/2011 al Comisiei din 8 aprilie 2011 de stabilire a normelor detaliate de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicilor comune în domeniul pescuitului (JO L 112, 30.4.2011, p. 1).

Articolul 3

Distribuția spațială și temporală și frecvența de colectare a datelor

(1) Specificațiile privind distribuția spațială și temporală sau frecvența trebuie să respecte cerințele stabilite în capitolul III din programul multianual al Uniunii. Atunci când nu sunt stabilite astfel de cerințe, statele membre stabilesc și descriu specificații privind distribuția spațială și temporală sau frecvența, luând în considerare seriile cronologice istorice, raportul cost-eficacitate, orice coordonare relevantă la nivelul regiunii marine, precum și exigențele utilizatorilor finali.

(2) Specificațiile privind distribuția spațială și temporală sau frecvența, conform cărora trebuie să fie colectate datele, sunt raportate:

(a) în tabelul 4A și în tabelul 4B, pentru datele obținute pe parcursul eșantionării pescuitului comercial;

(b) în tabelul 1A și în tabelul 1B, pentru datele biologice obținute din campanii de cercetare pe mare și din pescuitul comercial;

(c) în tabelul 1D, pentru datele obținute în timpul eșantionării pescuitului recreativ;

(d) în tabelul 1E, pentru datele obținute în timpul eșantionării speciilor anadrome și catadrome relevante;

(e) în tabelul 1G, pentru datele obținute din campaniile de cercetare;

(f) în tabelul 3A, pentru datele economice și sociale referitoare la pescării;

(g) în tabelul 3B, pentru datele economice și sociale referitoare la acvacultură; și

(h) în tabelul 3C, pentru datele economice și sociale referitoare la industria prelucrătoare.

Articolul 4

Sursa datelor, proceduri și metode de colectare și de prelucrare a datelor

(1) Atunci când datele sunt colectate în principal prin aplicarea Regulamentului (CE) nr. 199/2008, conform definiției de la articolul 1 alineatul (1) litera (a) din respectivul regulament, sursa datelor este descrisă:

(a) în tabelul 1C;

(b) în tabelul 1D;

(c) în tabelul 1E;

(d) în tabelul 3A;

(e) în caseta de text 3A;

(f) în tabelul 3B;

(g) în caseta de text 3B;

(h) în tabelul 3C; și

(i) în caseta de text 3C.

(2) Atunci când datele sunt colectate în temeiul unor acte legislative, altele decât Regulamentul (CE) nr. 199/2008, astfel cum sunt definite la articolul 15 alineatul (1) litera (a) din respectivul regulament, sursa de date este descrisă:

(a) în tabelul 2A;

(b) în caseta de text 2A;

(c) în tabelul 3A, după caz; și

(d) în caseta de text 3A, după caz.

(3) În cazurile în care programul multianual al Uniunii se referă la un studiu-pilot sau la o metodologie simplificată, statele membre descriu respectivul studiu – precizând scopul, durata, metoda și rezultate preconizate – în rubricile pentru:

(a) studiul-pilot 1 din secțiunea 1;

(b) studiul-pilot 2 din secțiunea 1;

(c) studiul-pilot 3 din secțiunea 3; și

(d) studiul-pilot 4 din secțiunea 3.

(4) Modelele de eșantionare prevăzute sunt descrise în tabelul 4A, în caseta de text 4A și în tabelul 4B. Populația de referință, care va fi utilizată pentru selecționarea populației eșantionate, este descrisă în tabelul 4C și în tabelul 4D. Atunci când eșantionarea este efectuată de observatori la bord sau la țărm, trebuie să fie indicată fracțiunea de captură care face obiectul eșantionării, pentru a se specifica dacă eșantionarea acoperă toate speciile capturate, sau numai speciile comerciale ori numai anumiți taxoni de captură.

(5) Metodele, definițiile și calcularea variabilelor sociale și economice se conformează orientărilor general acceptate de organismele de experți din cadrul Comisiei Europene, după caz. În caz contrar, statele membre trebuie să descrie cu claritate și să justifice abordarea adoptată:

(a) în caseta de text 3A;

(b) în caseta de text 3B; și

(c) în caseta de text 3C.

(6) Statele membre își coordonează activitatea în vederea conceperii și punerii în aplicare a unor metode la nivelul UE sau la nivel regional, pentru a corecta și a imputa datele referitoare la acele părți din planurile de eșantionare care sunt insuficient eșantionate sau nu sunt deloc incluse în eșantion. Metodele de imputare țin seama de orientările și de metodele adoptate de organizațiile internaționale de statistică. Datele imputate trebuie să fie indicate cu claritate, atunci când sunt raportate utilizatorilor finali.

Articolul 5

Asigurarea calității și controlul calității

(1) Se definește un cadru de asigurare a calității și de control al calității, în documente accesibile publicului, la care se face trimitere în planurile de lucru, după caz. Acest cadru stabilește principiile generale, metodele și instrumentele capabile să ofere orientări și elemente de probă care să asigure o abordare comună și eficace la nivel european și național.

(2) Metodele legate de calitate sunt descrise:

(a) în tabelul 5A, în ceea ce privește programele de eșantionare a capturilor, programele de eșantionare pentru pescuitul recreativ, programele de eșantionare pentru speciile anadrome și catadrome și campaniile de cercetare pe mare;

(b) în tabelul 5B, în ceea ce privește variabilele activităților de pescuit, datele economice și sociale referitoare la pescării, datele economice și sociale referitoare la acvacultură și datele economice și sociale referitoare la industria prelucrătoare;

(c) în caseta de text 2A;

(d) în caseta de text 3A;

(e) în caseta de text 3B; și

(f) în caseta de text 3C.

(3) Atunci când datele trebuie să fie colectate prin eșantionare, statele membre utilizează modele solide din punct de vedere statistic, care respectă orientările în materie de bune practici furnizate de Comisie, de Consiliul Internațional pentru Explorarea Apelor Maritime (ICES), de CSTEP și de alte organisme specializate din cadrul Comisiei Europene. Descrierea programelor de eșantionare include, dar nu se limitează la, specificarea obiectivelor, a modelului, a dificultăților de execuție preconizate (inclusiv a non-răspunsurilor și a refuzurilor), a arhivării datelor, a procedurilor de asigurare a calității și a metodelor de analiză. Această descriere include, de asemenea, definiția unităților de eșantionare, a bazelor de eșantionare și a acoperirii acestora la nivelul populației-țintă (inclusiv a criteriilor utilizate pentru acoperire), a sistemelor de stratificare și a metodelor de selecționare a eșantioanelor pentru unitățile de eșantionare primare, secundare și de nivel inferior. Atunci când se pot stabili ținte cantitative, acestea pot fi specificate fie direct, prin mărimile eșantioanelor sau prin ratele de eșantionare, fie prin definirea nivelurilor de precizie și de încredere care trebuie atinse. Pentru datele de recensământ, statele membre indică dacă sunt acoperite toate segmentele, părțile din populația totală care nu sunt acoperite și modul în care sunt estimate aceste părți. Calitatea datelor de eșantionare trebuie să fie demonstrată prin utilizarea unor indicatori de calitate referitori la precizie și la potențialul de erori sistematice, după caz.

Articolul 6

Disponibilitatea datelor pentru utilizatorii finali

Se utilizează tabelul 6A, pentru a preciza momentul în care datele vor fi puse la dispoziția utilizatorilor finali.

Articolul 7

Modalități de cooperare și de coordonare regională și internațională

(1) Statele membre utilizează tabelul 7A pentru a indica reuniunile regionale și internaționale relevante la care participă și tabelul 7B pentru a specifica modul în care sunt urmate recomandările convenite la nivelul regiunilor marine sau la nivelul UE, după caz. Dacă respectivele recomandări nu sunt urmate, statele membre explică motivele în secțiunea „Observații” din tabelul 7B. Se indică efectul pe care aceste recomandări îl vor avea asupra activităților lor de colectare de date.

(2) Statele membre raportează în tabelul 7C toate informațiile relevante cu privire la acordurile încheiate cu alte state membre. Cu ajutorul acestor informații se identifică partea de date care trebuie colectată de fiecare stat membru și se asigură faptul că sunt acoperite toate datele de colectat, că se specifică durata acordului și că se identifică statul membru care va fi responsabil cu transmiterea datelor către utilizatorii finali.

(3) În pofida campaniilor de cercetare pe mare enumerate în tabelul 10 din programul multianual al Uniunii, statele membre pot lua în considerare nevoile utilizatorilor finali atunci când planifică efortul campaniei sau modelul eșantionării, cu condiția ca această acțiune să nu afecteze calitatea rezultatelor și să fie coordonată la nivelul regiunii marine. Statele membre pot conveni împreună cu alte state membre din aceeași regiune în privința redistribuirii anumitor sarcini și a anumitor contribuții. Dacă se ajunge la un acord cu alte state membre în privința redistribuirii anumitor sarcini, participarea (fizică și/sau financiară) la fiecare campanie de cercetare, precum și obligațiile de raportare și de transmitere ale fiecărui stat membru sunt indicate în caseta de text 1G.

Articolul 8

Obligații internaționale

Statele membre includ în tabelele de mai jos toate cerințele relevante privind colectarea datelor, care decurg din obligațiile lor internaționale:

(a) tabelul 1A;

(b) tabelul 1B;

(c) tabelul 1C;

(d) tabelul 4A;

(e) tabelul 4B;

(f) tabelul 7B; și

(g) tabelul 7C.

Această dispoziție se aplică organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului/organismelor regionale în domeniul pescuitului la care sunt parte contractantă respectivele state membre sau Uniunea, precum și acordurilor de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil în cadrul cărora operează flotele acestora.

Articolul 9

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 19 august 2016.

Pentru Comisie
Karmenu VELLA
Membru al Comisiei

ANEXA I

CONȚINUT

Secțiunea 1: Date biologice

Tabelul 1A: Lista stocurilor necesare

Tabelul 1B: Planificarea eșantionării pentru variabilele biologice

Tabelul 1C: Intensitatea eșantionării pentru variabilele biologice

Tabelul 1D: Pescuitul recreativ

Studiul-pilot 1: Cota relativă a capturilor rezultate din pescuitul recreativ în comparație cu cele rezultate din pescuitul comercial

Tabelul 1E: Colectarea de date privind speciile anadrome și catadrome în apă dulce

Caseta de text 1E: Colectarea de date privind speciile anadrome și catadrome în apă dulce

Tabelul 1F: Capturi accidentale de păsări, mamifere, reptile și pești

Studiul-pilot 2: Nivelul pescuitului și impactul pescăriilor asupra resurselor biologice și a ecosistemului marin

Tabelul 1G: Lista campaniilor de cercetare pe mare

Caseta de text 1G: Lista campaniilor de cercetare pe mare

Tabelul 1H: Colectarea și diseminarea datelor din campaniile de cercetare

Secțiunea 2: Date privind activitățile de pescuit

Tabelul 2A: Strategia de colectare a datelor referitoare la variabilele activităților de pescuit

Caseta de text 2A: Strategia de colectare a datelor referitoare la variabilele activităților de pescuit

Secțiunea 3: Date economice și sociale

Tabelul 3A: Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la pescării

Caseta de text 3A: Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la pescării

Studiul-pilot 3: Date privind ocuparea forței de muncă în funcție de nivelul studiilor și de naționalitate

Tabelul 3B: Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la acvacultură

Caseta de text 3B: Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la acvacultură

Studiul-pilot 4: Date de mediu referitoare la acvacultură

Tabelul 3C: Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la industria prelucrătoare

Caseta de text 3C: Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la industria prelucrătoare

Secțiunea 4: Strategia de eșantionare pentru datele biologice provenind din sectorul pescuitului comercial

Tabelul 4A: Descrierea planului de eșantionare pentru datele biologice

Caseta de text 4A: Descrierea planului de eșantionare pentru datele biologice

Tabelul 4B: Descrierea bazei de eșantionare pentru datele biologice

Tabelul 4C: Date privind pescăriile per stat membru

Tabelul 4D: Locuri de debarcare

Secțiunea 5: Calitatea datelor

Tabelul 5A: Cadrul de asigurare a calității pentru datele biologice

Tabelul 5B: Cadrul de asigurare a calității pentru datele socioeconomice

Secțiunea 6: Disponibilitatea datelor

Tabelul 6A: Disponibilitatea datelor

Secțiunea 7: Coordonare

Tabelul 7A: Coordonarea regională și internațională prevăzută

Tabelul 7B: Monitorizarea recomandărilor și a acordurilor

Tabelul 7C: Acorduri bilaterale și acorduri multilaterale

SECȚIUNEA 1

DATE BIOLOGICE

Tabelul 1A

Lista stocurilor necesare

									Program de lucru (PL)		
									Data prezentării PL		31.10.2016
MS	Reference years	Species	Region	RFMO/RFO/IO	Area/Stock	Selected for sampling (Y/N)	Average landings in the reference years (tons)	EU TAC (if any) (%)	Share (%) in EU landings	Threshold (Y/N)	Comments
GBR	2013-2015	*Gadus morhua*	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES	IIIa, IV, VIId	Y	180	8			
GBR	2013-2015	*Solea solea*	Atlanticul de Nord	ICES	VIIa	Y	515	16			
GBR	2013-2015	*Solea solea*	Atlanticul de Nord	ICES	VIIe	N	75	3			
GBR	2013-2015	*Nephrops norvegicus*	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES	IV, FU 33	Y	150	6			
ITA	2013-2015	*Boops boops*	Marea Mediterană și Marea Neagră	GFCM	GSA17	N	240		7		
ESP	2013-2015	*Merluccius merluccius*	Marea Mediterană și Marea Neagră	GFCM	GSA06	Y	3 500		60		
ESP	2013-2015	*Merluccius merluccius*	Marea Mediterană și Marea Neagră	GFCM	GSA07	Y	3 500		60		

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele punctului 2 litera (a) subpunctele (i), (ii) și (iii) din capitolul III al programului multianual al Uniunii și cerințele articolelor 2, 3 și 8 din prezenta decizie. El are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii. Utilizați acest tabel pentru a prezenta o imagine de ansamblu a colectării de date la nivelul zonei/stocului. Toate exemplarele eșantionate trebuie să fie identificate la nivel de specie și trebuie să fie supuse unor măsurători de lungime, atunci când este posibil.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„Reference years" (Ani de referință)	Statul membru raportează anul (anii) la care se referă efectiv datele. Statul membru selectează cei mai recenți 3 ani cu date disponibile. Indicați anul/anii de referință sub forma „2013-2015".
„Species" (Specie)	Statul membru raportează (în limba latină) denumirile speciilor/stocurilor pentru care eșantionarea variabilelor biologice este obligatorie conform tabelelor 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii, pentru toate zonele în care operează flota de pescuit a statului membru.
„Region" (Regiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul II). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„RFMO/RFO/IO"	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează „NA" (nu se aplică).
„Area/Stock" (Zonă/Stoc)	Statul membru indică zona pentru speciile/stocurile menționate, în conformitate cu tabelele 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii (de exemplu GSA 16; zonele ICES I, II; zonele ICES IIIa, IV, VIId etc.).
„Selected for sampling (Y/N)" [Selecționat pentru eșantionare (D/N)]	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă stocul/specia a fost selecționat/ă pentru eșantionare. Indicați „Y" (*Yes*, Da) dacă stocul/specia a fost selecționat/ă pentru eșantionare pentru cel puțin una dintre variabilele din tabelul 1B din prezenta anexă.
„Average landings in the reference years (tons)" [Media debarcărilor în anii de referință (tone)]	Media debarcărilor pentru fiecare specie și fiecare stoc pe parcursul celei mai recente perioade de referință de 3 ani. La introducerea datelor privind debarcările, statele membre iau în considerare următoarele convenții: dacă specia nu este debarcată deloc, se introduce mențiunea „None" (Nu există). dacă media debarcărilor este mai mică de 200 t, în loc de cifra medie a debarcărilor se introduce mențiunea „< 200". dacă media debarcărilor depășește 200 t, se introduce cifra mediei debarcărilor pentru cea mai recentă perioadă de referință de 3 ani. Cifra mediei debarcărilor poate fi rotunjită la cea mai apropiată valoare de 5 sau 10 t.

Denumirea variabilei	Orientări
„EU TAC (if any)" [TAC-ul UE (dacă este cazul)] (%)	Se aplică doar stocurilor care fac obiectul regulamentelor privind TAC și cotele. În această coloană, statele membre introduc: — mențiunea „None" (Nu există), dacă statul membru nu deține cote în cadrul TAC-ului UE pentru stocul în cauză; — cota exactă, dacă statul membru deține cote în cadrul TAC-ului UE pentru stocul în cauză.
„Share (%) in EU landings" [Cota (%) din debarcările UE]	Se aplică (i) tuturor stocurilor din Marea Mediterană și (ii) tuturor stocurilor din afara Mării Mediterane pentru care încă nu s-a definit un TAC. În această coloană, statele membre introduc: — mențiunea „None" (Nu există), dacă statul membru nu efectuează debarcări pentru stocul în cauză; — cota exactă, dacă statul membru efectuează debarcări pentru stocul în cauză, în cazul în care statul membru dorește să invoce un prag.
„Threshold (Y/N)" [Prag (D/N)]	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă pentru specia sau stocul raportat se aplică un prag, în conformitate cu capitolul V din programul multianual al Uniunii.
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare.

Tabelul 1B

Planificarea eșantionării pentru variabilele biologice

						Program de lucru (PL)																		
						Data prezentării PL																		31.10.2016
MS	Species	Region	RFMO/ RFO/IO	Area/ Stock	Frequency	Length			Age			Weight			Sex ratio			Sexual maturity			Fecundity			Comments
						2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	
PRT	*Pleuronectes platessa*	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES	IV								X			X			X			Not applicable			
PRT	*Nephrops norvegius*	Atlanticul de Nord	ICES	FU 7								X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ESP	*Merluccius merluccius*	Marea Mediterană și Marea Neagră	GFCM	GSA06																				
ESP	*Merluccius merluccius*	Marea Mediterană și Marea Neagră	GFCM	GSA07																				

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele punctului 2 litera (a) subpunctele (i), (ii) și (iii) din capitolul III al programului multianual al Uniunii și cerințele articolelor 2, 3 și 8 din prezenta decizie. El are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii. Pentru speciile enumerate în acest tabel, se colectează parametri biologici (lungime, vârstă, greutate, raport de masculinitate, maturitate și fertilitate). Indicați „X" pentru fiecare parametru și fiecare an în cazul căruia colectarea datelor a avut loc sau este prevăzută să aibă loc. Acest tabel trebuie să permită identificarea anului sau a anilor în care datele sunt/vor fi colectate de statul membru.

Denumirea variabilei	Orientări
SM	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„Species" (Specie)	Statul membru raportează (în limba latină) denumirile speciilor/stocurilor pentru care eșantionarea variabilelor biologice este obligatorie conform tabelelor 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii, pentru toate zonele în care operează flota de pescuit a statului membru.
„Region" (Regiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul II). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„RFMO/RFO/IO"	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Area/Stock" (Zonă/Stoc)	Statul membru indică zona de pescuit pentru speciile/stocurile menționate (de exemplu, GSA 16; zonele ICES I, II; zonele ICES IIIa, IV, VIId etc.).
„Frequency" (Frecvență)	Statul membru indică frecvența cu care va avea loc eșantionarea [„M" (*Monthly*, Lunar), „Q" (*Quarterly*, Trimestrial), „A" (*Annually*, Anual), „O" (*Other*, Alta) – vă rugăm să specificați].
„Length" (Lungime)	Statul membru indică anul sau anii în care va fi eșantionată lungimea.
„Age" (Vârstă)	Statul membru indică anul sau anii în care va fi eșantionată vârsta.
„Weight" (Greutate)	Statul membru indică anul sau anii în care va fi eșantionată greutatea.
„Sex ratio" (Raport de masculinitate)	Statul membru indică anul sau anii în care va fi eșantionat raportul de masculinitate.
„Sexual maturity" (Maturitate sexuală)	Statul membru indică anul sau anii în care va fi eșantionată maturitatea sexuală.
„Fecundity" (Fertilitate)	Statul membru indică anul sau anii în care va fi eșantionată fertilitatea.
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare.

Tabelul 1C

Intensitatea eșantionării pentru variabilele biologice

									Program de lucru (PL)		
									Data prezentării PL		31.10.2016
MS	MS partcipating in sampling	Sampling year	Species	Region	RFMO/ RFO/IO	Area/Stock	Variables	Data sources	Planned minimum no of individuals to be measured at the national level	Planned minimum no of individuals to be measured at the regional level	Comments
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	*Solea solea*	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES	IIIa, IV, VIId	age	Commercial			
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	*Solea solea*	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES	IIIa, IV, VIId	sex	Surveys			
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	*Solea solea*	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES	IIIa, IV, VIId	maturity	Commercial			
FRA	FRA-GBR-BEL	2017	*Solea solea*	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES	IIIa, IV, VIId	length	commercial			
FRA	FRA	2017	*Merluccius merluccius*	Atlanticul de Nord	ICES	IIIa, IV, VI, VII, VIIIab		Commercial			
FRA	FRA	2017	*Merluccius merluccius*	Atlanticul de Nord	ICES	IIIa, IV, VI, VII, VIIIab		Surveys			
FRA	FRA	2017	*Merluccius merluccius*	Atlanticul de Nord	ICES	IIIa, IV, VI, VII, VIIIab		Surveys			
FRA	FRA	2017	*Parapenaeus longirostris*	Marea Mediterană și Marea Neagră	GFCM	GSA09		Commercial			

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele punctului 2 litera (a) subpunctele (i), (ii) și (iii) din capitolul III și cerințele capitolului IV din programul multianual al Uniunii, precum și cerințele articolului 2, ale articolului 4 alineatul (1) și ale articolului 8 din prezenta decizie. El are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii. Explicați strategia de eșantionare prevăzută în ceea ce privește variabilele biologice.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„MS participating in sampling" (SM care participă la eșantionare)	Dacă activitatea de eșantionare s-a efectuat în conformitate cu un program coordonat la nivel regional, trebuie enumerate toate statele membre participante. În caz contrar, se menționează statul membru responsabil cu eșantionarea. Dacă sunt disponibile linkuri către planuri de acorduri de coordonare regională și internațională sau planuri de acorduri bilaterale și multilaterale, acestea trebuie să fie menționate în rubrica „Comments" (Observații).
„Sampling year" (An de eșantionare)	Statul membru specifică anul sau anii aferenți obiectivelor prevăzute. Fiecare an trebuie să fie declarat într-un rând separat al tabelului. Trebuie să fie incluși toți anii vizați.
„Species" (Specie)	Statul membru raportează (în limba latină) denumirile speciilor/stocurilor pentru care eșantionarea variabilelor biologice este obligatorie conform tabelelor 1A, 1B și 1C, pentru toate zonele în care operează flota de pescuit a statului membru.
„Region" (Regiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul II). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„RFMO/RFO/IO"	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Area/Stock" (Zonă/Stoc)	Statul membru indică zona de pescuit pentru speciile/stocurile menționate (de exemplu, GSA 16; zonele ICES I, II; zonele ICES IIIa, IV, VIId etc.).
„Variables" (Variabile)	Statul membru raportează variabilele de lungime, vârstă, greutate, raport de masculinitate, maturitate sexuală și fertilitate, în conformitate cu tabelul 1B din prezenta anexă. Combinațiile de specii și de variabile indicate în tabelul 1B din prezenta anexă trebuie să corespundă cu aceste informații.
„Data sources" (Surse de date)	Statul membru furnizează o descriere printr-un cuvânt-cheie a principalelor surse de date (de exemplu studii, eșantioane comerciale, eșantioane de piață, eșantioane de capturi aruncate înapoi în mare etc.). Statul membru raportează separat eșantionarea prevăzută în ceea ce privește „pescuitul comercial" (*commercial fisheries*) și „studiile" (*surveys*).

Denumirea variabilei	Orientări
„Planned minimum no of individuals to be measured at the national level" (Numărul minim prevăzut de exemplare care urmează să fie măsurate la nivel național)	Statul membru declară numărul minim total prevăzut de pești care urmează să fie măsurați la nivel național. Utilizați rubrica „Comments" (Observații) pentru a defini pe scurt metodologia utilizată în obținerea acestor valori (de exemplu, eșantionare anterioară, simulare etc.).
„Planned minimum no of individuals to be measured at the regional level" (Numărul minim prevăzut de exemplare care urmează să fie măsurate la nivel regional)	Statul membru declară numărul minim prevăzut de pești care urmează să fie eșantionați ca parte a unui program coordonat la nivel regional, dacă acesta există; în caz contrar, se utilizează mențiunea „NA" (nu se aplică). Utilizați rubrica „Comments" (Observații) pentru a defini pe scurt metodologia utilizată în obținerea acestor valori (de exemplu, eșantionare anterioară, simulare etc.).
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare.

Tabelul 1D

Pescuitul recreativ

											Program de lucru (PL)	
											Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Sampling year	Area/EMU	RFMO/ RFO/IO	Species	Applicable (Species present in the MS?)	Reasons for not sampling	Threshold (Y/N)	Annual estimate of catch? (Y/N)	Annual percentage of released catch? (Y/N)	Collection of catch composition data? (Y/N)	Type of Survey	Comments
GBR	2017	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES	*Gadus morhua*	Y			Y	Y	Y	Estimări naționale ale nr. de campanii și de studii la fața locului privind captura, per unitate de efort	
NLD	2017	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES	*Anguilla anguilla*	Y			Y	Y	Y	Estimări naționale ale nr. de pescari și de jurnale ale pescarilor	
GBR	2017	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES	Rechini	N			Y	Y	Y	Estimări naționale ale nr. de campanii și de studii la fața locului privind captura, per unitate de efort	
DEU	2017	Marea Baltică	ICES	Elasmobranhii	Y	Nu există capturi		N	N			
		Marea Baltică	ICES									
		Marea Baltică	ICES									
		Atlanticul de Nord	ICES									
		Atlanticul de Nord	ICES									
		Atlanticul de Nord	ICES									

											Program de lucru (PL)	
											Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Sampling year	Area/EMU	RFMO/ RFO/IO	Species	Applicable (Species present in the MS?)	Reasons for not sampling	Threshold (Y/N)	Annual estimate of catch? (Y/ N)	Annual percentage of released catch? (Y/N)	Collection of catch composition data? (Y/N)	Type of Survey	Comments
		Marea Mediterană și Marea Neagră	GFCM									
		Marea Mediterană și Marea Neagră	GFCM									
		Marea Mediterană și Marea Neagră	GFCM									

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele punctului 2 litera (a) subpunctul (iv) din capitolul III al programului multianual al Uniunii și cerințele articolelor 2, 3 și 4 alineatul (1) din prezenta decizie. El are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelului 3 din programul multianual al Uniunii, care include și capturile de specii anadrome și catadrome din pescuitul recreativ marin și de apă dulce.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„Sampling year" (An de eșantionare)	Statul membru specifică anul sau anii în care a fost prevăzută eșantionarea.
„Area/EMU" (Zonă/UGRA)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 3 din programul multianual al Uniunii. În cazul anghilei, se raportează unitatea de gestionare a rezervelor de anghilă (UGRA/EMU).
„RFMO/RFO/IO"	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Species" (Specie)	Statul membru raportează (în limba latină, dacă este posibil) denumirea speciilor pentru care eșantionarea pescuitului recreativ este obligatorie în conformitate cu cerințele tabelului 3 din programul multianual al Uniunii sau este identificată prin studii-pilot și/sau nevoi de gestionare pentru pescuitul recreativ (în funcție de regiune). Se includ toate speciile, chiar dacă acestea nu sunt prezente în statul membru.
„Applicable (Species present in the MS?)" [Aplicabil (specii prezente în SM?)]	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă specia este prezentă în statul membru.
„Reasons for not sampling" (Motive pentru neefectuarea eșantionării)	Dacă specia este prezentă în statul membru, dar nu se colectează date referitoare la aceasta, statul membru indică motivul sau motivele (text liber) pentru care nu efectuează eșantionarea respectivei specii, cu trimiteri specifice dacă este cazul (de exemplu, specia nu este prezentă în zonă, reglementări/legi ale țării, respectarea pragului stabilit etc.).
„Threshold (Y/N)" [Prag (D/N)]	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă pentru specia menționată se aplică un prag, în conformitate cu capitolul V din programul multianual al Uniunii.
„Annual estimate of catch? (Y/N)" [Estimare anuală a capturilor? (D/N)]	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă a fost prevăzută o estimare anuală a capturilor pentru specia menționată.
„Annual percentage of released catch?" (Procentul anual de capturi eliberate?) (Y/N)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă a fost prevăzut un procent anual de capturi eliberate pentru specia menționată (cotă de pește eliberat).

Denumirea variabilei	Orientări
„Collection of catch composition data? (Y/N)" [Colectare de date privind componența capturii? (D/N)]	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă a fost prevăzută componența capturii (de exemplu, structura lungimii) pentru specia menționată.
„Type of Survey" (Tipul studiului)	Statul membru indică tipurile de studii care se vor efectua pentru a colecta date cu privire la pescuitul recreativ (de exemplu, studiu la fața locului, sondaje telefonice, jurnale ale pescarilor etc. sau orice combinație a acestora).
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare.

Studiul-pilot 1

Cota relativă a capturilor rezultate din pescuitul recreativ în comparație cu cele rezultate din pescuitul comercial

Observație generală: Această casetă îndeplinește cerințele punctului 4 din capitolul V al programului multianual al Uniunii, precum și cerințele articolului 2 și ale articolului 4 alineatul (3) litera (a) din prezenta decizie.

1. Scopul studiului-pilot 2. Durata studiului-pilot 3. Metodologia și rezultatele preconizate ale studiului-pilot *(maximum 900 de cuvinte)*

Tabelul 1E

Colectarea de date privind speciile anadrome și catadrome în apă dulce

												Program de lucru (PL)	
												Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Sampling period	Area	RFMO/ RFO/IO	Species	Applicable (Y/N)	Reasons for not sampling	Water Body	Life stage	Fishery/Independent data collection	Method	Unit	Planned nos	Frequency	Comments
FIN	2017-2020	Baltic	NASCO	*Salmo salar*			RIVER AAA	Puiet	I	Pescuit electric	Nr. locuri	40		
FIN	2017-2020	Baltic	NASCO	*Salmo salar*			RIVER AAA	Somon tânăr	I	Capcane	Nr. exemplare	4 000		
FIN	2017-2020	Baltic	NASCO	*Salmo salar*			RIVER AAA	Adult	I	Contor	Nr. contoare	1		
FIN	2017-2020	Baltic	NASCO	*Salmo salar*			RIVER AAA	Adult	F	eșantionare	Nr. eșantioane	100		
FIN	2017-2020	Baltic	ICES	*Anguilla anguilla*			RIVER EEE	Puiet	I	Pescuit electric	Nr. locuri	40		
FIN	2017-2020	Baltic	ICES	*Anguilla anguilla*			RIVER EEE	Galbenă	I	Capcane	Nr. exemplare	4 000		
FIN	2017-2020	Baltic	ICES	*Anguilla anguilla*			RIVER EEE	Argintie	I	Contor	Nr. contoare	1		
GBR	2017-2020	UK Northern	ICES	*Anguilla anguilla*			N/A	Puiet	F	Eșantionare	Nr. eșantioane	100		
GBR	2017-2020	UK Northern	ICES	*Anguilla anguilla*			N/A	Galbenă	I	Capcane	Nr. capcane	1		
GBR	2017-2020	UK Northern	ICES	*Anguilla anguilla*			N/A	Argintie	I	Pescuit electric	Nr. locuri	20		

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele punctului 2 literele (b) și (c) din capitolul III al programului multianual al Uniunii, precum și cerințele articolelor 2, 3 și 4 alineatul (1) din prezenta decizie. El are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelului 1(E) din programul multianual al Uniunii. Utilizați acest tabel pentru a oferi o imagine de ansamblu asupra datelor care trebuie colectate în ceea ce privește pescuitul comercial în apă dulce de specii anadrome și catadrome.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„Sampling period" (Perioadă de eșantionare)	Statul membru specifică perioada în care a fost prevăzută eșantionarea.
„Area" (Zonă)	În cazul anghilei, se raportează unitatea de gestionare a rezervelor de anghilă (*Eel Management Unit*, EMU) (UGRA). Pentru toate celelalte cazuri, se raportează bazinul hidrografic.
„RFMO/RFO/IO"	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Species" (Specie)	Statul membru raportează denumirea (latină) a speciei. Se raportează toate speciile, chiar dacă acestea nu sunt prezente în statul membru.
„Applicable (Y/N)" [Aplicabil (D/N)]	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă specia este prezentă în statul membru sau dacă pescuitul acestei specii este interzis.
„Reasons for not sampling" (Motive pentru neefectuarea eșantionării)	Dacă specia este prezentă în statul membru, dar nu se colectează date referitoare la aceasta, statul membru indică motivul sau motivele (text liber) pentru care nu efectuează eșantionarea respectivei specii (de exemplu, specia nu este prezentă în zonă, reglementări/legi ale statului membru, respectarea pragului stabilit etc.).
„Water Body" (Corp de apă)	Statul membru completează numele cursului de apă/sistemului ales (de exemplu, cursul de apă de referință).
„Life stage" (Etapa de viață)	Statul membru indică etapa de viață a speciei (de exemplu, adult, puiet, argintiu etc.).
„Fishery/Independent data collection" (Colectarea de date obținute din pescării/independente)	Statul membru indică dacă datele au fost obținute din capturi comerciale (pescării) sau din surse, altele decât capturile comerciale (independente).
„Method" (Metodă)	Statul membru indică sursa sau sursele datelor (de exemplu, capcană, contor, jurnale de bord sau orice combinație a acestora) din care au fost obținute datele.
„Unit" (Unitate)	Pentru fiecare metodă se indică unitatea prevăzută pentru raportarea datelor (de exemplu, numărul capcanelor, numărul contoarelor, numărul aparatelor de pescuit electric etc.).

Denumirea variabilei	Orientări
„Planned nos” (Numere prevăzute)	Statul membru indică obiectivul cantitativ prevăzut (în cifre) pentru unitatea aleasă.
„Frequency” (Frecvență)	Statul membru indică frecvența cu care va avea loc eșantionarea [„M” (*Monthly*, Lunar), „Q” (*Quarterly*, Trimestrial), „A” (*Annually*, Anual), „O” (*Other*, Alta) – vă rugăm să specificați].
„Comments” (Observații)	Orice observații suplimentare.

Caseta de text 1E

Colectarea de date privind speciile anadrome și catadrome în apă dulce

Observație generală: Această casetă îndeplinește cerințele punctului 2 literele (b) și (c) din capitolul III al programului multianual al Uniunii, precum și cerințele articolului 2 din prezenta decizie.

Metoda aleasă pentru colectarea datelor. *(maxim 250 de cuvinte per zonă)*

Tabelul 1F

Capturi accidentale de păsări, mamifere, reptile și pești

							Program de lucru (PL)		
							Data prezentării PL		31.10.2016
MS	Sampling period/ year(s)	Region	RFMO/RFO/IO	Sub-area / Fishing ground	Scheme	Stratum ID code	Group of vulnerable species	Expected occurence of recordings	Comments
FRA	2017-2018	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES		Demersal, pe mare	SCT SD1-5	Păsări		
FRA	2017-2018	Marea Mediterană și Marea Neagră	GFCM						
FRA	2017-2018	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES						

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele punctului 3 litera (a) din capitolul III al programului multianual al Uniunii și cerințele articolului 2 din prezenta decizie. El are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelului 1(D) din programul multianual al Uniunii. Explicați strategia de eșantionare prevăzută.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„Sampling period/year(s)" [Perioadă de eșantionare/an(i)]	Statul membru specifică perioada în care a fost prevăzută eșantionarea. Indicați anul/anii de eșantionare, sub forma „2017-2018".
„Region" (Regiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul II). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„RFMO/RFO/IO"	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Sub-area/Fishing ground" (Subzonă/Zonă de pescuit)	Statul membru indică zona de pescuit pentru speciile/stocurile menționate (de exemplu, GSA 16; zonele ICES I, II; zonele ICES IIIa, IV, VIId etc.).
„Scheme" (Program)	Statul membru indică programul de eșantionare urmat: „at markets" (pe piețe), „at sea" (pe mare), o combinație a ambelor metode sau „other" (altul). Valorile trebuie să corespundă celor raportate în tabelul 4A și tabelul 4B din prezenta anexă, cu excepția cazului în care există programe direcționate.
„Stratum ID code" (Codul de identificare al stratului)	Statul membru indică un cod unic de identificare pentru fiecare strat al programului. Valorile trebuie să corespundă celor raportate în tabelul 4A și tabelul 4B din prezenta anexă, cu excepția cazului în care există programe direcționate.
„Group of vulnerable species" (Grupă de specii vulnerabile)	Statul membru indică grupa de specii, pe baza dispoziției de la punctul 3 litera (a) din capitolul III al programului multianual al Uniunii.
„Expected occurence of recordings" (Ocurența preconizată a înregistrărilor)	Stat membru indică ocurența preconizată a înregistrărilor pentru exemplarele care fac obiectul unor capturi accidentale, inclusiv exemplarele aruncate înapoi în mare, în conformitate cu tabelul 1D din programul multianual al Uniunii. Completați introducând fie un număr precedat de mențiunea (±), fie un „X".
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare.

Studiul-pilot 2

Nivelul pescuitului și impactul pescăriilor asupra resurselor biologice și a ecosistemului marin

Observație generală: Această casetă îndeplinește cerințele punctului 3 litera (c) din capitolul III al programului multianual al Uniunii, precum și cerințele articolului 2 și ale articolului 4 alineatul (3) litera (b) din prezenta decizie.

1. Scopul studiului-pilot
2. Durata studiului-pilot
3. Metodologia și rezultatele preconizate ale studiului-pilot
(maximum 900 de cuvinte)

Tabelul 1G

Lista campaniilor de cercetare pe mare

														Program de lucru (PL)		
														Data prezentării PL		31.10.2016
MS	Name of survey	Acronym	Mandatory (Y/N)	Threshold (Y/N)	Agreed at RCG level	MS participation	Area(s) covered	Period (Month)	Frequency	Days at sea planned	Type of sampling activities	Planned target	Map	Relevant international planning group - RFMO/RFO/IO	International database	Comments
NLD	Campanie de cercetare privind peștii tineri demersali						IVc	Sept-Oct	Anuală	10	Capturi de pește	33	Fig 7.1	ICES PGIPS		
NLD	Campanie de cercetare acustică privind heringul din Marea Nordului						IIIa, IV	Iulie	Anuală	15	Număr de ecouri	50	Fig 7.2	ICES PGIPS		
NLD	Campanie de cercetare acustică privind heringul din Marea Nordului						IIIa, IV	Iulie	X	15	Număr de ecouri	15	Fig 7.2	ICES PGIPS		

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele capitolului IV și ale capitolului V din programul multianual al Uniunii, precum și cerințele articolelor 2 și 3 din prezenta decizie. El are ca scop specificarea campaniilor de cercetare pe mare enumerate în tabelul 10 din programul multianual al Uniunii și a campaniilor de cercetare suplimentare pe care le va efectua statul membru.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS” (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU”.
„Name of survey” (Denumirea campaniei de cercetare)	Statul membru indică denumirea campaniei de cercetare. În cazul campaniilor de cercetare obligatorii, denumirea trebuie să fie aceeași cu cea utilizată în tabelul 10 din programul multianual al Uniunii.
„Acronym” (Acronim)	Statul membru indică acronimul campaniei de cercetare. În cazul campaniilor de cercetare obligatorii, acronimul trebuie să fie același cu cel utilizat în tabelul 10 din programul multianual al Uniunii.
„Mandatory (Y/N)” [Obligatoriu (D/N)]	Statul membru indică prin „Y” (*Yes*, Da) sau „N” (*No*, Nu) dacă campania de cercetare este inclusă în tabelul 10 din programul multianual al Uniunii.
„Threshold (Y/N)” [Prag (D/N)]	Statul membru indică prin „Y” (*Yes*, Da) sau „N” (*No*, Nu) dacă se aplică un prag, în conformitate cu prevederile punctului 7 din capitolul V al programului multianual al Uniunii. În cazul unui răspuns afirmativ „Y” (*Yes*, Da), furnizați detalii suplimentare în caseta de text 1G din prezenta anexă.
„Agreed at RCG level” (Convenită la nivel de RCG)	Statul membru indică prin „Y” (*Yes*, Da) sau „N” (*No*, Nu) dacă campania de cercetare este convenită la nivelul regiunii marine.
„MS participation” (Participare a SM)	Indicați dacă la campania de cercetare iau parte și alte state membre, precum și forma de participare [„F” (financiară), „T” (tehnică), „E” (efort) sau „C” (combinație)]. Furnizați detalii suplimentare în caseta de text 1G din prezenta anexă. Dacă la campania de cercetare nu ia parte niciun alt stat membru, în acest câmp se introduce mențiunea „NA” (nu se aplică).
„Area(s) [Zonă(zone)] covered” (acoperite)	Statul membru indică zonele prevăzute a fi acoperite. În cazul campaniilor de cercetare obligatorii, zona trebuie să fie aceeași cu cea utilizată în tabelul 10 din programul multianual al Uniunii.
Period (Month) [Perioadă (luna)]	Statul membru indică perioada de timp (în luni) prevăzută a fi acoperită. În cazul campaniilor de cercetare obligatorii, perioada de timp trebuie să fie aceeași cu cea utilizată în tabelul 10 din programul multianual al Uniunii.
„Frequency” (Frecvență)	Statul membru indică frecvența campaniei de cercetare: „Annual” (anuală), „Biennial” (bienală), „Triennial” (trienală) etc.
„Days at sea planned” (Zile pe mare prevăzute)	Statul membru indică numărul de zile pe mare prevăzute la nivel național.
„Type of sampling activities” (Tipul activităților de eșantionare)	Stat membru indică tipul activităților de eșantionare de bază. Activitățile de eșantionare de bază sunt cele convenite în cadrul grupului competent însărcinat cu planificarea campaniei de cercetare, spre deosebire de activitățile de eșantionare suplimentare. Folosiți un rând separat pentru fiecare tip de activitate de eșantionare. Statul membru este invitat să utilizeze următoarele categorii: capturi de pește, CTD (conductivitate, temperatură, densitate), capturi de plancton etc.
„Planned target” (Țintă prevăzută)	Statul membru indică numărul activităților de eșantionare prevăzute.

Denumirea variabilei	Orientări
„Map” (Hartă)	Statul membru adaugă trimiterea la hartă care figurează în caseta de text 1G din prezenta anexă.
„Relevant international planning group – RFMO/RFO/IO” (Grup internațional competent însărcinat cu planificarea – RFMO/RFO/IO)	Statul membru indică grupul internațional competent însărcinat cu planificarea campaniei de cercetare și organizația (RFMO/RFO/IO) care îi corespunde. Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează mențiunea „NA” (nu se aplică).
„International database” (Baze de date internaționale)	Statul membru indică denumirea bazei de date internaționale pertinente în ceea ce privește datele colectate în cadrul campaniei de cercetare, sau introduce mențiunea „no existing database” (nu există o bază de date). Aceasta se aplică existenței unei baze de date internaționale, și nu faptului că datele sunt sau nu încărcate.
„Comments” (Observații)	Orice observații suplimentare.

Caseta de text 1G

Lista campaniilor de cercetare pe mare

Observație generală: Această casetă îndeplinește cerințele capitolului IV al programului multianual al Uniunii și cerințele articolelor 2 și 7 alineatul (3) din prezenta decizie. Scopul său este să specifice care sunt campaniile de cercetare pe mare enumerate în tabelul 10 din programul multianual al Uniunii care vor fi efectuate. Statele membre specifică dacă campania de cercetare este inclusă în tabelul 10 din programul multianual al Uniunii sau dacă ea reprezintă o campanie de cercetare suplimentară.

1. Obiectivele campaniei de cercetare

2. Descrierea metodelor utilizate în cadrul campaniei de cercetare. În cazul campaniilor de cercetare obligatorii, introduceți un link către manuale. Includeți o reprezentare grafică (hartă).

3. În cazul campaniilor de cercetare coordonate la nivel internațional, descrieți statele membre/navele participante și grupul internațional competent însărcinat cu planificarea campaniei.

4. După caz, descrieți repartizarea internațională a sarcinilor (fizice și/sau financiare) și acordul de repartizare a costurilor utilizat.

5. Explicați care sunt cazurile în care se aplică praguri.

(maximum 450 de cuvinte per campanie de cercetare)

Tabelul 1H

Colectarea și diseminarea datelor din campaniile de cercetare

			Program de lucru (PL)			
			Data prezentării PL			31.10.2016
MS	Name of survey	Acronym	Type of data collected	Core/Additional variable	Used as basis for advice (Y/N)	Comments
NLD	IBTS Marea Nordului	IBTS_NS_Q1	Date biologice privind codul IVa	C	Y	
NLD	IBTS Marea Nordului	IBTS_NS_Q1	Date biologice privind șprotul IVa	C	Y	
NLD	IBTS Marea Nordului	IBTS_NS_Q1	Larve de hering	C	Y	
NLD	IBTS Marea Nordului	IBTS_NS_Q1	CTD per captură	A	N	
NLD	IBTS Marea Nordului	IBTS_NS_Q1	Deșeuri în traul	A	N	
NLD	IBTS Marea Nordului	IBTS_NS_Q1	Bentos în traul	A	N	
NLD	Campanie internațională de cercetare acustică privind putasu	BWAS	Date acustice/biologice privind putasu	C	Y	
NLD	Campanie internațională de cercetare privind putasu	BWAS	Observații privind mamiferele marine	A	N	
NLD	Campanie internațională de cercetare privind icrele de macrou și de stavrid	MEGS	Producția de icre de macrou	C	Y	
NLD	Campanie internațională de cercetare privind icrele de macrou și de stavrid	MEGS	CTD per captură	C	Y	
ITA	Campanie internațională de cercetare cu traule de fund în Mediterana	MEDITS	Date biologice privind stavridul	C	Y	
ITA	Campanie internațională de cercetare cu traule de fund în Mediterana	MEDITS	Date biologice privind barbunul vărgat	C	Y	

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele capitolului IV din programul multianual al Uniunii. Scopul prezentului tabel este să specifice care sunt datele ce trebuie colectate în legătură cu campaniile de cercetare pe mare descrise în tabelul 1G din prezenta anexă.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS” (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU”.
Denumirea campaniei de cercetare	Statul membru indică denumirea campaniei de cercetare. În cazul campaniilor de cercetare obligatorii, denumirea trebuie să fie aceeași cu cea utilizată în tabelul 10 din programul multianual al Uniunii.
„Acronym” (Acronim)	Statul membru indică acronimul campaniei de cercetare. În cazul campaniilor de cercetare obligatorii, acronimul trebuie să fie același cu cel utilizat în tabelul 10 din programul multianual al Uniunii.
„Type of data collected” (Tipul de date colectate)	Statul membru indică tipul de date colectate. Utilizați un rând separat pentru fiecare tip de date colectate. Statul membru este invitat să utilizeze următoarele categorii: date biologice pentru un anumit stoc, date privind larvele pentru un anumit stoc, producția de icre pentru un anumit stoc, CTD per captură, deșeuri per captură, observări de mamifere marine, broaște țestoase, păsări marine, bentos în traul etc. În cazul studiilor pe mai multe specii, se pot grupa mai multe stocuri.
„Core/Additional variable” (Variabile principale/suplimentare)	Variabilele principale sunt cele rezultate din activitățile de eșantionare principale care determină elaborarea campaniei de cercetare. Variabilele suplimentare sunt tot restul variabilelor. Raportarea variabilelor suplimentare nu este obligatorie.
„Used as basis of advice (Y/N)” [Utilizate ca bază pentru un aviz (D/N)]	Statul membru indică prin „Y” (*Yes*, Da) sau „N” (*No*, Nu) dacă se preconizează că datele colectate vor fi utilizate ca bază pentru un aviz. În spațiul destinat „Observațiilor”, statele membre pot specifica tipul avizului (evaluare a stocurilor, evaluare integrată a ecosistemelor, aviz național etc.).
„Comments” (Observații)	Orice observații suplimentare.

SECȚIUNEA 2

DATE PRIVIND ACTIVITĂȚILE DE PESCUIT

Tabelul 2A

Strategia de colectare a datelor referitoare la variabilele activităților de pescuit

												Program de lucru (PL)	
												Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Supra region	Region	Variable Group	Fishing technique	Length class	Metiers (level 6)	Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Y/N/I)	Type of data collected under control regulation used to calculate the estimates	Expected coverage of data collected under control regulation (% of fishing trips)	Additional data collection (Y/N)	Data collection scheme	Planned coverage of data collected under complementary data collection (% of fishing trips)	Comments
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	Efort	Beam-traulere	18-< 24 m	Toate tehnicile de pescuit	I	Note de vânzare	50%	Y	Studiu de eşantionare aleatorie	5%	
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	Efort	Beam-traulere	40 m sau mai mare	OTB-DEF8090	Y	Jurnale de pescuit, Note de vânzare, Date VMS	100%	N	Niciunul	NA	
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	Debarcări	Nave cu plase în derivă și/sau fixe	12-< 18 m	Toate tehnicile de pescuit	I	Formulare de pescuit, Note de vânzare	75%	Y	Studiu indirect	10%	
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	Debarcări			Toate tehnicile de pescuit	N	NA	NA	Y	Studiu de eşantionare nealeatorie	5%	
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	Capacitate			Toate tehnicile de pescuit	I	Jurnale de pescuit, Note de vânzare	90%	Y	Studiu de recensământ	100%	
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est											

												Program de lucru (PL)	
												Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Supra region	Region	Variable Group	Fishing technique	Length class	Metiers (level 6)	Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Y/N/I)	Type of data collected under control regulation used to calculate the estimates	Expected coverage of data collected under control regulation (% of fishing trips)	Additional data collection (Y/N)	Data collection scheme	Planned coverage of data collected under complementary data collection (% of fishing trips)	Comments
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est											
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est											
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est											
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est											
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est											
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est											
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est											
FRA	Atlanticul de Nord	Marea Nordului și Zona Arctică de Est											
FRA	Marea Mediterană și Marea Neagră	Marea Mediterană și Marea Neagră											

												Program de lucru (PL)	
												Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Supra region	Region	Variable Group	Fishing technique	Length class	Metiers (level 6)	Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Y/N/I)	Type of data collected under control regulation used to calculate the estimates	Expected coverage of data collected under control regulation (% of fishing trips)	Additional data collection (Y/N)	Data collection scheme	Planned coverage of data collected under complementary data collection (% of fishing trips)	Comments
FRA	Marea Mediterană și Marea Neagră	Marea Mediterană și Marea Neagră											
FRA	Marea Mediterană și Marea Neagră	Marea Mediterană și Marea Neagră											
FRA	Marea Mediterană și Marea Neagră	Marea Mediterană și Marea Neagră											
FRA	Marea Mediterană și Marea Neagră	Marea Mediterană și Marea Neagră											
FRA	Marea Mediterană și Marea Neagră	Marea Mediterană și Marea Neagră											
FRA	Marea Mediterană și Marea Neagră	Marea Mediterană și Marea Neagră											
FRA	Marea Mediterană și Marea Neagră	Marea Mediterană și Marea Neagră											

Observație generală: Acest tabel îndeplinește dispoziția 4 din capitolul III al programului multianual al Uniunii și dispozițiile articolelor 2 și 4 alineatul (2) litera (a) din prezenta decizie. El are ca scop indicarea și descrierea metodei utilizate pentru a obține estimări pornind de la eșantioanele reprezentative, atunci când datele nu trebuie înregistrate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1224/2009 sau când datele colectate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1224/2009 nu au nivelul de agregare corespunzător pentru utilizarea științifică avută în vedere.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„Supra region" (Supraregiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul III). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„Region" (Regiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul II). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„Variable group" (Grupa de variabile)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 4 din programul multianual al Uniunii. Aceasta poate fi specificată în funcție de variabile și nu de grupa de variabile, dacă pentru variabile diferite se utilizează surse diferite în cadrul aceleiași grupe de variabile.
„Fishing technique" (Tehnica de pescuit)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5B din programul multianual al Uniunii. Marcați cu un asterisc în cazul în care segmentul a fost grupat cu un alt (alte) segment(e) în scopul colectării de date. Navele inactive se includ ca segment separat.
„Length class" (Clasă de lungime)	
„Metiers (level 6)" [Tehnici de pescuit (nivelul 6)]	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 2 din programul multianual al Uniunii. Trebuie identificate numai dacă statul membru dispune de o bază de eșantionare specifică, definită prin „metier by segment" (tehnici de pescuit per segment). În caz contrar, statul membru poate introduce mențiunea „all metiers" (toate tehnicile de pescuit), dar informațiile trebuie să fie raportate în funcție de „fleet segment by metiers" (segment de flotă per tehnici de pescuit).
„Data collected under control regulation appropriate for scientific use (Y/N/I)" (Date colectate în temeiul regulamentului de control, adecvate pentru scopuri științifice (D/N/I)	Statul membru introduce mențiunea „Y" (*Yes*, Da), „N" (*No*, Nu) sau „I" (*Insufficient*, Insuficiente).
„Type of data collected under control regulation used to calculate the estimates" (Tipuri de date colectate în temeiul regulamentului de control, utilizate pentru calculul estimărilor)	Statul membru indică tipul de date colectate: jurnale de pescuit, note de vânzare, date VMS, formulare de pescuit etc.
„Expected coverage of data collected under control regulation (% of fishing trips)" [Acoperirea preconizată a datelor colectate în temeiul regulamentului de control (% din campaniile de pescuit)]	Pentru fiecare sursă de date, se furnizează procentul de acoperire prevăzut, estimat pe baza campaniilor de pescuit, cu titlul de indicator de asigurare a calității și indicator al cadrului de control al calității.

Denumirea variabilei	Orientări
„Additional data collection (Y/N)" [Colectare de date suplimentare (D/N)]	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă se prevede colectarea de date suplimentare.
„Data collection scheme" (Program de colectare a datelor)	Statul membru indică programul de colectare a datelor: „probability sampling survey" (studiu de eșantionare aleatorie), „non probability sampling survey" (studiu de eșantionare nealeatorie), „indirect survey" (studiu indirect), „census survey" (studiu de recensământ), „none" (niciunul) etc.
„Planned coverage of data collected under complementary data collection (% of fishing trips)" [Acoperirea prevăzută a datelor colectate în temeiul colectării de date complementare (% din campaniile de pescuit)]	Pentru fiecare sursă de date, se furnizează procentul de acoperire prevăzut, estimat pe baza campaniilor de pescuit, cu titlul de indicator de asigurare a calității și indicator al cadrului de control al calității.
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare.

Caseta de text 2A

Strategia de colectare a datelor referitoare la variabilele activităților de pescuit

Observație generală: Această casetă îndeplinește cerințele punctului 4 din capitolul III al programului multianual al Uniunii și cerințele articolului 2, ale articolului 4 alineatul (2) litera (b) și ale articolului 5 alineatul (2) din prezenta decizie. Ea are ca scop descrierea metodei utilizate pentru a obține estimări pornind de la eșantioanele reprezentative, atunci când datele nu trebuie înregistrate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1224/2009 sau când datele colectate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1224/2009 nu au nivelul de agregare corespunzător pentru utilizarea științifică avută în vedere.

1. Descrierea metodelor utilizate pentru validarea încrucișată a diferitelor surse de date

2. Descrierea metodelor utilizate pentru estimarea valorii debarcărilor

3. Descrierea metodelor utilizate pentru estimarea prețului mediu (se recomandă utilizarea mediei ponderate, campanie după campanie)

4. Descrierea metodelor utilizate pentru planificarea colectării de date complementare (metodologia planului de eșantionare, tipul de date colectate, frecvența colectării etc.)

(maximum 900 de cuvinte per regiune)

SECȚIUNEA 3

DATE ECONOMICE ȘI SOCIALE

Tabelul 3A

Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la pescării

									Program de lucru (PL)	
									Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Supra region	Fishing techniqu	Length class	Type of variables (E/S)	Variable	Data Source	Type of data collection scheme	Frequency	Planned sample rate %	Comments
ESP	Marea Baltică, Marea Nordului și Zona Arctică de Est, Atlanticul de Nord	Beam-traulere	18-< 24 m	E	Valoarea brută a debarcărilor	Chestionare	A - Recensământ			
ESP	Marea Baltică, Marea Nordului și Zona Arctică de Est, Atlanticul de Nord	Beam-traulere	40 m sau mai mari	E	Alte venituri	Chestionare	B - Studiu de eşantionare aleatorie			
ESP	Marea Mediterană și Marea Neagră	Nave cu plase în derivă și/sau fixe	12-< 18 m	E	Remunerațiile echipajului	Chestionare	C - Studiu de eşantionare nealeatorie			
				S	Ocuparea forței de muncă defalcată pe gen					

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele punctului 5 literele (a) și (b) din capitolul III al programului multianual al Uniunii și cerințele articolului 2, ale articolului 3 și ale articolului 4 alineatele (1) și (2) din prezenta decizie. El are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 5A și 6 din programul multianual al Uniunii. Utilizați acest tabel pentru a furniza o imagine de ansamblu asupra populației avute în vedere pentru colectarea de date economice și sociale în sectorul pescuitului.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„Supra region" (Supraregiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul III). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„Fishing technique" (Tehnica de pescuit)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5B din programul multianual al Uniunii. Marcați cu un asterisc în cazul în care segmentul a fost grupat cu un alt (alte) segment(e) în scopul colectării de date. Navele inactive se includ ca segment separat.
„Length class" (Clasă de lungime)	
„Type of variables (E/S)" [Tipul variabilelor (E/S)]	Statul membru introduce categoria din care fac parte variabilele: „E" (economică) sau „S" (socială), pe baza tabelului 5A din programul multianual al Uniunii pentru variabilele economice și a tabelului 6 din programul multianual al Uniunii pentru variabilele sociale.
„Variable" (Variabilă)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5A a 2-a coloană din programul multianual al Uniunii pentru variabilele economice și în tabelul 6 din programul multianual al Uniunii pentru variabilele sociale.
„Data Source" (Sursa de date)	Statul membru introduce sursele de date utilizate (jurnale de bord, note de vânzare, conturi, chestionare etc.). Sursele de date trebuie indicate în mod clar pentru fiecare variabilă.
„Type of data collection scheme" (Tipul sistemului de colectare a datelor)	Statul membru introduce codul programului de colectare a datelor, după cum urmează: A – „Census" (Recensământ); B – „Probability Sample Survey" (Studiu de eșantionare aleatorie); C – „Non-Probability Sample Survey" (Studiu de eșantionare nealeatorie); D – „Indirect Survey" (Studiu indirect). În cazul în care variabila nu este colectată în mod direct, ci este estimată, se aplică „Indirect Survey" (studiul indirect). În cazul respectiv, în caseta de text 3A din prezenta anexă trebuie furnizate explicații suplimentare cu privire la programul de colectare a datelor și la metoda de estimare.
„Frequency" (Frecvență)	Statul membru introduce frecvența cu care urmează să fie colectate datele economice și sociale în conformitate cu dispozițiile punctului 5 literele (a) și (b) din capitolul III al programului multianual al Uniunii.
„Planned sample rate %" (Rata de eșantionare prevăzută %)	Rata de eșantionare prevăzută (%) se bazează pe populația flotei, definită ca reprezentând navele incluse în registrul flotei la 31 decembrie și orice navă activă care pescuiește cel puțin o zi pe parcursul unui an. Atunci când pentru anumite variabile nu va fi pusă în aplicare colectarea de date, în coloana „Planned sample rate %" (Rata de eșantionare prevăzută %) se introduce mențiunea „N" (*No*, Nu). Rata de eșantionare prevăzută poate fi modificată pe baza unor informații actualizate privind populația totală (registrul flotei).
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare.

Caseta de text 3A

Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la pescărit

Observație generală: Această casetă îndeplinește cerințele punctului 5 literele (a) și (b) din capitolul III al programului multianual al Uniunii și cerințele articolului 2, ale articolului 4 alineatele (1), (2) și (5) și ale articolului 5 alineatul (2) din prezenta decizie. Ea are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 5A și 6 din programul multianual al Uniunii.

1. Descrierea metodelor utilizate pentru alegerea diferitelor surse de date

2. Descrierea metodelor utilizate pentru alegerea diferitelor tipuri de colectare a datelor

3. Descrierea metodelor utilizate pentru alegerea bazei de eșantionare și a sistemului de alocare

4. Descrierea metodelor utilizate în cadrul procedurilor de estimare

5. Descrierea metodelor utilizate în ceea ce privește calitatea datelor

(maximum 900 de cuvinte per regiune)

Studiul-pilot 3

Date privind ocuparea forței de muncă în funcție de nivelul studiilor și de naționalitate

Observație generală: Această casetă îndeplinește cerințele punctului 5 litera (b) și ale punctului 6 litera (b) din capitolul III al programului multianual al Uniunii, precum și cerințele articolului 2 și ale articolului 3 alineatul (3) litera (c) din prezenta decizie. Ea are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelului 6 din programul multianual al Uniunii.

1. Scopul studiului-pilot

2. Durata studiului-pilot

3. Metodologia și rezultatele preconizate ale studiului-pilot

(maximum 900 de cuvinte)

Tabelul 3B

Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la acvacultură

									Program de lucru (PL)	
									Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Techniques	Species group	Type of variables (E/S)	Variable	Data source	Type of data collection scheme	Threshold (Y/N)	Frequency	Planned sample rate %	Comments
DEU	Incubatoare și pepiniere	Alți pești marini	E	Cifră de afaceri	Conturi financiare	A - Recensământ				
DEU	Cuști	Biban-de-mare și doradă	E	Costuri cu energia	Chestionare	B - Studiu de eşantionare aleatorie				
DEU	Cuști	Somon	E	Costuri cu energia	Chestionare	C - Studiu de eşantionare nealeatorie				
			S	Muncă neremunerată defalcată pe gen						

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele punctului 6 literele (a) și (b) din capitolul III și cerințele capitolului V din programul multianual al Uniunii, precum și cerințele articolului 2, ale articolului 3 și ale articolului 4 alineatul (1) din prezenta decizie. El are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 6 și 7 din programul multianual al Uniunii. Utilizați acest tabel pentru a furniza o imagine de ansamblu asupra colectării de date economice și sociale referitoare la sectorul acvaculturii.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
Tehnici	Statul membru urmează modelul din tabelul 9 al programului multianual al Uniunii pentru segmentarea care trebuie aplicată în cazul colectării de date privind acvacultura.
„Species group" (Grupa de specii)	
„Type of variables (E/S)" [Tipul variabilelor (E/S)]	Statul membru introduce categoria din care fac parte variabilele: „E" (economică) sau „S" (socială), pe baza tabelului 7 din programul multianual al Uniunii pentru variabilele economice și a tabelului 6 din programul multianual al Uniunii pentru variabilele sociale.
„Variable" (Variabilă)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 7 a 2-a coloană din programul multianual al Uniunii pentru variabilele economice și în tabelul 6 din programul multianual al Uniunii pentru variabilele sociale.
„Data Source" (Sursa de date)	Statul membru indică sursele de date utilizate (conturi, chestionare etc.). Sursele de date trebuie indicate în mod clar pentru fiecare variabilă.
„Type of data collection scheme" (Tipul sistemului de colectare a datelor)	Statul membru introduce codul programului de colectare a datelor, după cum urmează: A – „Census" (Recensământ); B – „Probability Sample Survey" (Studiu de eșantionare aleatorie); C – „Non-Probability Sample Survey" (Studiu de eșantionare nealeatorie); D – „Indirect Survey" (Studiu indirect). În cazul în care variabila nu este colectată în mod direct, ci este estimată, se aplică „Indirect Survey" (studiul indirect). În cazul respectiv, în caseta de text 3 B din prezenta anexă trebuie furnizate explicații suplimentare cu privire la programul de colectare a datelor și la metoda de estimare.
„Threshold (Y/N)" [Prag (D/N)]	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă se aplică un prag, în conformitate cu capitolul V al programului multianual al Uniunii.
„Frequency" (Frecvență)	Statul membru introduce frecvența la care urmează să fie colectate datele economice și sociale în conformitate cu dispozițiile punctului 6 literele (a) și (b) din capitolul III al programului multianual al Uniunii.
„Planned sample rate %" (Rata de eșantionare prevăzută %)	Rata de eșantionare prevăzută (%) se bazează pe populație, conform definiției de la punctul 6 litera (a) din capitolul III al programului multianual al Uniunii. Atunci când pentru anumite variabile nu va fi pusă în aplicare colectarea de date, în coloana „Planned sample rate %" (Rata de eșantionare prevăzută %) se introduce mențiunea „N" (*No*, Nu). Rata de eșantionare prevăzută poate fi modificată pe baza unor informații actualizate privind populația totală.
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare.

Caseta de text 3B

Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la acvacultură

Observație generală: Această casetă îndeplinește cerințele punctului 6 literele (a) și (b) din capitolul III al programului multianual al Uniunii și cerințele articolului 2, ale articolului 4 alineatele (1) și (5) și ale articolului 5 alineatul (2) din prezenta decizie. Ea are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 6 și 7 din programul multianual al Uniunii.

1. Descrierea metodelor utilizate pentru alegerea diferitelor surse de date

2. Descrierea metodelor utilizate pentru alegerea diferitelor tipuri de colectare a datelor

3. Descrierea metodelor utilizate pentru alegerea bazei de eșantionare și a sistemului de alocare

4. Descrierea metodelor utilizate în cadrul procedurilor de estimare

5. Descrierea metodelor utilizate în ceea ce privește calitatea datelor

(maximum 1 000 de cuvinte)

Studiul-pilot 4

Date de mediu referitoare la acvacultură

Observație generală: Această casetă îndeplinește cerințele punctului 6 litera (c) din capitolul III al programului multianual al Uniunii și cerințele articolului 2 și ale articolului 4 alineatul (3) litera (d) din prezenta decizie. Ea are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelului 8 din programul multianual al Uniunii.

1. Scopul studiului-pilot

2. Durata studiului-pilot

3. Metodologia și rezultatele preconizate ale studiului-pilot

(maximum 900 de cuvinte)

Tabelul 3C

Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la industria prelucrătoare

							Program de lucru (PL)	
							Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Segment	Type of variables (E/S)	Variables	Data sources	Type of data collection scheme	Frequency	Planned sample rate %	Comments
ESP	Întreprinderi <= 10	E	Cifră de afaceri	Conturi financiare	B - Studiu de eşantionare aleatorie			
ESP	Întreprinderi 11-49	E	Alte costuri operaționale	Chestionare	B - Studiu de eşantionare aleatorie			
ESP	Întreprinderi 50-250	E	Alte costuri operaționale	Chestionare	A - Recensământ			
ESP	Întreprinderi > 250	E	Alte venituri	Chestionare	B - Studiu de eşantionare aleatorie			
ESP		S	Muncă neremunerată defalcată pe gen					

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele notei de subsol 6 de la punctul 1.1 litera (d) din capitolul III al programului multianual al Uniunii și cerințele articolului 2, ale articolului 3 și ale articolului 4 alineatul (1) din prezenta decizie. El are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelului 11 din programul multianual al Uniunii. Utilizați acest tabel pentru a furniza o imagine de ansamblu asupra colectării de date economice și sociale referitoare la industria prelucrătoare. Specificați colectarea de date pentru variabilele care nu sunt acoperite de ESTAT sau care necesită o eșantionare suplimentară. Datele economice se colectează referitor la întreprinderile de prelucrare a peștelui cu mai puțin de 10 angajați, la întreprinderile care au ca activitate secundară prelucrarea peștelui, dar și referitor la mâna de lucru nesalarizată și la materiile prime. Datele privind ocuparea forței de muncă, în funcție de gen, se colectează pentru toate întreprinderile, indiferent de mărime.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS” (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU”.
„Segment” (Segment)	Criteriul de segmentare este numărul de persoane angajate. Se recomandă următoarea segmentare: întreprinderi <= 10; întreprinderi 11-49; întreprinderi 50-250; întreprinderi > 250.
„Type of variables (E/S)” [Tipul variabilelor (E/S)]	Statul membru introduce categoria din care fac parte variabilele: „E” (economică) sau „S” (socială), pe baza tabelului 11 din programul multianual al Uniunii.
„Variables” (Variabile)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 11 din programul multianual al Uniunii.
„Data sources” (Surse de date)	Statul membru indică sursele de date utilizate (conturi, chestionare etc.). Sursele de date trebuie indicate în mod clar pentru fiecare variabilă.
„Type of data collection scheme” (Tipul sistemului de colectare a datelor)	Statul membru introduce codul programului de colectare a datelor, după cum urmează: A – „Census” (Recensământ); B – „Probability Sample Survey” (Studiu de eșantionare aleatorie); C – „Non-Probability Sample Survey” (Studiu de eșantionare nealeatorie); D – „Indirect Survey” (Studiu indirect). În cazul în care variabila nu este colectată în mod direct, ci este estimată, se aplică „Indirect Survey” (studiul indirect). În cazul respectiv, în caseta de text 3C din prezenta anexă trebuie furnizate explicații suplimentare cu privire la programul de colectare a datelor și la metoda de estimare.
„Frequency” (Frecvență)	Statul membru indică frecvența cu care sunt colectate datele economice și sociale.
„Planned sample rate %” (Rata de eșantionare prevăzută %)	Rata de eșantionare prevăzută (%) se bazează pe populație. Atunci când pentru anumite variabile nu va fi pusă în aplicare colectarea de date, în coloana „Planned sample rate %” (Rata de eșantionare prevăzută %) se introduce mențiunea „N” (*No*, Nu). Rata de eșantionare prevăzută poate fi modificată pe baza unor informații actualizate privind populația totală.
„Comments” (Observații)	Orice observații suplimentare.

Caseta de text 3C

Segmente de populație pentru colectarea de date economice și sociale referitoare la industria prelucrătoare

Observație generală: Această casetă îndeplinește cerințele notei de subsol 6 de la punctul 1.1 litera (d) din capitolul III al programului multianual al Uniunii și cerințele articolului 2, ale articolului 4 alineatele (1) și (5) și ale articolului 5 alineatul (2) din prezenta decizie. Ea are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelului 11 din programul multianual al Uniunii.

1. Descrierea metodelor utilizate pentru alegerea diferitelor surse de date

2. Descrierea metodelor utilizate pentru alegerea diferitelor tipuri de colectare a datelor

3. Descrierea metodelor utilizate pentru alegerea bazei de eșantionare și a sistemului de alocare

4. Descrierea metodelor utilizate în cadrul procedurilor de estimare

5. Descrierea metodelor utilizate în ceea ce privește calitatea datelor

(maximum 1 000 de cuvinte)

SECȚIUNEA 4

STRATEGIA DE EȘANTIONARE PENTRU DATELE BIOLOGICE PROVENIND DIN SECTORUL PESCUITULUI COMERCIAL

Tabelul 4A

Descrierea planului de eșantionare pentru datele biologice

											Program de lucru (PL)			
											Data prezentării PL			31.10.2016
MS	MS participating in sampling	Region	RFMO/ RF O/IO	Sub-area / Fishing ground	Scheme	Stratum ID code	PSU type	Catch fractions covered	Species/ Stocks covered for estimation of volume and length of catch fractions	Seasonality (Temporal strata)	Reference years	Average Number of PSU during the reference years	Planned number of PSUs	Comments
GBR		NSEA NA			Demersal, pe mare	SCT SD1-5	Navă x Campanie			anuală		~ 4 000	40	
GBR		NSEA NA			Demersal, pe mare	SCT SD2-5	Navă x Campanie			anuală		~ 500	10	
GBR		NSEA NA			Demersal, pe mare	SCT SD3-5	Navă x Campanie			anuală		~ 2 000	6	
GBR		NSEA NA			Demersal, pe mare	SCT SD4-5	Navă x Campanie			anuală		~ 750	20	
GBR		NSEA NA			Demersal, pe mare	SCT SD5-5	Navă x Campanie			anuală		~ 15 000	6	
GBR		NSEA NA			Demersal, pe mare	SCT LD1-4	Port x Zi			anuală		~ 345	60	
GBR		NSEA NA			Demersal, pe mare	SCT LD2-4	Port x Zi			anuală		~ 7 000	20	
GBR		NSEA NA			Demersal, pe mare	SCT LD3-4	Port x Zi			anuală		~ 3 000	25	

											Program de lucru (PL)			
											Data prezentării PL			31.10.2016
MS	MS participating in sampling	Region	RFMO/ RF O/IO	Sub-area / Fishing ground	Scheme	Stratum ID code	PSU type	Catch fractions covered	Species/ Stocks covered for estimation of volume and length of catch fractions	Seasonality (Temporal strata)	Reference years	Average Number of PSU during the reference years	Planned number of PSUs	Comments
GBR		NSEA NA			Demersal, pe mare	SCT LD4-4	Port x Zi			anuală		~ 1 000	30	
		Atlanticul de Nord	NAFO	NAFO	Eșantionare pe mare	L3	Campanie a navei			anuală	2015-2017	71	9	
		Alte regiuni	IOTC	FAO 51 + 57	Eșantionare pe mare	T18	Campanie a navei trip			anuală	2015-2017	157	120	

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele articolului 3, ale articolului 4 alineatul (4) și ale articolului 8 din prezenta decizie și formează baza pentru îndeplinirea cerințelor punctului 2 litera (a) subpunctul (i) din capitolul III al programului multianual al Uniunii. El se referă la datele care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii. Utilizați acest tabel pentru a identifica toate programele de eșantionare care depind de pescăriile din statul membru. Statul membru enumeră straturile din cadrul programului, tipul unității principale de eșantionare (PSU) și numărul de PSU care se preconizează că vor fi disponibile în anul prezentării. Pentru fiecare strat, statul membru înregistrează numărul de PSU pe care prevede să îl realizeze.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„MS participating in sampling" (SM care participă la eșantionare)	Dacă activitatea de eșantionare s-a efectuat în conformitate cu un program coordonat la nivel regional, trebuie enumerate toate statele membre participante. În caz contrar, se menționează statul membru responsabil cu eșantionarea. Dacă sunt disponibile linkuri către planuri de acorduri de coordonare regională și internațională sau planuri de acorduri bilaterale și multilaterale, acestea trebuie să fie menționate în rubrica „Comments" (Observații).
„Region" (Regiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul II). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„RFMO/RFO/IO"	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Sub-area/Fishing ground" (Subzonă/Zonă de pescuit)	Statul membru indică zona de pescuit (raportând, de exemplu, zona ICES, CGPM, GSA, zona NAFO etc.).
Program	Statul membru indică programul de eșantionare urmat: „at markets" (pe piețe), „at sea" (pe mare), o combinație a ambelor metode sau „other" (altul). Dacă se înscrie mențiunea „other" (altul) {de exemplu, „other (Market stock specific sampling)" [altul (eșantionare a unui stoc specific pe piață)]}, trebuie furnizate detalii în caseta de text 4A din prezenta anexă.
„Stratum ID code" (Codul de identificare al stratului)	Statul membru indică un cod unic de identificare pentru fiecare strat al programului. Se poate utiliza un text liber sau un cod, dar acesta trebuie să coincidă întotdeauna cu „stratum ID code" (codul de identificare al stratului) care figurează în tabelul 4B din prezenta anexă. Trebuie furnizate detalii și în legătură cu straturile neacoperite (adică, cele pentru care nu există un număr prevăzut de PSU), pentru a se putea măsura acoperirea planului de eșantionare.
„PSU type" (Tipul de PSU)	Statul membru indică unitatea principală de eșantionare (PSU) din cadrul fiecărui strat. PSU ar putea fi campania de pescuit, nava de pescuit, portul, ziua de pescuit etc.
„Catch fractions covered" (Fracțiuni de captură acoperite)	Statul membru indică fracțiunile de captură care urmează să fie eșantionate. Introduceți mențiunea „Catch" (Captură) dacă se eșantionează captura vrac, mențiunea „Landings" (Debarcări), mențiunea „Discards" (Capturi aruncate înapoi în mare), mențiunea „Landings+Discards" (Debarcări+Capturi aruncate înapoi în mare) etc.

Denumirea variabilei	Orientări
„Species/Stocks covered for estimation of volume and length of catch fractions" (Specii/stocuri acoperite pentru estimarea volumului și lungimii fracțiunilor de captură)	Statul membru indică dacă planul de eșantionare acoperă toate speciile sau doar o parte a acestora. Introduceți „all species and stocks" (toate speciile și stocurile), „only stocks in Table 1A, 1B and 1C" (numai stocurile din tabelele 1A, 1B și 1C), „selected species/stocks" (specii/stocuri selecționate) și furnizați detalii suplimentare în rubrica „Comments" (Observații).
„Seasonality (Temporal strata)" [Sezonalitate (Straturi temporale)]	Statele membre furnizează o descriere printr-un cuvânt-cheie a programului de eșantionare, sub aspectul stratificării temporale: „monthly" (lunar), „quarterly" (trimestrial), „annual" (anual) etc.
„Reference years" (Ani de referință)	Statul membru indică anul sau anii utilizați ca referință pentru unitățile primare de eșantionare preconizate, în anul punerii în aplicare a programului de eșantionare. Statul membru utilizează cei mai recenți 3 ani (de exemplu, „2014-2016"). Se pot furniza motive pentru a justifica utilizarea unei perioade diferite.
„Average Number of PSU during the reference years" (Numărul mediu de PSU pe parcursul anilor de referință)	Statul membru indică numărul total de PSU calculat ca reprezentând valorile medii ale anilor utilizați ca referință.
„Planned number of PSUs" (Numărul prevăzut de PSU)	Statul membru indică numărul prevăzut de PSU care urmează să fie eșantionate.
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare.

Caseta de text 4A

Descrierea planului de eșantionare pentru datele biologice

Observație generală: Această casetă îndeplinește cerințele articolului 3, ale articolului 4 alineatul (4) și ale articolului 8 din prezenta decizie și formează baza pentru îndeplinirea cerințelor punctului 2 litera (a) subpunctul (i) din capitolul III al programului multianual al Uniunii. Acest tabel se referă la datele care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii.

Descrierea planului de eșantionare în conformitate cu articolul 5 alineatul (3) din prezenta decizie
(maximum 900 de cuvinte per regiune)

Tabelul 4B

Descrierea bazei de eșantionare pentru datele biologice

				Program de lucru (PL)	
				Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Stratum ID number	Stratum	Sampling frame description	Method of PSU selection	Comments
GBR	SCT SD1-5	North Sea offshore fish trawlers	Vessel list of 120 DTS > 18m	random draw from randomised list	
GBR	SCT SD2-5	North sea offshore prawn trawlers	Vessel list of 60 DTS targeting shellfish	random draw from randomised list	
GBR	SCT SD3-5	North sea inshore trawlers	Vessel list of 250 DTS < 18m based in NS ports	random draw from randomised list	
GBR	SCT SD4-5	West coast offshore trawlers	Vessel list of 15 DTS >18m based in WC ports	random draw from randomised list	
GBR	SCT SD5-5	Westcoast inshore trawlers	Vessel list of 2 500 DTS < 18m based in WC ports	random draw from randomised list	
GBR	SCT LD1-4	NE main port	1 port active for ~ 345 days	random weekday from systematic (weekly) coverage	
GBR	SCT LD2-4	NE minor ports	25 ports active over 280 days	random weekday from systematic (weekly) coverage	
GBR	SCT LD3-4	W ports	10 ports active over ~300 days	random weekday from systematic (weekly) coverage	
GBR	SCT LD4-4	Island ports	4 ports active over ~250 days	random weekday from systematic (weekly) coverage	

				Program de lucru (PL)	
				Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Stratum ID number	Stratum	Sampling frame description	Method of PSU selection	Comments
ESP	L3	trawlers operating in NAFO	vessels with licence to fish in NAFO	random draw from the list of vessels (without replacement)	
ESP	T18	purse seiners fishing tropical tunas in IOTC	purse seiners fishing in Indian Ocean and landing in the port of Victoria (Seychelles)	random draw from purse seiner vessels landing in the port of Victoria (Seychelles)	purse seiner fleet, fishing tropical tunas in Indian Ocean lands their catches in the ports of Victoria, Mahé, Mombasa, Antisarana, but due to the long distance, sampling can be performed only in the port of Victoria (where most of the fleet landings take place)

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele articolului 3, ale articolului 4 alineatul (4) și ale articolului 8 din prezenta decizie și formează baza pentru îndeplinirea cerințelor punctului 2 litera (a) subpunctul (i) din capitolul III al programului multianual al Uniunii. Acest tabel se referă la datele care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii. Utilizați acest tabel pentru a furniza detalii suplimentare privind straturile și bazele de eșantionare ale fiecărui program.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS” (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU”.
„Stratum ID code” (Codul de identificare al stratului)	Statul membru indică un cod unic de identificare pentru fiecare strat al programului. Se poate utiliza un text liber sau un cod, dar acesta trebuie să coincidă întotdeauna cu „stratum ID code” (codul de identificare al stratului) care figurează în tabelul 4 A din prezenta anexă. Trebuie furnizate detalii și în legătură cu straturile neacoperite (adică, cele pentru care nu există un număr prevăzut de PSU), pentru a se putea măsura acoperirea planului de eșantionare.
„Stratum” (Strat)	Statul membru face o scurtă descriere (text liber) a straturilor de eșantionare (de exemplu, traulere în GSA 22; nave cu plase-pungă pe coasta de vest; porturi din zona de nord-vest etc.).
Descrierea bazei de eșantionare	Statul membru oferă o scurtă descriere (text liber) a bazei de eșantionare pentru fiecare strat (de exemplu, lista navelor din GSA 22; lista navelor cu plasă-pungă de pe coasta de vest; lista porturilor din zona de nord-vest).
Metoda de selecție a PSU	Statul membru indică metoda sau metodele de selecție a unității primare de eșantionare (PSU).
„Comments” (Observații)	Orice observații suplimentare.

Tabelul 4C

Date privind pescăriile per stat membru

										Program de lucru (PL)			
										Data prezentării PL			31.10.2016
MS	Region	RFMO/ RFO/IO	Sub-area / Fishing ground	Reference years	Fleet segment / Metier	Targeted species / species assemblage	Average number of vessels	Average number of fishing trips	Average number of fishing days	Average landings (tons)	Average landings (tons) in national ports	Average landings (tons) in foreign ports	Comments
DEU	Marea Baltică		ICES areas III b-d		Traule demersale	Pescărie mixtă cu traule de fund	102	24 563		57 388	54 234	3 154	
DEU	Marea Baltică		ICES areas III b-d		Plasă înconjurătoare demersală	Specii de coregoni	6	758		2 264	2 130	134	
DEU	Marea Baltică		ICES areas III b-d		Pelagic	Macrou	25	89		119 745	98 403	21 342	
GBR	Marea Nordului și Zona Arctică de Est		ICES Sub-areas I, II, IIIa, IV and VIId		OTB_CRU _16-22	Creveți	15	3 625		6 345	6 345	0	
GBR	Atlanticul de Nord	NAFO	NAFO	2015-2017	OTB_MD D_130-219_0_0	Specii demersale și pelagice mixte (Halibut negru)	23	47	795	9 125	9 125	0	
GBR	Atlanticul de Nord	NAFO	NAFO	2015-2017	OTB_MD D_>=220_ 0_0	Specii demersale și pelagice mixte (batoizi)	19	20	342	4 648	4 648	0	
GBR	Atlanticul de Nord	NAFO	NAFO	2015-2017	OTB_CRU _40-59_0_0	Crustacee (crevete nordic)	2	2	12	25	25	0	

										Program de lucru (PL)			
										Data prezentării PL			31.10.2016
MS	Region	RFMO/ RFO/IO	Sub-area / Fishing ground	Reference years	Fleet segment / Metier	Targeted species / species assemblage	Average number of vessels	Average number of fishing trips	Average number of fishing days	Average landings (tons)	Average landings (tons) in national ports	Average landings (tons) in foreign ports	Comments
GBR	Atlanticul de Nord	NAFO	NAFO	2015-2017	OTM_DEF _130-135_0_0	Specii demersale (plătică roșie)	1	2	NA *	NA *	NA *	0	* Date confidențiale (doar o singură navă)
ESP	Alte regiuni	IOTC	FAO 51+ 57	2015-2017	PS_LPF_ 0_0_0 (TROP)	Ton tropical (obez, dungat, cu aripioare galbene)	15	157	4 108	127 795	0	127 795	S-a utilizat o perioadă de referință diferită (2015-2016), deoarece pe parcursul anului 2017 majoritatea navelor s-au deplasat în alte regiuni din cauza pirateriei

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele articolului 4 alineatul (4) din prezenta decizie și formează baza pentru îndeplinirea cerințelor punctului 2 litera (a) subpunctele (i), (ii) și (iii) din capitolul III al programului multianual al Uniunii. El se referă la datele care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii. Utilizați acest tabel pentru a descrie pe scurt dimensiunea și activitatea flotei naționale.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„Region" (Regiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul II). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„RFMO/RFO/IO"	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Sub-area/Fishing ground" (Subzonă/Zonă de pescuit)	Statul membru indică zona de pescuit (raportând, de exemplu, zona ICES, CGPM, GSA, zona NAFO etc.).
„Reference years" (Ani de referință)	Statul membru precizează anul sau anii la care se referă în fapt descrierea pescăriei (de exemplu, „2014-2016"). Statul membru selectează cei mai recenți 3 ani cu date disponibile.
„Fleet Segment/Metier" (Segment de flotă/Tehnici de pescuit)	Datele se raportează per tehnici de pescuit (la nivelul 6), conform definiției din tabelul 2 al programului multianual al Uniunii, sau per segment de flotă, conform definiției din tabelul 5B al programului multianual al Uniunii.
„Targeted Species/Species assemblage" (Specii/Ansamblu de specii vizate)	Statul membru indică ansamblul de specii vizate [„Demersal species" (Specii demersale), „Small pelagic fish" (Pești pelagici mici) etc.], conform definițiilor din tabelul 2 al programului multianual al Uniunii.
„Average number of vessels" (Număr mediu de nave)	Statul membru indică numărul mediu de nave per segment de flotă/tehnici de pescuit în anii de referință dați.
„Average number of fishing trips" (Număr mediu de campanii de pescuit)	Statul membru indică numărul mediu de campanii de pescuit per segment de flotă/tehnici de pescuit în anii de referință dați.
„Average number of fishing days" (Număr mediu de zile de pescuit)	Statul membru indică numărul mediu de zile de pescuit per segment de flotă/tehnici de pescuit în anii de referință dați.
„Average landings (tons)" [Media debarcărilor (în tone)]	Statul membru raportează volumul mediu în greutate vie (în tone) al totalului debarcărilor per segment de flotă/tehnici de pescuit în anii de referință dați. Această coloană reprezintă suma celorlalte două coloane din prezentul tabel: „Average landings (tons) in national ports" [Media debarcărilor (în tone) în porturi naționale] și „Average landings (tons) in foreign ports" [Media debarcărilor (în tone) în porturi din străinătate].

Denumirea variabilei	Orientări
„Average landings (tons) in national ports" [Media debarcărilor (în tone) în porturi naționale]	Statul membru raportează volumul mediu în greutate vie (în tone) al debarcărilor per segment de flotă/tehnici de pescuit în anii de referință dați.
„Average landings (tons) in foreign ports" [Media debarcărilor (în tone) în porturi din străinătate]	Statul membru raportează volumul mediu în greutate vie (în tone) al debarcărilor în străinătate per segment de flotă/tehnici de pescuit în anii de referință dați. Dacă nu s-au efectuat debarcări în străinătate, indicați „0".
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare.

Tabelul 4D

Locuri de debarcare

							Program de lucru (PL)			
							Data prezentării PL			31.10.2016
MS	Region	Sub-area / Fishing ground	Reference years	Landing locations(s)	Average number of locations	Average number of registered landings	Average landed tonnage	Average landed tonnage of national fleet	Average landed tonnage of foreign fleet	Comments
GBR	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	Subzonele ICES I, II, IIIa, IV și VIId	2015-2017	Gruparea 1	2	2 894	113 247	102 478	10 769	
GBR	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	Subzonele ICES I, II, IIIa, IV și VIId	2015-2017	Gruparea n	37	950	1 564	1 564	0	
GBR	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	Subzonele ICES I, II, IIIa, IV și VIId	2015-2017							
GBR	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	Subzonele ICES I, II, IIIa, IV și VIId								

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele articolului 4 alineatul (4) din prezenta decizie și formează baza pentru îndeplinirea cerințelor punctului 2 litera (a) subpunctele (i), (ii) și (iii) din capitolul III al programului multianual al Uniunii. El se referă la datele care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii. Utilizați acest tabel pentru a descrie pe scurt caracteristicile debarcărilor în statul membru.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„Region" (Regiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul II). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„Sub-area/Fishing ground" (Subzonă/Zonă de pescuit)	Statul membru indică zona de pescuit (raportând, de exemplu, zona ICES, CGPM, GSA, zona NAFO etc.).
„Reference years" (Ani de referință)	Statul membru precizează anul sau anii la care se referă în fapt descrierea locurilor de debarcare (de exemplu, „2014-2016"). Statul membru selectează cei mai recenți 3 ani cu date disponibile.
„Landing locations(s)" [Loc (locuri) de debarcare]	Statele membre descriu, prin text liber, gruparea/ansamblul locurilor de debarcare (de exemplu, porturi majore, porturi minore, porturi, porturi locale etc.), după caz.
„Average number of locations" (Număr mediu de locuri de debarcare)	Statul membru indică numărul mediu de locuri de debarcare per grupare/ansamblu în anii de referință dați, după caz.
„Average number of registered landings" (Numărul mediu de debarcări înregistrate)	Statul membru indică numărul mediu de operațiuni de debarcare înregistrate care au avut loc per grupare/ansamblu (dacă este cazul) în anii de referință dați. Deoarece câmpurile anterioare sunt facultative, acest câmp ar putea indica numărul mediu al totalurilor operațiunilor de debarcare din statul membru.
„Average landed tonnage" (Tonaj mediu al debarcărilor)	Statul membru indică volumul mediu în greutate vie (în tone) al totalului debarcărilor din anii de referință dați. Datele sunt raportate per grupare/ansamblu de locuri de debarcare (după caz). Această coloană reprezintă suma celorlalte două coloane din prezentul tabel: „Average landed tonnage of national fleet" (Tonaj mediu al debarcărilor flotei naționale) și „Average landed tonnage of foreign fleet" (Tonaj mediu al debarcărilor flotelor străine).
„Average landed tonnage of national fleet" (Tonaj mediu al debarcărilor flotei naționale)	Statul membru indică volumul mediu în greutate vie (în tone) al totalului debarcărilor efectuate de nave ale statului membru pe parcursul anilor de referință, per grupare/ansamblu de locuri de debarcare (după caz).
„Average landed tonnage of foreign fleet" (Tonaj mediu al debarcărilor flotelor străine)	Statul membru indică volumul mediu în greutate vie (în tone) al totalului debarcărilor efectuate de nave străine pe parcursul anilor de referință, per grupare/ansamblu de locuri de debarcare (după caz). Dacă nu s-au efectuat debarcări de către nave străine, indicați „0".
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare.

SECȚIUNEA 5

CALITATEA DATELOR

Tabelul 5A

Cadrul de asigurare a calității pentru datele biologice

																Program de lucru (PL)		
																Data prezentării PL		31.10.2016
							Sampling design		Sampling implementation	Data capture		Data Storage		Data processing				
MS	MS participating in sampling	Sampling year/ period	Region	RFMO/ RFO/ IO	IO Name of sampling scheme	Sampling frame	Is the sampling design documented?	Where can documentation on sampling design be found?	Are non-responses and refusals recorded?	Are quality checks to validate detailed data documented?	Where can documentation on quality checks for data capture be found?	In which national database are data stored?	In which international database (s) are data stored?	Are processes to evaluate data accuracy (bias and precision) documented?	Where can documentation on processes to evaluate accuracy be found?	Are the editing and imputation methods documented?	Where can documentation on editing and imputation be found?	Comments
SWE	SWE	2017	Marea Nordului și Zona Arctică de Est	ICES	Eșantionare pe mare	Traule demersale	Y	xxxx	Y	Y	xxx	Fisk-Data2	RDB-Fish-Frame	N	xxxx			
SWE	SWE	2017	Marea Baltică	ICES	Eșantionare la țărm	Debarcări de cod	Y	xxxx	Y	Y	xxx	Fisk-Data2	RDB-Fish-Frame					
SWE	SWE	2017	Marea Nordului și Zona Arctică de Est/ Marea Baltică	ICES	Studiu privind pescuitul recreativ				Y									

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele articolului 5 alineatul (2) litera (a) din prezenta decizie. El are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 1A, 1B și 1C din programul multianual al Uniunii. Utilizați acest tabel pentru a preciza dacă există o documentație referitoare la procesul de colectare a datelor (model, punere în aplicare a eșantionării, captură de date, stocare și prelucrare a datelor) și pentru a specifica unde se găsește această documentație. Denumirile programelor de eșantionare și ale straturilor trebuie să fie identice cu cele din tabelele 4A și 4B din prezenta anexă.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„MS participating in sampling" (SM care participă la eșantionare)	Dacă programul de eșantionare este pus în aplicare în cadrul unui program coordonat la nivel regional/bilateral/multilateral, trebuie enumerate toate statele membre participante. Dacă programul de eșantionare este pus în aplicare în mod unilateral, trebuie indicat statul membru unic vizat.
„Sampling year/period" (An/perioadă de eșantionare)	Statul membru specifică anul sau perioada în care a fost prevăzută eșantionarea.
„Region" (Regiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul II). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„RFMO/RFO/IO"	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Name of sampling scheme" (Denumirea programului de eșantionare)	Statul membru precizează denumirea programului de eșantionare. Denumirile programelor de eșantionare trebuie să fie identice cu cele din tabelele 4A și 4B din prezenta anexă, cu cele din tabelul 1D din prezenta anexă [„Type of Survey" (Tipul studiului)] și cu cele din tabelul 1E din prezenta anexă [„Species" (Specie) și „Method" (Metodă)].
„Sampling frame" (Baza de eșantionare)	Statul membru precizează denumirea bazei de eșantionare. Denumirile bazelor de eșantionare trebuie să fie identice cu cele din tabelele 4A și 4B din prezenta anexă.
„Is the sampling design documented?" (Modelul de eșantionare este documentat?)	Statul membru răspunde prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu). Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) când va fi disponibilă documentația (anul).
„Where can documentation on sampling design be found?" (Unde se găsește documentația referitoare la modelul de eșantionare?)	Statul membru furnizează linkul către pagina web unde se găsește documentația, dacă statul membru a răspuns prin „Y" (*Yes*, Da) la câmpul anterior. În caz contrar, introduceți mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Are non-responses and refusals recorded?" (Sunt înregistrate non-răspunsurile și refuzurile?)	Statul membru răspunde prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu). Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) când va fi disponibilă documentația (anul).

Denumirea variabilei	Orientări
„Are quality checks to validate detailed data documented?" (Sunt documentate controalele de calitate prin care se validează datele detaliate?)	Statul membru răspunde prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu). Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) când va fi disponibilă documentația (anul).
„Where can documentation on quality checks for data capture be found?" (Unde se găsește documentația referitoare la controalele de calitate privind captura de date?)	Statul membru furnizează linkul către pagina web unde se găsește documentația, dacă statul membru a răspuns prin „Y" (*Yes*, Da) la câmpul anterior. În caz contrar, introduceți mențiunea „NA" (nu se aplică).
„In which national database are data stored?" (În care bază națională de date sunt stocate datele?)	Statul membru indică denumirea bazei naționale de date, după caz. În caz contrar, introduceți mențiunea „NA" (nu se aplică).
„In which international database (s) are data stored?" (În care bază sau baze internaționale de date sunt stocate datele?)	Statul membru indică denumirea bazei sau a bazelor internaționale de date, după caz. În caz contrar, introduceți mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Are processes to evaluate data accuracy (bias and precision) documented?" [Sunt documentate procesele de evaluare a acurateței datelor (d.p.d.v. al erorilor sistematice și al preciziei)?]	Statul membru răspunde prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu). Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) când va fi disponibilă documentația (anul).
„Where can documentation on processes to evaluate accuracy be found?" (Unde se găsește documentația referitoare la procesele de evaluare a acurateței datelor?)	Statul membru furnizează linkul către pagina web unde se găsește documentația, dacă statul membru a răspuns prin „Y" (*Yes*, Da) la câmpul anterior. În caz contrar, introduceți mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Are the editing and imputation methods documented?" (Sunt documentate metodele de editare și de imputare?)	Statul membru răspunde prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu). Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) când va fi disponibilă documentația (anul).
„Where can documentation on editing and inputation be found?" (Unde se găsește documentația referitoare la metodele de editare și de imputare?)	Statul membru furnizează linkul către pagina web unde se găsește documentația, dacă statul membru a răspuns prin „Y" (*Yes*, Da) la câmpul anterior. În caz contrar, introduceți mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare. Utilizați acest câmp pentru a indica data la care va fi pusă la dispoziție documentația (dacă aceasta nu este deja disponibilă).

Tabelul 5B

Cadrul de asigurare a calității pentru datele socioeconomice

						Institutional environment Institutional environment				
						P3 Impartiality and objectiveness		P4 Confidentiality		
MS	Sampling year/ period	Region	RFMO/RFO/ I O/NSB	Name of data collection scheme	Name of data sources	Statistically sound sources and methods	Error checking	Are procedures for confidential data handling in place and documented ?	Are protocols to enforce confidentiali ty between DCF partners in place and documented ?	Are protocols to enforce confidentiali ty with external users in place and documented ?

Statistical processe									
P5 Sound methodology			P6 Appropriate statistical procedures					P7 Non-excessiv e burden on responde nts	P8 Cost effective ness
Is sound methodolog y documented ?	Does it follow international standards, guidelines and best practices?	Are methodologi es consistent at MS, regional and EU level?	Is there consistency between administrati ve and other statistical data?	Are there agreements for access and quality of administrati ve data between partners?	Are data collection, entry and coding checked?	Are editing and imputation methods used and checked?	Are revisions documented and available?	Is duplication of data collection avoided?	Do automatic techniques for data capture, data coding and validation exist?

									Program de lucru (PL)	
Statistical Outputs									Data prezentării PL	31.10.2016
P9 Relevance	P10 Accuracy and reliability		P11 Timeline ss and punctuality	P12 coherence and comparability		P13 Accessibility and Clarity			Comments	
Are end-users listed and updated?	Are sources, intermediate results and outputs regularly assessed and validated?	Are errors measured and documented ?	Are procedures in place to ensure timely execution?	Are procedures in place to monitor internal coherence?	Are statistics comparable over time?	Are methodological documents publicly available?	Are data stored in databases?	Where can documentati on be found?		

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele articolului 5 alineatul (2) litera (b) din prezenta decizie. El are ca scop specificarea datelor care urmează să fie colectate în cadrul tabelelor 5A, 6 și 7 din programul multianual al Uniunii. Utilizați acest tabel pentru a preciza dacă există o documentație referitoare la procesul de colectare a datelor și pentru a specifica unde se găsește această documentație.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS" (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU".
„Sampling year/period" (An/perioadă de eșantionare)	Statul membru specifică anul sau perioada în care a fost prevăzută eșantionarea.
„Region" (Regiune)	Statul membru face trimitere la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul II). Introduceți mențiunea „all regions" (toate regiunile), dacă informațiile se referă la toate regiunile.
„RFMO/RFO/IO/NSB"	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO), al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) sau al organismelor naționale de statistică (*National Statistical Bodies*, NSB) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. de exemplu agenții, instituții competente în materie de statistici socioeconomice În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO, IO sau NSB, se utilizează mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Name of data collection scheme" (Denumirea sistemului de colectare a datelor)	Statul membru indică denumirile programelor de eșantionare. Acestea trebuie să fie identice cu cele din tabelele 3A, 3B și 3C din prezenta anexă.
„Name of data sources" (Denumirile surselor de date)	Statul membru indică denumirile surselor de date. Acestea trebuie să fie identice cu cele din tabelele 3A, 3B și 3C din prezenta anexă.
„Statistically sound sources and methods" (Surse și metode solide din punct de vedere statistic)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă sunt puse în aplicare surse și metode solide din punct de vedere statistic. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Error checking" (Verificarea erorilor)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă erorile identificate în datele publicate sunt corectate în cel mai scurt timp posibil și făcute publice. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are procedures for confidential data handling in place and documented?" (Sunt instituite și documentate proceduri de manipulare a datelor confidențiale?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă sunt instituite și documentate proceduri de respectare, prelucrare și reducere a datelor confidențiale. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are protocols to enforce confidentiality between DCF partners in place and documented?" (Sunt instituite și documentate protocoale de întărire a confidențialității între partenerii CCD?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă sunt instituite și documentate protocoale de întărire a confidențialității între partenerii cadrului de colectare a datelor (CCD). Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.

Denumirea variabilei	Orientări
„Are protocols to enforce confidentiality with external users in place and documented?" (Sunt instituite și documentate protocoale de întărire a confidențialității cu utilizatorii externi?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă sunt instituite și documentate protocoale de întărire a confidențialității cu utilizatorii externi. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Is sound methodology documented?" (Metodologia solidă este documentată?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă metodologia solidă este documentată. Dacă răspunsul este „Y" (*Yes*, Da), vă rugăm să furnizați referințe. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Does it follow international standards, guidelines and best practices?" (Respectă ea standardele, orientările și bunele practici internaționale?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă metodologia solidă respectă standardele, orientările și bunele practici internaționale. Dacă răspunsul este „Y" (*Yes*, Da), vă rugăm să furnizați referințe. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are methodologies consistent at MS, regional and EU level?" (Sunt metodologiile coerente la nivel de SM, regional și al UE?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă sunt instituite proceduri pentru a se asigura că standardele, conceptele, definițiile și clasificările sunt coerente între parteneri la nivel de stat membru, regional și al UE. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Is there consistency between administrative and other statistical data?" (Există o coerență între datele administrative și celelalte date statistice?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă sunt instituite proceduri pentru a se asigura coerența definițiilor și a conceptelor între datele administrative și celelalte date statistice. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are there agreements for access and quality of administrative data between partners?" (Există acorduri între parteneri în ceea ce privește accesul la datele administrative și calitatea acestora?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă sunt instituite acorduri între parteneri pentru a asigura atât accesul la datele administrative relevante, cât și calitatea acestora. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are data collection, entry and coding checked?" (Se verifică colectarea, introducerea și codarea datelor?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă colectarea, introducerea și codarea datelor sunt monitorizate și revizuite regulat, conform cerințelor. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are editing and imputation methods used and checked?" (Sunt utilizate și verificate metodele de editare și de imputare?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă metodele de editare și de imputare sunt utilizate și regulat examinate, revizuite sau actualizate, conform cerințelor. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are revisions documented and available?" (Reviziile sunt documentate și puse la dispoziție?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă reviziile sunt documentate și puse la dispoziție. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Is duplication of data collection avoided?" (Se evită duplicarea în colectarea datelor?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă sursele administrative sunt utilizate ori de câte ori este posibil pentru a evita duplicarea în colectarea datelor și pentru a reduce sarcina asupra respondenților. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.

Denumirea variabilei	Orientări
„Do automatic techniques for data capture, data coding and validation exist?" (Există tehnici automate de capturare, de codare și de validare a datelor?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă există proceduri și unelte de punere în aplicare a unor tehnici automate de capturare, codare și validare a datelor. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are end-users listed and updated?" (Există o listă a utilizatorilor finali? Este ea actualizată?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă este disponibilă o listă a utilizatorilor finali principali și a uzului datelor în ceea ce-i privește (inclusiv o listă a nevoilor nesatisfăcute ale utilizatorilor), și dacă această listă este actualizată cu regularitate. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are sources, intermediate results and outputs regularly assessed and validated?" (Se evaluează și se validează cu regularitate sursele, rezultatele intermediare și produsele?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă sursele de date, rezultatele intermediare și produsele statistice sunt evaluate și validate cu regularitate. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are errors measured and documented?" (Erorile sunt măsurate și documentate?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă erorile de eșantionare și erorile nelegate de eșantionare sunt măsurate și documentate sistematic, conform standardelor europene. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are procedures in place to ensure timely execution?" (Au fost instituite proceduri pentru a se asigura executarea la timp a sarcinilor?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă există proceduri prin care să se monitorizeze progresele făcute în îndeplinirea sarcinilor și să se asigure executarea la timp a acestora. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are procedures in place to monitor internal coherence?" (Au fost instituite proceduri pentru monitorizarea coerenței interne?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă sunt dezvoltate și aplicate proceduri pentru monitorizarea în mod sistematic a coerenței interne și dacă sunt explicate divergențele. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are statistics comparable over time?" (Statisticile sunt comparabile de-a lungul timpului?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă statisticile sunt comparabile de-a lungul unei perioade rezonabile de timp, dacă întreruperile din seriile temporale sunt explicate și dacă sunt puse la dispoziție metode de asigurare a reconcilierii datelor pe o anumită perioadă de timp. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are methodological documents publicly available?" (Documentele metodologice sunt accesibile publicului?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă documentele metodologice sunt ușor accesibile publicului. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Are data stored in databases?" (Datele sunt stocate în baze de date?)	Statul membru indică prin „Y" (*Yes*, Da) sau „N" (*No*, Nu) dacă datele primare, datele detaliate și datele agregate, precum și metadatele conexe sunt stocate în baze de date. Dacă răspunsul este „N" (*No*, Nu), indicați în rubrica „Comments" (Observații) principalele constrângeri.
„Where can documentation be found?" (Unde se găsește documentația?)	Furnizați un link către pagina web unde se găsește documentația, dacă statul membru a răspuns prin „Y" (*Yes*, Da) la câmpul anterior. În caz contrar, introduceți mențiunea „NA" (nu se aplică).
„Comments" (Observații)	Orice observații suplimentare. Utilizați acest câmp pentru a indica data la care va fi pusă la dispoziție documentația (dacă aceasta nu este deja disponibilă).

SECȚIUNEA 6

DISPONIBILITATEA DATELOR

Tabelul 6A

Disponibilitatea datelor

						Program de lucru (PL)	
						Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Data set	Section	Variable group	Year(s) of WP implementation	Reference year	Final data available after	Comments
SWE	Date economice privind flota	3A	Venituri/Costuri	N	N-1	N+1, 1 Martie	
SWE	Date economice privind acvacultura		Toate	N	N-1	N+1, 1 Martie	
SWE	Variabilă a activității de pescuit		Capacitate	N	N	N+1, 31 Ianuarie	
SWE	Variabilă a activității de pescuit		Debarcări	N	N	N+1, 31 Martie	
SWE	Date economice privind prelucrarea peștelui		Toate	N	N-2	N+1, 1 Noiembrie	

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele articolului 6 din prezenta decizie. Utilizați acest tabel pentru a furniza informații privind disponibilitatea datelor pentru utilizatorii finali, per set de date.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS” (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU”.
„Data set” (Set de date)	Statul membru face referire la setul de date pentru care se vor furniza informații referitoare la disponibilitate. Denumirea setului de date poate fi stabilită pornind de la titlul tabelelor respective din prezenta anexă.
„Section” (Secțiune)	Statul membru face referire la secțiunea specifică a planului de lucru.
„Variable group” (Grupa de variabile)	Statul membru face referire la variabilele specifice din tabelele 1B, 1E, 1I, 2A, 3A și 3B din prezenta anexă. Când se face referire la un alt tabel, acest câmp poate fi lăsat necompletat.
„Year(s) of WP implementation” (An sau ani de punere în aplicare a PL)	Statul membru face referire la anul sau anii în care se va aplica planul de lucru.
„Reference year” (An de referință)	Statul membru face referire la anul în care se prevede că vor fi colectate datele.
„Final data available after” (Datele finale disponibile după)	Statul membru precizează la câți ani după colectarea datelor, acestea vor fi puse la dispoziția utilizatorilor finali. Utilizați anul și luna, dacă este cazul.
„Comments” (Observații)	Orice observații suplimentare.

SECȚIUNEA 7

COORDONARE

Tabelul 7A

Coordonarea regională și internațională prevăzută

				Program de lucru (PL)	
				Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Acronym	Name of meeting	RFMO/RFO/IO	Planned MS participation	Comments
SWE	RCM Med			X	
SWE	WGNSSK		ICES	X	
SWE	MEDITS			X	

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele articolului 7 alineatul (1) din prezenta decizie. Utilizați acest tabel pentru a furniza informații referitoare la participarea planificată a statului membru la reuniuni relevante pentru colectarea de date în temeiul CCD.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS” (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU”.
„Acronym” (Acronim)	Statul membru furnizează acronimul oficial al reuniunii la care a participat.
„Name of the meeting” (Denumirea reuniunii)	Statul membru furnizează denumirea oficială completă a reuniunii la care a participat.
„RFMO/RFO/IO”	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de IO-uri: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează mențiunea „NA” (nu se aplică).
„Planned MS participation” (Participare planificată a SM)	Statul membru indică dacă s-a planificat participarea la reuniune.
„Comments” (Observații)	Orice observații suplimentare.

Tabelul 7B

Monitorizarea recomandărilor și a acordurilor

								Program de lucru (PL)	
								Data prezentării PL	31.10.2016
MS	Region	RFMO/RFO/IO	Source	Section	Topic	Recommendation number	Recommendation/ Agreement	Follow-up action	Comments
SWE	Atlanticul de Nord		LM 2014		Variabile legate de tehnicile de pescuit				
LVA	Marea Baltică		STECF 14-13	VII					
				III.C, III.E					
				III.F					
				Toate					

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele articolului 7 alineatul (1) și ale articolului 8 din prezenta decizie. Utilizați acest tabel pentru a furniza informații referitoare la modalitatea în care statul membru plănuiește să respecte recomandările și acordurile referitoare la colectarea de date în temeiul CCD la nivel european și internațional.

Denumirea variabilei	Orientări
„MS” (SM)	Numele statului membru este indicat conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU”.
„Region” (Regiune)	Statul membru face referire la convenția de denumire utilizată în tabelul 5C din programul multianual al Uniunii (nivelul II). Introduceți mențiunea „all regions” (toate regiunile), dacă recomandarea se referă la toate regiunile.
„RFMO/RFO/IO”	Statul membru introduce acronimul organizației regionale de gestionare a pescuitului (*Regional Fisheries Management Organisation*, RFMO), al organizației regionale a pescuitului (*Regional Fisheries Organisation*, RFO) sau al organizațiilor internaționale (*International Organisations*, IO) competente pentru a gestiona/oferi consiliere cu privire la specia/stocul în cauză. Exemple de RFMO-uri: ICCAT, CGPM, NAFO. Exemple de RFO-uri: CECAF. Exemple de OI: ICES. În cazul în care nu se aplică nicio RFMO, RFO sau IO, se utilizează mențiunea „NA” (nu se aplică).
„Source” (Sursă)	Statul membru furnizează sursa recomandării, indicând acronimul reuniunii de coordonare regională (RCM), al grupului de coordonare regională (RCG), al reuniunii de legătură (LM), al grupului de lucru al experților (EWG) al CSTEP (STECF) etc. (de exemplu, „LM 2014”, „STECF EWG 14-07”).
„Section” (Secțiune)	Statul membru face referire la secțiunea din planul de lucru, de exemplu „1A”, „1B” etc. Dacă recomandarea se aplică mai multor secțiuni, introduceți secțiunile relevante. Introduceți mențiunea „all” (toate), dacă recomandarea se referă la toate secțiunile.
„Topic” (Temă)	Statul membru face referire la tema recomandării, de exemplu „Data quality” (Calitatea datelor), „Surveys” (Studii) etc.
„Recommendation Number” (Numărul recomandării)	Statul membru face referire la numărul alocat (după caz) recomandării.
„Recommendation/Agreement” (Recomandare/Acord)	Statul membru face referire la recomandările relevante pentru perioada de referință a planului de lucru și pentru statul membru. Nu este necesar să se enumere recomandările și acordurile care nu se aplică statului membru (de exemplu, cele referitoare la mandatul grupurilor de experți ale ICES, la acțiunile care urmează să fie întreprinse de Comisie etc.).
„Follow-up action” (Acțiuni subsecvente)	Statul membru descrie pe scurt acțiunile de răspuns pe care le-a întreprins sau urmează să le întreprindă.
„Comments” (Observații)	Orice observații suplimentare.

Tabelul 7C

Acorduri bilaterale și acorduri multilaterale

							Program de lucru (PL)	
							Data prezentării PL	31.10.2016
MSs	Contact persons	Content	Coordination	Description of sampling / sampling protocol / sampling intensity	Data transmission	Access to vessels	Validity	Comments
DEU - DNK	Nume şi adresă de e-mail, pentru fiecare stat membru participant	a) Navele DEU care efectuează debarcări pentru prima vânzare în DNK urmează să fie acoperite de PL al DEU. b) navele DNK care efectuează debarcări pentru prima vânzare în DE urmează să fie acopeite de PL al DNK.	NA	Lungimea și vârsta capturilor aruncate înapoi în mare și a debarcărilor, în conformitate cu PL respectiv. Nivelurile și acoperirea eșantionării urmează să respecte acordurile încheiate la RCM anuale Marea Baltică și Marea Nordului/Atlanticul de Est.	DEU/DNK sunt responsabile cu transmiterea datelor atât de la navele proprii către utilizatorii finali respectivi, cât şi una către cealaltă.	Țara responsabilă cu eşantionarea asigura accesul la nave.	Conform PL	
LTU - DEU - LVA - NLD - POL		DEU, LVA, LTU, NLD, POL vor coopera pentru colectarea de date biologice din pescării pelagiceîn apele CECAF în perioadele 2014-2015 şi 2016-2017 (nouă prelungire).	NL urmează să coordoneze executarea acestui acord multilateral. NL va contacta contractorul independent „Corten Marine Research" (CMR), care va îndeplini rolul de agent între NL şi Institutul Mauritan de Cercetare Oceanografică și Pescuit (IMROP). CMR va angaja observatori mauritani de la IMROP pentru a efectua eşantionarea propriu-zisă. CMR şi IMROP vor încheia un acord prin care vor fi formalizate obligațiile reciproce, printre altele, aceea că se va stabili un preț doar pentru costurile suplimentare legate de această sarcină specifică.	Eşantionare biologică, efectuată de observatori mauritani la bordul navelor de pescuit din zona CECAF. Observatori sunt introduși de CMR şi execută protocolul de eşantionare conform documentului „Biological Data Collection of pelagic fisheries in CECAF waters in compliance with the DCF", versiunea 31.5.2011.	CMR este responsabil cu colectarea datelor, controlul calității și furnizarea tuturor datelor colectate în temeiul acestui acord către Grupul de lucru al CECAF pentru resurse pelagice. CMR raportează, de asemenea, toate datele către CVO, iar CVO va distribui aceste date partenerilor.	Fiecare partener asigură accesul observatorilor din Mauritania la propria sa flotă, în temeiul acestui acord. Interzicerea accesului la nave nu scutește un partener de obligațiile sale legale sau financiare.	Acest acord începe la data de 1 ianuarie 2012. Cu excepția obligațiilor financiare, el se încheie la 31 decembrie 2013. Acordul va fi reziliat înainte de data menționată anterior, în cazul în care navele UE își încetează activitățile de pescuit pelagic în zona CECAF. Eventualele contribuții rămase vor fi rambursate pro rata partenerilor. Acordul a fost prelungit până la o nouă dată de încheiere: 31 decembrie 2015.	

Observație generală: Acest tabel îndeplinește cerințele articolului 7 alineatul (2) și ale articolului 8 din prezenta decizie. Utilizați acest tabel pentru a furniza informații referitoare la acordurile cu alte state membre și la modalitatea de îndeplinire a obligațiilor la nivel european și internațional.

Denumirea variabilei	Orientări
SM	Numele statelor membre parte la acord sunt indicate conform codului ISO 3166-1 alpha-3, de exemplu, „DEU”.
„Contact persons” (Persoane de contact)	Statul membru furnizează numele și adresa de e-mail ale persoanei responsabile din fiecare stat membru parte la acord.
„Content” (Conținut)	Statul membru descrie pe scurt obiectivul acordului. Statul membru furnizează în rubrica „Comments” (Observații) o trimitere completă, lipsită de ambiguități, sau un link valabil către documentația acordului, după caz.
„Coordination” (Coordonare)	Statul membru descrie pe scurt modalitatea în care se realizează/se va realiza coordonarea și actorii implicați.
„Description of sampling/sampling protocol/sampling intensity” (Descrierea eșantionării/protocolului de eșantionare/intensității eșantionării)	Statul membru descrie pe scurt eșantionarea care urmează să fie efectuată în temeiul acordului.
„Data transmission” (Transmiterea datelor)	Statul membru precizează care stat membru este/va fi responsabil cu transmiterea cărui set de date.
„Access to vessels” (Accesul la nave)	Statul membru precizează dacă acordul implică accesul la navele altor parteneri.
„Validity” (Valabilitate)	Statul membru menționează anul în care expiră acordul sau anul în care va fi/a fost semnat acordul, dacă acesta este reînnoit anual.
„Comments” (Observații)	Orice observații suplimentare.

ANEXA II

Dispoziții ale programului multianual al Uniunii		Partea corespunzătoare din planul de lucru	
Dispoziție	Tabel	Tabel	Text
Capitolul III			
Nota de subsol 6, de la punctul 1.1 litera (d)		3(C)	Caseta de text 3(C)
2 litera (a) punctul (i) 2 litera (a) punctul (ii) 2 litera (a) punctul (iii)	1(A), 1(B), 1(C) 1(A), 1(B), 1(C) 1(A), 1(B), 1(C)	1(A), 1(B), 1(C) 1(A), 1(B), 1(C) 1(A), 1(B), 1(C)	
2 litera (a) punctul (iv)	3	1(D)	
2 litera (b) 2 litera (c)	1(E) 1(E)	1(E) 1(E)	Caseta de text 1(E) Caseta de text 1(E)
3 litera (a)	1(D)	1(F)	
3 litera (c)	—	—	Studiul-pilot 2
4	4	2(A)	Caseta de text 2(A)
5 litera (a) 5 litera (b)	5(A) 6	3(A) 3(A)	Caseta de text 3(A) Caseta de text 3(A), Studiul-pilot 3
6 litera (a) 6 litera (b) 6 litera (c)	7 6 8	3(B) 3(B) —	Caseta de text 3(B) Caseta de text 3(B) Studiul-pilot 4
Capitolul IV			
1	10	1(G), 1(H)	Caseta de text 1(G)
Capitolul V			
4	—	—	Studiul-pilot 1

ISSN 1977-0782 (ediție electronică)
ISSN 1830-3625 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO